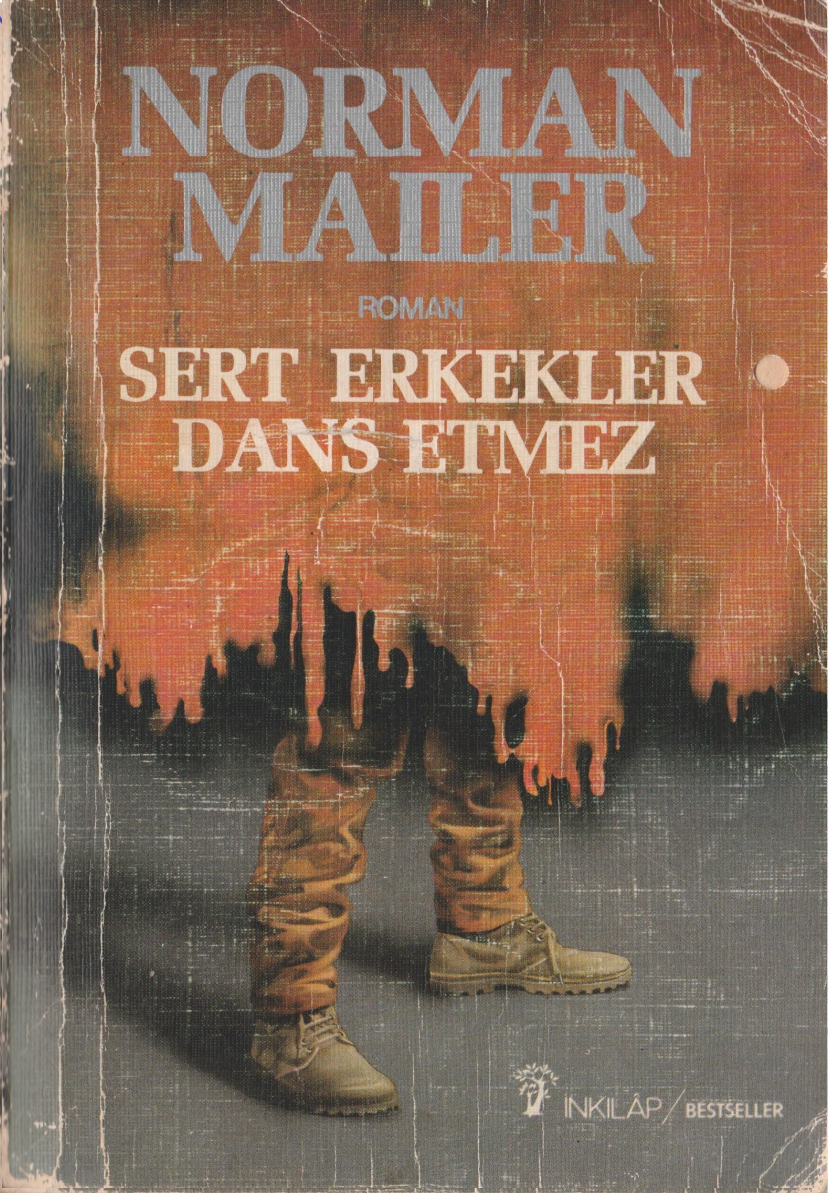
NORMAN MAILER

ROMAN

SERT ERKEKLER DANS ETMEZ

İNKILÂP / BESTSELLER

SERT ERKEKLER DANSETMEZ

●

NORMAN MAILER

İNKILÂP KİTABEVİ

BESTSELLER DİZİSİ

Scott Meredith'e

Sis mi yoksa ölü yapraklar mı?
Yoksa ölü insanlar mı... Kasım akşamları?

—*JAMES ELROY FLECKER*

Bazı hatâlar pişmanlığa sığmayacak kadar kötüdür...

—EDWIN ARLINGTON ROBINSON

Bir

Şafak sökerken sular da çekilmiş olur, martıların çığlıklarıyla uyanırdım. Hava kötüyse, sanki ölmüşüm de kuşlar yüreğimi kemiriyorlarmış gibi hissederdim. Ben bir süre daha uyukladıktan sonra sular yükselir, gölgenin yamaçlarda ilerlemesi kadar büyük bir hızla kumları kaplar, çok geçmeden ilk dalgalar yatak odamın penceresi altındaki duvara vurmaya başlar, şok duygusu deniz yüzünden vücudumun tâ derinlerine kısacık bir zaman parçacığı içinde yükselirdi. **Bum!** derdi dalgalar duvara vurunca. Kendimi karanlık denizlerde bir şilebin içinde yapayalnız hissederdim.

Yatakta yine tek başıma uyanıyordum. Karımın toparlanıp gidişinden bu yana yirmi dördüncü gamlı sabahtı bu da. Akşama hâlâ yalnız başıma, yirmi dördüncü geceyi kutlayacaktım. Yaman bir gece olacaktı yirmi dördüncü gece. Onu izleyen günlerde, duyduğum korkulara ipucu ararken belleğimin sisleri arasından gerilere bakmaya uğraşacak, yirmi dördüncü gecenin başından sonuna kadar hangi hareketleri ya-

pıp hangilerini yapmadığımı hatırlamaya çalışacaktım.

Ama daha yataktan kalktıktan sonra bile neler yaptığım konusunda pek fazla şey hatırlamıyordum. Herhalde diğer bütün günlere benzer bir gün olmuş olmalıydı. Hani bir hikâye vardır, bir adam yeni bir doktora ilk gidişinde, doktor ondan günlük hayatını anlatmasını istemiş. Adam hemen başlamış: «Kalkarım, dişlerimi fırçalarım, kusarım, yüzümü yıkarım...» Doktor hemen sormuş, «Her gün mü kusarsınız?»

«Tabii, doktor,» diye karşılık vermiş hasta. «Herkes kusmaz mı?»

İşte o adam bendim. Her sabah kahvaltıdan sonra... sigaramı ağzıma koymayı bir türlü başaramıyordum. Daha dudaklarıma ucu değerken öğürmeye başlıyordum. Karısını kaybetmiş olmanın yükü bindiriyordu bana.

On iki yıldan beri sigarayı bırakmaya uğraşırdım. Mark Twain'in sözünü bilmeyen var mıdır? «Sigarayı bırakmak hiçbir şey değil. Ben yüz kere bıraktım.» Bunu da sanki kendim söylemişim gibi hissediyordum... Çünkü en az on kere denemiştim. Birinde bir yıl, birinde dokuz ay, birinde dört ay bırakmıştım, ama sonunda yine başlamıştım. Durmadan, tekrar tekrar bırakıyordum. Fakat er ya da geç rüyalarımda bir kibrit çakıyor, alevi sigaranın ucuna tutuyor, o ilk solukta tüm var olma açlığımı içime çekiyordum. Sanki o isteğin üzerinde kazığa oturmuş gibi hissediyordum kendimi. Göğsümün içinde bir sürü manyak o bir tek soluk için haykırıp duruyordu.

Böylelikle tiryakilik ne demekmiş, öğrenmiş oldum. Canavarın biri beni boğazımdan yakalamıştı. Onun hayatî organları benim ciğerlerimdeydi. O şey-

tanla on iki yıldan beri güreşiyor, arasıra da onu yeniyordum. Bunu genellikle gerek kendimin, gerek başkalarının büyük kayıplarına yol açarak yapıyordum. Çünkü sigara içmediğim zamanlar şiddete eğilimli oluyordum. Reflekslerim o kibritin çakıldığı yerde yaşıyor, zihnim biz Amerikalıları huzurlu tutan bilgileri birer ikişer unutuyordu. Sigara içmediğim o sürelerde bazen araba kiralar, kiraladığım arabanın Ford mu, yoksa Chrysler mi olduğunu hiç bilmezdim. Belki bu, ilk bakışta göze sonun başlangıcı gibi gözükebilir. Bir keresinde, yine sigara içmediğim bir sırada, Madeleine adlı sevdiğim bir kızla uzun bir yolculuğa çıkmıştım. Evli bir çiftle buluşacaktık. O evli çift, hafta sonunda eş değişmek istiyordu. İstediklerini yaptık. Dönerken yolda Madeleine'le kavga ettik, ben kaza yaptım, araba hasara uğradı. Madeleine fena yaralandı. Sigaraya tekrar başladım.

«Hayatınızın en büyük aşkını terketmek, sigarayı bırakmaktan daha kolaydır,» derdim hep. Haklıymışım gibi gelirdi. Ama sonra geçen ay, yani yirmi dört gün önce, karım gitti. Yirmi dört gün önce. O zaman tiryakiliğin ne olduğunu biraz daha iyi öğrendim. Belki aşkı feda etmek sigarayı feda etmekten daha kolay olabilirdi, ama sıra hem aşka hem nefrete veda etmeye gelince... ah, psikologların o güçlü kalesi, aşk-nefret ilişkisi! İşte o zaman evliliğinize son vermek de nikotininizi yok etmek kadar zor olabiliyor. İkisi birbirine son derece benziyor. Çünkü, bakın size on iki yıllık tecrübeme dayanarak söyleyeyim, o sürenin sonunda o iğrenç sigaralara karşı duyduğum nefret de kötü bir eşe duyulan nefret kadar güçlenmişti. Sabahleyin çekilen o ilk soluk bile (o soluğun zevki bir zamanlar tütünü bırakamayışımın başlıca nedeniydi oysa) artık bir öksürük

nöbetinin tetiği haline gelmişti. Bu durumda belki geriye tiryakilikten başka bir şey kalmayacaktı, ama tiryakilik bile zaten psikolojinizin en dipteki çizgisine atılan bir imza sayılırdı.

Evliliğimde de durum aynıydı. Patty Lareine artık gitmişti. Onu korkunç kusurlarına rağmen sevmişim, tıpkı on yıllarca ilerdeki akciğer kanserine omuz silkip mutlu manyaklar gibi sigara tüttürüşümüze benziyordu. Aynı şekilde, Patty Lareine'in beklenmedik bir akşamüstü benim mahvıma yol açabileceğini tâ başından beri seziyor, yine de ona hayranlık duyuyordum. Kimbilir? Belki aşk bu kötülüklerimizi yenmemizi sağlardı. Tabii yıllar önceydi bütün bunlar. Son bir buçuk yıl boyunca birbirimize olan alışkanlığımızdan kurtulmaya çalışıyorduk. Yüzgöz olmuş nefretler her geçen mevsimle birlikte büyümüş, sonunda hoşgörü ve iyiden alma stoklarımızın tümünü tüketmişti. Karımdan da tıpkı sabah sigarasından ettiğim kadar nefret ediyordum. Sabah sigarasını sonunda bırakmıştım işte. On iki yıldan sonra, nihayet ömrümün en büyük tiryakiliğinden kurtulmuştum. Karımın beni terkedip gittiği geceye kadar yani. Karımı kaybetmenin çok daha zor bir şey olduğunu da işte o gece anladım.

Onun gidişinden önce, bir yıldır sigara içmemiştim. Patty Lareine'le belki şiddetli kavgalar edebilirdik ama hiç değilse Camel'lerle işim bitmiş durumdaydı. Züğürt tesellisi. O arabasına binip gittikten iki saat sonra, giderken masanın üzerinde bıraktığı yarı boş pakete uzanıp içinden bir tabut çivisi çektim, ağzıma götürdüm. İki gün kendimle şiddetli mücadelelere tutuştuktan sonra bir kere daha kaptırdım kendimi. Artık o gitmiş olduğundan, her günüme en derin ruhsal sarsıntılarla başlıyordum. Bir sefillik kata-

raktı içinde boğuluyordum. Geri dönen bu iğrenç âdetin yanısıra Patty Lareine'e duyduğum özlemler de geri dönmüştü. Her sigara ağzımın içinde kül tablası gibi kokuyordu. Ama bu kokan aslında sigaranın katranı değil, kendi çürüme kokumdu. Yenilginin ve kaybın kokusu öyledir işte.

Her neyse, daha önce de söylediğim gibi **Yirmi Dördüncü Gün**'ümü nasıl geçirdiğimi hatırlayamıyorum. En net biçimde hatırladığım şey o ilk sigarayı içişim yalnızca. Daha sonra, dördüncü ya da beşincisinden sonra dumanı içime huzurla çekmeyi başarıyordum. O zaman, hayatımın yarası diye karar verdiğim (bundan hiç gurur duymadığım) olayı dağlamayı da başarıyordum. Patty Lareine'i özlemek istediğimden o kadar daha fazla özlüyordum ki! O yirmi dört gün içinde kimseyle görüşmemek için elimden geleni yaptım, evden çıkmadım, sık yıkanmadım, kanımızı damarımızda dolaştıran şey viskiymiş gibi içki içtim... sözün kısası halim berbattı!

Yaz olsa, durumumun farkına varanlar olurdu, ama sonbaharın sonlarıydı. Günler gri bir renge dönüşmüştü. Kasaba bomboştu. Kısala kısala birbirini izleyen kasım öğle sonralarında elinize bir top alsanız, evinizin bulunduğu sokakta şöyle bir yuvarlasanız, upuzun yolun sonuna vardığında bir tek yayaya, bir tek arabaya çarpmadan gitmiş olurdu. Kendi içine kapanıyordu kasaba. Isı derecesi termometreyle ölçüldüğünde pek olağanüstü gibi gelmiyordu insana. Çünkü Massachusetts'in deniz kıyısı, Boston' un batısındaki taşlık tepelerden daha az **frijid** sayılırdı. Ama yine de soğuk deniz, hayalet hikâyelerine uygun buz gibi bir atmosfer yaratıyordu. Aslında Patty ile ikimiz eylül sonlarında bir ruh çağırma seansına katılmıştık ama tatmin edici sonuçlar alama-

mıştık. Seansımız kısa ve korkunç olmuş, sonu bir çığlıkla noktalanmıştı. Sanıyorum şu sıra Patty Lareine'den ayrı oluşumun nedeni, o anda evliliğimize elle tutulamayan, ama kesinlikle iğrenç bir niteliğin bulaşmış olmasındandı.

O gittikten sonra bir hafta boyunca hava hiç değişmedi. Buz gibi bir gökyüzü yerini bir ikincisine bıraktı durdu. Her taraf insanın gözü önünde geriye dönüştü. Yazın kasabada nüfuz otuz bin olur, hafta sonlarında iki katına çıkardı. Sanki bölgenin tüm otomobilleri, o dört şeritli yoldan bizim plaja doğru harekete geçmeyi seçmiş gibi görünürdü. O zamanlar bizim Provincetown, St. Tropez kadar renkli bir yer olurdu. Pazar akşamları da Coney Adası kadar pis bir yer olurdu. Ama sonbaharda herkes gidince, kasaba bu sefer öteki yüzünü ortaya koyuyordu. Nüfus artık otuz binken kaynayıp altmış bine yükselmiyor, sakin bir tortu halinde durulup oturmayı seçiyordu. Tanrı'nın yalnızca üç bin kulu vardı burada artık. Bomboş hafta içi öğle sonralarında insana sanki çevrede kadınlı erkekli toplam otuz kişi yaşıyormuş, bunların da hepsi saklanıyormuş gibi gelirdi.

Böyle bir yer daha bulunamazdı. Kalabalığa karşı duyarlıysanız, yazları burada insan bolluğundan harap olur, tükenir, biterdiniz. Beri yandan, yalnızlığa dayanamayan tiplerdenseniz, o upuzun kış boyunca işiniz bitik demekti. Bizim elli mil kadar güney batımıza düşen Martha'nın Bağı ne günler görmüş geçirmiş bir yerdi! Dağların fışkırıp yükselmesini, sonra erozyona uğramasını, okyanusların kabarıp alçalmasını, ormanların, bataklıkların doğup ölüşünü görmüş bir yerdi. Dinozorlar geçmişti Martha'nın Bağı'ndan. Kemikleri kayaların içine kaynamıştı. Buzullar gelmiş, gitmiş, adayı kuzeye doğru itmiş, sonra tek-

ne gibi yeni baştan güneye savurmuştu. Cod Burnu'nun kuzeyinde, yani benim evin bulunduğu yerde ise, arazi rüzgâr tarafından biçimlendirilmiş, deniz tarafından yontulmuş, bütün bu işler yalnızca on bin yılda gerçekleşmişti. Jeolojik zamanlar içinde o süre herhalde bir tek geceden uzun sayılamazdı.

Belki de Provincetown'un bu kadar güzel olmasının nedeni buydu. Ana rahmine o gece düşmüş (çünkü buranın karanlık bir fırtınada yaratıldığına yemin bile edebilirdi insan), kumsalları her şafakta sanki güneşi ilk defa görüyormuş gibi utangaç utangaç parıldayan bir yer. O yıllar birbirini izlerken ressamlar koşup Provincetown ışığının resmini yapmaya gelmişlerdi. Burayı Venedik gölcükleriyle, Hollanda bataklıklarıyla karşılaştırmıştı herkes. Ama yaz bitince ressamların çoğu da toparlanıp giderdi. Onların yerine, benim ruhum gibi grileşmiş bir kış gelirdi ziyaretimize. İnsan o zaman hatırlardı arazinin on bin yaşında olduğunu, hayaletlerin derin bir kökü olmadığını. Martha'nın Bağı'ndaki her ruhu sindiren fosil artıkları yoktu bizde. Yo, kasabamızın iki upuzun sokağını, kiliseye doğru yürüyüşe çıkmış kız kurularını andıran o iki sokağı evcilleştirecek, yumuşatacak hiçbir etken yoktu.

Eğer bu anlattıklarım, **Yirmi Dördüncü Gün**'de kafamın yine böyle çalıştığını gösteriyorsa, demek pek içime dönük, karamsar, gamlı bir günümdeymişim. İnsanın hem sevdiği, hem nefret ettiği, hem de korktuğu karısından yirmi dört gün ayrı kalması, herhalde bir tiryakiliğin son izmaritine sarılma psikolojisi yaratmaya yeter. Yeniden sigaraya başladığımdan beri nasıl da tiksiniyordum sigaranın tadından!

Bana öyle geliyor ki, o gün evden çıkıp kasabanın ucuna kadar yürüdüm, sonra da evime geri döndüm

galiba... yani onun evine... çünkü evimizi Patty Lareine'in paralarıyla satın almıştık. Commercial Sokağı boyunca üç mil yürüdüm, sonra geri döndüm, bu iş o gri öğle sonrasının çoğunu yuttu, ama kiminle konuştuğumu, yanımdan arabayla kaç kişinin geçtiğini, kimin durup beni götürmeyi teklif ettiğini hiç hatırlamıyorum. Kasabanın tâ ucuna kadar yürüdüğümü hatırlıyorum. En son evin, Amerika'ya ilk göçenlerin kıyıya çıktığı kumsalla buluştuğu noktaya kadar. Evet, elbette! Plymouth'da değildi göçmenlerin ilk karaya çıktığı yer. Buradaydı.

O olayı çoğu gün düşünmüşümdür. Atlantiği geçen bu insanların kara olarak ilk gördüğü yerin Cape Cod tepeleri oluşunu. Bu kara kıyıda dalgalar, kötü günlerde dört metre boyuna varabilir. Rüzgârsız günlerde korku daha da artar. Yelkenli bir gemiyi yükselen sular kıyıdaki kayalara çarptırabilir. Cape Cod'un ilerisinde ise, gemilerin batmasına yol açan şey kayalar değil, durmadan yer değiştiren kumlardır. O göçmenler de, derme çatma gemileri içinde, o kıyının dalgalarının kükreyişini duydukları zaman ne korkular yaşamışlardı kimbilir? Güneye dönmüş, bembeyaz, ıssız kıyının da insafa gelmediğini görmüşlerdi. Ne bir koy vardı, ne bir sığınacak yer. Upuzun bir kumsal, o kadar. O zaman kuzeye gitmeyi denemiş, bir gün sonra kıyının batıya doğru kıvrılmaya başladığını, sonunda güneye doğru döndüğünü görmüşlerdi. Ne biçim bir hileydi bu karanın yaptığı? İşte şimdi de doğuya doğru gidiyorlardı. Acaba bir ada çevresinde mi dönüyorlardı? Buruna vardılar ve demiri attılar. Doğal bir körfez vardı burada. İnsanın kulağının içi gibi korunan bir yer. Sandallarını indirdiler, kürek çekerek kıyıya çıktılar. Bugün karaya ayak bastıkları yerde bir plaka bulunmaktadır.

Mendireğin bizi açık denizden korumaya başladığı yerde. Yol da orada biter zaten. Bir turist arabayla en çok oraya kadar gelebilir. İşte o göçmenler burada birkaç hafta kalıp, ne av ne de işleyecek toprak bulunmadığını anladıktan sonra vazgeçmiş, batıya yönelmiş, bu kumsalları terkedip soluğu Plymouth'da almışlardı.

Ama yüreklerinde yeni bir diyara gelmenin korku ve heyecanıyla ayak bastıkları ilk yer burasıydı. Yepyeni bir topraktı burası. Daha on bin yaşında bile yoktu. Bir kum şeridiydi. Kamplarını kurdukları ilk gece kimbilir kaç kızılderilinin ruhu ziyaret etmişti onları!

Kasabanın sonundaki zümrüt yeşili gölcüklere doğru ne zaman yürüyüş yapsam hep aklıma o göçmenler gelir. Kıyı sisleri o kadar alçaktır ki insan bazen ufuktan geçen gemileri görebildiği halde, aradaki suyu göremez. Balığa çıkmış teknelerin kaptan köprüleri sanki kum üzerinde yolculuğa çıkmış kervanlardır. Eğer önceden bir içki içmişsem gülerim genellikle. Çünkü ilk göçmenlerin karaya ayak bastığı yerin en çok elli metre ilerisinde, dev bir motelin giriş kapısı bulunmaktadır. Gerçi orası da tüm diğer dev motellerden daha çirkin değildir ama, daha güzel olmadığı da kesindir. Göçmenlerin bu konuda tek sevinebileceği şey buranın adının motel değil, 'Han' oluşudur. Asfalt otoparkı da bir futbol alanı kadar büyüktür. O da göçmenlere saygı zahir.

Zihnimi ne kadar zorlarsam zorlayayım, **Yirmi Dördüncü** günümün öğleden sonrasını nasıl geçirdiğim konusunda bundan fazlasını gerçekten hatırlayamıyorum. Sokağa çıktım, biraz kasabayı dolaştım, kıyılarımızın jeolojisini inceledim, hayal gücümü göçmenlere ödünç verdim, Provincetown Han'ına güldüm.

Ondan sonra herhalde eve yürümüş olmalıyım. Kanapeme uzanıp gamlı gamlı yatışıma zaman sınırı koymak güç. Bu yirmi dördüncü gün içinde duvara baka baka uzun saatler geçirmişimdir, ama hatırlayabildiğim, unutmayı başaramadığım olay, akşamüstü Porsche arabama binip Commercial sokağına doğru ağır ağır gidişim oluyor. Sanki o gece bir çocuğu ezmekten korkuyormuşum gibi... Sisli bir akşamdı... Dullar Dergâhı'na gelene kadar hiç durmadım. Provincetown Hanı'ndan pek de uzak olmayan bir yerde, temellerini dalgaların dövdüğü, çam ağacından yapılma bir yerdi Dullar Dergâhı. Zaten Provincetown'un şimdiye kadar anlatmamış olduğum en hoş yanlarından biri, yalnızca benim evimin değil... (yani karımın evinin değil), Commercial sokağındaki birçok evin kendini sular üzerinde bir gemi gibi, bordaları suya yarı batmış gibi hissetmesidir.

O gece de sular yine öyle yüksekti. Sanki tropik diyarlardaymışız gibi kabarıp duruyordu. Ama denizin soğuk olduğunu biliyordum. O çamdan yapılma Dergâh'ın pencerelerinin gerisinde, koca şöminede yanan ateş canlıydı. Tam kartpostallara geçmeye lâyık bir ateşti. Benim oturduğum tahta sandalye de gelecek yıl soluğu o şöminede almazsa şanslıydı. Yüz yıl önce çalışma odalarında kullanılan sandalyelere benziyordu. Kocaman, yuvarlak bir meşe tepsi, siz oturduktan sonra menteşeleri açılıp masa gibi genişleyen bir de kol dayama yeri. Oraya içkinizi de koyabilirdiniz.

Dullar Dergâhı sanki benim için yapılmıştı. Yapayalnız sonbahar akşamlarında, sanki ben bir tür modern zengin iş adamıymışım da, burayı kendi eğlencelerim için kapatmışım gibi hayal kurardım. Öteki taraftaki geniş lokanta salonuna pek girmezdim,

ama bu çam binacığın barı olsun, hizmet eden kadın barmen olsun tam bana göreydi. Herhalde kendimden başka kimsenin içeriye girme hakkı olmadığına için için inanıyor olmalıydım. Kasım ayında bu inancı sürdürmek o kadar da zor bir şey değildi. Tenha hafta içi gecelerde burada yemek yiyenlerin çoğu, yani Brewster, Dennis, Orleans gibi yerlerin kibarları bazen serüven olsun diye arabalarına atlar, tâ Provincetown'a kadar gelirlerdi. İş olsun diye. Yazdan kalma yankılar, şöhretimizi hâlâ canlı tutmayı başarırdı bu mevsimde. Gelen ordinaryüs profesörlerle emekli şirket yöneticilerinin hepsi barda oyalanmaz, çoğu doğrudan yemek salonuna yönelirdi. Zaten bara göz atıp benim orada sırtımda parkamla oturuşumu görmek onları doğruca sofraya itmeye yetip de artıyordu. «Hayır, hayatım,» diyordu karıları. «Biz içkilerimizi masada içelim. Açlıktan ölüyoruz zaten.»

Ben de içimden, «Öyle, bebek,» diye mırıldanıyordum. «Açlıktan ölüyorsunuz.»

Bu yirmi dört gün boyunca Dullar Dergâhı'ndaki bu bar benim kendi şatom olmuştu. Ya pencere önünde oturuyor, ya ateşi seyrediyor, ya suların yükselişini izliyordum. Dört viski, on sigara ve bir düzine bisküviyle biraz peynirden sonra (o da akşam yemeğim!), deniz kıyısında yaşayan savaş yarası almış bir lordmuşum gibi hissediyordum en azından.

Kendini sefil hissetmenin, kendine acımanın, umutsuzluk içinde olmanın bir telâfi ödülü vardır. İnsan yeterince içki içti mi, hayal güçleri olanca sağlamlıklarıyla geri dönerler. Bu etkenler altında çarpık çurpuk, belki başaşağı durumda dönerler ama, dönerler yine de. Bu salonda içkilerim bana barda duran korku içindeki kız tarafından düzenli biçimde sunulmaktaydı. Kızın benden pek korktuğu belliydi. Oy-

sa ona 'Bir Bourbon daha lütfen' den daha tahrik edici bir söz söylemiş değildim. Ama barda çalıştığına göre, korkusunu da anlamıyor değildim. Ben kendim de yıllarca barda çalışmış biriydim. Benim tehlikeli olduğum inancına saygı gösteriyordum. Bu saygım, nazik davranmaya çalışmamdan da belliydi. Kendim barmenlik yaptığım sıralarda, benim gibi müşterilerden birkaç tanesini incelemiştim. Sizi **gerçekten** rahatsız edecekleri âna kadar... hiç rahatsız etmezlerdi. O zaman da salon tuzla buz olabilirdi.

Ben kendimi o sınıfa sokmuyordum aslında. Ama barmen kızın beklentilerinin işime yaramadığını da iddia edemem elbette. İstemediğim zaman üzerime dikkat yöneltilmiyor, istediğim zaman da hemen hizmet sağlanıyordu. Genç ve sevimli müdür, buranın klasını korumakta pek ısrarlıydı. Beni artık yıllardan beri tanıyordu. Yanımda zengin karım olduğu sürece, beni bura kibarlarının biraz garip bir örneği olarak görmeye çalışıyor, bu görüşünü de, Patty Lareine içki etkisiyle ne kadar cıvıtırsa cıvıtsın, bozmuyordu. Zenginliğin o kadar bir yararı olmak zorundaydı insana! Şimdi artık yalnız olduğuma göre, gelirken ve giderken selâm vermenin dışında, beni hep kendi başıma bırakmaktaydı. Hoş buraya pek fazla müşteri geldiği de yoktu. Birbirini izleyen gecelerboyunca canımın istediği gibi, rahat rahat sarhoş olabiliyordum.

Şu ana kadar sizlere mesleğimin yazarlık olduğunu itiraf edemedim. Ama **Birinci Gün**'den bu yana hiçbir yeni şey de yazmamıştım. Üç haftayı geçmişti yazmayalı. İnsanın kendi durumunu böyle acı ve alaylı bakışlarla incelemesi kuşkusuz hoş bir şey değil, ama o acı olaylar, çember kapanınca büsbütün bir zindan oluveriyor insana. Yazma yetenoğime on-

ca büyük zararlar verdiğini göre göre sonunda bıraktığım sigaralar yeni baştan egemenlik kazanınca, bir tek paragraf yazma yeteneğimi bile engellediler. Sigara içmeme aşkına, yazıları tekrar tekrar yazmayı öğrenmek zorunda kalmıştım. Şimdi yeniden sigaraya başlayışım, içimdeki edebiyat kıvılcımını öldürüyordu. Yoksa Patty Lareine'in gidişi miydi o etkiyi yapan?

Arasıra okumasını zor becerdiğim bir nota kaşlarımı çatarak bakıyor, alkolik etkiler zihnimdeki sisleri açıp yazıyı okuyabildiğimde sevinçle kıkırdıyordum. «Al sana işte,» diye mırıldanıyordum kendi kendime. «Araştırma bunlar!»

Bir başlığın yarısını yeni sökebilmiştim. Başlıktı, evet. Hem de kitap adı olabilecek kadar sağlamdı. Yabanlığımız - Akıllılar Arasında İnceleme. Yazan, Timothy Madden.

Kendi adımın uyarlamalarına başladım. Yazan: Mac Madden! Yazan, Tim Mac Madden. İkinci Mac Madden... kıkır kıkır gülmeye başladım. Zavallı korkak barmen kızcağızım, bana yan gözle bakabilmek için başını çevirip iyice profil göstermek zorunda kaldı.

Ben gerçekten, tam anlamıyla kıkır kıkır gülüyordum. Adımla ilgili eski esprileri hatırlamaya başlamıştım. Babama yönelik bir sevgi kabardı içimde. Ah, insanın ana ya da babasına duyduğu sevginin o tatlı hüznü! Beş yaşındayken limon yemenin doğal tadına benzer bir şey. Douglas «Dougy» Madden... dostları olsun, tek oğlu olsun, ona hep Koca Mac derlerdi. Ben de Küçük Mac- Mac-Mac, İkinci Mac, Toomey, ya da Tim'dim. Adımın morfolojisini içkinin kıvrımlı katları arasından izlerken yine kıkırdadım. Adın her değiştirilmesi, hayatımda bir olay olmuştu... ah, bir de geri alabilseydim olayları!

İçimden ilk giriş sayfasının başlangıç cümlelerini hazırlamaya çalışmaktaydım. (Ne başlık ama! Yabanlığımız - Akıllılar Arasında Bir İnceleme, Yazan Tim Madden.) İstersem İrlandalıların neden bu kadar çok içtiğini anlatırdım. Erkeklik hormonu mu yaratıyordu onlardaki bu farkı? Herhalde o hormon İrlandalılarda, diğer insanlardan daha çoktu. Babamda daha çoktu kesinlikle. İşte o hormon onları yönetimi güç insanlar haline sokuyordu. Belki de hormon ille alkolde erimek istiyordu.

Kalemim elimde, viski dilimi yakarak oturuyordum. Henüz ağzımdaki yudumu yutmaya hazır değildim. Birinci Gün'den beri tek düşünebildiğim bu başlıktı. Onun dışında, ancak dalgaları düşünüyordum. Bu soğuk kasım gecesinde, bu salonun penceresi dışındaki dalgalar her nasılsa benim kafamdaki dalgalara bir bakıma eşit olmuştu. Düşüncelerim birden duraladı, derin bir sarhoş ilhamının yarattığı hayal kırıklığını hissettim. İnsan tam uzayın gerçek ilişkilerini çözerken kelime haznesi bulanıklaşıverirdi birden.

Dullar Dergâhı'ndaki özel barımda yalnız olmadığımı da ilk o zaman farkettim. Patty Lareine'e çok benzeyen bir sarışın, benden pek pek üç metre ilerde, kavalyesiyle oturmaktaydı. Bilinç düzeyimin durumunu o zamana kadar farkedemesem bile, o kadının yanında kavalyesi, sırtında ısınarlama dikilmiş tvit tayyörüyle oraya ben farketmeden girmiş olması, yanındaki şeyhiyle masaya oturmuş, şimdi de önlerinde içkileri, çeneye dalmış olmaları bunu ortaya en net biçimde sermeye yeterdi. Ne zamandan beri buradaydı bunlar? Beş dakika mı? On dakika mı? Onların beni daha önce ölçüp tarttıklarını, her nedense bana aldırış etmeyebileceklerine karar vermiş oldukla-

rını görüyordum. Bu düşüncelerim, yanındaki adamın kavga sanatındaki becerisini azımsamamdan mıydı, yoksa başka bir sebepten miydi, orasını anlayamıyordum. Flanel elbiseli kavalye, kara kuşaklı karateciden çok bir tenis oyuncusunu andırıyordu. Hoş belki öyle zengindiler ki, hiçbir tatsızlık, insan kılığına girip üstlerine yürümemişti ömürlerinde! (Ev soygunları hariç tabii.) Belki de bu kadar yakınlarında oturan bedene, kol ve bacaklara, kafaya karşı duygusuzmuşlar gibi numara yapıyorlardı. Bilemezdim. Tek bildiğim, özellikle kadının çok yüksek sesle konuştuğuydu. Sanki ben yokmuşum gibi davranıyordu. Bu geç saatte, yaman bir hakaret sayılırdı bu!

Derken birden anladım! Konuşmalarından California'lı olduklarını kavramam uzun sürmedi. New Jersey'li turistler Münih'te bir bara girdiklerinde nasıl rahat davranırlarsa, bunlar da o derece kaygısızdı. Beni nasıl aşağıladıklarını nereden anlayacaktı bunlar?

Dikkatim, ancak derin depresyon içindeki insanın tanıdığı o manevra koridorları arasında ilerledi, bir filin çıktığı kovuğa geri geri girmesi gibi, beynimin kovuklarına girdi çıktı. Sonunda o masif içe gömüklüğümün zindanından sıyrılıp yukarıya tırmandım, onlara bir baktım ve anladım. Bana karşı olan kayıtsızlıkları ne küstahlıklarından, ne özgüvenlerinden, ne de masumiyetlerinden geliyordu. Tersine, tiyatrovârî bir tutumdu bu. Hem de sapına kadar. Poz atıyorlardı. Adam, benimki kadar güçlü bir kişiliğin farkına varmamaya imkân olmadığını bal gibi biliyordu. Kadın da... benim kuramıma uyuyordu.. bu kuramıma göre sarışın kadınlar kendilerini ya me-

lek, ya da şeytan gibi görmezlerse ayıp bir şey yaptıklarına inanırlardı. Her iki seçenek de eşit şansa sahipti. Kadın da bu tutumla karşısındaki erkeğe ayak uydurmaktaydı. Beni tahrik etmek istiyordu. Kendi kavalyesinin cesaretini sınamak istiyordu. Benim kendi Patty Lareine'imden pek de aşağı kalmıyordu bu kadın.

Ama durun, size kadını tarif edeyim. Bir bakmaya değerdi. Benim karımdan bir on beş yaş daha fazlaydı. Yani elliye o kadar da uzak sayılmazdı. Ama ne görkemli bir yaklaşmaydı o! Jennifer Welles diye bir artist vardı. Açık saçık filmler çevirirdi. Onda da aynı hava vardı. Göğüsleri iri ve edepsiz biçimliydi. Dönük dururdu göğüsleri. Bir meme başı doğuya, öteki batıya bakardı. Göbek deliği derindi. Göbeği yuvarlacık, kalçaları dolgundu. Vücut tüyleri koyu renkti. Filmlerini seyretmek için bilet alanları işte bu nitelikleri çekerdi. Çünkü sarışın olmayı seçen bir kadın, gerçekten sarışındır.

Yakınımda oturmakta olan kadının yüzü de, Jennifer Welles'inki gibi çekiciydi. Yukarıya dönük, hoş bir burnu, dolgun dudakları vardı. Bir seks soluğu kadar şımarık ve güvenliydi. Burun delikleri açılıp kapanıyor, tırnakları... (kadın eşitliği cehennemin dibine!)... dikkatle manikür yapılmış, üzerlerine göz farlarına yakışacak gümüş rengi bir cilâ sürülmüştü. Ne parça! Yanlış çağda yaşayan biri. Batı kıyısı zenginliklerinin tipik örneği. Santa Barbara mı? La Jolla mı? Pasadena mı? Her neresiyse, bu kadın besbelli briç meraklılarının yaşadığı bir diyardan geliyordu. Bakımlı sarışınlar öyle yerlere, çemenin pastırmaya yapıştığı gibi yapışırlar. Şu anda California tüm nitelikleriyle benim zihnimde canlanmıştı.

Bunun bana ne büyük haksızlıkmış gibi göründüğünü tarif etmeme olanak yok. Birleşik Yahudi Protesto Derneği'nin kapısına gamalı haç yapıştırmakla birdi. Bu kadın bana öylesine bir kuvvetle Patty Lareine'i hatırlatıyordu ki, kendimi vurmaya mecbur hissettim. Ne yapacaktım? Doğrusu bilemiyordum. Ama en azından, şu keyifli havalarını bozabilirdim.

Dinlemeye başladım. Bu kusursuz giyimli, dolgun kadın içki içmekten hoşlanıyordu. Peşpeşe devirebiliyordu kadehleri. Viskiydi tabii içtiği. Chivas Regal'di. «Chivvies» diyordu kendisi onlara. «Bana bir Chivvies daha verin. İçine de bol elmas koyun.» Buza da bu adı takmıştı, ha, ha.

Yüksek, son derece kendine güvenen bir sesle erkeğine, «Benden canın sıkılıyor artık,» derken sanki bir yandan da tam ne kadarlık seksin üzerinde oturmakta olduğunu gramı gramına ölçebiliyormuş gibi bir hali vardı. Bir enerji üreteci. Bazı sesler insanın en gizli tellerini diyapazon gibi titreştirir. Bu kadının sesi de o türdü. Gerçi belki söylemesi biraz kaba kaçıyordur, ama insan böyle bir ses uğruna çok şey yapabilirdi. Aşağıdaki öteki nemli akrabanın da sizin paralel yörenize ona benzer bir şeyler sunabileceğini umar dururdunuz.

Patty Lareine'in sesi de böyle bir sesti. Sek martini kadehinin çevresinde dili şeytanca becerikli olurdu (ve tabii tahmin edebileceğiniz gibi sek martinilere Marty Seco diye isim takmıştı). «Cin...» derdi en boğuk, en alevli sesiyle. «Bizim ihtiyar kadını öldüren cin oldu (*), salak!» Sizi şefkatle katardı bu

---

(*) G. Bernard Shaw'un Pygmalion (My Fair Lady) oyunundan bir replik.

espriye. Salak'lığınıza rağmen, onun yanında oldukça size bir zarar gelmeyeceğine inanırdınız.

Ama Patty Lareine bambaşka tür bir servetin temsilcisiydi. **Türev** bir servetti onunki. İkinci kocası Meeks Wardley Hilby III (Bir zamanlar Patty beni kandırıp adamı öldürtmeye amma da uğraşmıştı) eski bir Tampa servetinin varisiydi. Patty Lareine de onu boşanma avukatı aracılığıyla bir iyi sağmıştı. Boşanma avukatı bu işlerin bir tür sihirbazıydı. Ayrıca sanıyorum her gece Patty Lareine'in karnının arka duvarını bir iyi masajlıyordu. Ama insan kendini adamış, sadık bir avukattan beklerdi bu kadarını zaten. Karşılığı tanık gösterirken ödenirdi. Patty Lareine o sıralarda epey yapılıydı. Bir baharat kavanozu kadar da fıkır fıkırdı. Avukat onun kişiliğinin fazlasını bir zerzavat ve ot perhiziyle sindirdi. Sonra ona antrenörlük yaptı (bu konuda video kameralarla prova yaptıranların öncülerindendi), ona ifade verirken nasıl etkileyici ve duyarlı gözükebileceğini, yargısal gözü nasıl mestolmuş bunak bir hâkim düzeyine indireceğini öğretti. İfadeler sona erdiğinde, kocanın göstermiş olduğu tanıklara rağmen Patty Lareine'in evlilikteki hatâları, umutsuzcasına sömürülen, haksızlıklara uğrayan kibar bir kadının masum hatâları gibi gözükmüştü. Tanık yerine çıkan her eski sevgilisi, **kocasının kırıp parça parça ettiği kalbi onarmak amacıyla yönelinmiş bir mutsuz girişim daha**... dedirtiyordu herkese. Patty belki hayata bir North Carolina kentinde, lise spor takımının alkışçı kızlarından biri olarak başlamış olabilirdi, ama Wardley'den boşanmaya (ve benimle evlenmeye) hazır olduğu sıralarda artık birtakım kibarlıklar da öğrenmişti. Avukatıyla ikisi o tanık yerinde lâfları birbirine aktarırken en kibar sofralarda, en zarif biçim-

de çorba kâsesi alıp verebilenlere taş çıkarıyorlardı. Eski servetin bir dilimi eğitim işlevini çok güzel yerine getirmişti. Patty de o sayede servet kesiminin bir üyesi olmuştu.

Dullar Dergâhı'ndaki kadının konuşmasını dinledikçe, onun daha farklı bir kesimden olduğunu anladım. Patty'nin aklı, gerçek akıldı. Akşamını değiştirmekte olan bu yeni sarışın ise, belki akıl yönünden biraz kısaydı ama, zaten akla ihtiyacı da yoktu. Bir engel çıkmazsa sizinle otel odanızın kapısında, üzerinde yalnızca dirseğe kadar gelen siyah eldivenlerle, bir de ayağında yüksek topuklu siyah pabuçlarla buluşmaya hemen hazır tiplerdendi.

«Haydi, açık konuş. İtiraf et canının sıkıldığını.» Sesi çok net biçimde duyuluyordu. «Yakışıklı bir erkekle güzel bir kadın seyahate çıkmaya karar verdilerse, bu beklenen şeydir zaten. Bunca gün başbaşa kalmak, bir usanma korkusu getirir. Yanılıyorsam söyle bana.»

Açıkça görünüyordu ki esas amacı karşısındaki erkekten cevap koparmaktan çok, evli olmadıklarını, kısa ömürlü bir serüven yaşamakta olduklarını bana anlatmaktı. Her an son bulabilirdi ilişkileri. Yerine bir gecelik bir yenisinin gelivermesi o kadar da zor değildi. Kadının vücudu, ilk gecede size tumturaklı bir 'hoşgeldin' seansı sunulacağını anlatır türdendi. Zorluklar daha sonra çıkacaktı ortaya. İlk gece 'müessesenin ikramı' sayılacaktı.

Flanel'li adam, alçak sesle, yoo, usanmadım, diyordu. Hem de hiç usanmamıştı anlattığına göre. Sesi kulağınızda, tüm duyularınızı uyuşturmak için audio sistemine konan **'white noise'** gibiydi. Evet, avukat olmalı bu adam, diye karar verdim. Davranışı-

nın o güvenli görünümünde öyle bir hal vardı. Usul hakkında bir noktayı başkanlığa açıklar gibiydi. Yargıca olayı yanlış anlamasın diye yardımcı oluyordu. Avutuyordu kadını.

Ama senaryonun metninde iş yoktu. «Yo, yo, yo,» derken kadın bardağındaki buzları şıngır şıngır salladı. «Buraya gelmek benim fikrimdi. Sen iş için Boston'a gidiyordun. Eh, o halde ben de keyif için giderim dedim kendi kendime. Bir sakıncası mı var? Elbette yok.» Susup Chivvies'inden bir yudum aldı. «Ama, hayatım, benim kötü bir huyum var. Ben memnunluğa dayanamam. İçimde memnunluğu hissettiğim anda, bir ses hemen «Elveda sevgilim!» diye bağırır. Ayrıca, harita okumasını çok iyi bilirim. Bunu sen de farketmişsindir, Lonnie. Kadınlarda yön duygusu yoktur, kadınlar yol tarifinden anlamaz derler. Ben anlarım. Kansas City'de, taa... dur bakayım... taa 1976'da, otelden bizim merkeze kadar arabayla gidebilecek kadar haritadan anlayan tek Jerry Ford kadını bendim.

«İşte senin hatan da bu oldu. Bana Boston'un ve çevresinin bir haritasını vermen. Benim ağzımdan, 'Sevgilim, buraların bir haritasını görmek istiyorum,' diye bir söz duyarsan dikkatli olman gerekir. Ayaklarımın karıncalanmaya başladığının belirtisidir bu. Lonnie, ben beşinci sınıfta coğrafya derslerine ilk başladığımdan bu yana...» Bardağındaki eriyen elmaslara gözlerini kısarak baktı, «gözüm hep bu Cape Cod denilen yerdeydi. Haritaya ne zaman baksam, burayı görürdüm. Minik bir uzantı gibi. Hani bebeklerin çok sevdikleri küçük parmakları gibi. Bu yüzden de, Cape Cod'un ucu nasıl bir yerdir, görmek istedim.»

Yanındaki adamdan hâlâ hoşlanmadığımı itiraf

etmem gerek. Parası o uyurken para kazanan, fazla masajlanmış tiplere benziyordu. Yoo, asla, diyordu kadına. Buraya gelmeyi ikimiz de istedik, iyi de oldu, keşke hiç bitmese, diyordu.

«Hayır, Lonnie, ben sana hiç seçenek tanımadım. Bu konuda zorba gibi davrandım. 'Buraya gitmek istiyorum, Provincetown'u görmek istiyorum,' dedim tutturdum. İtiraz etmene fırsat vermedim. İşte geldik. Kapris üstüne kapris. Sen de sıkıntıdan bunaldın. Bu gece, hemen yola çıkıp Boston'a dönmek istiyorsun. Burası terkedilmiş bir yer... kim kimse kalmamış burada, tamam mı?»

Tam bu noktada döndü, doğrudan doğruya bana baktı. Sinyali alırsam, hoşgeldin diyen, almazsam öfke ifade eden bir bakışla.

Ben de... konuştum. «İşte haritaya güvenenin sonu bu olur,» dedim ona.

Herhalde sözüm işe yaramış olmalı, çünkü bundan sonra onların yanında oturmakta olduğumu hatırlıyorum. Belleğimin hiç güvenilir gibi olmadığını da tekrarlamak isterim. Hatırladıklarımı açık seçik gözümde canlandırabilirim... bazen tabii! Ama bir gece boyunca neler olup bittiğini hiç hatırlayamadığım da çok olur. İşte ondan sonra hatırladığım, onlarla birlikte oturuyor olduğumdu. Demek beni dâvet etmişlerdi herhalde. Ve hoşsohbet davranmıştım besbelli. Adam bile gülüyordu. Adı Leonard Pangborn'du. Lonnie Pangborn yani. İyi bir aileden geliyordu. California'lı, Cumhuriyetçi Parti taraflısı bir aileydi kuşkusuz. Kadının adı da Jennifer Welles değil, Jessica Pond'du. Pond'la Pangborn... ne kadar hırslandığımı anlayabiliyor musunuz, bilmem. O vıcık vıcık televizyon dizilerinden fırlama tipler gibiydi ikisi de.

O gece onu çok eğlendiren şeyler söyledim. Sa-

nıyorum bunun nedeni, günlerdir kimseyle konuşmamış olmamdan kaynaklanıyordu. O günlerde ister depresyonda olayım, ister olmayayım, içimdeki mizah anlayışı da biraz dinlenme, canlanma fırsatı bulmuştu demek ki. Capa'le ilgili birkaç hikâye anlattım, zaman ayarlamasını da çok iyi yaptım. Hapishane dışında bir tek gün geçirmeye izinli mahkûm gibi enerji doluydum. Pond'la o kadar kolaylıkla geçiniyordum ki, neredeyse gamlarım bile dağılacaktı. Bir kere bu kadının bol mal mülkü çekici bulduğunu anladım. Çevresi yeşil çim bahçeli, yüksek demir kapılarla ve parmaklıklarla korunan malikâneler, ona bir emlâk komisyoncusunun müşteriyi alınabilecek eve götürdüğü zaman tattığı zevki veriyordu. Tabii bunu anlamam uzun sürmedi. Zaten paralı doğmuş olan Jessica, o paraya kendi getirdiklerini de eklemişti. Yaşadığı yer olan California'daki mesleği de buydu. Başarılı bir emlâk komisyoncusuydu bu kadın.

Provincetown onu ne kadar hayal kırıklığına uğratmış olmalıydı. Bizim de kendimize özgü mimarîmiz vardır ama, gösterişli değildir. Balıkçı kulübesi tipi evler, önünde Cape Cod'un tuzlu kumlarına inen tahta merdivenler. Biz turistlere oda veririz. Yüz tane kiralık oda, eninde sonunda yüz tane tahta merdiven demek olur. Kibar yaşama özenenler Provincetown'u herhalde ancak yol kavşağına dikilmiş yirmi telefon direği kadar ilginç bir yer olarak görürler.

Belki de onu kandıran, Cape Cod'un haritadaki görünümü olmuştu. Yarımadanın burnu, ortaçağ saray palyaçolarının pabuçları gibi kendi çevresinde kıvrılır! Herhalde buna baktığında gözünün önüne yeşil çimenler gelmiş olmalı. Bunun yerine karşısına tek

yönlü trafiği olan bir caddeye dizili külüstür dükkânlar çıkmıştı. Kasabamızın o tek caddesi de öyle dardı ki, bir yana bir kamyon parketmiş olsa, kiralık sedan'ınızı yanından geçirirken bir yanı çizilmesin diye dualar ederdiniz içinizden.

Bana tabii ki kasabamızın en güzel evinin hangisi olduğunu sordu. Tepenin üzerindedir o ev. Beş katlı bir şatodur. Kasabanın tek o tür evidir. Çevresi yüksek demir parmaklıklarla çevrilidir. Evle bahçe kapısı arasında dünyanın yolu vardır. Orada şu sıra kim oturuyor, bilemiyorum. Oranın sahibi midir, yoksa kirayla mı tutmuştur, onu da bilemiyorum. Adını duymuştum ama, çoktan unuttum. Yabancılara anlatması güçtür. Kış oldu mu insanlar Provincetown'a saklanmaya bayılırlar. Burada yeni gelenleri tanımak, bir adadan bir adaya yolculuk yapmak kadar zordur. Hem zaten benim çevremdekiler, bu kış kılıkları içinde (çizgili kadife pantolon, çizme ve parka) o kapıdan dünyada geçemezlerdi. Tek etkileyici evimizin şu günlerdeki efendisi herhalde zengin bir manyak olmalı diye düşündüm, en iyi tanıdığım zengin adamdan malzeme çalıp konuşmaya başladım (o da Patty Lareine'in Tampa'lı eski kocasıydı). Onu bulunduğu yerden alıp tâ Provincetown'a kadar taşıdım, şatoyu da ona ödünç verdim. Bayan Jessica'nın ilgisini kaybetmek istemiyordum.

«O yerin sahibi Meeks Wardley Hilby III'dür,» dedim. «Orada tek başına oturur.» Kısa süre duraladım. «Onu tanırdım eskiden. Aynı sıralarda Exeter'de öğrenciydik.»

Jessica kısa bir sessizlikten sonra, «Yaa!» dedi. «Ona bir ziyaret yapmamızı kabul eder mi dersiniz?»

«Kendisi şimdi orada değil. Artık kasabada pek kalmıyor.

«Yazık,» dedi o.

«Tanısanız pek sevmezdiniz onu,» diye devam ettim. «Çok garip bir adamdır. Exeter'deyken kıyafet kuralına uymaz, hocaları deli ederdi. Sınıfa girerken kravat ve ceket zorunluğu vardı. Ama bizim Wardley, Salvation Army liderlerinden biriymiş gibi süslenirdi.»

Herhalde sesimin tonunda bir şeyler vaadeden bir hava vardı. Kadın karşımda mutlu mutlu gülmeye başlamıştı. Yeniden anlatmaya başlarken bile, içimde devam etmemem gerektiği konusunda güçlü bir duygu uyandığını hatırlıyorum Nereden geldiği belli olmayan bir duman kokusu almak kadar mantıksız bir şey. Biliyor musunuz, arasıra bizlerin de yayın istasyonlarından farkımız olmadığına inanıyorum ve bazı **show**'ların yayından kaldırılmasının yerinde olacağı kanısına varıyorum. Her neyse... o anda içimden devam etmemek gerektiği yolunda bir duygu olduğu doğru diyelim ve orada bırakalım. (O duyguya kulak asmayacağımı zaten biliyordum. Sarışın bir güzelden de o kadarı beklenirdi zaten!) Tam bundan sonra söyleyeceğim kelimeleri ararken, yıllar öncesinden bir imaj belirdi gözümün önünde. Meeks Wardley Hilby III deri çizmeleri, eskimiş smokin ceketi (öğretmenleri bizar eder, sınıfta her gün o ceketi giyerdi) solmuş saten yakası, mor çorapları, papyon kravatı...

«Ne kılık,» dedim Jessica'ya. «Ona züppe çocuk derdik.»

«Bana onu anlatsanıza,» dedi. «Lütfen.»

«Bilmem ki,» diye karşılık verdim. «Hikâyenin tatsız yanları da var.»

Pangborn, «Ne olur, anlatın,» diye atıldı.

Zaten benim teşvike falan ihtiyacım yoktu. «Bu-

nu babaya yorumlamak gerek,» dedim. «Babadan gelen büyük bir nüfuz etkisi vardı. Şimdi öldü o. Meek Wardley Hilby II.»

«Birbirinden nasıl ayırıyorsunuz bunları?» diye sordu Pangborn.

«Babaya hep Meeks derdik, oğluna da Wardley derdik. Hiç karıştırmazdık.»

«Haa...» dedi. «Nasıl insanlardı?»

«Pek bir halt değildiler. Meeks sporcuydu, Wardley de Wardley'di. Çocukluğunda dadısı ellerini yatağına bağlarmış. Meeks'in emriyle. Bunun Wardley'in masturbasyon yapmasına engel olacağını hesaplıyorlarmış.» Yüzüne, işte korktuğum ayrıntı buydu, dermişçesine baktım. O gülümsedi. Ben bu gülümsemeye, 'Zaten ateşe çok yakınız, sen anlatmana devam et,' anlamını verdim.

Ve devam ettim. Hikâyeyi büyük bir özenle işledim, onlara Meeks Wardley Hilby III'ün yeni yetmeliğini zengin ayrıntılarla anlattım, yeri Meksika Körfezi kıyılarından tâ kuzeydeki bu kasabaya aldığım için kendimi ayıplamak üzere bir an bile duralamadım. Ama alt tarafı, Pond'la Pangborn'a anlatıyordum topu topu. Olayların nerede geçtiğine neden aldırış etsinlerdi ki?

Yine devam ettim. Meeks'in annesi, yani Wardley'in karısı hastalıklı bir kadındı. Meeks bir metres tuttu. Wardley'in annesi, oğlan Exeter'deki ilk yılını okurken öldü, az sonra da baba o metresiyle evlendi. Wardley'i ikisi de sevmediler. O da onları sevmedi. Evin üçüncü katındaki bir odayı hep kilitli tuttukları için Wardley de, işte girilecek oda orası, diye karar verdi. Ama babasıyla yeni karısının geceyi evden uzakta geçirdikleri bir fırsatı ancak Exeter'den son yılında kovulduğu zaman yakaladı. Dıştan bina-

nın üçüncü katına tırmandı, açık duran pencereden içeriye girdi.

«Bayılıyorum bu hikâyeye,» dedi Jessica. «Ne varmış odada?»

Anlattım. Wardley orada eski model, üzerine siyah örtü örtülü bir fotoğraf makinesi buluyordu. Makine köşede üçlü ayağın üzerinde durmaktaydı. Kocaman bir masanın üzerinde de beş tane kocaman, kırmızı albüm duruyordu. Özel bir pornografik koleksiyondu bu. Beş albümün beşi de Meeks'le metresini sevişirken gösteren büyütülmüş fotoğraflarla doluydu.

«Yani şimdi karısı olanla mı?» diye sordu Pangborn.

Ben başımı salladım. Oğullarının tarifine göre ilk resimler herhalde Wardley yeni doğduğu yıl çekilmişti. Her albümde babayla metresi biraz daha yaşlanmış görünüyorlardı. Wardley'in annesinin ölümünden bir iki yıl sonra, yeni evliliğin ilk zamanlarında, fotoğraflarda bir erkek daha belirmişti. «O da malikânenin yönetici müdürüymüş,» diye anlattım. «Wardley'in söylediğine göre, her gün sofraya aileyle birlikte oturup yemek yiyormuş.»

Tam bu noktada Lonnie ellerini çırptı. «İnanılmaz,» dedi.

Daha sonraki resimler, müdürü kadınla sevişirken, babayı da birkaç metre ilerde oturmuş gazete okurken gösteriyordu. Sevişen çift çeşitli pozlara giriyordu, ama Meeks hep o gazeteyi okumaktaydı.

«Resimleri kim çekmiş?» diye sordu Jessica.

«Wardley'in dediğine göre uşak çekmiş.»

«Ne ev ama!» diye patladı Jessica. «Böyle bir şey ancak burada, New England'da olabilir.» Buna hepimiz kahkahalarla güldük.

Wardley'i on dört yaşındayken uşak baştan çı-

kardı demedim. Wardley'in sonradan, «Ömrümün geri kalanını, rektum'um üzerindeki haklarımı geri alma mücadelesiyle geçirdim,» dediğini de söylemedim. Herhalde Jessica'yla samimiyetin pek ince bir sınırı vardı. Henüz bir hatâ yapmamıştım. Bu yüzden ihtiyatlı gitmek istiyordum. «On dokuz yaşındayken Wardley evlendi,» dedim. «Sanırım bunu babasına inat yaptı. Meeks katı bir Yahudi düşmanıydı. Gelin ise bir Yahudi kızıydı. Burnu da pek kocamandı.»

Buna o kadar keyiflendiler ki, hikâyeme devam ederken pişmanlık duydum. İçimde hikâye anlatanların katılığı da vardı. Bundan sonra söyleyeceğim ayrıntı da pek önemliydi. «Wardley'in dediğine göre o burun aşağıya doğru öylesine kıvrılıyormuş ki, kız sanki ağzından çıkan dumanları soluyor gibi görünüyormuş. Her nedense bu Wardley'e son derece cinsel çekiciliği olan bir şey gibi gözükmüş... belki de Wardley güzel yemeklere meraklı olduğu içindir.»

Jessica, «Ah, inşallah iyi yürümüştür evlilik,» dedi.

«Eh, pek olmadı,» diye karşılık verdim. «Wardley'in karısı çok iyi yetiştirilmiş bir kızdı. Bu nedenle, Wardley'in de bir pornografi koleksiyonu olduğunu anlayınca pek bozuldu. Koleksiyonu hemen imha etti. Sonra daha da beter bir şey yaptı, babaya kendini kabul ettirdi, sevdirdi. Evliliğin beşinci yılında Meeks oğluyla gelinine bir akşam yemeği verecek kadar yumuşamıştı. Wardley o yemekte çok sarhoş oldu, gecenin geç saatinde bir şamdan kapıp karısının kafasına indirdi. Kadın bu darbeden ölüverdi.»

«Yoo, olamaz!» dedi Jessica. «Bütün bunlar tepenin üzerindeki o evde mi oldu?»

«Evet.»

Pangborn sordu. «Yasal sonuçları nasıl gelişti?»

«Valla ister inanın ister olmayın ama, savunma için delilik özrünü kullanmadılar.»

«O halde içerde yatmış olmalı.»

«Yattı.» Onunla yalnızca Exeter'de birlikte okumakla kalmadık, aynı zamanda o kodeste de birlikte yattık demeye hiç niyetim yoktu.

Lonnie, «Bana sanki oğlunun savunmasına babası el atmış gibi geliyor,» dedi.

«Bence haklısın.»

«Elbette! Delilik özrünü seçseler, savunma o albümleri duruşmaya getirmek zorunda kalacaktı.» Lonnie parmaklarını birbirine kenetleyip dışa doğru esnetti. «Demek Wardley bu konuda anlaşmaya razı oldu,» dedi. «Hapse girmek ne kadar kazandırdı ona?»

«Yılda bir milyon dolar,» diye karşılık verdim. «Her yattığı yılın karşılığı, bir vakıfa yatırılıyordu. Ayrıca da baba öldükten sonra üvey anneyle malikâneyi paylaşacaktı.»

Lonnie, «Ona vaadettiklerini gerçekten ödeyip ödemediklerini kesinlikle biliyor musun?» diye sordu.

Jessica başını iki yana sallıyordu. «Ben bu tip insanların sözlerini tuttuğunu pek görmedim,» dedi.

Ben omuz silktim. «Meeks ödedi,» dedim onlara. «Çünkü Wardley albümleri aşırmıştı. Ve inanın bana, Meeks öldüğünde üvey anne de pazarlığa uydu. Meeks Wardley Hilby III bu işi çok varlıklı bir adam olarak kapattı.»

Jessica, «Hikâye anlatış biçiminize bayıldım,» dedi.

Pangborn başını sallayıp, «Harika,» diye ekledi.

Kadın memnundu. Garip bir yere yaptığı yolculuk, kendisine birkaç zevkli dakika getirmişti sonunda. «Wardley yine o eve taşınıp orada oturmak niyetinde mi?» diye sordu.

Buna ne cevap vermem gerektiğini düşünürken Pangborn atıldı. «Elbette ki hayır. Yeni dostumuz bunların hepsini kendi uydurdu.»

«Eh, Leonard, avukata ihtiyacım olduğunda hatırlat da seni tutayım,» dedim.

«Sen mi uydurdun?» diye sordu Jessica.

Hafifçe gülümseyip, **birazını**, demek hiç işime gelmedi. Başka bir cevap verdim. «Son kelimesine kadar,» dedim, sonra kadehimi dikip boşalttım. Anlaşılan Leonard o malikânenin kime ait olduğu konusunda gerekli soruşturmaları çoktan yapmıştı.

Ondan sonra ilk hatırladığım şey, yine yalnız olduğum. Onlar kalkmış, yemek salonuna geçmişlerdi.

İçki içtiğimi, yazı yazdığımı, denizi seyrettiğimi hatırlıyorum. Gözlemlerimden bazılarını yazıp cebime sokuyor, bazısını yırtıp atıyordum. Kâğıt yırtılmasının sesi içimde titreşimler yaratıyordu. İçin için gülmeye başladım. Herhalde cerrahlar dünyanın en mutlu insanlarıdır, diye düşünüyordum. Hem insanları kesiyorlar, hem de bunun karşılığında para alıyorlardı. İşte mutluluk bu, diyordum kendi kendime. Jessica Pond'u yanımda istedim birden. Bilse, mutlu bir kahkaha atardı.

O ara diğerlerinden daha uzunca bir not yazdığımı hatırlıyorum. Onu ertesi sabah cebimde buldum. Nedense ona KABULLENME diye bir de başlık vermiştim. Şöyleydi: «Kendi içimdeki büyüklük olanağını ne zaman gözlemlesem, en yakınımdaki değersizi öldürmek duygusuna kapılırım.» Bundan sonra gelen cümlenin altını da çizmiştim. **«İnsanın kendini pek de fazla beğenmemesi daha iyi bir şey!»**

Ama bu notu ne kadar çok okursam, kendimi o kadar daha yüksek buluyordum. Belki de tek başı-

na düşünmenin en doyurucu yanıydı o duygu. Jessica Pond'la Leonard Pangborn'un en çok otuz metre ilerdeki bir masada, kendilerini bekleyen tehlikeden habersiz oturmakta olduklarını bilmek beni mestediyordu. Düşünmeye koyuldum... ciddi bir tutkuyla değildi düşünüşüm. Yalnızca kendimi oyalamanın, eğlendirmenin değişik bir yoluydu bu da. Amma da kolay olurdu onları öldürmek. Bir düşünsenize! Patte Lareine'siz yirmi dört gün geçirince, böyle bir adam olmuş çıkmıştım işte!

Şöyle mantık yürütüyordum. Bunlar kaçak bir çiftti. Her ikisi de California'da, yaşadıkları dünyanın saygın birer üyesiydiler. Birlikte Boston'a gitmeye karar vermişlerdi. Ortak planlarını herhalde gizli tutmuşlardı. Belki bir iki yakınlarına lâfını etmişler, belki de hiç kimseye söylememişlerdi. Ama Boston'dan ayrılıp Provincetown'a geldiklerine göre, onlara saldıranın tek yapacağı, arabalarını buradan çıkarıp yüz yirmi mil ilerdeki Boston'a götürmek, sokağın birine parkedip bırakmaktı. Eğer cesetler iyi gömülüp saklanmışsa, gazete haberlerinin bu çevreleri uyarması, bir kadınla bir adamın kaybolduğu konusunda harekete geçirmesi en azından haftalar sürer, belki de hiçbir zaman bir şey olmazdı. O zamana kadar Dullar Dergâhı'ndakiler onların suratını hatırlar mıydı? Hatırlasa bile, arabayı Boston'da bulan polis, onların Boston'a döndüğüne, sonlarının orada geldiğine inanırdı nasılsa. Bu güzel senaryonun mantığını inceledim, bir süre daha içkimin zevkini çıkardım, böyle şeyler düşünmekle onları nasıl kendi büyük gücüm altında tuttuğuma sevindim, ve ondan sonra... evet, tam o noktadan sonra da... akşamın geri kalanı zihnimden çıktı. Sabah olduğunda bir türlü hatırlayamıyordum.

Hatırlayamadığım şey, bir kere daha Pond ve Pangborn'la içki içmeye oturup oturmadığımdı. Belki de tek başıma içmiş, sonra arabaya binip eve gitmiştim. Eğer öyle yapmışsam, hemen yatıp uyumuş olmalıydım. Ama uyandığımda bulduğum şeye bakılırsa, buna pek olanak yoktu.

Bir senaryom daha var bu konuda. Rüyadan daha net gibi. Ama onu da rüyamda görmüş olabilirim. Buna göre... Patty Lareine gelmişti. Korkunç bir kavga etmiştik onunla. Ağzı gözümün önüne geliyor, ama o ağızdan çıkan tek sözü hatırlayamıyordum. Rüya olabilir miydi bu?

Bir başka şey daha hatırlıyor gibiyim. Buna göre de, Jessica'yla Leonard yemeklerini yedikten sonra tekrar yanıma geliyorlardı. Ben de onları evime dâvet ediyordum (Patty Lareine'in evine yani). Salonda oturuyorduk. Adam da, kadın da, beni dikkatle dinliyorlardı. Bunu iyice hatırladığını sanıyorum. Sonra arabayla gezintiye çıkıyorduk, ama eğer araba benim Porsche olsa, onların ikisini birden bindiremezdim. Belki de iki arabayla çıkmıştık.

Eve yalnız döndüğümü de hatırlıyordum. Köpek benden çok korkuyordu. Kocaman bir Labrador'du köpek. Ben yaklaştıkça o kaçıyordu. Yatağımın kenarına oturdum, uyumadan önce bir not daha yazdım. Onu hatırlıyorum. Dimdik oturup deftere bakarken uyuyakaldım. Birkaç saniye sonra uyandım (yoksa bir saat mıydı?) ve yazdığımı okudum: «Bezginlik, içimizdeki canlı şeyler öldüğü zaman hissettiğimiz duygudur.»

Uyumadan önce kafamdaki son düşünce buydu. Fakat bu senaryolardan hiçbiri doğru olamazdı. Çünkü sabahleyin uyandığımda, kolumda yepyeni bir dövme buldum. Daha önce var olmayan bir dövme.

İki

Bu günle ilgili anlatacağım çok şey var, ama yataktan kalkmak için pek bir heves duyarak başladığımı söyleyemem. Aslında çok uzun süre yatağımda oyalandım, bir türlü gözlerimi açıp ışıkla yüzleşecek kadar kendime güvenemedim. O kendi seçimim olan karanlıkta, Dullar Dergâhı'ndan ayrıldıktan sonra geceyi nasıl geçirdiğim konusunda hatırlayabildiklerimi derleyip toplamaya çalıştım.

Bunu yapmak, yabancısı olduğum bir iş değildi. Ne kadar içki içersem içeyim, arabamı sağ salim eve vardırmayı her zaman başarırdım. Öyle geceler olmuştur ki, benim kadar içenlerin o anda denizin dibinde uyuyor olması gerekirken, ben yine sağ salim evimin yolunu bulmuşumdur. Eve girmişimdir, yatağıma yatmışımdır, sabah olduğunda da, sanki kafam baltayla ikiye yarılmış gibi bir duyguyla uyanmışımdır. Ve hiçbir şey hatırlayamaz durumda bulmuşumdur kendimi. Tek sakıncası bu olsa (karaciğerime olumsuz etkisi hariç, başka sakıncasını da görmemiştim doğrusu), hiç yakınmazdım. Gece neler yaptığı-

mı nasılsa sonra başkaları anlatırdı bana. Eğer içimde bir dehşet duygusu yoksa, demek ki yaptığım şeyler fazla da kötü olamazdı. İçkiye karşı İrlandalılara özgü tutkunluk sizde de varsa, geçici bellek kaybı asla başınıza gelebileceklerin en kötüsü değildir.

Ama Patty Lareine gittiğinden beri ben yeni yeni durumlarla karşılaşıyor, meraka kapılıyordum. Durumlar garipti. Sabah olduğu zaman hatırlarım diyordum kendi kendime. Ama parça parça buluyordum her şeyi. Her parça çok netti, ama bir araya getirilecek bilmeceler gibiydi. Üstelik bu parçaların hepsi aynı kutudan çıkmışa da benzemiyordu. Bu ara rüyalarım da belleğim kadar mantıklıydı desem, sanırım durumu ifade etmiş olurum. Ya da hafızam tıpkı rüyalarım kadar güvenilmez olmuştu desem... o da aynı şey. Hangisi olursa olsun, ikisi birbirine karışmıştı. Ben onları birbirinden ayıramaz olmuştum. Korkunç bir durumdu bu. İnsan sabah olunca, neyi yapıp neyi yapmamış olduğu konusunda karmakarışık bir durumda uyanıyor. Bir mağaralar labirentine girmek gibi. Yolun bir yerinde, size dönüş yolunu bulduracak sicim de kopuyor. Her dönemeçte, bu yoldan geldiğinize emin olabileceğiniz gibi, burayı daha önce hiç görmediğinizden de emin olabiliyorsunuz.

Bunu anlatışımın nedeni, Yirmi Beşinci Günün sabahında uyandıktan sonra yatağımda tam bir saat yatıp, ancak ondan sonra gözlerimi açmaya cesaret ettiğim için. Cezaevinden çıktığımdan bu yana hissetmediğim kadar büyük bir dehşet duygusu içindeydim. İnsan cezaevinde bazı sabah uyandığında, kötü birinin... yani kendisinin asla olmayı beceremeyeceği kadar kötü birinin onu aramakta olduğu duy-

gusu olur içinde. En kötü cezaevi sabahları da bu tür sabahlardır.

Bu sefer de, gün sona ermeden bana bir şeyler olacağına inanmıştım. İşte duyduğum dehşet de bu beklentinin içindeydi. Ama bunun yanısıra bir de sürpriz vardı kafamda. O korkunç başağrısıyla orada yatarken, kapalı gözkapaklarımın ardında belleğimi çalıştırmaya uğraşırken, sanki çok kesintili bir film seyrediyordum. Midemde korku, kurşun gibi bir yumruydu. Ereksiyonum vardı hâlâ. Hem de en tumturaklı türünden. Canım Jessica Pond'la yatmak istiyordu.

Bu küçük noktayı bundan sonraki günlerde hatırlayacaktım. Ama şimdilik işleri sırasıyla ele alalım. İnsanın zihni, bazı sayfaları kaybolmuş bir kitaba benziyorsa, yoo, daha doğrusu, sayfaları kaybolmuş **iki** kitaba benziyorsa, her birinin kendi boşlukları varsa... o zaman düzenin önemi artıyor, bir manastırda yerlerin temizliği ne kadar önemliyse, bu da o kadar önemli oluyor. Bu yüzden diyorum ki, gözümü açıp kolumdaki dövmeyi görmenin şokundan beni kurtaran o ereksiyon oldu. Dövmeyi o sayede hatırlıyordum. Bakmadan önce (Ama ne bu işi yaptırdığım salonu, ne de dövmeyi yapan adamın suratını hatırlayabiliyordum, orası da başka). Zihnimin bir yerlerinde o olay vardı, o kadar. Tüm kaygılarıma rağmen yine de merak ettim. İnsan zihni acaba kaç tane yüzeyi kayda alabiliyordu? Kaçından yararlanabiliyordu? İnsanın bir olayı gözünde canlandıramadan hatırlaması, gazetede bir başkası hakkındaki haberi okumaya benziyordu. Falanca 80.000 dolarlık intikâr yaptı. İnsan yalnızca başlığı görür, ama olay kayda geçmiş olur. Bu sefer de kendimle ilgili bir olayı not ediyordum. Tim Madden'ın bir dövmesi vardı. Bunu

daha gözlerim kapalıyken de biliyordum. Ereksiyonum hatırlatıyordu bana onu.

Cezaevindeyken dövme yaptırmaya hep karşı koymuştum. Kendimi onsuz da yeterince serseri hissediyordum çünkü. Ama insan üç yılını kodeste geçirdi mi, ister istemez epey dövme kültürü topluyor. Cinsel tahrik etkisini biliyordum. Dört ya da beş erkekten biri, iğne tenine battığı anda gerçek bir cinsel heyecan duyuyordu. Beri yandan, Bayan Pond'la yatmayı ne kadar canımın istediğini de hatırlıyordum. Acaba dövmeci işini görürken o da oralarda mıydı? Arabamda mı bekliyordu? Lonnie Pangborn'a veda mı etmiştik?

Gözlerimi açtım. Dövme kabuk tutmuştu. Yapış yapıştı. Üzerine yapıştırdıkları süslü flaster gece ben uyurken çıkmıştı. Okuyabiliyordum. **Laurel** diye yazılıydı. Küçük kırmızı bir kalbin ortasında mavi mürekkeple **Laurel** diye bir yazı. Sanat konusunda zevk sahibi olduğumu kimse iddia etmesin.

Keyfim çürük yumurta görmüş gibi kaçtı. Patty Lareine de görmüştü bu dövmeyi. Dün gece! Birden karım çok canlı şekilde gözümün önüne geldi. Evin salonunda, bana avaz avaz haykırıyordu. «Laurel mi? Yine mi cesaret ediyorsun karşıma Laurel'i çıkarmaya?»

Tamam ama bunlardan ne kadarı gerçekten olmuştu? Karşılıklı konuşmaları yaşadığım kadar kolay hayal ettiğimi zaten bilirdim. Mesleğim yazarlık değil miydi? Patty Lareine yirmi beş gün önce, gönlünün seçtiği zenci yakışıklıyla çekmiş gitmişti. Uzun boylu, asık suratlı, pek biçimli bir salaktı herif. Zaten yaz boyu çevrede dolanmış durmuş, bazı sarışınların yüreğinde taht kuran o siyah erkek hevesinden yararlanmak için fırsat kollamıştı. Patty Lareine ne

hissetmiş olursa olsun, sonuçta bir yanılma yoktu. Yılda en az bir kere bir siyahla aşk yaşardı. Belki bir iki mevsim kayma olurdu, o kadar. İri yarı bir siyahla. Adam belki kilolu olur, belki basketbolcu gibi çevik olurdu, ama iriliğine iri olurdu mutlaka. Böyle olması da o adamları benim fiziksel olarak başa çıkabileceğim sınırın dışına alıyordu. Böyle durumlarda tabancamı doldurup herifi kovalayacak kadar erkek olamadığımı görmek, sanırım Patty Lareine'in bana karşı olan nefretini de gıdıklıyor, bir bakıma körüklüyordu. «North Carolina'daki baban gibi mi yapayım yani?» diye sorduğumda, «Elbette!» diye cevap veriyordu yeni yetme şımarık kızlar gibi. Hiç korkmuyordu benden. Tabancamı elime almaktan ben kendim korkuyordum. Ama Bay Siyah'ı kovalamak için değil. Benim korktuğum, tabancamı aldıktan sonra karımın o kibirli suratına tüm kurşunları boşaltmadan evden çıkmama ihtimalimdi.

Ama yine de! Ne diye tutup Laurel'i getiriyordum karımın karşısına? Patty'nin asla bağışlayamayacağı bir tek kadın varsa o da Laurel'di. Patty ile ilk karşılaştığımda, Laurel'le birlikteydim çünkü. Ama adı Madeleine Falco'ydu. Tanıştıklarında onu Laurel diye çağırmakta direnen Patty olmuştu. Sonradan anladığıma göre Laurel, Lorelei'ın kısaltılmışı oluyordu. Yani Patty. Madeleine Falco'dan hoşlanmamıştı. Bu dövmeyi, Patty'yi cezalandırmak için mi böyle seçmiştim? Patty gece eve gerçekten gelmiş miydi? Yoksa geceki rüyamın bir parçasını yeniden mi yaşıyordum?

Aklıma geldi. Eğer karım gerçekten eve gelmiş, sonra tekrar gitmişse, geriye bir iz kalmış olmalıydı. Patty Lareine genellikle geride yarı kullanılmış artıklar bırakan bir insandı. Bardaklarda ruju kalmış ol-

malıydı. Bu düşünce beni giyinip aşağıya inmeye itecek kadar güçlüydü. Ama salonda ondan hiçbir iz yoktu. Kül tablaları temizdi. O halde... aramızda o konuşmaların gerçekten geçmiş olduğuna şu anda neden eskisinden fazla inanıyordum? İnsanın zihni, kanıtların tersine inanmakta direniyorsa, ipuçları neye yarardı? Birden bir ışık yandı kafamda. İnsanın zihinsel sağlığının tek geçerli deneyi, ufukta bir tek cevap olmaksızın, peşpeşe gelen sorulara dayanabilme yeteneğiydi.

Böyle bir şeyi düşünmüş olmam çok iyi oldu, çünkü az sonra ona ihtiyaç duydum. Mutfakta gece, köpek kusmuştu. Midesinden çıkanlar, yer karoları üzerinde görünüyordu. Daha beteri, dün gece giymiş olduğum ceket bir sandalyenin arkasına geçirilmiş duruyor, üzerinde kanlar göze çarpıyordu. Kurumuştu kanlar. Burun deliklerimi parmaklarımla yokladım. İkide bir burnum kanardı benim. Ama bu sefer burun kanallarım temiz gibiydi. Uyanırken gırtlağıma sarılmış bulunan dehşet duygusu bir kere daha başını kaldırdı. Soluk alırken ciğerlerimi bir korku ıslığı dolaştı.

Bu mutfağı nasıl temizlerdim ben? Olduğum yerde döndüm, evin ön tarafına yürüyüp kapıdan çıktım. Sokağa varıp da Kasım rüzgârını gömleğimde hissedene kadar, ayağımda terlik olduğunu farketmedim. Neyse, önemi yoktu. Commercial Sokağı'nda beş adım atıp Porsche arabamın penceresinden içeriye baktım (Yani karımın Porsche arabasının). Ön yolcu koltuğu kan içindeydi.

Ne garipti bu tür olaylar! Hiçbir tepki göstermeyişim kendimi bile şaşırttı. Ama insanlar akşamdan kalmayken hep böyle olur. İçleri hep anlaşılamayan

koca boşluklarla doludur. Artık korku duymuyordum. Sanki bunların hiçbiri benimle ilgili değilmiş gibi bir coşku vardı içimde. Dövmenin tahriki de geri dönmüştü.

Ayrıca, çok üşüyordum. Eve döndüm, kendime bir fincan kahve yaptım. Köpek, yol açtığı pislikten utanç içinde, türlü manyaklıklar yapıyordu. Kapıyı açıp onu dışarı saldım.

Keyifli sürem (bu tür süreler pek ender geldiği için, ölmek üzere olan hasta sancısız bir saatin nasıl keyfini çıkarırsa, ben de öyle davranırdım) köpeğin pisliğini temizleyene kadar sürdü. Akşamdan kaldığım için sürekli öğürüyordum ama, günahımın kefaretini ödüyor, ruhumu temizliyordum bir bakıma. Ben yarı Katolik'tim. Babam Big Mac beni hiç kiliseye falan götürmez, yanından bile geçirmezdi. Annem Julia ise yarı Protestan, yarı Yahudiydi (Yahudi fıkralarını bu yüzden sevmezdim belki de). Annem beni türlü türlü katedrallere, sinagoglara, Quaker tapınaklarına, Ahlâk Derneği konferanslarına götürürdü ama, asla doğru dürüst bir din rehberi olamadı. Bu yüzden, kendimi pek Katolik olarak görmezdim. Ama yine de Katolik'tim. Zaman zaman. Akşamdan kalmayken diz çöküp köpek kusmuğu temizliyorsam, birden içim fazilet duygularıyla dolardı. Neredeyse arabadaki koltuğa ne kadar çok kan dökülmüş olduğunu bile unutacak hale gelirdim. Tam o sırada telefon çaldı. Arayan Regency idi. Alvin Luther Regency. Polis Müdürümüz. Önce sekreteri çıktı, biraz beklememi rica etti, ardından adamın kendi sesi duyuldu. Bekleme uzun sürdüğü için bu arada benim de keyfim kaçmış oldu.

«Merhaba, Tim,» dedi. «İyisin ya?»

«İyiyim. Akşamdan kalmayım ama iyiyim.»

«Güzel. Çok güzel. Bu sabah uyandığımda seni merak ediyordum.» Modern polislik taslıyordu. O kadarı kesindi.

Durakladı. «Tim, öğleden sonra bir uğrar mısın?»

Babamın bir öğüdü vardı. Eğer kuşkun varsa, sen çatışmaya hazır ol, derdi. İkinci adım, çabuk ol. «Bu sabah gelsem olmaz mı?» dedim.

«Öğle yemeği saatindeyiz,» dedi gücenik bir sesle.

«Eh, öğle yemeği de olur.»

«Ben ihtiyar heyetinden biriyle kahve içiyorum. Sen yemekten sonra gel.»

«Tamam.»

«Tim?»

«Evet?»

«Bir şeyin yok ya?»

«Öyle sanıyorum.»

«Arabanı temizleyecek misin?»

«Hay Allah, dün gece çok fena burnum kanadıydı.»

«Anladım. Senin komşulardan bazıları gönüllü casus derneğine üye yazılmalı. Naşıl peşpeşe telefon yağdırdılar, bir görmeliydin. Herhalde birinin kolunu falan kopardın diye düşündüm.»

«Bu sözden hoşlanmadım. İstersen gel de kandan örnek al, ha? Benim kan grubuma da bakabilirsin.»

«Hey, yüklenme öyle insana!» Güldü. Tam polis gülüşüyle gülüyordu. Tiz soprano tonunda bir kişneme! Cüssesine hiç yakışmayan bir ses. Çünkü suratı granitten oyulmuş gibiydi adamın.

«Pekâlâ,» dedim. «Komik buluyorsan komik olsun. Ama insanın yetişkin yaşta habire burnu kanaması hoş mu sanıyorsun?»

«Eh, ben kendime iyi bakan insanlardanım,» dedi. «On kadeh viski içmişsem, üstüne bir bardak su içerken **dakik** titizlik gösteririm.» **Dakik** kelimesini bulup yerinde kullanmanın sevinci, gününü iyi bir gün saymasına yeterdi. Soprano gülüşü bir daha çınladı, sonra sesini kesti.

Çıkıp arabamın içini temizledim. Köpek kusmuğu kadar kolay olmadı. Midem arkadan gelen kahveye de iyi tepki göstermedi. Komşularımın düşmanlık mı, paranoya mı olduğunu bilemediğim tepkisine heyecanlanmalı mıydım... hangi komşulardı acaba? Yoksa mengeneden kurtuldum, bir sarışının burnunu kırdım diye kabul mu etseydim? Ya da daha beteri. İnsan birinin kolunu nasıl koparırdı acaba?

İşin zorluğu asıl başka tarafta. Benim alaycı tarafım dediğim, yani beni kötü günlerde kurtaracak diye güvendiğim tarafım, aslında gerçek bir taraf değil de, bir maske... Rulet tekerinde bir durak. Otuz yedi durak daha var orada. Bu koltuktaki kanın hiç kimsenin burnundan gelmiş olmadığı yolundaki giderek güçlenen inancım da durumu daha kolaylaştırmıyordu. Bir kere çok fazla kan vardı. Temizleme işi kısa zamanda midemi bulandırmaya başladı. Kan da, doğa güçlerinin tümü gibi, suskunluğa razı olmaz, ille konuşur. Hep de aynı mesajı verir. O anda da kulağıma aynı sesler geliyordu: «Bir kere yaşayan şey yine yaşamaya çabalar.»

Bezin çalkalanması gibi, kovayla kaç kere su taşınması gibi ayrıntılarla canınızı sıkmayacağım. Ben çalışırken oradan geçen iki komşuyla burun kanamaları konusunda dostça çene çaldık. Derken ben karakola yürüyerek gitmeye karar verdim. Doğrusu: Arabayı götürürsem Regency belki kuşkulanıp el koymaya kalkardı.

Üç yıllık cezaevi yaşamım sırasında bazen geceyarısı uyanır, nerede olduğumu hatırlayamazdım. Bu kendi başına o kadar garip sayılmazdı, ama onu garip kılan şey, aslında nerede bulunduğumu bal gibi biliyor olmamdı. Hangi binanın kaç numaralı hücresinde olduğuma kadar, ayrıntılı biçimde. Ama kabul etmeye yanaşmıyordum. Bu data'nın verilmesine izin yoktu. Yatağımda yatar, bir kızı yemeğe çıkarmak, bir yelkenli kiralamak konusunda karar vermeye çalışırdım. Kendi kendime, o sırada evimde değil, Florida'nın orta-güvenlik dereceli cezaevinde bulunduğumu tekrarlamam hiçbir işe yaramazdı. Böyle şeyleri bir rüyanın parçaları olarak kabul ediyor, dolayısıyla kendimden çok uzakta diye değerlendiriyordum. O gün için planladıklarımı uygulayabilirdim, ama cezaevinde bulunduğum yolundaki rüya bu kadar inatçı olmasa! «Ulan, silkele şu örümcek ağlarını!» derdim kendi kendime. Bazen gerçeğe dönmek bir sabahın tamamını alırdı. O kızı öğle yemeğine çıkaramayacağımı ancak o zaman kesin biçimde anlayabilirdim.

Şimdi de ona benzer bir şey oluyordu bana. Sebebini bilemediğim bir dövmem vardı. İyi huylu köpeğim benden korkuyordu. Arabamın içindeki kanları daha yeni yıkamıştım. Dün gece görüp görmediğimi bilmediğim bir kayıp karım vardı. Bir de California'lı orta yaşlı sarışın emlâk komisyoncusuna yönelik tatlı duygularım vardı. Ama bütün bunlara rağmen, kasaba merkezine kadar yürürken tek düşüncem, Alvin Luther Regency'nin bir yazarı işinden alakoymak için herhalde ciddî bir nedeni olması gerektiğiydi.

Yirmi beş gündür tek satır yazı yazmamış olmamı hiç hesaba katmak zahmetine girişmiyordum. Ce-

zaevinde günün sabahına başlayamadığım o zamanlar gibi, şimdi de boşalıp tersine çekilmiş bir cebe benziyordum. Tıpkı karısını, çocuklarını, borçlarını, hatâlarını, hattâ ego'sunu bırakıp bir role adımını atan aktör gibi.

Hükümet binasının bodrum katında Regency'nin odasına girerken, odaya adımını atan bu yeni kişiliği seyrediyordum ben. Tıpkı bir gazete muhabiri gibi giriyordum odaya. Polis Müdürünün kılığı, yüz ifadesi, odasının mobilyaları, ağzından çıkan sözler benim gözümde hep eşit önem derecesindeymiş, hepsini sekiz paragraflık yazımda kullanacakmışım gibi görünmeye çalışıyordum. Bu role konsantre olarak girdim odaya. Öyle olunca da, adamın bu yeni odasına alışamamış olduğunu bir gazeteci gözüyle farkettim. Belki özel fotoğrafları, çerçeveli takdirnameleri, meslekî ruhsatları, masa eşyaları ve buna benzer şeyler yerli yerine yerleştirilmiş, duvarlara asılmış olabilir, iki dosya çekmecesi masasının iki yanına bir eskiçağ tapınağının kapısı gibi dikilmiş olabilirdi. Kendisi koltuğunda dimdik oturuyor olabilir, askerden gelmiş olduğunu her haliyle belli edebilir, kısacık saçları eski Yeşil Bere'lerden olduğunu açığa vurabilirdi ama, yine de anlaşılıyordu vaziyet. Bu odada rahat değildi adam. Ama... hangi oda onunla rahat edebilirdi ki? Yüz hatları, heykeltraştan keser kullanmasını isteyecek türdendi. Bir yığın takma adı vardı: Kayasurat, Hedef tahtası, Pırılgöz... bir tane de Portekizli balıkçıların türünde isim: Tıkırtıparmak. Kasaba halkı henüz onu kabul etmeye hazır değildi yani. Belki altı aydan bu yana Polis Müdürü olabilirdi, ama makamında hâlâ selefinin gölgesi vardı. Ondan önceki Müdür on yıl görevde kalmıştı. Buralı, Portekiz kökenliydi. Geceleri hukuk öğrenimine devam ederdi.

Sonunda Massachusetts Savcılığı'nda bir göreve alınmış, o yüzden ayrılmıştı. Eski müdürün şu sıralar... buranın duygusallıktan uzak Provincetown kasabası olduğu düşünülürse, yine iyi diye anıldığını kabullenmek gerekirdi.

Regency'yi pek de iyi tanımazdım. Eski zamanlarda benim barıma girse, onu hemen anlayabileceğimden, kitap gibi okuyabileceğimden emin olurdum. Profesyonel futbolcu olabilecek kadar iriydi. Gözündeki pırıltıyı yanlış anlamaya olanak yoktu. Bir rekabet pırıltısıydı o. Regency, kaybetmekten nefret eden bir atlete benzerdi tıpkı.

Portresini bu kadar çizmekle yetiniyorum, çünkü aslında adamı anlayamıyorum. Ben nasıl günüme her zaman merhaba diyemiyorsam, Regency de her zaman benim ona çizdiğim tipe uymazdı. Sırası geldikçe bu konuda bazı ayrıntılar vereceğim.

Ben girince koltuğunu askerce geriye doğru itti, kalkıp masasının çevresinden dolaştı, benim yanıma bir koltuk çekti. Sonra düşünceli gözlerle benim gözlerimin içine baktı. Bir General gibiydi tıpkı. Eğitimi sırasında bir ara, anlayış göstermenin de bir polisin görevleri arasında olduğunu öğrenmemiş olsa, hiç çekilmez bir tip olacaktı. Örneğin ilk sorduğu soru, «Patty Lareine nasıl? Ondan haber aldın mı?» demek oldu.

«Hayır,» dedim. Tabii bu küçücük sözle, zorlukla yarattığım gazeteci kimliğimi silip süpürmüş oldu.

«Burnumu sokmak istemem ama, onu dün akşam gördüğüme yemin edebilirim,» dedi.

«Nerede?»

«West End'de. Mendireğin orada.»

Dediği yer Dullar Dergâhı'ndan pek de uzak sayılmazdı. «Buraya döndüğünü bilmek ilginç, ama be-

nim haberim yok,» dedim. Bir sigara yaktım. Nabzım fena halde atmaya başlamıştı.

«Uzun farlarımın aydınlattığı yerin ta kenarında bir sarışın gördüm yalnızca. Üç yüz metre uzaklık vardı arada. Yanılmış da olabilirim.» Oysa tavrından, haklı olduğundan emin bulunduğu anlaşılıyordu.

Purosunu çekip yaktı, reklam filmi kadar keyifle dumanı üfledi.

«Karın çok hoş bir kadın,» dedi.

«Teşekkür ederim.»

Geçen Ağustos ayının sarhoş akşamlarından birinde, her akşam 'sonunda suya giriş' partileri verdiğimiz sırada tanışmıştık Regency ile. Gürültü konusundaki bir şikâyetle ilgili olarak. Elvin kendi kalkıp gelmişti. Partilerimizi daha önceden duymuştu besbelli.

Patty onu hemen yumuşattı. Orada bulunan herkese... sarhoşlara, manyaklara, erkek ve kadın mankenlere, yarı çıplaklara, kostümlü gelmişlere hitaben, müziği Müdür Regency'nin hatırı için kıstığını açıkladı. Sonra adamdaki görev duygusunun nasıl partide eline bir içki kadehi almasını önlediğini övdü. «Alvin Luther Regency,» dedi. «Amma da isim. İnsan böyle bir isme lâyık olmak zorunda.»

Adam Elizabeth Taylor'un elinden ödül alıyormuş gibi sırıttı.

«Siz Massachusetts'de nasıl olmuş da Alvin Luther diye bir isim edinmişsiniz kendinize? Bu Minnesota adı, değil mi?»

«Şey, babamın babası Minnesota'lıymış,» dedi o. «Gördünüz mü işte? Aklı olan Patty Lareine'le tartışmaz.» Adamı ertesi akşam vereceğimiz partiye

hemen davet etti. O da, işinden çıktıktan sonra geldi. Giderken kapıda bana iyi vakit geçirdiğini söyledi.

Konuşmaya başladık. Barnstable'daki evini hâlâ bozmadığını anlattı. Barnstable zaten elli mil ilerdeydi. Burada, yaz mevsiminin kalabalığı içinde çalışırken başının dönüp dönmediğini sordum (Bir polise böyle bir soruyu ancak Provincetown'da sorabilirsiniz).

«Hayır,» dedi. «Bu işi ben kendim istedim.»

«Neden?» dedim. Adamın narkotik ajanı olduğu konusunda dedikodular duymuştum.

Sözü orada bıraktı. «Provincetown'a Doğu'nun Vahşi Batısı diyorlar,» dedi, sonra soprano kahkahasını çınlattı.

Ondan sonra ne zaman parti versek birkaç dakikalığına uğrardı. Parti kesintisiz iki gece sürerse, onu ikinci kere görürdük. İşinden çıkışta gelirse, bir kadeh içki de içerdi. Oradakilerle alçak sesle sohbet eder, sonra çıkar giderdi. Bir tek kere açık vermişti. İşçi bayramının hemen sonrasındaydı. Epey içti o gün. Kapıda Patty Lareine'i öptü, benimle resmi biçimde el sıkıştı. Sonra, «Senin için kaygılanıyorum,» dedi.

«Neden?» Gözlerinden hoşlanmadım. Eğer sizden hoşlanıyorsa, çevreye yaydığı sıcaklık, granitin güneşte kaldığı zaman yaydığı sıcaklığa benziyordu. Sıcaklık gerçekten vardı. Kaya sizi seviyordu. Ama gözler, o kayaya oyulup vidalanmış iki çelik somundu. «Büyük potansiyelin olduğunu söylediler bana,» dedi.

Provincetown'da hiç kimse böyle bir cümle kurmaz, bu tür bir söz söylemezdi. «Evet, en iyilerle düşüp kalkarım,» dedim.

«Bana öyle geliyor ki, belânın en parlak olduğu zamanlarda ayakta durmayı başaranlardansın,» dedi.

«En parlak mı?»

«Her şey yavaşladığı zaman.» Sonunda gözlerinde bir dirhem ışık belirmişti.

«Tamam,» dedim.

«Tamam. Neden söz ettiğimi anladın. Tabii haklıyım.» Bunu söyledikten sonra kapıdan çıktı. Kırıtacak tip olsa, o anda kırıtırdı sanıyorum.

VFW barında içtiği zaman aklı daha başında olurdu. Barrels (*) Costa ile kol güreşi yaptığını bile görmüştüm. Barrels'a bu isim, geminin ambarından güvertesine balık fıçılarını fırlatabildiği için takılmıştı. Hava uygun ve sakinse, güverteden de rıhtıma fırlatabiliyordu. İş kol güreşine geldi mi Barrels kasabanın tüm balıkçılarını yenerdi. Bir akşam Regency de güreşmişti onunla. Öyle gerekmişti. Üniformasının arkasına saklanmadı diye de takdir toplamıştı. Barrels kazanmıştı ama, epey uzun süre uğraşmak zorunda kalmış, artık yaşlandığını hatırlamaya vakit bulmuştu. Regency ise köpürüyordu. Herhalde kaybetmeye alışkın değildi. «Madden, sen ayyaş herifin tekisin,» demişti bana o gece. «Ziyan olmuş gitmişsin.»

Ama ertesi sabah ben gazete almaya giderken o devriye arabasını durdurmuş, «Umarım dün gece fazla saçmalık etmemişimdir,» demişti.

«Boşver,» dedim ona. Canımı sıkan bir insandı. Bu işin varabileceği sonuçtan çekiniyordum.

İşte şimdi onun odasındaydım. «Eğer beni buraya sırf Patty Lareine'i gördüğünü söylemek için çağırdınsa, telefonda da söylesen olurdu,» dedim.

(*) Fıçı.

«Seninle konuşmak istedim.»

«Öğüt dinleme konusunda pek iyi değilimdir.»

«Belki öğüde ihtiyaç duyan benim!» Bundan sonraki sözü pek bir gururla söyledi. Sanki konunun baş uzmanıymış da, cahil görünmek için büyük çaba harcıyormuş gibi. «Ben kadınları pek iyi tanımıyorum.»

«Benden ders almaya kalkıyorsan, gerçekten tanımıyorsun demektir.»

«Arkadaş, bir akşam sarhoş olalım seninle.»

«Oldu.»

«Farkında mısın bilmem ama, bu kasabada filozof olarak yalnız seninle ikimiz varız.»

«Alvin... o halde sen sağ kanadın yıllardır ortaya çıkarabildiği tek düşünürsün!»

«Bana bak, dereyi görmeden paçaları sıvamayalım.» Beni kapıya doğru geçirmeye kalktı. «Haydi gel, seninle arabana kadar ben de geleyim.»

«Arabamı getirmedim.»

«El koyarım diye mi korktun?» Bu ona koridor boyunca, sokağa çıkana kadar kişneye kişneye gülme fırsatı verdi.

Orada birbirimizden ayrılırken, «Truro'da hâlâ o marijuana tarlan duruyor mu?» diye sordu.

«Nereden biliyorsun sen onu?»

Tiksinmiş gibi göründü. «Yahu, sır bunun neresinde? Herkes senin ev yetiştirmesi malından söz ediyor. Ben bile tadına baktım. Bir keresinde Patty Lareine iki sarılmış sigarayı cebime kendi eliyle koydu. Malın gerçekten Vietnam'dayken tattıklarım kadar iyi.» Başını salladı. «Gördün mü? Sağcı ya da solcu olduğun beni hiç ırgalamaz. Hangi kanatla uçtuğun vız gelir bana. Esrara bayılırım. Hem, bak sana bir şey diyeyim mi... tutucuların da her söylediği söz mutlaka doğru değildir. O noktada atlıyorlar.

Marihuana'nın insan ruhunu bozduğunu sanıyorlar. Ama ben buna inanmıyorum... bana kalırsa o anda Tanrı insanın içine giriyor, şeytanla döğüşmeye başlıyor.»

«Bana baksana,» dedim. «Bir saniye ağzını kaparsan belki karşılıklı konuşmayı başarırız.»

«Yakında bir akşam. Birlikte sarhoş olalım seninle.»

«Tamam,» dedim.

«Bu arada, eğer ben senin yerinde olsam Truro'daki tarlaya bir şey saklamış olsam...» Sustu.

«Ben oraya bir şey saklamadım,» dedim.

«Sakladın demiyorum. Bilmek de istemiyorum. Ben kendim saklamış olsam, çıkarmayı düşünürdüm diyorum.»

«Neden?»

«Eh, sana her şeyi söyleyemem.»

«Yalnızca bir gıdıklamak istedin, ha?»

Uzun süre sessiz kaldı, sonra cevap verdi. «Bak, ben eyalet polisliği de yaptım. Bunu zaten biliyorsun. Onları tanırım. Çoğu iyi insandır. Mizah anlayışları yoktur, senin türünde insanlar değildir, ama iyi insanlardır.»

Başımı salladım. Bekledim. Devam edecek sandım. Etmeyince ben konuştum. «Marijuana konusunda nazik davranmazlar diyorsun.»

«Nefret ederler,» dedi. «Sen burnunu temiz tut.» Sırtıma bir balina tokadı patlattı, binanın bodrum katına doğru gözden kayboldu.

Cape Cod'un kalabalık yaz mevsiminde üç ay boyunca trafikle başa çıkabilmek için, sonbahar, kış ve ilkbahar boyunca tembellik edip dinlenmeyi görev sayan eyalet polislerinin kalkıp da kasım ayında South Yarmouth'dan yola çıkacaklarını, Orleans, Eastham,

Wellfleet ve Truro'daki her küçük tarlayı birer birer arayacaklarını duymak beni çok şaşırttı. Doğrusu inanmakta güçlük çektim. Ama belki canları sıkılmıştı şu ara. Belki de benim tarlayı biliyorlardı. Bazen bana öyle geliyordu ki, bu Cape Cod denilen yerde esrar kullananlar kadar da narkotik ajanı var. Provincetown'da uyuşturucu konusunda enformasyon, anlaşmalar, kalleşlikler ve jurnaller bölgenin dördüncü büyük sanayiini oluşturmaktaydı. Günübirlik turistler, ticarî balıkçılık ve homoseksüel grup âlemlerinden sonra.

Eğer eyalet polisleri benim tarlayı biliyorsa... belki de burada esas sorulacak soru, nasıl bilmez olabilirler, demekti. Bu takdirde onların da karıma ve bana karşı iyi niyetli olduğunu mu varsaymalıydım? Bu kuşku götürürdü. Yaz partilerimiz pek fazla ünlüydü. Patty Lareine'in koca koca günahları vardı. İlk aklıma gelen iki tanesi... çılgın yüreklilik ve ciddi sadakatsizlikti. Ama beri yandan bir de iyi niteliği vardı. Züppe değildi. Olmaya gücü yetmezdi bir bakıma. Acemiydi çünkü. Ama acemilik kimi durdurmuştu ki bugüne kadar? Eğer duruşmadan sonra Tampa'da kalsa, ya da Palm Beach'e doğru atak bir hareket yapsa, hırslı emsallerinin geliştirdiği yoldan gider, çeşitli numaralarla Wardley'den bile saygın biriyle daha evlenebilirdi. Altın Sahili'nde zengin ve namlı bir boşanmış dilber, kumarını ancak böyle oynardı. İnsanın yeteneği bu yöndeyse, ilginç bir hayattı doğrusu.

Tabii ben hiçbir zaman Patty'yi anladığımı iddia etmemişimdir. Belki bana âşık bile olmuş olabilir.. Zaten daha akla yakın bir başka açıklama bulmak da zor. Benim kuramıma göre bir konunun en basit açıklaması, mutlaka doğru açıklamasıdır. Evlenmemizden önceki yıl boyunca ben onun yalnızca şo-

förü olduğuma göre, kocasını öldürmeyi kabul etmeyip su koyverdiğime göre (bu Patty'nin kendi deyimiydi), eski bir serseri olduğuma göre, onu Palm Beach malikânelerinin mermer merdivenlerine de götüremeyeceğime göre, vasat çekicilik düzeyindeki kişiliğimi neden evlilik bağıyla perçinlemek istesin, anlamak güçtü... meğer ki yüreğinde bana karşı bir erime duysun. Bilemiyorum. Bir süre yatakta çok iyiydik. Ama bu hep böyle olur. Bir kadın başka neden kendi düzeyinden aşağıda bir erkekle evlensin ki? Daha sonra, işler kötüleşince, acaba gerçek amacı benim gururumun altındaki kuyu gibi boşluğu ortaya çıkarmak mıydı, diye düşünmeye başlamıştım. Şeytan işi.

Neyse, önemi yok. Bir kere Provincetown'a geldikten sonra, onunla ilgili söyleyebileceğim tek şey züppe olmadığıydı. Zaten olsaydı, Provincetown'a taşınamazdı. Amacı sosyal tırmanış olan biri nasıl taşınırdı buraya? Günün birinde inşallah bir sosyolog kalkar da bizim mahallî toplumumuzdaki kendine özgü sınıf sistemine dişini geçirir. Fırsat bulsam Jessica Pond'a da zevkle anlatacağım gibi, bu kasaba eskiden, yani yüz elli yıl kadar önce, balina avcıları kasabasıymış. Cape Cod'lu kaptanlar buraların kibarları sayılıyormuş. Gemilerinde tayfalık etsin diye tutup Asor'lardan buraya Portekizlileri getirmişler. Sonra Yanki'lerle Portekizliler aralarında evlenmiş (tıpkı İskoç-İrlandalı ve Kızılderililerin Carolina süvarileriyle, esir kadınlarla, Yahudilerle ve Protestanlarla karışması gibi) ve günümüzde Portekizlilerin yarısı Yanki isimlerine kavuşmuş, Cook gibi, Snow gibi adlar kazanmışlar. Zaten adları ne olursa olsun, kasabanın da sahibi olmuşlar. Kış gelince Portekizlilerin egemenliği sökerdi burada. Balıkçı teknelerinin filoları da, ih-

tiyar heyeti de, St. Peter Kilisesi de, polis kuvvetinin alt rütbeli elemanları da, ilk-orta-lise öğretmenlerinin ve öğrencilerinin çoğu da onlardı. Yazın Portekizliler pansiyonların onda dokuzuna sahipti. Barlarla kabarelerin de yarısı onlarındı. Ama bütün bunlara rağmen, dirseklerine kadar yağa bulanmış kibarlardı bunlar. Kendi içlerine kapanıktılar. Tepeler üzerindeki gösterişli evlerde gözleri yoktu. Kentin en zengin Portekizlisi belki de en fakiriyle bitişik evlerde oturuyordu. Üzerine yeni bir kat boya çekilmemiş olsa, iki evi birbirinden ayırdedemezdiniz bile. Hiçbir Portekizli çocuğun büyük üniversitelerden birine gittiğini duymadım. Belki de denizin hışmına saygıları fazla büyüktü.

Demek ki insanın canı birkaç kuruş fazla para istedi mi, yazı beklemek zorundaydı. Yazın buraya New York'un psikanalize devam eden takımıyla sanatsever takımı, yanlarında homolar, narkotikçiler, keşler, satıcılar, artı Greenwich Village ve SoHo'nun yarı nüfusuyla birlikte çıkagelirlerdi. Ressamlar, kendini ressam sananlar, motosikletli çeteler, başarısızlar, hipiler, bitnik'ler ve hepsinin çocukları dolardı. Ayrıca on binlerce turist de günübirliğine her eyaletten buraya düşer, Provincetown'un ne biçim bir yer olduğunu birkaç saatte görmeye çalışırdı. Haritanın en ucunda, göze batan, merak uyandıran bir yerdi çünkü. İnsanların 'yolun sonu' kavramına karşı bir merakı olurdu her zaman.

Bu keşmekeşin içinde, kasaba halkı buranın en kibar kesimi oluyordu. En şahane evlerimiz, plajın kumsalı üzerindeki bir iki kulübeydi (tepedeki bir tane hariç). Ne otel vardı burada ne de bulvar! İki uzun sokağı vardı Provincetown'un. Öteki sokaklar, kısacık geçitler niteliğindeydi. En uzun caddemiz as-

lında kıyıdaki iskeleydi. Hiçbir yat buraya, sığ suda karaya oturmaktan korkmaksızın gelemezdi. İnsanın şıklığını tişörtünde yazan yazıyla ölçtükleri bu yerde sosyal ilerleme kaydedilebilir miydi? Patty Lareine'in yerinde olsanız, verir dururdunuz tabii. Çünkü yazları gelen yüz kadar ilginç yabancı onun yüreğinin heyecanlarını doyurabilirdi. Patty Lareine belki ömrü boyunca on tanecik kitap okumuş olabilirdi ama bunların arasında **Muhteşem Gatsby** yoktu. Patty kendini nasıl görürdü, biliyor musunuz? Gatsby kadar çekici. Partiler yeterince uzun süre devam ederse, mehtap da yusyuvarlaksa, okulda alkışçılık yaptığı günlerden kalma borazanını çıkarıp aya serenad bile yapabilir, eleştiri de dinlemezdi.

Yoo, eyalet polisinin bizi sevmeyeceği ortadaydı. Tıpkı havayolu pilotları gibi nekes insanlardı polisler de. Partileri yararı az olan faaliyetler arasına katar, böyle bir şey için bu kadar çok para harcanmasını ziyankârlık sayar, tedirgin olurlardı. Hem zaten son iki yazdan beri partilerde, masamızın üzerine açık bir kâse içinde kokain de koyuyorduk. Patty Lareine konuklar arasında yabancı birini gördü mü, ona ikram etmeyi denemeyecek kadın değildi. Herkes gelirdi bizim partilere. Narkotik ajanları da bizim tozu başka herkes kadar koklamış olmalıydılar.

Ben şahsen o açık duran kâseye karşı soğukkanlılığımı koruyordum diyemem. Patty Lareine'le ikimiz onu ortaya koyup koymamak konusunda çok tartışmıştık. Bence, Patty kokaine sandığından daha fazla tutkundu. Ben ise nefret ediyordum. Hayatımın en kötü yıllarından birini **kar** alıp satmakla geçirmiştim. Cezaevine de bir kokain baskını yüzünden düşmüştüm zaten.

Yo, eyalet polisleri beni de hiç sevmeyeceklerdi.

Ama yine de bu soğuk kasım gününde, benden öç almak için onca zahmete girip tâ uzaktaki tarlamı basacaklarına inanmak kolay değildi. Yazın telâşı içinde, olabilirdi. Geçen yaz ağustos ayının o çılgınlığı arasında yine bir baskın yaklaştığına dair uyarı almış, kavurucu gündüz sıcağında son hızla Truro'ya uçmuştum. Öyle bir sıcakta ekini hasat etmek kabalık, duygusuzluk sayılıyordu... bitkiye ruhsal açıdan yıkıcı oluyordu. Ama ben yine de kesip biçtim, sonra da akla mantığa uymayan bir gece yaşadım. Bir sürü partiye neden katılamadığımı açıklayacak özürler bulmak zorunda kaldım, gece boyunca o taze sapları gazetelere sardım sardım depoladım. Hiçbirini de doğru dürüst yapamadım elbette. Bu nedenle Regency'nin o yılın ürünündeki kalite üstünlüğüne ait iltifatlarını da yutmadım. Belki Patty Lareine onun cebine iki Thai sokmuş, kendi yetiştirdiğimiz mal diye yalan söylemiş olabilirdi tabii. Ondan sonraki ürünüm geçen yılın eylül ayında hasat edildiği için bir lezzeti vardı. Belki de ona lezzet demeyip psişik fark demek daha doğru olur. Gerçi Truro ormanlarının yakınlığından ötürü biraz kokuda değişiklik olmuştu, ama bence yine de bu kıyılara özgü tipik bir ayrıcalığı vardı. Gerçi insan bin tane içmiş olup yine de benim ne demek istediğimi anlamayabilir tabii. Ama bir tek şeye inanabilirsiniz. Ben iyi cins marihuana yetiştiriyordum. Eğer kişi ölülerle iletişim kurulabildiği yanılsamasını sevimli buluyorsa, ya da en azından ölülerin zaman zaman gelip size bir şeyler fısıldadığı düşüncesine tahammül edebiliyorsa, o zaman benim esrarım iyi demekti. İçtiklerimin hiçbiri benimkinden iyi değildi. Bunun nedenini birçok etkene yorumluyorum. Bunlardan biri de Truro ormanlarının hayaletli olması. Yıllar önce... sanıyorum artık on

yılı aştı... Provincetown'lu genç bir Portekizli dört kız öldürmüş, vücutlarını parçalamış, ormanın alt kısımlarında çeşitli yerlere gömmüştü. Ben o ölü kızların sessiz, suçlayıcı varlığını hep hissetmişimdir oralarda. Bu yılki ürünümü hasat ederken yine telâş içinde olduğumu hatırlıyorum. Bu sefer de bir kasırga yaklaşıyordu. Sonradan saptı, denize doğru gitti. Eylül ortalarında bir gündü. Dalgalar Provincetown kıyılarını deli deli döğüyor, kasaba halkı pencerelere fırtına pancuru çivileme telâşı içinde koşuşup duruyordu. Ben de bataklık faresi gibi kan ter içinde, Truro ormanlarının yarattığı dehşet duygusuyla boğuşa boğuşa, sekiz mil ilerde hasat yapıyordum. Çevre intikam kokuyordu.

Her sapı törensel bir sabırla kestiğimi hatırlıyorum. Bitkinin hayatının hangi anda bıçağın içinden benim koluma geçtiğini hissetmeye çalışıyordum. Artık bitkinin ruhsal varlığı, kendisini içecek insanla kurabileceği iletişime bağlıydı. O insan belki kötü, belki hilekâr, belki düşünceli, belki komik, belki ateşli, belki ilham dolu ya da tümüyle yıkıcı biri olabilirdi.

Hasadımı yaparken bir yandan da düşünmeye uğraşmadım değil. Hattâ meditasyon yapmaya çalıştım, ama ormanın ruhundan mı yoksa kasırgadan mı bilmem, işi biraz aceleye getirdim. Kendimi tutamıyor, kökleri parçalayıveriyor, bitkiyi fazla çabuk söküyordum. Bunu telâfi etmek için olacak, sonradan onları özenle tedavi etmeye uğraştım. Evimizin bodrumunda daha önce hiç kullanılmamış kocaman bir dolabı kuruma odası yaptım. Karanlıkta sağa sola kâseler içinde yemek sodası koyup kurumayı kolaylaştırmaya çalıştım. Birkaç hafta boyunca mallar iyice dinlenme olanağı buldu. Yapraklarını, tomurcuklarını soyup küçük kahve kavanozlarına koydum, ağız-

larını kırmızı lastiklerle sıkıştırarak kapaklarını kapattım. Kendiliğinden yapışan plastik kâğıtları falan bu kadar duyarlı mallara kullanmayı hiç sevmem çünkü. Sonradan içmeye başladığımda, o hasattaki şiddet etkenini her solukta hissettim. Patty ile ikimiz o tada yeni yeni kötü sıfatlar bulmakta yarış ettik, kavgalara kalkıştık. Hoşlanmazlık sitemlerinden gırtlak gırtlağa kavgalara bir çırpıda geçebiliyorduk.

Ayrıca, benim sonradan **Kasırga Malı** diye isim taktığım o marihuana'lar Patty'nin kafasına birtakım abartmalı etkiler yapmaya başladı. Şimdi burada sanıyorum önceden bilmeniz gerekir, Patty Lareine kendisinde psişik güçler olduğuna inanan biridir. Zaten Provincetown'u Palm Beach'e tercih etmesini de bununla açıklamakta, bu kıyıların kendisine, duyarlı olduğu bir titreşim verdiğini söylemektedir. Bir seferinde, keyfi iyice yerindeyken bana, «Ben her zaman çapkın olageldim,» demişti. «Daha lisede alkışçı kızken bile biliyordum ilerde çapkınlıklara kalkacağımı. O futbol takımının yarısıyla yatmazsam yazık olacağına inanırdım.»

«Hangi yarısı?» diye sordum.

«Forvet,» dedi.

Bu aramızı yumuşattı. O kahkahasını patlattı, ben dudaklarımı hafif yaydım.

«Neden gülümsemen o kadar hain?» diye sordu.

«Belki de öbür yarısıyla yatmalıydın,» dedim.

Buna bayıldı. «Ah, Timmy Mac, bazen ne kadar tatlı oluyorsun.» Kasırgadan derin bir soluk çekti. Hep duyduğu, neye karşı olduğunu bilemediğim açlıklar, en çok içine duman çekerken belli olurdu. Sonra dudakları kıvrıldı, dişleri göründü, duman aralarından süzüldü... dar bir kaya aralığından geçen akıntı gibi. «Evet,» dedi. «Hayata hiçbir şeye aldırmayıp

eğlenmek üzere başladım. Ama ilk boşanmamdan sonra cadı olmaya karar verdim. O zamandan beri cadıyım. Sen ne tedbir alacaksın bu konuda?»

«Dua edeceğim,» dedim.

Gülmekten çatlıyordu. «Bu gece borazanımı alıp çalacağım,» dedi. «Mehtap var bu gece.»

«Cehennem köyünü uyandırırsın.»

«İstediğim de o zaten. Uyutmayacaksın bu salakları. Çok fazla kuvvet topluyorlar. Birinin çıkıp onları sınırlaması şart.»

«İyi yürekli bir cadısın galiba.»

«Eh, ben beyaz cadıyım. Sarışınlar öyle olur.»

«Sen sarışın değilsin ki! Kasık tüylerin esmer olduğunu açığa vuruyor.»

«O seks rengi. Eskiden kasık tüylerim pırıl pırıl altın rengiydi, sonra futbol takımıyla çıkınca kavrulup böyle oldular.»

Eğer her zaman böyle davransa, kıyamete kadar içerdik birlikte. Ama bir soluk daha çekince kasırga malı etkisini değiştiriyordu. Cehennem köyü de hareketlenmeye başladı.

Büyülü iddialara karşı bağışık olduğumu iddia etmeyeyim. Ruh kavramıyla ne felsefî bir barış yapabilmiş ne de bir sonuca varabilmiştim, ölmenize rağmen çevremizdeki atmosferin bir yerlerinde hâlâ canlı kalmanız fikri bana hiç de o kadar saçma gelmiyordu. Ölümden sonra her parçanızın yokolacağı kavramı da bir onun kadar saçmaydı bence. İnsanoğlunun herhangi bir konudaki tepkilerinin çeşitliliğine sığınarak, ben de ölenlerden bazılarının yakınlarda kaldığına, bazılarının uzağa gittiğine, bir kısmının ise büsbütün yok olduğuna inanmaya hazırdım.

Cehennem köyünde durum farklıydı. Kasırga malını içtiğiniz zaman gerçek bir varlık oluyordu ora-

sı. Yüz elli yıl önce, bu sularda balinacılık hâlâ yapılıyorken, Provincetown limanının öbür taraftaki kıyısında bir fahişeler köyü oluşmuştu. Şimdi artık orası bomboş, terkedilmiş bir kumluktu. Balinacılığın sona ermesinden sonraki yıllarda Cehennem köyünün evleriyle eşyaları sallara yüklenmiş, körfezin karşı tarafına doğru salıverilmişti. Provincetown'un eski evlerinin çoğu o getirilen malzemeyle kurulmuştu sonradan. Dolayısıyla kasırga malının yarattığı ruhsal durumlarımızda en çılgın ne varsa Patty Lareine'den geliyor olsa bile, bir kısmının da evimizin kendinden kaynaklandığını söyleyebilirim. Bu evin de pencere pervazlarının, çivilerinin, kirişlerinin, duvarlarının, çatısının yarısından fazlası yüz yılı aşkın süre önce Cehennem köyünden getirilmiş, konmuştu buraya. Yani biz yokolmuş bir yerin maddesel bir parçası oluyorduk. Ortadan silinmiş orospulardan, kaçakçılardan, balina avcılarından kalma sımsıcak bir şey yaşıyordu duvarlarımızda. Hattâ arada adı anılmayacak kadar iğrenç cânîler de vardı. Mehtapsız gecelerde arka kıyıdaki kumsalda ateş yakarlar, geçen gemi orayı yarımadanın burnundaki fener sanır, vaktinden önce iskeleye çark eder, karaya otururdu. O zaman bu manyaklar soyarlardı o gemiyi. Patty Lareine saldırganlarla savaşırken ölen denizcilerin çığlıklarını duyabildiğini söylerdi. Bunca günahlarıyla, sakalı kanlı korsanlara hastalık bulaştıran bunca fahişeleriyle Cehennem köyü amma da İncil'den fırlama bir yer olmalıydı! Provincetown oradan namusunu koruyacak kadar, dul dergâhları, beyaz kiliseleri olabilecek kadar uzaktaydı. Balinacılık sona erip de Cehennem köyü bizim tarafa doğru yüzdürüldüğünde ne müthiş bir ruhlar karmaşası yeralmış olmalıydı!

Bu çürümüşlüklerin bir kısmı da, bu evde oturduğumuz ilk yıl boyunca bizim evliliğimize bulaştı. Yüzyıl önce ölmüş fahişelerle denizcilerin bir gecelik serüvenlerinden gelen kuvvet girdi evliliğimize. Daha önce de söylediğim gibi, onlar bizim duvarlarımızda yaşıyor ya da yaşamıyor şeklinde bir tartışmaya girmek istemiyorum. Tek demek istediğim, seks hayatımızın çok canlı olduğu, gözükmeyen bu seyircilerin şehvetlerinden de beslendiğidir. Karşılık ödemeksizin evliliğinizi her gece bir grup âlemi gibi hissetmek de hoş bir şey... yani... komşunuzun karınızla yatarkenki suratını görmek zorunda kalmayışınız iyi demek istiyorum.

Eğer ekonominin en bilge kuralı, hayata karşı hile yapamayacağınızı söylüyorsa, ruhların en güçlü kuralı da: «Ölümü sömürmeyin» olmalı. Şimdi Patty Lareine de gittiğine göre, ben sabahları Cehennem köyünün o gözükmeyen nüfusuyla başbaşa kalıyordum. Karım yanımda olmadığına göre, ona yönelik etkiler de benim ruhsal âlemimi etkilemek zorundaydı. Sabahları gözlerimi açmayışımın bir nedeni, duyduğum seslerdendi. Yüz yaşında bir New England fahişesi soğuk kasım sabahlarında kahkaha atmaz diye kimsenin ağzından duymayayım. Bazı geceler köpekle ikimiz sarılıp uyuyorduk. Sönük bir ateşin karşısında kucaklaşıp uyuyan çocuklar gibi. Arasıra tek başıma bir kasırga malı yakıp içiyordum ama sonuçlarda netlik, berraklık yoktu. Tabii eğer rehberiniz marihuana değilse böyle bir sözün anlamını kavramanıza olanak yok. Bir tutkunun denizlerine açılırken yanınıza alacağınız en önemli şeydi bence... yirmi yıllık soruların cevabını bulmuş olarak dönmeniz bile mümkündü.

Ama şimdi artık yalnız yaşadığıma göre kasırga

malı kafamda pek bir düşünce uyandırmıyordu. Onun yerine, arzular uyanıyordu. Onların da adını saymayı canım istemiyor. Yılanlar tırmanıyordu çevremde. Bu yüzden on gündür o dolaba yaklaşmamıştım.

Acaba Polis Müdürünün o cömert öğüdüne uymakta neden bu kadar isteksiz olduğumu anlatmaya yetti mi bunlar?

Ama yine de uydum. Eve döner dönmez arabama atladım, otoyola çıktım, Truro yönüne saptım. Kasırga malını sakladığım yerden çıkarıp çıkarmamak konusunda hâlâ pek emin değildim. O stoku rahatsız etmeyi hiç canım istemiyordu. Ama beri yandan, baskına uğramaya da niyetim yoktu elbette.

Regency de amma biliyordu benim huylarımı! O stoku neden kendi marihuana tarlamın bu kadar yakınına gömmek istediğimi ben bile bilmiyordum, ama yapmıştım işte. Dikkatle hasat edilmiş maldan yirmi cam kavanoza doldurmuş, hepsini çelik bir kasaya kilitlemiş, paslanmasın diye de vernikleyip yağlamıştım. Sonra onu, dar orman yolunun iki yüz metre kadar ilerisindeki en tipik ağacın dibine gömmüştüm.

Evet, ben de definemi Truro ormanlarının kuytularına saklamıştım sonunda. Bahçe boyundaki ufacık tarlama da pek yakındı o yer. Yolunu kaybeden bir avcı o yola saptığı anda (yılda birkaç kere olurdu da), orada yapılan tarımın türünü hemen anlayabilirdi. Anlayınca da çevreyi araştırmak için birkaç dakika ayırabilirdi. Ben definemin üzerine koyduğum kayayı iki santim toprak ve biraz otla örtmüştüm yalnızca.

Ama oraya saklamak benim için önemliydi. Malı yuvasına yakın yerde istiyordum. Hapisteyken yiye-

ceklerimiz eğer o koca koca Amerikan Gıda Şirketlerinden geliyorsa, her lokması plastik ambalajlardan çıkardı. Ya da karton kutu veya konserve kutusundan. Çiftlikten işleme fabrikasına, oradan da bize geliş süresini dikkate alırsak, her lokma besinin yaklaşık iki bin mil yol yapmış olduğu anlaşılır sanıyorum. İşte oradan, dünyadaki bozukluklara bir panzehir bulmuştum ben. Baş ilke: Kimse, sırtına alıp yürüyerek bir günde evine taşıyabileceği kadar yerden daha uzakta yetiştirilmiş yiyecek yememeli. İlginç bir fikir. Kısa bir sürenin sonunda, bunu uygulama yolları aramaktan vazgeçtim. Ama marihuana'nın kaynağı konusunda ısrarlıydım hâlâ. Yetiştiği bağın gölgesinde mayışan şarap gibi, benim Mary Jane'lerim de yetiştiği toprağın yanında korunuyordu.

Bu nedenle, stokumun yerini değiştirmeyi düşündüğümde bu sabah duyduğuma yakın bir korku kaplıyordu içimi. Aslında her şeyi olduğu yerde bırakmam gerekirdi. Ama bunu bile bile virajı aldım, bir iki kavşaktan geçip istediğim köy yoluna çıktım. Sonunda bu dar yol beni ormandaki kumluk araziye götürecekti. Yavaşça ilerlerken, bugün dengemi ne kadar kollamak zorunda kaldığını düşündüm. Yoksa Alvin Luther'le konuşurkenki soğukkanlılığımı nasıl açıklayabilirdim? Hem de bütün bu olanlara rağmen! Çünkü... o dövme nereden gelmişti bir kere?

O anda arabayı kenara çekmek zorunda kaldım. Sahi... nereden gelmişti o dövme? Bu düşünce aklıma ilk defa geliyormuş gibi hissettim birden. Hem de hiç uyarısız. Köpek gibi ben de kusacaktım neredeyse.

Tekrar ilerleyecek kadar düzeldiğimde, kazadan yeni çıkmış bir acemi şoför gibi ağır ağır gidiyordum.

Buz gibi öğle sonrasında Truro'nun arka yollarını böyle geçtim... güneşin yüzünü hiç tekrar görecek miydik acaba? Ağaç gövdelerindeki yosunları inceliyordum. Sanki o sarı sporlar bana pek bir bilgi verebilirmiş gibi. Yol üstündeki evlere ait posta kutularına sanki dünyadaki en büyük güveni onlar temsil ediyormuş gibi baktım. Hattâ bir köşede durup, eski bir savaşta ölen bir delikanlı anısına dikilmiş levhadaki yeşil kabartma harfleri bile okudum. Kumunda hâlâ denizin tuzundan izler taşıyan nice bahçe yolunun önünden geçtim. Ormanda bugün rüzgâr epey güçlüydü. Arabayı ne zaman durdursam uğultusu dalgaların ağaç dallarına yükselişini hatırlatıyordu. Ormandan kurtulunca küçük tepelere tırmanıp inmeye başladım ve sonunda yol kenarında çok iyi tanıdığım bir kuyu gördüm. Durup içine baktım. Orada yeşil yosunlu bir su göreceğimi biliyordum. Az sonra yine ormanlarlaydım. Altımdaki yapılmış yol da bitmişti. Kumlu patika üzerinde düşük vitesle ilerlemek, Porsche'min bir bir yanını, bir öbür yanını dallara, çalılara çizdirmek zorundaydım. Yolun orta yeri çok tümsek olduğundan, eski araba izlerinden gitmeyi göze alamıyordum.

Bir ara, belki de burayı geçemem, diye bir kuşku girdi içime. Suların oyduğu hendekler pek fazlaydı. Derindi de. Yer yer ağaçlar sıklaşıyor, yaprakları tepede tünel oluşturuyordu. Güneşsiz öğle sonralarında Truro tepelerinin bu gamlı kuytuluklarından geçmeyi aslında severdim. Provincetown kışın bile buraya göre bir maden kasabası kadar aktif yer sayılırdı. Böyle rüzgârlı günlerde insan bu tepelerden hangisine çıksa, uzaklarda denizi, beyaz başlı dalgaları seyredebilirdi. Beri yandan içerdeki göllerin rengi pis, koyu bir tunç rengi olurdu. Ormanın türlü türlü renk-

leri de ikisinin arasındaki tonlardan oluşuyordu. Çalıların mat yeşili, yabanî otların solgun altın rengi hoşuma giderdi. Sonbaharın sonlarında, portakal ağaçlarının da yaprakları dökülüp tüm renkler grimsi-yeşilimsi bir kahverengiye dönüşünce, aradaki bileşim tonları enfes olurdu! Tarla grisiyle kumru grisi arasındaki tonları bulur çıkarırdım. Sonra leylâk grisi vardı, duman grisi vardı, kum kahverengisi, yanık kahverengi, tilki kahverengisi vardı, fare grisi, tarlakuşu grisi vardı, cam yeşili küfler vardı, çam yeşili, hacı yeşili, ufukta da yosun yeşili vardı. Gözlerim ağaç gövdesindeki yosundan tarladaki ota seker dururdu. «Yaşamış olan her şey tekrar yaşamaya uğraşır,» diye uğuldardı rüzgârın sesi.

Arabamı hem gölü, hem denizi görebileceğim bir yere parkettim, kendimi bu yumuşak, sinsi renklerle sakinleştirmeye çalıştım ama yüreğim kütür kütür atıyordu artık. Tekrar ilerledim, bu kum yoldan ayrılan patikayı buldum. Orada durdum, arabadan indim. Ormanda tek başıma olduğumu bilmenin bana daha önce de verdiği huzur duygusunu tekrar yakalamaya çalıştım. Olmadı. Son birkaç günde buraya birileri gelmişti.

Patikama saptığım anda bu duygu daha da güçlendi. Durup iz falan aramadım ama, arasam bulabileceğimden emindim. Bayat izlerin bazı işaretleri vardır, onları yalnız ormanlar belli eder. Yoldan gömü yerime kadarki yüz metreyi yürürken, kasırgayı beklediğim o eylül günü gibi ter içinde kaldım.

Marihuana tarlasının yanından geçtim. Yağmur sapları ıslatmış, toprağa yapıştırmıştı. Eylülde o sapları öyle acele acele kesmiş oluşumdan ötürü utanç duyuyordum. Sanki bir dostuma haksızlık etmiş, şimdi onunla yüzyüze gelmiş, utanıyordum. Saygılarımı

bildirmek istiyormuşum gibi durdum. Tarlamda gerçekten bir mezarlık havası da yok değildi. Ama yerimde duramıyordum. İçimi bir panik duygusu sarmıştı. İlerledim, küçük meydanlığı geçtim, çalıların sıklaştığı yeri aştım, kesik çamın kütüğüne vardım... sonra birkaç adım daha... işte dünyanın en garip ağacı. Bodur bir çam. Küçük kum kayalarının ortasından fışkırmış. Korkunç şekilde kıvrılıp bükülmüş, kökleri yamaca manyak gibi tutunmuş, tüm dalları tek tarafta üstüste binmiş, diz çöken bir ihtiyar gibi beli bükülmüş, kollarını göğe kaldırmış, dua ediyor. Buydu benim ağacım. Dibinde, köklerinin altında da ayı yavrusunun bile sığamayacağı ufacık bir mağara vardı. Benim o mağaraya açtığım kapı, bir kayayla kapanıyordu. Nice kere açılmış, kapanmış, üzerine toprak ve ot örtülmüştü. Şu anda oynanmış bir hali vardı. Kayanın çevresindeki toprak, yapıştırıldıktan sonra kenarları kalkmış yara bandı gibi pis pis, ayrık ayrık duruyordu. Kayayı kaldırdım. Çelik kutunun önündeki boşluğa elimi daldırdığımda parmaklarım yumuşak toprakları minik fareler gibi yokladı ve bir şeye değdi... Belki et, belki saç, belki de ıslak bir süngerolabilirdi... ne olduğunu bilmiyordum ama ellerin kendimden daha kararlıydı. Hemen toprakları temizledi, bir plastik çöp torbasını yakalayıp yukarı doğru çekti. Ağzından içeri bir göz atarken inledim. Ağzımdan kurtulan inilti çok yüksek bir yerden düşerken hissedilen baş dönmesini ifade eder gibiydi. Dupduruydu. Gözlerim bir kafanın arkasına bakmaktaydı. Saçların rengi, toprak lekelerine rağmen, sarıydı. Suratı görmeye çalıştım. Ama o sırada kafa torbanın içerisinde rahatça yuvarlandı... kesikti! Yüz hatlarını arayamayacağımı anlamıştım. Yoo, yapamazdım. Torbayı tekrar yerine ittim, kayayı oturttum, üzerin-

deki toprakları, otları örtmeye pek uğraşmadım bile. Ormandan arabama doğru son hızla koştum, kambur yolda, gelişimin yavaşlığını telâfi eden bir hızla uzaklaştım. Evime gelip bir koltuğa oturduktan, titremelerimi sek viskiyle yatıştırmaya başladıktan sonra aklıma geldi. O kafanın Patty Lareine'in kafası mı, yoksa Jessica Pond'un kafası mı olduğunu bile bilmiyordum. Buna ek olarak, kendimden mi, yoksa bir başkasından mı korkmam gerektiğini de bilmiyordum. Gece olur olmaz uyumaya çalıştım ama, karanlık benim için tüm ölçü kavramlarının dışında, dayanılmaz bir korku oldu çıktı.

Üç

Sesleri şafak vakti duydum. Uykuyla uyanıklık arasındaki sürede Cehennem köyünü dinledim.

«Ah, Tim,» diyordu sesler. «Sen mumu iki tarafından birden yaktın. Hem şeyinden, hem beyninden. Hem gerinden, hem ağzından. Fitilinde hiç kıvılcım kaldı mı? Kötüler ne anlar onu?»

Sonra dediler ki, «Ah, Tim, fahişelerin oylukları öpülmez. İnsan balina spermini tattı mı, işi fazla çabuk biter. Bize ölüm tuzlarını ver. Kaybedenlerin artıklarını ver. Elveda tatlı dost... lânet olsun evine senin. Lânet olsun evine.»

Durun, size anlayabildiğim bir avuç şeyi anlatayım. Korku filmleri bizi, bir duru düşünce bulabilmek için saatlerce arama dönemine pek hazırlamıyor. Ama insan kâbuslardan uyanırken, korkular içinde uyurken, sonunda bir sonuca ulaşıyor. Ben de ulaştım. Benim bu öldürme işiyle bir ilgim olmadığını varsayarsak... ama ondan da nasıl emin olabilirdim ki? Neyse varsaysak bile yine de ortaya bir başka soru çıkıyordu. Kimin ilgisi vardı o zaman? Herhalde be-

nim marihuana tarlamı bilen biri olmalıydı. Bu da dosdoğru benim karıma işaret ediyordu... tabii eğer çukurda elledığim saçlar onun değilse. Buradan sonucuma varıyordum. Ne yapıp yapıp tekrar ormana gitmeli, bir kere daha bakmalıydım. İnsanın kolu omzundan çekilip koparılsa nasıl bir şoka kapılır? Birden ona benzer bir şokla hatırladım o kirli sarı saçları. Oraya bir daha gidemeyeceğimi biliyordum. İçim pelte gibiydi korkudan. Bu korkulara dayanmayı tercih ediyordum yine de.

O geceyi neden tarif etmek istemediğimi anlıyorsunuzdur, değil mi? Her mantık adımının neden bu kadar pahalıya patladığını da. Laboratuar farelerinin o labirentlerde nasıl psikoza uğradığını yeni yeni anlıyordum. Köşelerin pek çoğunda şoka uğruyor hayvanlar. Ya çukurdaki Jessica'ysa? O zaman bu işi kendim yaptığımdan emin olmam mı gerekiyordu?

Beri yandan... bu yeni seçeneğe varabilmem, yüz millik yolu arabayla gidip gelmek kadar uzun sürdü. Belki de Pond'la Pangborn tekrar Boston'a dönmüşlerdi. Hattâ belki Santa Barbara'ya bile dönmüş olabilirlerdi şimdiye kadar. Ya da canları nereye isterse oraya. O zaman o baş Patty'nin başı olmak zorundaydı. İçime kontrol edemediğim bir hüzün doldu. Hüzün ve kötü bir emin olma duygusu. Bir anda onu da boğan bir yeni korku başgösterdi. Patty'yi kim öldürebilirdi Bay Siyah'tan başka? Eğer bu doğruysa, ben kendim ne kadar güvendeydim o zaman?

Garip tavırlı siyah serseriler karşısında soğukkanlılığınızı biraz kaybedenlerden misiniz? Bu duyguyu, öyle birinin sizi aramakta olduğu sonucuna vardığınız bir akşam deneyin de bakın. Kıyıya vuran her dalga, yerinden kıpırdayan her martı bir tehli-

ke oluveriyor. Pencerelerin açıldığını, kapıların zorlandığını kulaklarımda duyabiliyordum.

Küçük düşürücü bir şeydi. Gerçi ben hiçbir zaman kendimi kahraman olarak görmüş değildim. Babam... o işin çoktan çaresine bakmıştı. En iyi niyetlerle tabii. Ama yine de genellikle kendimi erkeksi biri diye görmeyi başarıyordum. Dostlarımı savunur, yaramın acısını kendi kendime çekmeyi başarır, sözümden dönmemeyi bilirdim. Ama şimdi, ne zaman aklıma yeni bir düşünce gelecek kadar kendimi toplasam hemen paniğe kapılıyordum. Yabancı bir evdeki yavru köpek gibiydim. **Dostlarım için** korkmaya başlamıştım.

Marihuana'mı nerede sakladığımı bilen biri olmalıydı. Bu kadarını mantıkla bulmak kolaydı. Şafaktan önceki sahte ışıkta aklıma geldi. Önümüzdeki bir iki gün boyunca sokakta arkadaşlarıma rastladıkça, her gözdeki bakış güvensizlik yaratacaktı içimde. Yamaçtan aşağı yuvarlanırken sivri bir buz çıktısı görüp sarılmak, sonra buz kırılınca yine düşmek gibi bir şeydi. Birinci soruya karar veremezsem, yani... korkma sor... Katil kim? sorusunu cevaplayamazsam, yamaçtan yuvarlanmanın sonu gelmeyecekti. Bunun sonunda da delilik bekliyordu beni.

Sonunda şafak söktü, ben de Cehennem köyünün uyarılarını dinlemek zorunda kaldım. Bu sesler neden uykuyla uyanıklık arasındayken en belirgin biçimde duyuluyordu? Sanki uyku uyanıklıktan yüz yıl uzaktaymış gibi? Martıların son haykırışlarını, çakır çakır sohbet edişlerini duydum, gecenin **larva**larını kovaladım. Larva deyince, tüm bu belâların arasında ufacık bir zevk duydum. Latincemden ötürü. **Larva**'lar. Hayaletler! Exeter'de iyi öğretiyorlardı Latinceyi.

Bu düşünceye sarıldım. Cezaevinde insan bir başka tutukluyla kapışır da korku ebediyetin kurşun soluğu kadar ağırlaşırsa, o anda yüreğinize ulaşabilecek en minik zevk bile, benim kendi tecrübelerime göre, bir kuyuya sallandırılmış ip kadar önemli oluyordu. İnsan o zevke konsantre olmalıydı. O her neyse, yakalayıp, asılıp kendinizi yukarı, kuyunun kenarına kadar çekebilirdiniz. Ben de o anda, kendimden çok uzaklarda olan birtakım şeyleri kucaklamaya çalıştım. Exeter'i, Latinceyi... böyle böyle ilerledim. Kendimi sakinleştirmekten çok, korkuyu bastırmaktı amacım. O yoldan aklıma o küçük möble pansiyon odası geldi. Onuncu Cadde ile Kırk Beşinci Sokağın batısındaydı. Şimdi babam kalıyordu orada. Yetmiş yaşındaydı. Bu tür konsantrasyon sayesinde, babamın eliyle yazıp aynanın üst köşesine kıstırdığı kâğıdı da görür gibi oluyordum. INTER FAECES ET URINAM NASCIMUR diye yazılıydı kâğıtta. Altına da babam bu cümlenin yazarının adını cakalı bir yazıyla eklemişti: **Cluny'li St. Odon.** Babamın takıma adının tüm McDonald hamburgercilerine meydana okurcasına hâlâ Big Mac olarak kaldığına da bu arada işaret etmek isterim.

O yazıyı aynada ilk gördüğüm gün Koca Mac'e, «Ne yapacaksın onu?» diye sordum.

«Bir hatırlatıcı o,» diye karşılık verdi babam.

«Latince bildiğini bana hiç söylememiştin.»

«Kilise okulu,» dedi. «Bize öğretmeye çalıştılar. Birazı kalmış aklımda.»

«Bunu nereden buldun?»

«Tanıdığım bir papazdan. Peder Steve. Her dakika Kardinal'le başı derttedir.» Koca Mac bunu keyifli bir sesle, sanki bir papazdan ilk beklenecek iyi nitelik buymuş gibi söylüyordu.

Latincem o yazıyı tercüme etmeye yeterdi. «**Inter faeces et urinam nascimur,**» demek, «Bok'la sidik arasında geliriz bu dünyaya,» demekti. Koca Mac'a kültür bile kanalizasyondan geçerek ulaşıyordu.

O anda başucu masamdaki telefon çaldı. Babam olacağını düşünmeye hazırdım. Birbirimize epey zamandan beri telefon etmiş değildik ama, açtığım zaman onun sesini duyacağımdan emindim. Bende bir nitelik vardı. Bir arkadaşımı, tanıdığımı düşündüğümde, o da telefonu eline almış, beni arıyor olurdu. Böyle olaylar o kadar sık tekrarlanmıştı ki, artık beni şaşırtamıyordu bile. Ama o sabah, babamın aramasını bir şeyin işareti diye değerlendirdim.

«Alo, Tim?»

«Vay, Dougy,» dedim. «Köpeği an, derler...»

«Öyle,» dedi. Bu söz babamın ne kadar akşamdan kalma olduğunu anlatmaya yetti bana. 'Öyle' deyişinde altmış yıllık alkol yaşamı sonunda bir beynin umutsuz manzarası seriliydi (Bunu söylerken, on yaşında içkiye başlamış olduğunu varsayıyorum tabii.)

«Tim,» dedi, «Ben Hyannis'deyim.»

«Ne işin var Cape'de? Yolculuktan nefret edersin sanırdım.»

«Üç gündür buradayım. Frankie Freeload emekli olup buraya yerleşmişti. Sana söylemiş miydim?»

«Hayır. Nasılmış?»

«Vefat etti. Cenazesinde bulundum.»

Babam için bir arkadaşının ölmesi, evinin yanıbaşındaki koca kayanın kopup denize yuvarlanması kadar korku verici bir olaydı.

«Eh, Provincetown'a gelsene,» dedim.

«Ben de onu düşünüyordum.»

«Araban var mı?»

«Kiralayabilirim,» dedi.

«Yo, ben gelir seni alırım.»

Uzun bir sessizlik oldu. Kendini mi düşünüyor, beni mi düşünüyor, anlayamıyordum. Sonunda, «Bir iki gün beklesek diyorum,» dedi. «Burada ölenin dul karısıyla ilgili bir iki durum var.»

«Pekâlâ,» dedim. «Ne zaman istersen gel.» Kendi berbat durumumu iyi sakladığını sanıyordum ama Koca Mac, «Sen iyi misin?» diye soruverdi.

«Karım burada değil. Çekti gitti. Ama ziyanı yok.»

Uzun bir sessizlik daha oldu. «Peki, görüşürüz,» dedi, telefonu kapattı.

Yine de bana yatağımdan kalkıp güne başlayacak gücü vermiş oldu.

Akşamdan kalmalık diyorum ama, sara nöbetinin eşiğinde bir insan gibiydim. Eğer dikkat eder de ayak parmağımı bir yere çarpmazsam, başımı ânî hareketlerle çevirmezsem, önceden hazırlık yapmadan hiçbir harekete kalkışmazsam belki sapıtmadan birkaç saat idare edebilirdim. Düşüncelerimin tekilliği yöntemiyle engellediğim şey vücudumun hırpalanması değil, büyücülerin etkileriydi. Yani başka bir deyimle, ancak belli bazı konularda düşünüyor, başka şey düşünmüyordum.

Şu anda karşı karşıya bulunduğum sorunlar açık yara gibi el sürülmez olduğuna göre (dövmem bile gözüm o tarafa kaydıkça zonklamaya başlıyordu), ben de geçmişe yöneldim, bu sabah babamla ilgili hatırladığım şeylerin eni konu sakinleştirici etki yaptığını farkettim. Güzel şeyler düşünmek zorunda da değildim. Eski acıları hatırlasam da oluyordu. Hoş geliyordu bana yine de. Yeter ki geçmişe ait olsun, bugüne dönmemi önlesin.

Örneğin tekrar Meeks Wardley Hilby III'ü düşün-

düm. Tampa'da bir ay boyunca her sabah kafamda aynı sorunla uyanmışlığın vardı: Patty'yle ikimiz onu temiz bir cinayetle nasıl öldürebilirdi ki? Ama onu hatırlamak da şimdi bana acı vermiyordu. Tersine, konsantrasyonuma iki geçerli nedenle yardımcı oluyordu. O iki neden de iki yanda sepet gibi taşınıp dengeyi sağlıyorlardı. Birincisi, benim Wardley'i öldürmemiş olduğumdu. Hattâ bu arada, içimde sebatlı bir katil ruhu olmadığını da anlamama yarıyordu... bu sabah bunu hatırlamak doğrusu güç veriyordu insana! İkincisi de, ben Bay Hilby'yi Tampa'da Patty ile birlikte tanıdığım gibi düşünmüyordum şu anda. Exeter'deki garip bağları hatırlıyordum. Bunun da babamla ilgisi büyüktü. Buradan aklıma, Koca Mac'le birlikte geçirdiğim en güzel gün geldi.

Meeks Wardley Hilby III o cezaevindeki insanlar arasında benim tek lise arkadaşımdı. Bağlantımızın beni her zaman etkileyen diğer bir yönüne gelince, ikimiz de mezuniyete bir ay kala, aynı sabah okuldan kovulmuştuk. O güne kadar onu pek de iyi tanımazdım. Hilby, Exeter'e dört yıllığına gelmişti. Babası da bu okuldandı. Ben ise, mezuniyetimden sonra bir sonbaharda başlayıp ilkbahara kadar okumak üzere gelmiştim. Spor bursu alıyordum. Lise'yi bir yıl önce Long Island'da bitirmiştim. (Annem ille Harvard'a gitmemi istediği için yapıyordum bu ek hazırlığı.) Vaadimi yerine getirebilmek için bir türlü elenmemeyi başaramayan Exeter takımını kurtarma çabasındaydım. Siz hiç doğu liselerinin takımlarını futbol oynarken seyrettiniz mi? Kovulduğumuz sabah ikimiz yanyana müdürün odasına doğru yürürken Meeks Wardley Hilby III ağlıyordu. Solmuş saten yakalı smokin ceketiyle papyon kravatı sanki idama giderken giyilecek bir kılıktı. Üzüldüm. Şimdi bile o anı

hatırladığım zaman üzüntüden kollarımın, bacaklarımın uyuştuğunu hissediyorum. Ben marihuana içerken yakalanmıştım. Yirmi yıl önce, hiç de küçümsenecek suç sayılmıyordu. Müdür tam anlamıyla şoka uğramıştı. Hilby'nin durumu ise daha kötüydü. O kibar haline bakınca inanması güçtü ama, okşamak üzere akşam gezmesine çıkardığı bir kızın ırzına geçmeye kalkışmıştı. O sıra ben henüz bilmiyordum. Olayla ilgili olanların hiçbiri konuşmak istemiyordu. Kızın ailesi kısa zamanda satın alınıp susturuldu zaten. Ama Hilby bana hikâyeyi on bir yıl sonra kendisi anlattı. Cezaevinde insanın hikâye anlatmasına yetecek öyle bol zaman vardı ki!

Ben de o sabah kendimi başıma gelenlerden uzaklaştırmak istediğim için Exeter'den ayrıldığım o acılı güne dönüyordum. Okula ebediyen veda ettiğim yirmi yıl önceki o Mayıs günü hava çok güzeldi. Pılımı pırtımı iki bavula doldurdum, bavullarla birlikte bir otobüse atladım, daha önceden telefon etmiş olduğum babam da (annemi aramaya dayanamazdım) trenle gelip beni Boston'dan aldı. Birlikte sarhoş olduk. Onu sırf o gecenin hatırına ömrümün sonuna kadar sevsem yeridir. Babam, telefon konuşmamızdan anlayabileceğiniz gibi gereğinden fazla konuşan adam değildi ama, insanı sessizliğiyle de avutabilen cinstendi. Boyu bir seksen beş, yaşı elli, kilosu yüz dörttü. Bunun on beşi fazlalıktı. Göbeği önünde, lunaparktaki çarpışan arabaların burnu gibi yusyuvarlak çıkıntı yapıyordu. Soluması hızlı hızlıydı. Vaktinden önce ağarmış saçları, haşlanmış gibi kıpkırmızı suratı, mavi gözleriyle kentin en iri, en keskin zekâlı, en ahlâksız dedektifine benzerse de, aslında polislerden nefret ederdi. Nefret ettiği ağabeyi polis olarak yaşamış, polis olarak ölmüştü.

O gün öğleden sonra İrlandalıların barında yanyana oturuyorduk. Bar öyle uzundu ki ucu dükkânın karanlıklarında görünmez oluyor, babamın yorumuna göre, köpeklere iz sürdürecek kadar uzayıp gidiyordu. Babam dördüncü içkisini elinden bıraktı, «Marihuana, ha?» dedi.

Başımı salladım.

«Nasıl yakalanabildin?»

Asıl demek istediği başka şeydi: Nasıl bir avuç salak kibarın eline düşecek kadar budala davranabildin? Beyaz-Protestan-KibarAmerikan vatandaşlarının zekâ kapasitesi konusundaki inançlarını iyi bilirdim. Bir keresinde anneme ilginç bir söz söylemişti. «Bazı insanların acaipliği nerede, biliyor musun? Tanrı da elbiselerini onların alışveriş ettiği dükkândan alsın istiyorlar.» Bu yüzden ben de Beyaz-Kibar-Protestan vatandaşları hep onun gözüyle görür, onlara öyle tepki gösterirdim. Koca Mac onları biçimli, gümüş saçlı, gri takım elbiseli, düzgün konuşan, Tanrı'nın da kendi iyiliğini kanıtlamak için onları kullandığına inanan insanlardı.

«Eh, dikkatsizlik ettim,» dedim. «Belki de fazla gülmektendir.» Sonra yakalandığım gecenin sabahını anlattım ona. Exeter'in yakınında bulunan ve adını şimdi artık hatırlayamadığım gölde yelken yarışı yapmıştık o gece. Rüzgâr kesilmişti. Yarışı neredeyse iptal edeceklerdi. Ben yelkencilikten hiç anlamazdım ama oda arkadaşım anlıyordu. Beni tayfa olarak yaşlı bir tarih öğretmenimizin yanına vermişti. O öğretmen de babamın kafasındaki beyaz-kibar-protestan vatandaş fikrine tümüyle uyuyordu. İki kaptandı. Belki okulda bu işten en iyi anlayandı. Bu yarışı o kadar hor görüyordu ki, yanına benim gibi bir acemiyi almaya bile razı oluyordu. Ama yarışta rüzgâr ha-

fif, şansımız kötüydü. Burunda durduk. Yelkenimiz sarkıktı. Bir başka teknenin önümüzde ilerleyişine baktık. Dümeninde yaşlı bir kadın oturuyordu. Kıyıya bizden daha yakın yerdeydi. Bu gece hiçbir yerde rüzgâr olmadığını o da biliyordu ama, göl kenarını yalayarak oradaki dereye doğru giden akıntıdan yararlanabileceğini hesaplamıştı. Haklıydı da. Aramızı üç tekne boyundan sekiz tekne boyuna çıkardı, biz ikinciliğe düşmüş olduk. Kıyıya beş yüz metre yolumuz vardı ve hareketsizdik. Bizim ihtiyar tilkiyi yenmişti kadın kurnazlıkta.

Bir süre sonra durum sıkıcı olmaya başladı, ben oda arkadaşımla tartışmaya koyuldum. Kaptan bu duruma dayanabildiği kadar dayandı ama sonunda patladı. En nazik komutan sesiyle bana dönüp, «Senin yerinde olsam o kadar çok konuşmazdım,» dedi. «Yelkenlerdeki havayı boşaltıyor.»

Ben bu hikâyeyi anlatınca babam öyle güldü, öyle güldü ki, dengemizi koruyabilmek için birbirimize tutunmak zorunda kaldık.

«Tamam işte,» dedi Koca Mac. «Bu tiplere yakalanmak demek, onlara bir iyilikte bulunmak demektir.»

Bu söz üzerine, odama nasıl kahkahalar ve küfürler arasında döndüğümü anlatmak konusundaki hevesimi kesiverdi. Exeter'de bir yıl okumak, bana dünyayı yönetenlerin âdet ve davranışlarını öğretememişti. Evet, İngilizlerin burnu havalı olur, İrlandalıların ayak parmakları kıllı olurdu ama... bilgim o kadarla kalıyordu.

Koca Mac, «Annene anlatmaya, açıklamaya çalışırım,» dedi.

«Makbule geçer.» Babamla annemin belki de bir yıldan beri birbirleriyle konuşmamış olduklarını tah-

min ediyordum. Annemle yüzyüze gelmeye cesaretim yoktu. Asla anlamazdı. On bir yaşımdan on üç yaşıma gelinceye kadar (yani her akşam dışarı çıkmaya başlayıncaya kadar) annem her gece yatağımın yanına gelip oturur, bana Louis Untermeyer'in **Büyük Şiirler Antolojisi**'ndan bir şiir okurdu. Şiirden nefret etmediğimi söylersem bu hem annemin hem de Untermeyer'in başarısı demektir. Bu yeni durumu ona anlatamayışımın bir nedeni de buydu zaten.

Babam o gece önüne gelen her yeni kadehi eline alırken, «Yelkenlerdeki havayı boşaltıyor,» diye tekrarlıyordu kendi kendine. Nice içkici gibi o da yüksünmezdi her kadehte aynı sözü kullanmaktan. Ama ben ondan sonrasını pek hatırlayamıyordum. Telefon bu sabah ikinci kere çalmaya başladı. Kulaklığı elime alırken iyi haber geleceğine dair bir duygu yoktu içimde.

Dullar Dergâhı'nın sahibiydi arayan. «Bay Madden,» dedi. «Sizi rahatsız ettiğim için çok üzgünüm ama, önceki gece siz buradayken salonda bulunan o çifti tanıyormuşsunuz gibi bir izlenim edinmiştim.»

«Ha, evet,» dedim. «Birlikte bir kadeh içki içtik. Nereliydi onlar? Batıdan bir yerden gelmişlerdi, değil mi?»

«Yemek sırasında bana California'lı olduklarını söylediler,» dedi.

«Ha, evet, ben de hatırlar gibi oldum,» diye karşılık verdim.

«Soruyorum, çünkü arabaları hâlâ bizim otoparkta.»

«Ne garip!» dedim. «Onların arabası olduğundan emin misiniz?»

«Şey, sanıyorum onların. Geldiklerinde dikkatimi çekmişti.»

«Çok garip,» diye tekrarladım. Dövmemde korkunç bir yanma hissediyordum.

«Aslında belki siz nerede olduklarını bilirsiniz diye umuyordum,» dedi. Sessizlik. «Ama galiba bilmiyorsunuz.»

«Hayır,» dedim. «Bilmiyorum.»

«Adamın kredi kartındaki isim Leonard Pangborn. Bir iki güne kadar bu arabayı almazlarsa herhalde telefonu açıp Visa'ya sorabilirim.»

«Herhalde.»

«Kadının adını hatırlamıyorsunuz, değil mi?»

«Söylemişti ama... şu anda hiç aklıma gelmiyor. Hatırlarsam size bir telefon açayım mı? Adamın adı gerçekten Pangborn'du ama.»

«Özür dilerim, Bay Madden. Sizi sabah sabah rahatsız ettim. Ama durum öyle garip ki!»

Hem de nasıl! İşte bu telefon konuşmasından sonra bir daha konsantrasyonumu toparlayamadım. Aklıma gelen her düşünce dörtnala o ormana doğru gidiyordu. Git bak! Ama bu da içimde yönetimi olanaksız bir korku doğuruyordu. Hani bir adama ölümcül bir hastalığı olduğunu, ama on sekiz metre yüksekteki kayadan suya atlarsa hastalığın geçeceğini söylemişler. Adam da, hayır, ben yatağımdan kalkmam, ölmeyi tercih ederim, demiş. İşte o adam gibiydim. Neyi koruyordu o adam? Ben neyi koruyordum? Ama panik duygusu yine de her şeyi önüne katıp sürüklüyordu. Sanki uykumda birisi bana Cehennem köyünün en kötü ruhlarının Truro ormanında benim ağacımın dibindeki kovuğa toplandığını söylemişti. Eğer oraya dönersem, o ruhlar benim içime gireceklerdi. Böyle mi düşünüyordum, buna mı inanıyordum gerçekten?

Telefonun yanında otururken duyduğum panik tıpkı fiziksel bitkinliğim kadar somuttu. Burun deliklerim ayaklarımdan daha soğuktu. Ciğerlerimse yanıp tutuşuyordu. İşe koyulup kendimi toparlamaya çalıştım. Az emek değildi. Nice sabah, kahvaltı sofrasındaki kavgalardan kalkıp en üst kattaki küçük odama çıkmış, penceremden limanı seyrederken yazı yazmaya çalışmıştım. Her sabah hayatımın o günkü yazılara engel olacak enkazını ayırıp yolun üzerinden çekmeye uğraşmıştım. Bu da, çorbanın içindeki yenmeyecek maddeleri ayıklamak kadar güç işti. Demek ki konsantrasyon yeteneğimi önce cezaevinde kazanmış, sonra da, karımla olan çatışma ne kadar sinirlendirici olursa olsun, yine de işimi görebilecek kadar toparlanmayı öğrenerek bir kere daha kazanmıştım. Eğer şu anda karşımdaki deniz kontrolsuz biçimde, bölüm bölüm yükselip alçalıyorsa... eh, en azından kendimi zorlayıp babamı düşünmem gerektiğini, cevabı olmayan sorular sormaktan vazgeçmem gerektiğini biliyordum. Çoktan beri hep uymaya çalıştığım bir kural varsa o da, 'hatırlayamadığınız şeyi hatırlamaya çalışmayın,' kuralıydı. Bellek dediğiniz şeyin iktidar dediğiniz şeyden ne farkı vardı? İnsanın hatırlayamadığı bir şeyi ille hatırlamaya uğraşması, tıpkı karşısındaki kız apaçık beklerken ereksiyonu çağırması, fakat o manyak organın domuz gibi inatlaşıp kıpırdamayı reddetmesi gibi bir şeydi. Sonunda nasılsa vazgeçmek zorunda kalırdı insan. İki gece önce neler olup bittiğini belki hatırlardım, belki hatırlamazdım. Tek yapılacak şey beklemekti. Ama aradan geçecek süre boyunca bu panik duygumun çevresine bir duvar çekmek zorundaydım. Bu yüzden babamla ilgili her anım, iyi yerleştirilmiş koca bir tuğla görevi yapıyordu.

Tekrar o tür düşüncelere döndüm. İnsanın anne veya babasına karşı duyduğu o sevgiyi düşünmeye başlarken hissettiği barış ve huzur duygusunu tekrar tattım. O anne ve babayla ilişkiler ne kadar buruk olursa olsun, bu duygu yine de vardı hep. Kendime bir içki hazırladım. Bu sabah müsekkin diye bunu kullanacaktım. Üçüncü kattaki deniz gören çalışma odama, **querencia** dediğim yere çıktım. Orada Dougy destanına, yani Koca Mac Madden'le ilgili destana dönüş yaptım, o destanın gerek Mac'a, gerek anneme, gerekse bana nelere malolduğunu düşünmeye koyuldum. Çünkü tüm boyuna ve cüssesine rağmen, bize hiç yetmezdi babam... hiç doyamazdık ona. Doğrusunu söylemek gerekirse babamın büyük kısmı, daha anneme tanışmadan önce yokolmuş gitmişti. Bu kadarını daha çocukken, babamın arkadaşlarına kulak misafiri olarak öğrenmiştim.

Arkadaşlarının Long Island'a onu ziyarete geldiklerini, öğleden sonra boyunca konuşup sonra birlikte babamın barına gittiklerini hatırlardım. Hepsi de babam gibi rıhtım işçisiydi. Hepsi de hemen onun kadar iri yarıydı. Annemin mütevazi salonu, onlar gitmek üzere ayağa kalktıkları anda, devrilmek üzere olan aşırı yüklü bir tekne gibi görünürdü. Ne severdim o ziyaretleri! Babamın iyi günlerinin hikâyesini defalarca dinlemiştim öyle zamanlarda.

Yıllar sonra bir avukat bana bir söz söylemişti. Eğer iki tanığın ayrı ayrı anlattığı olayın tüm ayrıntıları birbirini tıpatıp tutuyorsa, siz bir yalan dinliyorsunuz demektir. Dinlediğim anlatımların her biri farklıydı. Ama hepsinin birleştiği noktalar da yok değildi. O ortak noktalar şöyleydi: Bin dokuz yüz otuzların sonlarında, İtalyanlar rıhtım işçilerinin sendika liderliğini İrlandalıların elinden almaya uğraşırken,

ILA'nın liderlerinden olan babam bir gün arabasını Greenwich Village'in yan sokaklarından birine park etmiş, o sırada bir kapı aralığından fırlayan bir adam elindeki kırk beşlikle ona altı kurşun sıkmıştı (Bazıları silahın otuz sekizlik olduğunu da söylüyordu). Bu kurşunların kaçı isabet etmişti, onu bildiğimiz yoktu. İnanması zordu ama, anlatanların çoğu, altısı da isabet etti, diyordu. Babam duşa girdiğinde üst bedeninde dört kurşun yarasını kendi gözümle sayabiliyordum.

O günlerde kuvveti pek ünlüydü. Rıhtım işçileri arasında adı kuvvetliye çıkmak için insanın gerçekten olağanüstü olması da şarttı. Olay gününde herhalde bir Kodjak kadar kuvvetliydi gerçekten. Çünkü kendisine saldırana şöyle bir bakmış, sonra üstüne yürümüştü. Elindeki 45 lik besbelli artık boşalmış bulunan saldırgan, kurbanının yere yıkılmadığını görmüş, kaçmaya başlamıştı. İnanması hâlâ güç geliyor ama babam da onu kovalamaya koyulmuştu. Greenwich Village'de Yedinci Caddenin altı bloku boyunca kovalamıştı onu (bazıları sekiz blok diyordu, bazıları beş, bazıları da dört) ama o uzaklığın sonunda Dougy adamı yakalayamayacağını anlayıp durmuştu. Ayakkabılarından dışarı sızan kanı ancak o zaman görmüş, başının döndüğünü hissetmişti. Olduğu yerde döndüğü sırada, sokak da onun çevresinde dönmeye başlamış, babam o sırada St. Vincent Hastanesi'nin âcil servis kapısı önünde olduğunu farketmişti. Durumunun kötü olduğunu o zaman anlamıştı işte. Doktorlardan nefret ettiği gibi hastanelerden de nefret ederdi. Ama bu sefer oraya girmek zorundaydı.

Masadaki görevli herhalde bu yeni gelenin sarhoşun biri olduğuna karar vermişti. Koskocaman, bu-

lanık bakışlı bir adam, giysileri kandan kıpkırmızı, masasının karşısında sendeleyip duruyordu.

«Lütfen oturun,» dedi görevli. «Sıranızı bekleyin.»

Dostları hikâyeyi anlatırken babam genellikle ya başını sallar, ya kaşlarını çatardı ama, söz bu noktaya gelince arasıra kendi de karışırdı lâfa. Lâfa karışırken gözlerine gelip yerleşen o gaddar ifade gerilim içindeki genç benliğimi öyle çok etkilerdi ki, bir iki keresinde donumu birkaç damla ıslattığımı hatırlıyorum (Ama tabii bunca erkeğin arasında, bu sırrı kendi içimde saklıyordum).

Babam, kendi anlattığına göre, adamı gömleğinin önünden yakalamıştı. Kolu gepgergin, parmakları yakaya sımsıkı sarılmış durumdaydı. Sanki kuvveti tükenmiş bile olsa, geri kalanı bu duygusuz insan müsveddesini duvara mıhlamaya yeter diyordu.

«Tedavi edin beni,» demişti Dougy Madden son derece alçak, tehlikeli bir sesle. «Yaralıyım.»

Yaralıydı da. Onu St. Vincent'de üç ay tutmuşlardı. Çıktığında saçları bembeyazdı. Sendikayla da ilişkisi kalmamıştı. Yatakta o kadar uzun süre yatmaktan masif sinirlerinin bir kısmı mı tükendi, yoksa İrlandalı liderler o arada kayıp mı etti, bilemiyorum. Belki artık kafası başka taraftaydı. Uzaklarda, seslendirilmemiş hüzünlerle dolu, ömrünün geri kalanını geçireceği yerde. Böyle olunca bir bakıma babam ben doğmadan emekli olmuş sayılırdı. Belki de kayıplarına fazla hayıflanmıyordu. Artık sendika lideri değildi. Fıçı gibi bir adamdı yalnızca. Her neyse, akrabalarından borç almış, Sunrise Otoyolu üzerinde, kırk mil kadar ilerde bir bar açmıştı. On sekiz yıl boyunca, ne onan, ne ölen o yerin sahibi ve patronu olarak kaldı.

Bu tanıma uyan barlar genellikle tasarruflu bi-

çimde yönetilir, çünkü çoğu zaman boşturlar. Oysa babamın barı da kendine benziyordu. Kocaman, dopdolu, cömert, gevşek yönetilen bir yer. Barmenlik yapan Koca Mac'in kendi hamurundan yoğurulmuş bir yer.

Önünde beyaz önlüğüyle, vaktinden önce ağarmış ak saçlarıyla, içki içenleri ölçüp tartan mavi gözleriyle, içkiden kızarmış cildiyle (Anneme tek ilacım bu derdi,) on sekiz yıl boyunca o barda durdu. Görünüşü gerçekte olduğundan daha öfkeliydi. Kovadan dışarı fırlayabilmek için son bir atılıma girişen ıstakozu hatırlatırdı.

Günlük müşteri sayısı fena değildi. Cumartesileri enikonu iyiydi. Yazları müşterilerin çoğu bira içerdi ama, sayıları yine kabarıktı. Hafta sonlarında Long Island'a gelen âşıklar, oradan geçen balıkçılar uğrardı. Babam aslında para tutabilirdi ama, kârın bir kısmını kendi içiyordu bir kere. Bir kısmını da barın üzerine koyup gerisin geri sürüyordu karşıya. Yani bedava içkiler sunardı. Salonun tâ en uzak köşesinde oturanlara bile. Bazıları öyle veresiye biriktirirdi ki, o parayla hem analarının, hem babalarının, hem amcalarının hem de teyzelerinin cenazesini kaldırabilirdi isterlerse. Ayrıca babam borç para da dağıtırdı. Faizsiz. Her zaman geri alamazdı paralarını. Öylesine verirdi. Bazen kumarda kaybederdi. İrlandalıların dediği gibi (yoksa Yahudiler miydi) bu da bir hayat tarzıydı işte.

Annemin dışında herkes severdi onu. Yıllar geçtikçe annem onu daha da az sevmeye başladı. Bunlar nasıl oldu da evlendi diye merak ederdim. Sonunda, tanıştıkları zaman annemin herhalde bakire olduğuna karar verdim. Besbelli o kısa ömürlü, sevgi dolu ilişkileri (çünkü boşanmalarından çok sonra bile

ne zaman o ilk haftalardan söz etse annemin sesi titrerdi) birbirlerinin bu kadar zıddı olmalarından kuvvet alıyordu. Bir de tabii annemin liberal oluşu, annesiyle babasının İrlandalılara, çalışan sınıflara ve barlardaki bira kokusuna karşı önyargılarına meydan okumak isteyişi rol oynuyordu bu işte. Böylece evlenmişlerdi. Annem ufak tefek, namuslu, sevimli bir kadındı. Connecticut'un cici bir kasabasından gelme bir okul öğretmeniydi. Babam ne kadar iriyse annem de o kadar narindi. Kibar davranışlıydı. Bir leydiydi babamın gözünde. Sanırım sonuna kadar da öyle kaldı. Babam dirseğe kadar eldiven giymiş kibar bayanlara için için düşmanlık beslediğini hiç söylemezdi ama, anneme o gizli düşmanlığına rağmen tapardı. Böyle bir kadın alabilmekten de sevinç ve gurur duyuyordu. Ama ne yazık ki yine de mutsuz bir çift oldular. Babamın deyimiyle, tatsızlık yaratan kılı kimse yana doğru çekemiyordu. Ben olmasam hemen umutsuzluğa düşecek, bunalımlara yuvarlanacaklardı. Ben vardım ama. Evlilikleri benim on beşinci yılıma kadar sürdü.

Belki sonuna kadar da sürmeliydi. Ama annem bir hatâ yaptı. Önemli bir tartışmayı kazandı, babamın barın üst katındaki daireden taşınıp Atlantic Lanes diye bir kasabaya göçmesine sebep oldu. O iş de bir felâket oldu. Babamın dedesi İrlanda'dan ayrılırken ne biçim bir şok yaşamışsa babama da sanıyorum aynısı oldu. Anneme verilen bu ödünün aslında hiçbir zaman verilmemesi gerekirdi. Dougy daha Atlantic Lanes'i görür görmez güvensizlik duydu. Kurucuları buraya bu çirkin ismi, okyanusa iki mil uzakta olduğu için vermişlerdi. Sokaklar hep kıvrık kıvrık, viraj doluydu. Bu kıvrımlı yollarını plancılar bilerek çizmişti kâğıt üzerine. Arazi tepsi gibi dümdüz

olduğuna göre, o 'S' çizip duran yolların neye yaradığını anlamak güç ama, belki kendi çiftliğinizdeki eve tıpatıp benzeyen komşu çiftlik evini görmeyesiniz diye olabilirdi. Şaka tabii. Ama Dougy'nin sarhoşken evin yolunu bulamadığı gerçek. Orada büyüyen çocuklardan bir şey kopup gidiyordu. Ne olduğunu bilemeyeceğim. Hoş, babamın gözünde biz çocuklar son derece uygardık. Sokak köşelerinde dikilmiyorduk, çeteler kurmuyorduk (onun yerine kendimize **en iyi arkadaşlar** ediniyorduk)... hattâ bir keresinde, ben ömrümün ilk kavgasını ederken hasmım birden, «Tamam, ben vazgeçtim,» deyiverdi. Durduk, el sıkıştık. Annem kavgayı benim kazandığıma pek de üzülmedi. Babamı neyin memnun edeceğini bunca yıldır öğrenmişti artık. İkinci memnun olduğu şey de, efendi gibi davranmış olmamdı. Kibarca el sıkışmıştım. Babama gelince, o da ilgilenmişti. Taşraydı burası resmen. Yine de insan bir kavgaya başlayıp yarı yerde 'vazgeçtim' deyince rahibi bunu kutlamak için onun kafasını kaldırıma çakmaya kalkışmıyordu. «Benim büyüdüğüm yerde (yani Kırk Sekizinci sokakla Onuncu Cadde) kimse vazgeçmez,» diyordu babam. «Vazgeçtim diyeceğine öldüm desin, daha iyi!»

Evliliklerinin son bulmasından birkaç yıl önce babamın bara gitmediği ender gecelerden birinde ikisinin salonda konuştuğunu duymuştum. Dinlemek istememiştim aslında. Mutfakta okul ödevlerimi yapıyordum. Böyle günlerde genellikle tek kelime konuşmadan saatlerce otururlardı. Somurtkanlıkları öyle yoğunlaşırdı ki, radyoyla televizyon bile titrek sesle, uykulu uykulu konuşmaya başlardı. Ama o gece herhalde yakın hissediyorlardı kendilerini birbirlerine. Annemin yumuşak bir sesle, «Douglas, beni sevdiğini hiç söylemiyorsun,» dediğini duydum. Bu doğruydu.

Yıllardır babamın annemi öptüğünü hemen hemen hiç görmemiştim. Öpse bile, cimrinin definesinden o yıl harcayacağı altını çekişine benzetirdi o öpüşü. Zavallı annem. Öyle sevgi doluydu ki beni durmadan öperdi (babam görmeden). Babamın beni erkeksi görmesini ister, yumuşak çocuk diye yakınmasına çanak tutmak istemezdi.

«Bir kere bile, Douglas,» diye tekrarladı annem. «Söylüyor musun hiç beni sevdiğini?»

Babam bir dakika kadar hiç cevap vermedi. Sonunda İrlandalı sokak çocuğu sesiyle cevap verdi... ve aşkını ilân etmiş oldu... «İşte, buradayım ya!»

Tabii bu asetik tutumu da ün salmıştı arkadaşlarının arasında. Rıhtım işçiliği günlerinde, kendisine âşık kadınların sayısı konusunda isim yaptığı kadar, bir gecede kaç kere sevişebileceği konusunda da adı çıkmıştı. Yine de, bir kızı öpmek zorunda kalmaması hep o erkeklik gururundan ileri geliyordu. Kimbilir İrlandalı büyük annem onu yüreğinin hangi buz deposunda büyütüp yetiştirmişti! Hiç öpüşmezdi babam. Ben Exeter'den kovulduktan az sonra bir gece Dougy ile ve eski birkaç arkadaşıyla birlikte içmeye gitmiştik. Bu öpüşme konusunda şerefine kadeh kaldırılacak kadar tanınıyordu. Arkadaşları ellilik, yüzleri yara izi içinde, dişleri dökülmüş adamlardı. Ben henüz yirmi yaşında olduğumdan, benim gözüme pek ihtiyar gözüküyorlardı. Ama beri yandan... amma da fesat heriflerdi! Ağızlarını açtılar mı cıvık bir seks yaşamı içinde yuvarlanıp duruyorlardı. Avuçlarına yapışacak kadar vıcık vıcık hem de.

Babam o sıra henüz annemden boşanmamıştı ama, barını kaybetmişti. Kiralık bir odada oturuyordu. Arasıra bir bayan arkadaş buluyor, bir barda ma-

aşla barmenlik yapıyor, eski dostlarının da pek çoğunu görüyordu.

Bu eski arkadaşların her birinin bir garip yanı olduğunu çabuk anladım. Oyunun kuralı, o insana o zaafıyla ilgili olarak takılmaktı. Bazıları hasisti. Bazıları zayıf ihtimaller üzerine bahse tutuşuyorlardı. Biri vardı, ne zaman sarhoş olsa kusuyordu (Midem hassas, ne yapayım, diye yakındığı zaman bizimkiler de, eh, bizim de burunlarımız hassas, diye karşılık veriyorlardı). Babama da hep öpüşme konusunda takılıyorlardı işte.

Eski dostu Dinamit Heffernon, «Ah, Dougy,» diyordu. «Dün gece on dokuz yaşında bir dilberle birlikteydim. Dünyanın en tatlı, en dolgun, en sulu, en sevimli dudakları onundu. Öyle güzel öpüşüyordu ki! Ah, soluğunun o nemli kokusu, o gülümsemesi! Neler kaybettiğini biliyor musun acaba sen?»

Bir başkası, «Doğru Dougy!» diye sesleniyordu. «Bir denesene. Rahat bırak kendini. Bir kadını öpüver bakalım!»

Babam sesini çıkarmadan otururdu öylece. Bir oyundu bu. O da çekmek zorundaydı bu çileyi. Ama dudaklarındaki ifadede hiç zevk aldığını gösteren bir hal yoktu.

Francis Frelagh, yani Frankie Freeload da topa vurma sırasını kaçırmadı. «Geçen hafta bir kadın buldum, dili yamandı,» diye anlattı bize. «O dili kulaklarıma girdi çıktı, ağzımın tâ dibine indi, boğazımı yaladı... Bıraksam burun deliklerime bile dalacaktı.»

Babamın suratındaki tiksintiyi görünce hep birlikte güldüler. Koro halindeki kahkahaları tiz çıktı. Dougy Madden'in zaafına takılıyordu İrlandalı tenorlar.

O hepsine dayandı. Lâf bittikten sonra kafasını iki yana salladı. Benim yanında böyle kendisiyle uğraşmalarından hoşlanmıyordu. Kurt kocayınca böyle olur, diye düşünüyordu sanıyorum. «Hepiniz boktan heriflersiniz,» diye patladı. «Hiçbiriniz en az on yıldır kimseyle yatmamışsınızdır bile!» Onlar onun öfkesine gülerken o elini onlara doğru uzattı. «Yoo, sözlerinize kuşku payı tanıyalım,» dedi. «Diyelim ki bir iki kız tanıyorsunuz. Diyelim ki o kızlar öpüşmesini seviyor. Hattâ belki ağız seksine bile girişiyorlar. Pekâlâ, tamam. Olur böyle şeyler arasıra. Ama kendi kendinize bir sorun: O kadın şu anda sizi nazlıyordur ama, acaba dün gece kimin yanındaydı? Ağzı neredeydi dün gece? Onu sorun kendinize, budalalar! Eğer sizi öpmeye bile dayanıyorsa, köpek tersi yemeye de dayanır çünkü!»

Bu sözler ihtiyarları sevinçten coşturdu. Dougy' nin kulağına, «Acaba şimdi kimi öpüyor,» şarkısını haykırır oldular.

O hiç gülümsemedi. Kendisinin haklı olduğunu biliyordu. Kafası öyle çalışıyordu onun. Ben de anlıyordum. Onunla birlikte büyümüştüm çünkü.

Babamı ancak bu kadar düşünebildim. Bundan sonra kolumdaki dövme dikkatimi dağıtacak kadar kaşınmaya başladı. Saate göz attım, neredeyse öğle olmuştu. Ayağa kalktım. Çıkıp bir yürüyüş yapmaktı niyetim. Ama sonra vazgeçip birden tekrar yerime oturdum. Kapıdan dışarı adım atmayı düşünmek yetiyordu yeniden korkulara kapılmama.

Kendimi eriyor, çürüyor, bozuluyor gibi hissediyordum. İnsanken alçalıp köpek oluyordum âdetâ. Burada ne zamana kadar böyle saklanabilirdim? Bir ceket alıp giydim, kasım ayının nemli havasına çıktım. İçimde hemen hemen kahramanlık yaptığıma

dair bir duygu vardı. İşte böyle tezahür ederdi bu işler. Âdî komediydi aslında.

Ama bir kere kendimi sokakta bulunca, en azından yeni gelen korkunun nedenini anlamış oldum. Karşımda, bir mil kadar ilerde Provincetown Anıtı duruyordu. Altmış beş metre yüksekliğinde ve taştan. Floransa'daki Uffizi kulesine bile benzetmek mümkündü. Kasabamıza ister kara yolundan, ister denizden gelin, ilk gözüken şey oydu. Bir yükseltinin üzerinde durup dururdu. O kadar ayak altındaydı ki habire görürdük onu. Her gün. Görmemeye olanak yoktu. İnsan eliyle yapılmış hiçbir şey bu yüksekliğe varmıyordu. Tâ Boston'a kadar hem de.

Tabii buranın yerlisi olanlar ona hiç dikkat etmek zorunda değildi. Ben belki yüz gündür bakmamıştım bile. Ama bugün, kasaba merkezine doğru yürümek üzere döner dönmez, dövmem tıpkı kaygımı ölçecek bir sayaç gibi tenimin üzerinde büzülüverdi. Zaman zaman anıtımıza görmeden bakmış olabilirdim ama, bu sefer en net biçimde görüyordum. Her zamanki dik kuleydi yine. Yirmi yıl önce bir gece sarhoşken tırmanmaya kalkışmıştım oraya. Tepeye de öyle yaklaşmıştım ki! Granit yüzeyde el ve ayaklarıma oyuk buldukça kuvvet almış, tırmanmıştım. Daha doğrusu el ve ayak **parmaklarıma**. Ondan sonra yıllar boyunca geceleri rüyamda o tırmanışı görür, hemen uyanırdım. Arada sırada kendimi sırf kollarımla yukarı çekmek zorunda bile kalmıştım çünkü. Bazen de ayak parmaklarıma iki parmak elinde yer buluyordum da, ellerime yer bulamıyordum. Avuçlarımı yüzeyin mermerine dayıyordum yalnız... inanılmaz bir şeydi. Saçağa varıncaya kadar devam edecek kadar da sarhoştum.

O günden bu yana, kaya tırmanışlarını iş edinmiş epey kişiyle konuştum. Bir ikisi gelip benimle birlikte o anıta baktı bile. Saçağa varıp varamayacaklarını sorduğumda, zor ama tatlı iş, dediler. Hattâ bir tanesi kullanacağı tekniği bile anlattı. Ben pek anlayamadım. Benim dağcılıkla, kayacılıkla işim yoktu. O geceki bir saat, ömrüm boyunca yerden altmış metre yüksekteki bir duvarda geçireceğim tek saattı. Sonu o kadar kötü geldi ki, bir daha denemeye cesaret edemedim.

Saçağa kilitlenmiş kalmıştım demek doğru olur herhalde. Ayak parmaklarımı taktığım oyuklara güvenip belimi arkaya doğru bükmem, saçağın dış kenarını yakalamam gerekiyordu. Çıkıntı pek de fazla sayılmazdı. Ama bunu nasıl yapabileceğimi düşünemiyordum. Onun yerine, hemen alttaki ark üzerine verdim ağırlığımı. Sırtım yayın bir yanındaki sütuna dayanmış, ayaklarım öbür yanındaki sütuna basıyordu. Orada vücudumu yay biçimine sokmuş durumda kalakaldım. Gücüm tükenmeye başlayıncaya kadar. Bir süre sonra, kesinlikle düşeceğimden emin oldum. O andaki yerimden aşağıya inemeyeceğime, bunun mümkün olmadığına karar verdim. Haklıydım da. Sonradan öğrendiğime göre, insanın elinde ip yoksa duvarın yukarısına tırmanmak, aşağıya inmekten çok daha kolay oluyordu. Oraya tünedim, sonra sarıldım... yavaş yavaş içkiden gelen tüm etkiler zayıflayıp yokolmaya başladı. Sonunda ayıldım. Öyle korktum ki bağırmaya başladım. Az sonra çığlıklar atıyordum. Hikâyeyi kısa kesmek için beni Gönüllü İtfaiye Teşkilâtı'nın kurtardığını söyleyeyim. Koskoca bir balıkçıydı beni kurtaran. Barrels'dan başkası değildi. Onu bir iple yukardaki balkondan sallandırdılar (kulenin içindeki merdivenden çıkmıştı oraya). Beni sağlamca

kavramayı başardı. Sonunda ikimizi birlikte yukarı çektiler. Ama ben o zamana kadar, altı gün ağaçta kalmış kedilere dönmüştüm. Ölümün kokusunu duymuştum burnumda. Söylediklerine göre Barrels'le mücadele etmişim. Hattâ yanıma yaklaştıkça onu ısırmaya çalışmışım. Sanıyorum doğrudur. Çünkü sabah olduğunda kafamın bir yanında korkunç bir şişlik buldum. Barrels o hayatiyetimin birazını sindirmek için beni hızla duvara çarptırmıştı.

Eh, o sabah otobüse binmeye hazırdım doğrusu. Bavulumu hazırlamış, Provincetown'dan temelli gidiyordum. O sıra bir takım dostlar geldi, bana değerli bir insan muamelesi yaptılar. Anlaşılan beni budalanın biri olarak görmüyorlardı. Böyle olunca, ben de kaldım. Zamanla Provincetown'un neden tam bana göre bir yer olduğunu anladım. Kimse, yaptığım sevlerin çılgınlık, kaçıklık veya gariplik olduğu kanısında değildi burada. Hepimizin içimizden çıkarmaya çalıştığımız birtakım olağanüstü duyguları vardı, o kadar. Herkes bunu yapabildiği biçimde yapmaya çalışıyordu.

Yine de, kış boyu hazırlanmış bavulumu yatağımın altından ayırmadım. Her an orayı terketmeye hazırdım. Yanlış bir zamanda birisi alay etse tamamdı. Akıl sağlığımın otomatik olarak yerinde olmayabileceğini ömrümde ilk defa hissediyordum.

Tabii bunun çekirdeğinde neyin yattığı konusunda biraz fikrim yok değildi. Yıllar sonra, Jones'un Freud biyografisini okurken bir söze rastladım. Bir tepkisinden söz ederken, «içimdeki uyuyan homoseksüellik paniğinin beklenmedik bir saldırısıydı herhalde,» diyordu. Birden kitabı elimden bırakmak zorunda kaldım. Aklıma o anıta tırmandığım gece gelmiş-

ti. Şu anda yine dövmem sızlamaya başladı. O **beklenmedik saldırı** hâlâ içimde miydi benim?

Evet, homoseksüelleri barındırmakla ünlü yerlerde hep böyle bir anıt bulunurdu... yalan mı? Central Park'daki sütunu turlayan erkekleri, delikanlıları düşündüm. Washington Anıtı'nın dibindeki umumî helâlarda duran telefon rehberlerinin sayfa kenarlarına penis ölçüleriyle birlikte telefon numaraları yazıldığı yalan mıydı? Ben kendim ne kanıtlamaya çalışmıştım o çılgın tırmanış gecesinde? **Yabanlığımız - Akıllılar Arasında Bir İnceleme**, yazan Timothy Madden.

Bu kasabada anıta tırmanmaya kalkışmış olan ve bu nedenle kendini benimle ilişkili sayabilecek olan bir kişi daha vardı. O da benim gibi saçağa takılmış, itfaiye tarafından kurtarılmıştı. Ama o sefer ipin ucunda Barrels yoktu. Eh, benzerliklerin de bir sınırı olması şarttı tabii.

Onun girişimi dört yıl önce yeraldı. Ama Provincetown denilen yerin yaz mevsimindeki çılgınlık oranı öyle bir düzeydedir ki, olayı kimse hatırlamıyor bile. Babamın destanı o yaşadıkça yaşamaya devam ediyor örneğin. Ama Hank Nissen anıta çıkmaya kalkıştığında, benim tırmanışımı herkes unutmuştu bile. Bazen bana öyle geliyor ki, benim de aynı şeyi yapmaya kalkışmış olduğumu tek hatırlayan Nissen'di.

Ne var ki girişimlerimizin böyle bağlantılı olması hoşuma gitmiyor, çünkü adama sinir oluyorum. Takma adı Örümcek'ti desem, anlatabilmeme yardımı olur mu acaba? Örümcek Nissen. Henry Nissen, yani Hank Nissen, yani Örümcek Nissen... bu sonuncusu kötü bir koku gibi sarılmış, bırakmıyordu adamı. Bir sırtlan yanı da yok değildi. Hani kafesteki sırtlanın gözlerinde gördüğünüz 'ikimiz de lekeli et yiyoruz' pırıltısı vardır ya... onda da vardı. Örümcek Nissen

beni gördü mü kıkırdardı. Sanki ikimiz de aynı kızla yatmışız, işi sıraya koymuşuz gibi bir havaya girerdi.

Çok rahatsız ederdi beni. Anıttaki ortak olaydan mı bilmem, onu sokakta gördüm mü günüm mahvolurdu. Sanki adam arka cebinde, benim kaburgalarıma saplamak üzere bir bıçak taşıyormuş gibi tedirginleşirdim. Bıçak taşıdığı da yalan değildi hani. İnsana bile bile hileli marihuana satardı, çünkü kokain almak için paraya ihtiyacı vardı. Kötü bir adamdı. Ama kış boyunca, hattâ birbirini izleyen kışlar boyunca, kasabadaki yirmi kadar arkadaşımdan da biriydi. Kışları kefaret öderdik bir bakıma. Alaska'da oturmak gibi bir şeydi. Arkadaş demek, bir saati birlikte geçirebileceğiniz bir insan demekti. Kışın sessizliği içinde, sevmediğiniz tanıdıklar, sarhoşlar, serseriler, can sıkıcı kimseler hemen arkadaş düzeyine yükselirdi. Örümcek'i sevmesem de, yakındık birbirimize. İkimizden başka kimsenin anlayamayacağı bir saat paylaşmıştık. On altı yıl arayla olsa bile.

Ayrıca, yazardı o da. Kışları en azından çağdaşlarımızı eleştirmek için ihtiyacımız vardı birbirimize. Bir gece McGuane'e kusur buluyorduk, ertesi gece DeLillo'ya. Robert Stone'la Harry Crews özel günler için saklanıyordu. Kendi yaşımızda olup da başarılı olanlara karşı duyduğumuz hırs nice akşamın konusu oluyordu. Benim yazılarımı da beğenmediğini bilsem bile. Ben de onunkileri beğenmiyordum, orası gün gibi ortadaydı. Ama o konuda ağzımı bile açmıyordum. O benim kirli, ahlâksız komşumdu. Ayrıca insan onun yarı kafasını beğenmeye, takdir etmeye de mecburdu. Bir özel detektifle ilgili dizi romanlar yayınlamak niyetindeydi. Dedektif hiç odasından çıkmayan bir tipti. Sakattı. Tekerlekli sandalyedeydi.

Kendisine getirilen tüm suç olaylarını bilgisayarının yardımıyla çözüyordu. Dev bilgisayar şebekelerinden gizlice bilgi alıyor, CIA'in iç bilgisayarlarını dinliyor, Ruslara bulaşıyor, her şeyi yapıyordu. Ama aynı zamanda özel bilgisayarlara kulak misafiri olup birtakım gizli olayları da ortaya çıkarıyordu. Katilleri dükkânlardan yaptıkları alışverişlerin kayıtlarına bakarak bulabiliyordu. Örümceğin kahramanı gerçek bir örümcekti. Bir keresinde ona, «Biz omurgasızlıktan omürgalılığa yükseldik. Sen bizi beyinlilere götüreceksin,» dedim. Daha bunu söylerken herifin kafasının tepesindeki antenleri görür gibi oluyordum ama, gözleri sanki yaman bir lâf etmişim gibi pırıl pırıldı.

Görünüşünü de tarif edeyim sırası gelmişken. Çünkü artık onun evine doğru yürümekte olduğumu anlamış bulunuyordum. Uzun boylu, ince, çok uzun bacaklı, ince telli, uzun sarı saçlıydı. O saçlar kirden mavimsi yeşile dönüşmüş durumdaydı. Upuzun bir burnu olmasına rağmen o burun hiçbir yere ulaşamazdı. Yani... demek istiyorum ki bir amaç yoktu burunda. Sonu iki burun deliğinde son buluyordu. Enli, yassı, yengeç gibi bir ağzı vardı. Gözleri koyu griydi. Evinin tavanları boyuna göre fazla alçaktı. İki kırk yüksekliğindeydi tavan. Cehennem köyünden taşınıp getirilmiş malzemedendi yine Dört odalı bir kat, üzerinde de dört odalı ikinci bir kat. İkisini birbirine bağlayan dapdar bir Cape Cod merdiveni. Odalarda hüzünlü, küflü bir koku vardı. Lahana kokusuna karışmış ölgün bir şarap kokusu ve şeker hastalarının ter kokusu gibi. Sanıyorum sevgilisi şeker hastasıydı. Odalarda ayrıca kemik kokusu, köpek kokusu, bozulmuş mayonez kokusu da vardı. İhtiyar bir kadının odasında karşınıza çıkan fakirliği kokluyordunuz san-

ki orada. Ama kış geldiğinde bizler, sanki geçen yüzyıla aitmişiz gibi evlerimize sığınırdık. Onun evi de, iki geniş ve uzun caddemizin arasındaki dar sokaklardan birindeydi. Bahçe kapısından girene kadar evin damını bile görmek mümkün değildi. Sonra birden kapıya varıyordunuz. Bahçe falan yoktu aslında. Evi çevreleyen bir tümsek vardı yalnızca. Alt katta hangi pencereden baksanız hep o tümseği görüyordunuz karşınızda.

Yürüyüşümü yaparken, acaba neden şu sıra onu ziyarete gidiyorum diye merak ettiğimi hatırlıyorum. Derken birden aklıma geldi. Son sefer evine gittiğimde bir kavunu kesip kapak açmış, içine votka doldurmuş, daha sonra bize o votkayı esrarlı bisküvilerle servis yapmıştı. Kavunu kesişinde bir şey vardı... cerrah gibi özenle kesip bıçağı çevirişinde. Beni heyecanlandırmış, bıçak kullanmaya heves ettirmişti. Karşınızda büyük zevk alarak yemek yiyen bir insanın, size de biraz zevk aşılaması gibi.

Böylece yol boyu yürür, anıtı ve dövmemi içimde hissederken yalnız Örümcek Nissen'i düşünmekle kalmıyordum. Bir ay önceki bir seans gecesinde attığı o korkunç çığlığı da hatırlıyordum... hattâ ondan sonra yer alan olayı da. Beklenmedik bir şey olmuş, Patty Lareine hiç kişiliğine uymayan bir isteri krizine tutulmuştu o çığlığın hemen ardından. Evet, tek hatırladığım, bıçak kullanmasını iyi bildiğiydi. Buradan, dövmemi nasıl edindiğimi bilebileceği yolunda bir duygu geliyordu bana. Ama birden düşüncelerimde bir adım ileri fırladım ve o sarışın kadın kafasını kesen bıçağın da Örümceğin bıçağı olduğundan nedense emin oldum.

Bunların hepsi bir anda oldu. Kafamda dayanılmaz bir basınç kendini hissettirdi. İnsan derinliğini

ölçemediği bir korkuyu yaşarken, hiçbir ipucuna sahip olmamak çok acı oluyor. Şimdi ise, bir başlangıç noktam vardı. Arkadaşım Örümceği gözleyecektim. Nasıl davranıyor, bakacaktım. Onun aleyhinde deminden beri söylediğim bunca şeye rağmen, korkarım onunla birden fazla kere karşılıklı marihuana çekmiştim. Daha önce de söylediğim gibi, kış mevsimlerinde hissettiğimiz o yalnızlık duyguları bizim birçok hareketimizin kaynağıydı.

Kapının tokmağını vurdum, Örümceğin kadını Beth açtı. Provincetown'un züppe bir yer olmadığını daha önce de anlatmıştım. Doğruydu. Ama yine de çeşitli durumları hoş karşılamayan bir yığın insan bulabilirdiniz burada da. Örneğin kış arkadaşlarımdan pek çoğu, evde oldukları sırada sokak kapılarını asla kilitlemezlerdi. Çalmak ya da vurmak zorunda kalmazdınız. Kapıyı iter, salonlarına giriverirdiniz. Eğer kapı kilitliyse bunun bir tek anlamı olabilirdi. Dostlarınız seksle meşguldü. Hoş bazı arkadaşlarım sevişirken bile kapıyı kilitlemezlerdi ya! Eğer üstlerine gelirseniz, iki şık vardı. Ya seyrederdiniz, ya da... duruma göre... katılırdınız. Provincetown'da kışın yapılabilecek pek fazla şey yoktu.

Ama Patty Lareine bunu bayağılık olarak nitelendirirdi. Aslında onun ahlâk kurallarını anlıyorum diyemem. Bir fille bile birlikte yaşamaya hazırdı, onu kesinlikle biliyorum. Belki bunu ancak bir bahsi kazanmak uğruna yapardı. Büyük ve pahalı bir bahis olmak zorundaydı. Onun doğup büyüdüğü yerlerde beyaz kadınlar durmadan onun bunun yatağında dolaşır dururlardı. Yani benim namuslu karım gerçi pek çok teklifi düşünebilirdi ama, işe biraz klas karışmış olmalıydı. Bir aylağın battaniye altındaki iki aylağa katılması yolundaki bu Provincetown geleneği ona iğ-

renç geliyordu. Patty Lareine'e göre bu insanlar, 'kendilerine kanser bulaştırdı diye ailelerinden öc almak için' yapıyorlardı bunu. Patty'nin böyle şeylere bulaşmaya niyeti yoktu. Vücuduyla gurur duyardı. Yarımadanın arka tarafındaki ıssız kumsallarda düzenlenen çıplak plaj partilerini pek severdi. Elindeki sosisli sandviçi yemekte olan muhtemel bir sevgilinin karşısında anadan doğma, güneş yanığı teniyle durur, adam da tek gözü hardallı sosiste, tek gözü onun göbek altında, ne yapacağını bilemezdi.

Suya girer, iki başka çıplak kadınla şakalaşır, itişir, kakışırdı. Neşeli, çekingenliği olmayan, sportif ve samimi bir dostluk kurardı onlarla.

Evimizin içinde, ayağında topuklu pabuçları, anadan doğma dolaşmasını da severdi. O anda içinde insan da bulunan eski bir parka kapıyı açıp da, «Tim evde mi?» diye sorarsa çok sinirlenirdi.

«Seni budala, aşağılık orospu çocuğu!» derdi. «Kapı vurmak diye bir şey duymadın mı sen ömründe?»

Böylece arkadaşlarımıza bir kural uyguladık. İçeri girmeden önce zili çalmak zorunda kaldılar. Zorladık onları bu kurala uymaya. Yani Patty zorladı. Bu kadar züppelik ettiğimiz için herkes bizi hor gördü ama, daha önce de söylediğim gibi kışın bu kenti ters yönde bir ukalâlık sarardı.

Ben de Örümceğin kapısını o yüzden vurmuştum. Kadını Beth'i başımla selâmlayıp içeriye girdim. Bu kadında Nissen'in her türlü kaprisine karşı öylesine teslim olmuş bir hal vardı ki, kasabanın en dediği dedik kadınları bile umudu kesmişti Beth'den. İşin garip yanı, Nissen'in evinin bakımı da, her şeyi de Beth'e aitti. Hattâ bina bile kadınındı. Annesiyle babasından gelen paralarla satın alınmıştı. Ailesi duyduğuma göre Wisconsin'li, ticaretle uğraşan, şirket sahibi birile-

riydi. Ama Örümcek bu durumdan hiç rahatsız olmuşa benzemiyordu. Kapıdaki Honda 1200C'nin de, Trinitron TV'sinin de, Sonny marka video kamerasının da, Betamax recorder'inin de, Apple bilgisayarının da parasını Beth'in vermiş olması, onu ancak kendi gücünden daha da emin duruma getiriyordu. Kadının o zayıf özgüveni, ancak adama para vermek yoluyla belli belirsiz koruyordu canlılığını. Sessiz, solgun, alçak sesle konuşan, gözlüklü bir kadındı. Ne zaman Beth'le toslaşıp birbirimize çekingen çekingen gülümsesek, edinebileceği her türlü çekiciliği bilerek reddettiğine, istemediğine inanırdım. Yaban otlarına benziyordu. Ama iyi şiir yazardı. Okumamıza izin verdiği tek tük şiire bakarak, kavramlarının katılığında geto zorbaları kadar zalim olabildiği izlenimini edinmiştim. Benzetmelerinde akrobat kadar hızlıydı. Arasıra yüreğinizi şefkat dolu bir duyguyla yarmayı da biliyordu. Ben yine de... şaşırdım tabii ama... pek afalladım diyemem. Bu herhalde radyumla beslenmiş bir yaban otu olmalıydı.

Durun, sizi uyarayım. Beth'in Örümcekle cinsel yaşamı hiç kimse için sır değildi. Korkunç bir hayattı... bizler için bile. Bir ara Nissen omurgasını kaydırmıştı. Şimdi bir omuru yerinde değildi. Birkaç ayda bir, iki haftalığına yerde yatmak zorunda kalırdı. Yerde yemek yer, yazılarını yerde yazar, sevişmeleri yerde yer alırdı. Sanıyorum sırtı kötüleştikçe seksi artıyor, omurgasını daha beter ediyordu. Zamanla yerde yaşanan bu sahneler iliği, kemiği, işkembeyi, dışkıyı eritip karıştırdı, birbirine olan çekiciliklerini yoketti. Bu sevişmelerin video filmlerini çekerdi. Belki bir düzine arkadaşına da göstermişti. Nissen bize kaymış omur tekniklerini gösterirken kadın da aramızda rahibe gibi sessiz otururdu. Bu tekniklerin çoğunda

Örümcek sırtüstü durumdaydı. Kadının ince vücudunun onun üzerinde kıvrılmasını gösteren sahnelerden gurur duyardı. Sonu hep ağız seksiyle noktalanırdı. Seyretmesi korkunçtu. Küçük düşürücü hareketlere kalkışır, kadının üzerine böbreklerini boşaltırdı. Kamera karşısında... biz görelim diye. Açık renk bir d'Artagnan bıyığı bırakmıştı. Bıyığı titrer dururdu seks sırasında. Ne diye seyrettin diyeceksiniz. Söyleyeyim nedenini. Biliyorum, cennet meleklerin yeridir ama, gökte ondan başka gizli koridorlar, yeraltı tünelleri, geçitler de vardır. Oraları da şeytanlarla zebaniler içindir. Her ne kadar sahibi Beth Dietrich White olarak kayıtlıysa da, bence Örümceğin evi işte o hattın üzerindeki duraklardan biriydi. Bu yüzden seyrediyordum. Bereket versin birkaç ay sonra sırtı biraz düzeldi de, o kablolu, kısa devreli çılgın sekslerden kurtulduk. Ondan sonra da o sahneleri ayrıntılı yazılar halinde kâğıda dökmeye başladı. Size okutur, sonra tartışırdı. Edebiyat şaheserleri.

Bu kasabayla Washington D.C. arasındaki en yüksek taş Phallus anıta tırmanma yolunda kader arkadaşım olan bu örümceğe, bu canavara belki de dayanabilirdim ama... en azından Tanrıya, ya da şeytana, veya ikisine birden inansaydı bari! Pişmanlık çeken bir ruh olsa, ya da Tanrı'ya karşı şeytanın hizmetinde olsa, o zaman münkirliğine de, saçmalığına da, antinomianizmine de, Arianizmine de, Gnostisizmine de, Manicheanizm'ine de, hattâ Monophysitizm'iyle Catharizm'ine de dayanırdım ama, elektronik akıntılar halinde gelip duran ruhlara inanan bu Tanrısıza nasıl dayanabilirdim? Adamın teolojik görüşü sanıyorum şu şekilde özetlenebilirdi: Belki bir zamanlar bir Tanrı var olmuş olabilir ama artık yok, çünkü, her ne sebeptense, bizi terkedip gitmiş. Bizi kozmik bir

antrepoda, bir berhanede tek başımıza bırakmış. Orada dolaşıyoruz, parmaklarımızı sandıklardaki mallara daldırıyoruz, tüm sistemleri kullanıyoruz. Örümcek gerçekten beyin sahibi yaratıkların pek garip bir örneğiydi.

O gün içeriye girdiğimde salonları karanlıktı. Pancurlarını kapamışlardı. Örümcek'le iki başka adam maçı seyrediyorlardı. Adamların yüzlerini önce göremedim. Günlerden Pazardı herhalde. Bundan emin olamayışım da çevreme o ara ne kadar az ilgi gösterdiğimi ortaya koyuyordu. Haberim bile yoktu. Kasım ayının başka Pazar günlerinde bahislerime paramı yatırmış, maçın başından beri burada seyrediyor olurdum. Artık öğrenmişsinizdir, ne Nissen'e bayılırım, ne de uzun süre televizyon seyretmenin tiryakisiyimdir ama, eğer insan seyredecekse, bunu yapabileceği en iyi yer yine Nissen'in bu küçük salonuydu. Kirli çorap kokusuyla dökülmüş bira kokuları, her nasılsa video cihazının o sinsi kokularıyla pek iyi bağdaşıyordu. Yani yanık tellerle, plastik kutularla falan. Kendimi geleceğin bir uygarlığının eşiğinde, oranın mağara çağında hissediyordum. Beyinliler takımının yeni mağara adamlarıyla birlikte, yaklaşan bin yılı bekleyen biri daha. Eğer Pazar öğleden sonraları bu depresyon dolu sessizliklerle geçecekse, maçları seyretmek o kadar da fena sayılmazdı. Mayıs geldiğinde atmosfer değişirdi biraz. Kış bitmiş olurdu. Kafamız yazı hatırlar, Nissen'in salonu mağara gibi gelmez, havasız bir oda gibi gelmeye başlardı. Ama şu sıra kış uykusunun başındaydık henüz. Bu sonbahar benim için her sonbahardan bu kadar farklı olmasa, buraya rahat rahat gelir, yanımda mağaraya katkım olsun diye bir şişe viski getirir, iki kanepe veya iki koltuktan herhangi birine çökerdim (Evet, bunca eşya

bu ufacık salona tıkıştırılmıştı işte!) Odada duvarlar da, halılar da, mobilyalar da hep solmuştu. Ben de yerleşip onların rengine uymaya çalışırdım. Tekdüze bir renk egemendi bu odaya. Kimi yer solarken, kimi yer de lekelerle koyulmuştu çünkü. Lekeler ne gri, ne mor, ne yeşil, ne de kahverengiydi. Hepsinin bir karışımıydı. Kime neydi renkten? Bizim dikkatimiz TV ekranındaydı. Biralarımızı yudumlayıp arasıra homurdanarak seyredip dururduk onu.

Bu beni o anda ne kadar rahatlattı, size anlatamam. Bugünlerde benim gibi yaşayan biri için, Örümceğin konukları arasına karışmak gerçek bir rahatlama getiriyordu. Başka zaman olsa, o iki salağı görmek bile istemezdim ama bugün arkadaş arkadaştı. Bir tanesi bizim Polonyalı Pete'di. Muhasebeciydi. Soyadını ben de dahil hiç kimse iki kere aynı biçimde telâffuz etmeyi başaramamıştık. Sanıyorum yazılışı Peter Petrarciewisz gibi bir şeydi. Onu paragöz ve hak yiyen bir it olduğu için hiç sevmezdim. Hep kaybedecek bahislere yüzde yirmi yatırırdı. Boston'daki yüzde onu uygulamazdı. Sizin nasıl oynadığınızı tahmin ederse hemen tutum değiştirirdi. İri yarı, ekşi suratlı bir adamdı. Size onun İtalyan, İrlandalı, Polonyalı, Macar, Alman veya Ukrayna'lı olduğunu söyleseler, hepsine inanırdınız. Öyle bir tipti. O da beni sevmezdi. Çünkü bahislerimi Boston'dan oynayabilen birkaç kişiden biri bendim bu kasabada.

Bugün Polonyalı Pete'in de orada bulunması, Nissen'in Patriot'lar takımına epey para yatırdığını gösteriyordu. Tedirgin edici bir durumdu bu. Nissen belki köle bir kadının üzerine işeyecek kadar duygusuz olabilirdi ama, Patriot'ların takımında oynayan sporcuların da pabuç bağlarını yalamaya hazır bir tipti. Belki yarattığı sakat dedektif, kullandığı bilgisayarla

CIA bilgisayarlarına bağlantı sağlayabilirdi... ama beri yandan Nissen de takım bağlılığı konusunda son derece metafizik bir tipti. Onun burada, Pete kanalıyla yatırdığı para, benim tâ Boston'daki daha garantili paramı yenerdi sık sık. Kaç kere yenilmişti Örümcek? Herhalde bugünkü bahis çok büyüktü. Pete buraya, Örümcek yenilirse parasını almak üzere gelmişti. Beş dakika geçince haklı olduğumu anladım. Örümcek televizyona haykırmaya başlamıştı. Besbelli motosikletinin fiyatına denk bir para yatırmıştı bu maça. Pete de, eğer o kaybederse, motosiklete binip gidecekti kapıdan.

Beri yandan, Pete'le ilgili bir şeyi daha söylemekte yarar var. Örümceğin kayıpları konusunda, vaadlere inanıp kredi açabilecek bir tipti. Örneğin: «Bir hafta bekle, seni Madden'in tarlasına götüreyim.» Gömdüğüm mal iki bin dolarlık maldı. Nissen de bunu biliyordu. Onu rehin diye vermekten bir an bile geri durmazdı.

Odadaki öbür adamı hemen hiç tanımıyordum. Serserinin biriydi görünüşe göre. Kolları kartal, balık kız gibi dövmelerle doluydu. Düz siyah saçları, kaşlarının hemen üzerinden başlıyordu. Burnu çarpık, bıyıklı, bir dişi eksik. Herkes ona Stoodie derdi. Çünkü gençliğinde yalnız Studebaker araba çalardı. Hikâye böyleydi ama, doğru da değildi aslında. Adam her tür arabayı çalardı. Yakalanışı Studebaker çaldığı zamana rastladığından adı öyle konmuştu. Şimdi Pete hesabına, kaybedilmiş bahislerin paralarını topluyordu. Duyduğuma göre maden işçisiydi. Aynı zamanda makinistti. Çaldığı arabaların motorlarındaki seri numaralarını değiştirecek kadar ustaydı işinde. Ama herhalde o benim Truro'daki tarlamı pek bilmezdi.

Bunu söylüyorum, çünkü John Foster Dulles'in sözlüğümüze kattığı deyime uygun olarak ben de o sıra acılı bir değerlendirme dönemi yaşamaktaydım. Kendimi insanları olduğundan daha iyi ve daha büyük görmek isteyen bir yazar diye düşünüyordum. Karşılaştığım her insanı, Timothy Madden'in definesini bilenlerle bilmeyenler diye gruplamak hiç de hoşuma gitmiyordu.

Ama yine de, şu sıra aklım bir listeden başka bir şey değildi. Nissen biliyordu, ondan ötürü belki Beth biliyordu. Patty biliyordu. Bay Siyah biliyordu. Belki ben Jessica ile Bay Pangborn'u kendi elimle oraya götürmüş olabilirdim. Regency de adamakıllı biliyor gibiydi. Aklıma başkaları da gelebilirdi. Babamı bile ekleyebilirdim listeye. Yıllardır içkiyi bırakıp onun yerine marihuana'ya alışmaya çalışır dururdu. Bir yıl kadar önce, Patty ile beni ziyarete geldiğinde onu tarlama götürmüş, ürünüme ilgi duymasını sağlamaya çalışmıştım. Herhalde bitkiyi gözüyle görürse daha bir saygı duyar, diyordum kendi kendime. Evet, listeye babamı da eklemek zorundaydım.

Ama bu da tıpkı Beth'in üzerine işemek gibi bir şeydi. Bu yeni düşünce tarzının ne kadar canavarca bir şey olduğunu birden anladım. Herkes bir bilgisayarın veri maddelerine benziyordu. Ben de mi beyinliler türüne katılıyordum? Bu iş kafamı öylesine esir almıştı ki, kendimi ayakları üzerinde sarsılan bir bilgisayara benzetiyordum. Babamın adını listeye bir ekliyor, bir çıkarıyordum. Denizde fırtınaya tutulmak bile bundan iyiydi.

Futbolu seyredebildiğim kadar seyrettim. Devre arasında Nissen yeni bira almak için buzdolabına giderken peşine takıldım.

Onunla ilişkinin bir tek yolu vardı, o da gayriresmi davranmaktı. Kendisi karısıyla ilişkilerini ekranlara verdiğine göre, tam siz sandiviçinizi ısırmak üzere ağzınıza götürürken, kabız olup olmadığınızı sorabildiğine göre, sorumu birden patlatırsam onu kırarım diye bir şey düşünecek değildim elbette. «Örümcek, seansı hatırladın mı?» dedim hemen.

«Sen unut istersen,» dedi. «Ben unutamam.»

«Garipti.»

«Korkunçtu.» Ağzına aldığı birayı eksik dişinin çevresinde faşırdattı, yuttu, devam etti. «Sen ve karın bayılıyor olabilirsiniz. Ben yokum. Yıkıcı bir şey.»

«Ne gördün?»

«Karının gördüğünün tıpkısını.»

«Soruyorum sana.»

«Dur, beni kıskaca alma. Her şey yolunda, öyle değil mi?»

«Daha iyi olamazdı.»

«Tamam,» dedi.

«O halde neden anlatmıyorsun bana?»

«Bir daha o noktaya dönmek istemiyorum.»

«Dinle beni,» dedim. «Bugün kendini temiz tutmak zorundasın. Kocaman bir bahse girmişsin.»

«Eeee?»

«Senden bir iyilik isteyeceğim. Temiz insan, arkadaşlarına karşı da temizdir. Takımın bahsi kazanır.»

«Bana bu mistik palavraları yutturamazsın. LSD'nin modası geçerken bunların da modası geçti. Sana istediğini anlatarak kendimi temiz tutmak zorunda değilim. Dejenere bir iş olur o. Ben Patriot'ları iyi niteliklerinden ötürü seçtim.»

«Bugün benim yardımıma ihtiyacın var,» deyip gözlerinin içine baktım. Vazgeçmeyeceğimi anlatmaya çalışıyordum.

«Delisin sen,» dedi. «Kaç yüz bin kişi bahse girmiştir bu maç için? İki milyon belki de. Bunların arasından bir tek ben kendimi senin sayende temiz tutmak zorunda kalıyorum ve sonuç benim istediğim gibi oluyor, ha? Madden, delinin birisin sen. Biraz kokain çek, hadi.» Buzdolabının kapağını çarparak kapattı. Tekrar televizyona dönmeye hazırdı.

«Yanılıyorsun,» dedim. «Ben zihnimi seninkinin yanına getirmeyi başarırsam ikimiz birlikte sonucu sağlayabiliriz.»

«Senden gelecek hiçbir veri yok ki!»

«Bak,» dedim. «Lâfını etmek hoşuma gitmiyor ama, seninle benim ortak bir yanımız var. Öteki iki milyon bahisçide o yok.»

«Pekâlâ?»

«Biz seninle özel bir yerde bulunduk.»

Tam ben bunu söylerken çok garip bir şey oldu. Daha önce kimseye söylememiştim. Kendime bile. Ama o saçağın altında mahpus kaldığım anda bana çok korkunç bir koku gelmişti. Oradaki taşlardan mı, yoksa kendi terimden mi, bilemiyordum. Ama iğrenç bir kokuydu. Bir ahlâksızlık ve yozlaşmışlık kokusu. Belki ölülerin yattığı bir savaş alanı öyle kokabilirdi. Yoksa... esas korktuğum da buydu... şeytanın yakında olduğunu, beni almak üzere olduğunu mu ifade ediyordu o koku? Her ne olursa olsun, öyle feci bir kokuydu ki, yere indikten sonra günlerce en büyük korkumu o oluşturdu. Sonunda kendi kendime, herhalde martıların dışkılarının kokusuydu, benim korkum onu büyüttü, şeytansı bir hale getirdi, diye kabul ettirdim. Ama şu anda, söylenmemesi gereken bir şeyi söylerken, «Biz özel bir yerde bulunduk,» derken, aynı koku Nissen'den yükselmeye başladı. Sanırım geçirdi-

ğimiz tecrübenin ikimiz için de eşit olduğunu o anda karşılıklı anladık.

«Ne gördün?» diye sordum tekrar. «O seansta ne gördün?»

Söylemek istemediğini görüyordum. Fazla direnmeyecek kadar aklı da vardı. Doğruyu söylemekte olduğunu daha kelimeler duyulmaya başlamadan biliyordum.

Seans sırasında altı kişiydik. Meşe ağacından bir masanın çevresindeydik. Avuçlarımızı masaya yapıştırmış, sağımızdakiyle ve solumuzdakiyle küçük parmaklarımız kanalıyla temas ediyorduk. Masanın ayağını vurdurmaya uğraşmaktaydık. Şimdi amaçlara girmeyeyim ama, hep birlikte Truro'lu zengin bir tanıdığın evinde toplanmıştık. Oda karartılmıştı. Dalgaların sesini dinliyorduk. Bana öyle geliyor ki her sorulan soruyla masa biraz titriyordu. Tam o sırada Nissen'in korku dolu çığlığı hepimizin zihnini durdurdu. Bu kadarını kendi kendime de hatırlıyordum. Herhalde ona da hatırlatmış olmalıydım. Konuşmaya başladığında, «Onu ölü gördüm,» dedi. «Karını ölü, kafası kesilmiş olarak gördüm. Bir an sonra, kendisi de gördü. Birlikte bakıyorduk ona.»

O sırada Nissen'den gelen koku dayanılacak düzeyin üzerinde yoğunlaşmıştı. Saçağın altında duyduğum korku titremesini tekrar duydum. O zaman anladım. İçgüdümü bastırmayı ne kadar istiyor olursam olayım, o tarlaya tekrar dönecek, çukurdaki kafanın kime ait olduğuna bakacaktım.

Tam o anda Nissen'in suratına inanılmaz bir hınç ifadesi geldi. Uzandı, kolumu omzumun hemen altından sıktı, parmaklarını beş bıçak gibi batırdı.

Ben yüzümü buruştururken o güldü. «Hım, dövmen var gerçekten,» dedi. «Harpo doğru söylemiş.»

«Harpo nereden biliyor?»

«Nereden mi biliyor? Ulan, öyle dağıtmışsın ki, karına gerçekten ihtiyacın var. Geri dönse bari.» Kokainin birazı burnundan fışkıracakmış gibi hımkırdı. «Bak, işte temiz oldum,» dedi. «Temizim. Şimdi de sen temizle kendini bakalım.»

«Harpo nereden biliyor?» diye tekrarladım. Harpo, Nissen'in arkadaşıydı. Birlikte motosiklet yarışları yaparlardı.

Örümcek, «Bilir tabi, arkadaş,» dedi. «Dövmeni o yapmış sana.»

Sven «Harpo» Veriakis, Yunan-Norveç kırması, kısa boylu, sarışın bir adamdı. Anası tarafından Portekiz kanı da vardı. Civa gibi bir şeydi. Takımda oynayan en kısa adam oydu (yalnızca bir mevsim oynamıştı ama, yine de.) Artık Wellfleet'e taşındığından, pek sık görünmüyordu. Ama seansımızı o yönetmişti. O kadarını hatırlıyordum. «Ne dedi?» diye sordum.

«Kimbilir?» dedi Nissen. «Ben onun ne dediğini hiç anlayamam. O da senin gibi uzay çocuğu.»

O sıra salondan bağırtılar yükseldi. Patriot'lar yine gol atmıştı. Örümcek beni peşine takıp salona döndü.

Bundan sonraki devre arasında Stoodie konuşmaya başladı. Daha önce pek fazla konuştuğunu duymamıştım.

«Geceleri uyanık yatıp sokağın seslerini dinlemek hoşuma gidiyor,» dedi Beth'e. «Her şey önem kazanıyor o sıra. İnsan zihnini düzenlemek zorunda kalıyor. Uzayı gebe bir hale getiriyor. İçi şükran doluyor.» Başını salladı, birasını yudumladı. Stoodie ile ilgili, eskiden duyduğum bir şeyi hatırlıyordum. Karısının el ve ayak bileklerini, tavan kirişine çaktığı çivilere bağlar, sonra onu kendi bildiği gibi okşar demişlerdi.

«Cape'deki doğaya hayranlık duyuyorum,» dedi Beth'e. «Pastırma yazı dediklerini hepsine tercih ederim. İnsan kırsal yerlerde dolaşıyor, mağaralar arasında, kendini buluyor. Birine rastlıyorsun... erkek veya kadın... sonra bir mağara bir kovuk daha... belki yarım mil ilerde. Güneşin ışığı doluyor kovuklara. Sevgi dolu oluyorlar. Bizler gibi. Tanrı'nın kutsaması bu. Kurtuluşu yok zaten. Dayanılmaz güzellik.» Bir soluk aldı. «Tanrısal güzellik,» diye ekledi.»

İşte o noktada listeme Stoodie'yi eklemeye karar verdim.

Dört

O gün oyunda kimin kazandığını öğrenemedim, çünkü Nissen'in evinden devre arasında ayrıldım. O sıra Patriot'lar ileŗdeydi. On beş mil yol yapıp Wellfleet'e, Harpo'yu görmeye gittim. Harpo kuru besin maddeleri satan bir dükkânın üst katındaki ufacık dairede otururdu. Sapa bir sokaktaydı. Sapa diyorum ama, zaten Wellfleet'in sokaklarının hiçbiri ötekilerle ilişkili değilmiş gibiydi. Sanki buranın iki yüz küsur yıl önce kuruluşu sırasında beş denizci karaya çıkıp, her biri ellerindeki içki testilerini savura savura rastgele koşmaya başlamış, peşlerindeki insanlar da sokakları onların sarhoş sarhoş koştukları doğrultuda işaretlemiş gibi bir hava vardı. Bu yüzden, benim Provincetown'dan tanıdığım hiç kimse Wellfleet'de aradığı insanı kolay kolay bulamazdı. Bulmaya kalkışmazdık bile. Wellfleet artık doğru dürüst bir kasaba olmuştu. Orada oturanların burunları hep tüfek gibi upuzun olurdu. Size baktıkları zaman iki burun deliğinin kılları arasından nişan alırlardı sanki. Bazılarımız arasıra Harpo'ya neden Provincetown'u bırakıp bu ga-

rip yere yerleştiğini sorardık. O da «Sapıklığını sevmedim,» derdi. «Sapıklık bana dokunmaya başladı.»

Birkaç kişi ona artık Sapko demeye bile başlamıştı. Kafası sarı sarı buklelerle dopdolu, suratı da tıpkı büyük komedi ustasınınkine benzer şekilde lastik gibiydi (ama onunkinden çok daha fazla yara izi taşıyordu, çünkü bizimki profesyonel futbol oynadıktan sonra bir süre de yarı profesyonel oynamış, o süre içinde başına miğfer falan da takmamıştı). Harpo adı bu yüzden daha bir kök salmıştı.

Aslında onun adı Harpo Marx'dan ötürü konmamıştı ama. Harpoon (*) dan ötürü konmuştu. Harpo Veriakis sık sık, «Şu kıza bak, amma da güzel. Onu harpoon'lamak isterdim,» derdi çünkü. Kimi ona o yüzden kısaca Poon der, kimi Harpoon derdi. Bunları anlatıyorum çünkü evini bulmanın ne kadar zor olduğunu iyice anlamanızı istiyorum. Cape yöresinde kış geldi mi, hiçbir şey yerine oturmaz zaten.

Neyse, evine sapan köşeyi buldum. Kendisi de evdeydi. İki sürpriz birarada olda yani. Dövmeyi bana onun yaptığına hâlâ inanamıyordum. Zaten böyle bir becerisi olduğunu bile duymuş değildim. Bilsem bile, gece karanlığında, hem de sarhoşken, ben nasıl bulmuş olabilirdim onun evini? Ama merdivenleri tırmanırken kuşkularım birden dağıldı. O kedilerine yiyecek verirken başını kaldırıp bana baktı (evinde bir kızla oturacağı yerde beş kediyle otururdu). İlk sözü, «Kolun iltihaplandı mı?» demek oldu.

«Kaşınıyor.»

Başka şey söylemedi. Elindeki konserve kutusundaki yemeği kaşık kaşık hayvanların tabağına koymayı sürdürdü. Bu arada kedilerle konuşuyor, onlar

(*) Harpon-zıpkın (fiil-zıpkınlamak).

da vücutlarını onun ayak bileklerine sürüp duruyorlardı. İşini bitirince ellerini yıkadı, benim kolumdaki bandajı çıkardı, bir plastik şişe dezenfektan alıp kolumu onunla iyice sildi. «Pek iltihaplanmış gibi değil,» dedi. «Bu iyi haber. Kaygılanmıştım. Hava böyle üstüme bastığı zamanlarda iğnelerimi kullanmaktan pek hoşlanmam.»

«Bir terslik mi oldu?» diye sordum.

«Zil zurnaydın,» dedi.

«Biliyorum. Zilzurna olayım diye içerim zaten. Nesine şaşıyorsun bunun?»

«Mac, benimle kavga çıkarmaya çalıştın.»

«Delirmişim herhalde.» (Otomobili arka tamponundan yakalayıp havaya kaldıracak kadar güçlü bir insandı). «Herhalde sahiden kavga çıkarmaya çalışmış olamam, değil mi?» dedim.

«Eh, sataşıyordun.»

«Yanımda kadın var mıydı?»

«Bilmiyorum. Belki aşağıda, arabadaydı. Pencereden seslenip duruyordun.»

«Ne diyordum?»

«Pencereden dışarı, 'Bahsi kaybedeceksiniz!» diye sesleniyordun.

«Kimsenin cevap verdiğini duydun mu?»

Aralarında yaşadığım bu insanların en iyi yönlerinden biri de, tam can alacak bir soru sorduğunuz zaman kimsenin bir şey hatırlayamamasıydı.

«Çok rüzgâr vardı,» dedi Harpo. «Eğer kadınsa, fırtına gibi gülüyordu.»

«Ama sen arabamda bir kadın olduğu kanısında mısın?»

«Bilemiyorum. Bazen ormanlar da bana gülmeye başlar. Çok çeşitli sesler duyarım.» Dezenfektan şişesini kenara koydu, başını iki yana salladı. «Mac, yal-

vardım sana dövme yaptırma diye. Her şey korkunçtu o gece. Sen gelmeden önce ben neredeyse dama çıkıyordum. Yıldırım falan düşse, mecbur olacaktım çıkmaya.»

Kimine göre Harpo bir medyumdu. Kimine göreyse, miğfersiz top oynamaktan azıcık sersemdi. Bana ikisinden de biraz var gibi geliyordu. Birbirini güçlendiren etkenlerdi bence bunlar. Üstelik Vietnam'a da gitmişti. Söylentilere göre orada en iyi arkadaşı, kendisinden yirmi adım ilerde mayına basıp havaya uçmuştu. Anlatırken, «Beni bitirdi o olay,» derdi. Şimdi ise, burada, cennette yaşıyordu. Melek ve şeytan kelimeleri onun gözünde normal şeylerdi. Yılda birkaç kere, varoluşu tehdit eden bu kalabalıklar, bulutların çevresine ortaçağ orduları gibi toplanıp sıralandığında, yıldırımlar, yağmurlar başladığında, Harpo dama tırmanır, yukardaki kuvvetlere meydan okurdu. «Benim orada durduğumu bilirlerse saygı gösteriyorlar,» derdi. «Onlara bir fenalığım dokunup dokunamayacağından emin olamıyorlar. Ama bu da beni bebekler gibi ağlatıyor. Korkunç bir şey, Mac.»

«Dama yalnız yağmur yağarken çıkıyorsun sanıyordum.»

«Hiçbir kuralı aşırıya kaçırmamalı,» dedi boğuk bir sesle.

Ne diyor, pek de anlayamıyordum. Derin, tok bir sesi vardı. İçinde yankılar oynaşırdı. Sanki kafası sağa sola çarpmaktan hâlâ ötüyordu. Başkalarının kafalarının dayanamayacağı, sert çarpmalardan. Sizden bir sigara istese, sanki cinlerle konuşmuş gibi olurdunuz. Ayrıca hiç alışılmadık itiraflarda bulunurdu insana. Kendinden 'o' diye söz eden sporculara benzerdi (Hani bazen, Hugo Blacktower size, 'Hugo Black-

water'ın NBA santrforu olarak değeri bir milyon dolardır,' der ya...) İşte Harpo da birinci tekil şahısı üçüncü tekil şahısla eş gibi gösterebilen biriydi. Bir keresinde, yaz partileri sırasında bana, «Karın çok güzel,» demişti. «Ama beni korkutur. Onunla bir şeye kalkışsam, asla başaramazdım.» Böyle olmadık sözler, masaya atılan zarlar gibi dökülüverirdi ağzından. «Kasırga günü damda üç saat nöbet bekledim. O yüzden gelmedi kasırga bu tarafa.»

«Sen mi engelledin?»

«Bu iş beni mahvedecek, biliyorum. Bir yemin etmek zorunda kaldım.»

«Ama kasırgayı engelledin, ha?»

«Bir dereceye kadar.»

Bundan sonraki sorumu kim duysa, onunla alay ediyorum sanırdı. O biliyordu alay etmediğimi. «Bugün Patriot'lar kazanacak mı?» dedim.

«Evet.»

«Profesyonel görüşün mü bu senin?»

Başını iki yana salladı. «Edindiğim izlenim o. Rüzgâr sesinin arasında duydum.»

«Rüzgâr ne kadar sık yanılıyor?»

«Olağan olaylarda, yedide bir.»

«Olağanüstü olaylarda?»

«O zaman binde bir. O zaman soruna sıkı sarılıyor.» Bileğimi tuttu. Sanki daha önce o konuyu hiç konuşmamışız gibi, «Neden marihuana'larını fırtınanın önü sıra kestin?» diye sordu.

«Kim söyledi sana?»

«Patty Lareine.»

«Sen ona ne dedin?» diye sordum. Çocuk gibiydi. Bir şeyi söylemeye niyetlendi mi, sonuna kadar anlatırdı.

«Seni uyarmasını söyledim,» dedi en ciddi sesiy-

le. «Ürününü tümden kaybetsen, böyle acele kesmenden daha iyi olurdu.»

«O ne dedi?»

«Senin dinlemeyeceğini söyledi. Ben de ona inandım. Bu yüzden de, evvelki gece buraya zilzurna geldiğinde gücenmedim. Belki kendi kötü malından içmişsindir diye düşündüm. O marihuanalarda bir kötülük, bir uğursuzluk var.» Bu kelimeyi söylerken, sanki uğursuzluk yüksek voltajlı bir kabloymuş, kopup yere düşmüş, orada yılan gibi kıvranıyormuş gibi davranıyordu.

«Gelip senden dövme mi istedim?» diye sordum.

«Hayır.» Başını şiddetle iki yana salladı. «Benim dövme yapabildiğimi kimse bilmez. Yalnızca saygı duyduğum kimselere yaparım.» Bana karanlık bakışlarla baktı. «Sana da saygı duyarım,» dedi Harpo. «Karınla yatabilecek kadar erkek olduğun için. Güzel kadınlar bende çekingenlik yaratıyor.»

«Yani buraya dövme yaptırmaya gelmedim diyorsun.»

«Hayır,» diye tekrarladı. «Sana hemen kapıyı gösterirdim.»

«Ne istiyordum o halde?»

«Bir seans istedin. Geçen seansta karının neden öyle paniğe kapıldığını öğrenmek istediğini söyledin.»

«Sen de olmaz mı dedin?»

«Yoo, ondan değil. O geceden daha kötü, uygunsuz bir gece bulunamazdı.»

«Bu yüzden olmaz dedin.»

«Olmaz dedim. Sen de bana, sahtekârın birisin, dedin. Korkunç şeyler söyledin. Sonra şuradaki takımı gördün. İğneler masanın üzerindeydi. Dövme istiyorum diye tutturdun. Eli boş dönmem, dedin.»

«Sen de kabul mü ettin?»

«Başlangıçta etmedim. Dövmeye saygı göstermek gerekir, dedim sana. Ama sen durmadan pencereye gidiyor, dışarıya, 'Bir dakika bekleyin!' diye bağırıyordun. Ben, ötekilerle konuşuyorsun sanıyordum. Ama orada gerçekten insanlar da var olabilirdi. Sonra ağlamaya başladın.»

«Allah kahretsin,» dedim.

«Seans olmayacaksa, o zaman dövme istediğini söyledin. 'Bunu o kıza borçluyum,' dedin. 'Ona haksızlık ettim. Üzerimde onun adını taşımalıyım,' dedin.» Başını salladı. «Bu söze anlayış gösterdim. Birinden af dilemeye çalışıyordun. O zaman, yaparım, dedim. Sen hemen pencereye koştun, 'Bahsi kaybedeceksiniz!' diye bağırdın. Buna sinirlendim. İçtenliğinden kuşku duydum. Ama sen benim kızdığımı anlamadın. Bana, 'Truro seansında sana söylediğim ismi yaz,' dedin. Ben sana, o isim neydi, diye sordum, sen de hatırladın, Tim.»

«Ben o seansta annemin kuzini Mary Hardwood'un ruhuyla konuşmak istiyorum dememiş miydim?

«Herkesin önünde öyle dedin ama bana fısıldadın, 'Asıl adı Laurel,' dedin. 'Onlara Mary Hardwood de ama, sen aklından Laurel'i düşün,' dedin.»

«Öyle mi dedim?»

«Ayrıca, 'Laurel öldü,' dedin. 'Ona ulaşmak istiyorum, o öldü,' dedin.»

«Öyle söylemiş olamam. Kızın nerede olduğunu öğrenmeye çalışıyordum.»

«Hayatta olduğuna inanıyorsan, demek ki o seansı kötüye kullanmaya çalıştın.»

«Herhalde öyle.»

«Belki de o geceki kaosun nedeni oydu.» İnsanların sapıklığına içini çekti. «İki gece önce, tam ben senin

dövmene başlarken, 'Seni kandıramam,' dedin. 'Kızın asıl adı Laurel değil, Madeleine,' dedin. Bu beni altüst etti. Ben ilk iğneyi batırırken çevremdeki varlıklarla ilişki kurmaya çalışırım. Koruyucu bir niteliği vardır öyle yapmanın. Sen benim konsantrasyonumu bozdun. Sonra, bir dakika geçince, 'Fikrimi değiştirdim, sen yine Laurel diye yaz,' dedin. Kendi dövmenin canına okudun. İki kere rezil ettin onu.»

Sessiz kaldım. Sözlerine saygı gösterdiğimi ifade etmeye çalışıyordum. Yeterince zaman geçtiğine karar verdiğimde sordum. «Başka ne söyledim?»

«Hiçbir şey. Uyuyakaldın. Döğmeni bitirdiğim zaman uyandın. Aşağıya indin, arabana bindin, sürüp gittin.»

«Sen benimle indin mi?»

«Hayır.»

«Pencereden baktın mı?»

«Bakmadım. Ama sanıyorum yanında birileri vardı. Çünkü kapıdan çıktığın anda aşırı yüksek sesle konuşmaya başladın. Galiba bir kadınla bir erkek seni sakinleştirmeye uğraşıyorlardı. Sonra hep birlikte gittiniz.»

«Benim Porsche'ye üç kişi mi binmiştik?»

Harpo motor seslerini iyi tanırdı. «Bir tek arabayla gelmiştiniz,» dedi.

«Tek yolcu koltuğuna iki kişi nasıl sığar?»

Omuz silkti.

Tam ben kapıdan çıkmak üzereyken Harpo, «Laurel dediğin bu kız hâlâ sağ olabilir,» dedi.

«Emin misin?»

«Buralarda, Cape'deymiş gibi hissediyorum. Sağlam değil ama... ölü de değil.»

Dışarısı karanlıktı. Provincetown'a giden otoyolda son yapraklar arabanın üzerinden geçiyor, sağdaki or-

mandan soldakine doğru savruluyordu. Rüzgâr çok öfkeliydi. Sanki Harpo'ya yaptığım o son zayıf jest gerçekten kızdırmıştı rüzgârı. Tekneleri devirebilecek bir güçle arabanın yan tarafına saldırıyordu.

İki yıl kadar önce bir seans daha olmuştu. Harpo' nun bir arkadaşı, bu otoyolda bir kazada ölmüştü. Harpo da beni seansa davet etmişti. İki erkek ve iki kadın daha vardı. Onları tanımıyordum. Halka olup oturduk, avuçlarımızı tahta masaya yapıştırdık. Parmaklarımızı gepgergin açmıştık. Küçük parmaklarımız, sağdaki ve soldaki insanla iletişimimizi sağlıyordu. Derken Harpo, masaya emirlerini verdi. Masaya lâf söylerken, sanki sözlerinin duyulduğundan, anlaşıldığından hiç kuşkusu yokmuş gibi konuşuyordu. Masaya bir yanını havaya kaldırıp sonra indirmesini söyledi. Yere bir kere vurursa, evet, iki kere vurursa, hayır anlamına gelecekti. «Anladın mı beni?» diye sordu Harpo.

Masa iki ayağını kaldırdı, eğitilmiş köpek gibi yere bir kere vurdu. Ondan sonra başladık. Harpo çok basit bir şifre geliştirdi. Bir vuruş, birinci harf olan A'yı gösterecekti. İki vuruş, B, böyle böyle, Z'ye kadar gidecektik.

Harpo bir hafta önceki kazada ölen arkadaşıyla konuşmakta olduğundan emin olmak istedi. İlk sorusu, «Orada mısın, Fred?» demek oldu. Bir an sessizlikten sonra masa bir kere vurdu. Harpo bu işin bir sağlayını yapmak için, «Adının ilk harfi nedir?» diye sordu. Masa yavaşça yedi kere vurup F harfini simgeledi.

Devam ettik: O seans da yine bir Kasım gecesi yapılmıştı. Harpo'nun Wellfleet'deki küçük evindeydik. Gecenin dokuzundan ikisine kadar masadan kalkmadık. Harpo hariç, birbirimizi de hiç tanımıyorduk.

Zaman zaman bir hileden kuşkulanacak şeyler bekliyorduk ama, yoktu. Dizlerimiz gözüküyordu. Ellerimiz masanın üzerinde durmaktaydı. Sıkı bastırmıyorduk. Kimse masayı o yolla eğemezdi. Birbirimize öyle yakındık ki, birisi fiziksel kuvvet verip zorlansa, ötekilerin hissetmemesine olanak yoktu. Yoo, hayır, o masa sorularımıza çok doğal bir biçimde, kendi kendine cevap veriyordu. Bir bardaktan bir bardağa su boşaltır gibi. Her kelimenin tüm harflerini yazmak pek uzun sürüyordu. Sıkıcı bir işti daha doğrusu. Esrarengiz gerilimler hissetmiyorduk.

Harpo, «Bulunduğun yerde nasılsın?» diye sordu.

Altı vuruş duyuldu. Elimizde bir E vardı. Bir sessizlik oldu, sonra ikinci dizi vuruşlar başladı. Masanın bir yanı açılan köprü gibi ağır ağır yükseliyor, sonra vuruşa hazırlanıyordu. Bu seferki vuruşlar dizisi on yedi tanelik oldu ve birkaç dakika sürdü. Elimize bir de N gelmiş oldu.

Arkadan yedi vuruş geldi. E, N, F oldu.

Harpo, «Enfes mi?» diye sordu, masa bir tek kere tıkladı.

«Fred, sahiden enfes mi?» dedi Harpo.

Masa bir daha kalktı, tek vuruşla cevap verdi. Bilgisayarla konuşmaya benziyordu bu iş.

Beş saat devam ettik ve Fred'in öbür taraftaki durumu konusunda sohbet ettik. Gelen bilgiler ekolojiyi ya da **karma**'yı kökünden sarsacak şeyler değildi. Gecenin ikisinden sonra yine böyle bir rüzgârda arabayı eve doğru sürerken, bir masanın ucunun bir yığın fizik kuralına meydan okuyarak nasıl kalktığını, nasıl yüzlerce kere yere vurup bize artık ölçemediğim bir uçurumun ötesinden haberler getirebildiğini düşündüm. Ancak o zaman havaya dikildi saçlarım. Esrarengiz, açıklanmaz bir gece geçirmiş olduğumu

ancak o zaman farkettim. Onu mümkün kılan şey belki hâlâ çevremdeydi. Onun ortasında, tek başımaydım. Rüzgârın allak bullak ettiği ıssız bir asfaltta, denizden pek de uzak olmayan bir yerdeydim. Ömrümde kendimi bu kadar yalnız hissettiğimi hatırlamıyordum. Olay yer alırken pek hissetmediğim dehşet duygusu o anda bütün gücüyle sarmıştı beni.

Ama ertesi gün, sanki karaciğerim beton duvara toslamış gibi berbat hissettim kendimi. Öyle bir depresyon içindeydim ki, bir daha uzun süre seansa falan gitmedim. Tâ o Truro gecesine kadar. Yani o fiyaskonun yer aldığı geceye kadar. İnsanların ölülerle temas edebildiğine enikonu inanıyordum. Yalnızca bu iş için gerekli fon yoktu bende.

Evime dönünce hemen şömineyi yaktım, biraz içki aldım, iki gece önceki Wellfleet yolculuğuma ait bir şeyler hatırlamaya çalıştım. Ufacık bir Porsche'de, yanımda iki kişiyle birlikte yapmıştım demek o yolculuğu. Tam o sırada kapıya vurulur gibi oldu, ya da bana öyle geldi, sonra birden kapı ardına kadar açıldı.

İçeriye ne girdi, bilemiyorum. Kalkıp kapıyı sürgülediğim zaman o şey tekrar çıkmış mıydı, onu da bilemiyorum. Ama sanki ayak seslerini duydum gibi geliyordu. Burnuma yine çürümüşlüğün, ahlâksızlığın o dayanılmaz kokusu geldi. Saçağın altındayken kokladığım koku. Üzerime yüklenen bunca yükten neredeyse bağıracaktım. Çünkü bunca ağırlığın üzerinde bir de Truro'daki ormana tekrar gitme dürtüsü vardı ve onu reddedemiyordum.

Dayanabildiğim kadar dayandım. İçkimi bitirdim, bir ikincisini aldım ve kararımı verdim. İster bir saat, ister üç gün erteleyeyim, ister ayık, ister sarhoş gideyim, eninde sonunda o kovuğa bakmam şarttı. Bu

işi yapana kadar rahat etmeyecek, huzur bulmayacaktım. Masanın ayağını vurduran kuvvet esir almıştı beni. İki eliyle, yüreğimden ve göbeğimden kavramıştı. Başka çarem yoktu. Burada kalıp geceyi böyle geçirmekten beter olamazdı hiçbir şey.

Biliyordum. Daha önce de bir kere kendimden büyük bir güç esir almıştı beni böyle. Yirmi yıl önceydi. Her gün çıkıp Provincetown sokaklarında yürüyor, anıtın dibine gelip yukarıya bakıyor, ciğerlerimde soğuk yağ, barsaklarımda hasta kurtlar gibi duygular hissederek mantığın dışına çıkıyor, oraya tırmanılabileceğini düşünüyordum. Görebildiğim yüksekliğe kadar, taşlar arasında hep tutunacak, basılacak oyuklar vardı. Yapılabilirdi. Ben yapabilirdim. O sütuna öyle dikkatli bakıyordum ki... inanır mısınız... tepedeki saçağı hiç göremedim bile. Tek bildiğim, oraya çıkmak zorunda olduğumdu. Eğer yapmazsam yakama panikten çok daha beter bir şey sarılacaktı. Belki de geceyarısı doğrulup yatağımda şaşkın otururken yakama sarılan korkulardan pek bir şey öğrenmemiştim. Ama sonunda, yapılmaması gereken şeyi yapmaya kalkanların güvenine ulaştım. Yapılmaması gereken şey küçük yaştaki delikanlıları baştan çıkarmak da olsa, küçük kızların ırzına geçmek de olsa, hep bu noktaya varılarak yapılır besbelli. Kendi kendilerini bulmaya cesaret edemezlerse bir felâketle karşılaşacaklarını hisseden insanların neler duyduğunu biliyordum. Bir hafta boyunca bu yabancı iradeyle boğuştum durdum. Kendi dışımdaki bu iradeye, hiç de o anıta tırmanmak zorunda olmadığımı anlatmaya uğraştım. Bu arada insanın kendini izole etmesiyle ilgili bir şeyler de öğrenmiş oldum. İnsan omurgasının içinde yaşayan o şeytanla karşılaşmaktan kurtulmak için içki içiyor, esrar içiyor, kokain çekiyor,

nikotin tüttürüyor, uyku hapları alıyor, alışkanlıklar ediniyor, kiliseye gidiyor, önyargılara saplanıyor, sapıklıklar ediniyor, ideolojiler buluyor, kendi budalalıklarına gömülüyor... bu da izolasyonların en gerekli olanı! Ben de o bir hafta boyunca bunların hepsiyle yüzyüze geldim, içimdeki yenilmezi yenmeye çabaladım. Sonra o hızdan etkilenmiş bir beyinle, bir yandan esrar, bir yandan içkinin sersemliğiyle, için için daha doğmamış bir bebek gibi çığlıklar atarken, dıştan kendimi Samurai'ler gibi gaddar hissederken duvara tırmanmaya başladım, sonu ne kadar saçma gelirse gelsin, gerçekten kendimi daha iyi hisseder olduğumu da gözlemledim. Uykumdaki korkularıma rağmen.

Demek ki değerdi. Şimdiki durum için de aynı şeyin geçerli olduğunu biliyordum. Oraya tekrar gitmeli, ölü sarışın kafanın suratına bakmalıydım. Sonunu getiren ben miyim, başkaları mı, bilmediğim halde yapmak zorundaydım bunu. Bilmek kendi bekam için gerekliydi desem acaba anlayabilir misiniz beni? Yasanın tehdidi altında mıydım? Yoksa yasanın dışındaki her şeyin tehdidi altında mıydım? Beni çağıran şey yalnızca bir içgüdü müydü? İçimdeki bir işareti iyi tanıyordum. Yapılacak şeyin önemi, benim onu yapmaktan ne kadar korktuğuma göre değerleniyordu.

İrademle nasıl mücadele ettiğimi, bu mücadeleyle nasıl uzun saatler geçirdiğimi size anlatmayacağım. Sonunda korkumu yenip yolculuğa hiç değilse zihnen başlamaya hazır olduğum zaman vakit gece yarısını geçiyordu diyeyim, yeter. Hayalimde evden çıkmaya, arabaya binmeye, yapraklar havada savrulurken otoyolda bir kere daha ilerlemeye hazırdım. Ama yolculuğun her aşamasını düşündükçe içimdeki korkuyu tekrar duyuyordum. Ne var ki o korkunun orta ye-

rinde, benim ona egemen olduğum bir nokta vardı. Tam kendimi iyice hazırlayıp kapıya doğru yürüdüğüm sırada kapı tekrar vuruldu. Mezarıma inen bir çekiç gibi, sert sert vuruldu.

Bazı kesintiler insanın kararlılığını sarsmayacak kadar derinden gelir. İnsan karşısında cellâdını görür görmez mutlaka dizleri titremez. Ben de sürgüye uzandım ve kapıyı açtım.

Regency içeriye girdi. Yüzündeki gerilimi ve gözlerindeki öfke ateşini ilk gördüğümde beni tutuklamaya geldi sandım. Holde durdu, salondaki mobilyalara bakıp başını iki yana salladı, ama bunu öyle uzun sürdürdü ki, sonunda kendi geriliminden kurtulmak için boyun jimnastiği yapmakta olduğunu anladım.

«Buraya içki içmeye gelmedim, dostum,» dedi neden sonra.

«Ama bir tane içebilirsin.»

«Daha sonra. Önce konuşalım.» Öfkeli gözlerinin ışığını benimkilere çevirdi, sonra birden şaşırdı sanıyorum. Benim bu kadar kararlılık gösterdiğimi daha önce hiç görmediğinden olacak. Gözlerini kaçırdı. Şu anda benim neye hazırlanmış olduğumu bilemezdi tabii.

«Pazarları da mı çalışıyorsun?» diye sordum.

«Bugün sen West End'e gitmedin, değil mi?»

Başımı hayır anlamında salladım.

«Neler olduğunu bilmiyor musun?»

«Hayır.»

«Kasabadaki her polis Dullar Dergâhı'nda. Her polis.» Ben yokmuşum gibi arkama doğru baktı. «Otursam bir sakıncası var mı?»

Vardı. Yoktu. Bunları ifade eden bir işaret yaptım.

Oturdu.

«Bak, Madden,» dedi. «Çok yoğun bir hayat sürüyorsun, biliyorum. Ama bu sabah Merwyn Finney'in seni telefonla aradığını belki yine de hatırlarsın.»

«Dullar Dergâhı'nın sahibi mi?»

«Durmadan orada yemek yiyorsun da, adını bilmiyor musun yani?»

«Hey, üstüme yüklenme,» dedim.

«Pekâlâ. Sen kendin neden oturmuyorsun?»

«Çünkü dışarı çıkmak üzereydim.»

«Finney telefonda sana bir araba sordu, tamam mı?»

«Hâlâ orada mı o araba?»

«Sen de Merwyn Finney'e, Pangborn'un yanındaki kadının adını bilmediğini söyledin,» dedi bu sefer Alvin Luther.

«Hâlâ hatırlamıyorum. Önemli mi?»

«Belki değil. Ama yanındaki karısıysa... o başka.»

«Sanmıyorum».

«Eh, iyi. Sen insanları iyi ölçersin.»

«Ama şu anda neler olduğunu anlayacak kadar da zeki değilim.»

«Ha, onu sana ben söyleyebilirim,» dedi. «Ama senin görüşünü çarpıtmak, etkilemek istemiyorum.» Tekrar gözlerime baktı. «Pangborn hakkında fikrin nedir?»

«Şirket avukatı. Zeki. Bir sarışınla geziye çıkmış.»

«Bir tuhaflığı var mı?»

«Yalnızca sevimli değil.»

«Neden?»

«Çünkü ben Jessica'yla işi ilerletmek istediğimde yolumun üzerinde engeldi.» Birden sustum. Regency doğrusu iyi polis sayılırdı. İnsana bir baskı yapıyor-

du sanki. Sürekli bir baskı. İster istemez sonunda bir hatâ yapıyordunuz. «Aa,» dedim. «Adı öyleydi işte. Birden aklıma geliverdi. Jessica.»

Yazdı. «Soyadı?»

«Onu hâlâ bilmiyorum. Belki de bana söylememiştir.»

«Nasıl bir kadındı?»

«Sosyete kadını. Güney California sosyetesi sanırım. Aslında klası yok. Yalnızca para.»

«Ama sen hoşlandın ondan!»

«Yalnız kaldığımızda porno film artisti gibi davranır diye düşündüm.» Bunu onu şoka uğratmak için söylüyordum. Umduğumdan daha etkili oldu.

«Porno'ları onaylamam,» dedi. «Hiç de gitmem. Ama elime geçse, o artistlerin beş on tanesini kesip doğramak hoşuma giderdi.»

«İşte polisliğin bu yanını seviyorum,» dedim. «Katile üniformayı giydirdin mi, bir daha öldüremiyor artık.»

Başını yana eğdi. «Ucuz hipi felsefesi,» dedi.

«Sen zaten tartışmasını bilmezsin. Kafan bir mayın tarlası.»

«Belki de,» dedi sinsi bir sesle. Sonra gözünü kırptı. «Biz yine Pangborn'a dönelim. Dengesiz gibi bir izlenim bıraktı mı sende?»

«Pek değil. Hattâ hiç değil demek geliyor içimden.»

«Deme onu.»

«Demeyeyim mi?»

«Biraz manyak gibi geldi mi?»

«Belki seviştikten sonra kalkıp ellerini yıkamak ister ama... yoo, pek manyak gibi gelmedi.»

«Jessica'ya âşık mıydı?»

«Bence verebileceği şeyler için hoşlanıyordu ondan. Biraz da bıkmaya başlamıştı. Belki fazla geldi Jessica'nın kadınlığı ona.»

«Ona kontrol edemeyeceği bir aşk duymuyordu sence, öyle mi?»

Tam sanmıyorum diyeceğim sırada karar verdim. «Ne demek kontrol edemeyeceği?» diye sordum.

«Bir insanı, hareketlerini kontrol edemeyeceğin noktaya kadar sevmek bence.»

Kafamın kuytu köşesinde bir hesap yeraldı. Konuştum. «Alvin, lâfı nereye getirmek istiyorsun? Pangborn öldürdü mü kadını?»

«Bilmiyorum,» dedi Regency. «Kadını gören yok.»

«E, nerede peki?»

«Merwyn Finney öğleden sonra beni aradı, arabayı kendi park yerinden çektirmek istedi. Ama yasal bir yere parketmişti. Bu durumda, ön camına bir duyuru yapıştırmamız gerektiğini anlattım. Öğleden sonra bir ara oradan geçerken durup bakayım dedim. Bana ters gelen bir yanı vardı bu işin. Bazen insan boş bir araba görür, ama bir ters yanı vardır. Önce bagaja yöneldim. Kilitli değildi. İçinde Pangborn vardı.»

«Öldürülmüş mü?»

«Bunu söylemen ilginç,» dedi Regency. «Hayır, dostum, intihar etmişti.»

«Nasıl?»

«Bagaja girip kapağı kapamış, sonra bir battaniyenin altına yatmış, ağzına tabancayı sokmuş ve tetiği çekmiş.»

«Bir içki içelim,» dedim.

«Evet.»

Gözleri öfke saçıyordu. «Çok garip bir durum,» dedi.

Kendimi tutamadım. A.L. Regency güçlü bir kişilikti. «İntihar olduğundan emin misin?» diye sordum. Oysa bu sorunun bana en ufak bir yararı olamazdı.

Daha beter oldu. Gözlerimiz nabız gibi atan bir açıklıkla karşılaştı. İkimiz de aynı sahneyi hatırlıyorduk. Ben arabamın yolcu koltuğundaki kanları görüyordum.

O önce bir süre sessiz kaldı, sonra, «İntihar olduğuna kuşku yok,» dedi. «Barut izleri ağzında, damağında. Meğer ki birisi onu daha önce uyuşturmuş olsun...» Regency defterini çıkarıp bir iki not daha ekledi. «Ama ben anlamıyorum. İnsanın ağzına nasıl tabanca sokup vurur, sonra cesedi yerleştirirken kan izlerinden kendini ele vermeyebilirsin? Bagajın tabanındaki ve yan duvarlarındaki kan lekeleri intihara işaret eder türdendi.» Başını salladı. «Ama senin vardığın yargıyı da beğenmedim,» dedi. «Pangborn'u çok yanlış tanımışsın.»

«Bana intihar edecek biri gibi gelmemişti.»

«Onu unut. Adam bir kere dejenere bir homo. Madden, sen hiç anlamıyorsun karşındakini.»

Salona sanki kapıları saymak, mobilyaları numaralamak istiyormuş gibi baktı. Odayı onun gözleriyle görmek de hiç rahat bir şey değildi. Eşyaların çoğunu Patty seçmişti. Onun da zevki pek uçarıydı. Tampa Plajlarının zenginliğini yansıtıyordu. Beyaz mobilya, koca koca pufla yastıklar, perdeler, parça halılar, hep çiçekli desenler, bar tabureleri taklit deriden... pembe, yeşil, turuncu ve fildişi... Provincetown'un kış hali için epey renkli, akide şekeri gibi bir yer. Bazı günlerde kendi evimle Nissen'in evi arasındaki farkı görecek kadar bile keyifli olmadığımı söylesem, ne durumda olduğumu anlatmaya yeter mi acaba?

Regency eşyalarımıza bakıp duruyordu. Dudaklarından demin çıkan 'dejenere homo' sözünün titreşimleri daha ölmemişti.

Konuyu orada bırakamazdım. «Pangborn'un homoseksüel olduğundan niye bu kadar eminsin?»

Cebinden bir mektup çekti. «Bunlar hep birbirlerini etkileye etkileye yaşıyorlar. Bir salgın hastalık gibiler,» dedi. Nasıl da tiksiniyordu!

«Eh, peki, sen kendi salgınlarını say, ben de kendiminkileri,» dedim. O kadar sertti ki, onunla tartışmak bir zevk olabilirdi. Nükleer hava kirliliği senin, herpes benim... ama şimdi sırası değildi.

«Zarfta ne var, bak,» dedi. «Homo muymuş, değil miymiş anlarsın. Oku!»

«Kendisinin yazdığından emin misin?»

«El yazısını adres defteriyle karşılaştırdım. Bal gibi kendi yazmış. Bir ay kadar önce. Tarihi de var. Ama postalamamış. Sanırım yazdıklarını yeniden okuma hatâsına düştü. Eh, bu da yeter insanın namluyu boğazına dayayıp tetiği çekmesine.»

«Kime yazıyormuş?»

«Öf, bilirsin bu homoları. Birbirleriyle öyle yüzgözdürler ki isim falan söyleme zahmetine girmezler. İki ruh biraraya gelmiş gibi çene çalarlar. Belki sonunda karşıdakinin adını bir kere söylerler. Sinyali alan çiçek, gübrenin doğru saksıya konulduğunu anlasın diye.» Kişner gibi gülüşünü yine patlattı.

Mektubu okudum. Morumsu mavi, kuvvetli bir mürekkeple yazılmıştı. Sağlam bir el yazmıştı bu satırları.

> Senin şiir kitabına yeni daldım. Şiiri ve klasik müziği tam anlayacak kadar iyi bilmem ama, neyi beğendiğimi bilirim. Senfonilerin insanın özel organlarından yukarı doğru tırmanışını severim. Si-

belius'u, Schubert'i, Saint Saens'ı, bütün 'S' lileri severim, evet, evet, evet. Senin şiirlerini de beğendiğimi anlıyorum, çünkü içimden sana yazıp bildirmek geliyor, kahpe. Biliyorum, benim bu bayağı yanımdan nefret edersin. Ama unutmayalım ki Lonnie bir çirkef faresidir ve zengin karısıyla evlenmek için biraz esnetme ve uzanma hareketi yapmak zorunda kalmıştır.

«Tükenmiş» adlı şiirini çok sevdim. Duygulandım sana karşı. Gepgergindin, sinirliydin, ne de olsa sen hapisteydin, ben ise Vietnam görevlerinde, Çin denizlerini dolaşıyordum. Orada güneş nasıl batar, bilir misin? Tükendiğin anda gözünün önüne gelen gökkuşaklarını ne kadar güzel anlatıyorsun! Ama ben gökkuşaklarında gerçekten yaşadım. Saygon'da geçirdiğim o seks aylarını nasıl da düşündürüyor satırların! Evet, sevgilim, **tükenmek!** Çevrendeki o serserileri anlatıyor, okuruna, 'İçlerinde ateş var onların, hissediyorum,' diyorsun. Bak, yavrum, bu yalnızca senin o serseri suçlularına özgü değil. Ben de tanıdığım nice denizci için aynı şeyi düşünmüşümdür.. Nice o tür ateşte ellerimi, yüzümü ısıtmışımdır. Sen aslında ne istediğini kendine kabul ettirinceye kadar az mı inkâr ettin, kendini çatlattın? Ama sen tabii bir centilmensin. Ben ise... aradım ve buldum. Ayrım yapmadan baştan çıkardım karşımdakini. Erkek orospu gibi davrandım. Lonnie kendini çatlatmaz, biliyorsun. Sapık kanından sonuna kadar yararlanacak aklı vardır.

Neler neler kaçırdın o Çin denizlerinde! Kara gözlü Carmine'ın Danang'da kulübenin kapısına gelip yavaşçacık seslendiğini hatırlıyorum: «Lonnie,

hayatım, dışarı gel!» Beaumont-Teksas'dan gelen o uzun boylu, sarışın delikanlıyı hatırlıyorum. Bana karısına yazdığı mektupları getirirdi. Ben onun sansürüydüm. Subay lojmanlarına nasıl gelir, nasıl bana tavuk çiftliğini anlatır dururdu! Sonunda uzanır, onu okşardım. O zaman rahatlar, sakinleşir, bir başka akşama kadar bir daha tavuklarından söz etmezdi. Sonra Ypsilanti'li delikanlıyı, Thorne adındaki o delikanlıyı da hatırlıyorum. Ağzındaki **sherry**'nin nasıl aşkla lezzetlendiğini, o güzel gözlerini, o sessizliğini, o basit, altıncı sınıf dilbilgisiyle konuşmasını, gemiden ayrılırken bana yazdığı o tatlı mektubu, köprüye kadar gelip mektubu eliyle teslim edişini. Sonra Marion'lu o sinyalci... bana ilk pasını semaforla vermişti. O hızda yine de okuyabileceğimi bilmiyordu. «Güzelim, ikimiz bu gece benim kayıkta, ne dersin?» Ben de ona, «Saat kaçta, güzelim?» diye yazdım. Yüzündeki şaşkınlık ifadesini hâlâ unutamam. Ya o harikulâde kokusu! Ter ve Aqua Velva karışımı.

Neler neler hatırlattı senin şiirin bana! Güzel günlerdi o günler. Ne hukuk brifingleri vardı, ne toplum baskıları. Yalnızca amiraller ve zorbalar. Hiçbir denizci tanımamış olman ne yazık! Ya da bir Yeşil Bere. Belki hamdırlar, yeşildirler ama, vakti gelmeden de dünyada patlayıp tomurcuk vermezler! Çoktan beri bunları düşünecek boş zamanım olmadı. Şimdi düşüneceğim ama. Senin şiirlerin geri getirdi hepsini. Hastane şefini hatırlıyorum. Onunla Saygon Bulvarı'nda, Mavi Fil denilen yerde tanışmıştım. Sünepe bir otele götürdüm. Yaman çıktı. Kasketimin içinde adımı aradı. Beni tekrar bulabilmek için. Ama ben istemedim. Kendisine de söyledim.

Evet, içlerinde ateş vardı, orası doğru. Hem de sen o sıra kodes çilesi doldururken, zavallı Wardley! Kalbinin sana yap dediğini yapmamak için kendinle mücadele ede ede bir sinir krizinin eşiğine gelirken. Belki güzel şiirlerini artık okumasam daha iyi olur. Bak, beni ne kadar zalimleştiriyorlar. Benim kadar yakın bir dostunu asla reddetmeyeceksin, yoksa beni temelli kaybedersin. Ama ettin de!!! Bu seferki, hafta sonu için eve dönmüş bir hava kuvvetleri eri değil! Sana büyük bir sürprizim var, Wardley. Ben bir sarışın yaratıkla birlikteyim. Çok mu sarhoşum sanıyorsun. Haklısın, öyleyim. Ama korkma. Bu kadın Lana Turner kadar dişi görünüyorsa da, sanırım pek öyle değil. Belki cinsiyetini değiştirmiştir. İnanır mısın, ortak dostlarımızdan biri onu benim yanımda gördü, gerçek olamayacak kadar güzel olduğunu söyledi. Bir zamanlar erkek miydi yoksa, diye sordular. Hayır, dedim. Kötü haber hepinize, değildi, dedim. Tam ve gerçek bir kadın! Ortak dostumuza öyle söyledim. Aslında zengin karımla evlendiğimden bu yana ilk kadınım bu. Bak, sana açık söyleyeyim, Wardley, gerçi bu işten kurtulmak enfes bir şey. Ama bu yeni kadın, Saygon Bulvarı'ndaki kadar iyi ve pişkin! Benim gibi! Büyük uçurumu aşıp karşı tarafa geçmek de ne güzel! Wardley, ben bu kadının karşısında erkeğim. Daha iyisini görmediğini söylüyor. O büyük enerjiye inanamazsın. Manyak gibi uçuyorum göklerde. Birisi çıkar da sarışın kadınımı elimden almaya kalkışırsa öldürebilirim.

Ne demek istediğimi anlıyorsun, değil mi? Ama seni ne diye üzeyim? Sen de geçtin bu yollardan! Sen de güzel sarışınınla yaşadın. Gücenmeye gerek yok. Belki eski kalp yoldaşıyız ama, yine iyi dost

kalalım. Bu Tanrı'nın kadınlara bir armağanıdır. Senin Lonnie'ne de.

Not: Hani o traş bıçağı reklâmını biliyor musun...? Adını söylemeyeceğim çünkü cesaret edemiyorum. Televizyonda bir bak. 21 yaşında bir delikanlı var... Bay Vücut! Bir yandan traş oluyor, bir yandan da keyiflenir görünüyor. Bunun sırrını biliyor musun? Bana söyledi. Elindeki makineyi bir başka şey olarak düşünüyormuş. Reklâmcılar bayılmışlar haline. Neyse, ben daha başka türlü de buluyorum zevkimi. Bunlara veda etmem gerek.

Not II: O delikanlıyı iyi tanıyorum. Benim sarışın kadınımın oğlu. Kafasında canlandırdığı sevgilisi de benim. Annesinin benimle olduğunu kıskanıyor mudur sence?

Not III: Bütün bunlar çok gizli ve devlet sırrı!

Mektubu geri uzattım. Sanırım ikimiz de birbirimizin gözlerine bakmamak için çaba gösterdik ama gözlerimiz yine de karşılaştı. Aslında aynı adlı kutuplar gibi itiyordu bakışlarımız birbirini. Regency ile aramızda homoseksüellik canlı gibi duruyor, şiddete yakınken iki kişi nasıl ter solursa öyle soluyordu.

Regency, «İntikam benim işim, demiştir Tanrı,» dedi. Mektubu tekrar göğüs cebine koyup hızlı hızlı soludu. «Gebertmek istiyorum bu homoları,» dedi. «Her bir tekini!»

«Bir içki daha iç.»

«Bu mektupta ahlâksızlık tütüyor,» diye pat pat pat göğsüne vurdu. «Onun bıraktığı tadı hiçbir içki yıkayıp temizleyemez.»

«Nutuk atmak bana düşmez,» dedim. «Ama hiç kendi kendine sordun mu... acaba polis müdürü olabilir miyim diye?»

«Niye söyledin bunu?» diye sordu. Birden savunmaya geçmişti.

«Bilmen gerekir. Buraya geldin. Yazları bu kasabada, kalabalık bir homoseksüel nüfusu barınır. Portekizlilerin gözü parada oldukça, onların alışkanlıklarını da kabullenmek zorundasın.»

«Belki bilmek hoşuna gider, artık buranın polis müdürü değilim.»

«Ne zamandan beri?»

«Bugün öğleden sonradan beri. Şu mektubu okuduğumdan beri. Bak, ben basit bir köylü çocuğuyum. Saygon Bulvarı konusunda ne biliyorum, merak ediyor musun? On gece boyunca gecede iki fahişe, o kadar.»

«Haydi canım!»

«Nice civan gibi adamın öldürüldüğünü gördüm. Pembe tomurcuklu Yeşil Bere falan tanımam. Pangborn'un öldüğü iyi olmuş. Ben de olsam öldürürdüm.»

İnanmamak mümkün değildi. Aramızdaki hava yıldırım yüklüydü.

«Resmen mi istifa ettin?» diye sordum.

Soruyu durdurmak istiyormuş gibi elini kaldırdı. «O konuya girmek istemiyorum. Aslında hiç olmamam gerekirmiş Polis Müdürü. İşi yardımcım olan Portekiz asıllı adam yürütüyor.»

«Ne demek istiyorsun? Unvanın bir paravan mı?»

Mendilini çıkarıp burnunu sümkürdü. Bu işi yaparken kafasını yukarı aşağı salladı. Evet, demeye çalışıyordu. Amma tip! Herhalde narkotik bürodandı.

«Tanrıya inanır mısın?» diye sordu.

«Evet.»

«İyi. Karşılıklı konuşabileceğimizi biliyordum. Bir gün yapalım. Çok geçmeden. Kafayı çekip konuşalım.»

«Oldu.»

«Ben Tanrı'ya hizmet etmek istiyorum,» dedi. «İnsanların anlamadığı şey de, eğer hizmet etmek istiyorsan, kaslarını öyle geliştireceksin ki, onun yükünü taşıyabileceksin. Buna intikam gibi ağır bir sorumluluk da dahil.»

«Konuşuruz,» dedim.

«İyi.» Gitmek üzere ayağa kalktı. «Bu Wardley denen herifin kim olduğuna dair bir fikrin olabilir mi?»

«Herhalde eski sevgilisidir. Kasıntı bir taşra kibarı.»

«Çok hoşsun. Ha, ha. Ha, ha. Biliyor musun, bir yerde duydum ben o adı. Birisi lâf arasında Wardley diye bir isimden söz etti. Karın olabilir mi?»

«Kendisine sor.»

«Gördüğüm zaman sorarım.» Defterini çıkarıp bir not daha aldı. «Nerede bu Jessica denen kadın sence?» diye sordu.

«Belki California'ya dönmüştür.»

«Onu kontrol ediyoruz.»

Beni bilmediğim bir nedenle teselli etmek istiyormuş gibi kolunu omzuma sardı, birlikte salonun kapısına doğru yürüdük. Ben bu boyumla kendimi hiç de ufak tefek biri diye düşünmem ama, o kesinlikle daha iriydi.

Kapıya vardığımızda döndü, «Sana selâm getirdim,» dedi. «Karımdan.»

«Karının adını biliyor muyum?»

«Madeleine.»

«Ya,» dedim. «Madeleine Falco mu?»

«Ta kendisi.»

Neydi kaldırımların ünlü sloganı? Sırtına kurşun yemek isteyen, polisin karısıyla fingirdeyebilir. Re-

gency ne biliyordu karısının geçmişi hakkında acaba?

«Evet,» dedim. «Benim barınenlik yaptığım yere gelir, arasıra bir içki içerdi. Uzun yıllar önce. Ama onu hatırlıyorum. Ne güzel bir kızdı, ne hanımefendi bir insandı.»

«Teşekkür ederim,» dedi. «İki de güzel çocuğumuz var.»

«Buna şaşırdım,» dedim. «Bilmiyordum... senin çocukların olduğunu.» Zor çevirmiştim. Neredeyse, Madeleine'in çocuk doğurabileceğini bilmiyordum diyecektim.

«Evet, var,» dedi, cüzdanını çekti. «İşte bir resmimiz.»

Regency ile Madeleine'e baktım... Madeleine olduğu kesindi. On yıl daha yaşlanmıştı. Başak saçlı iki oğlan biraz Regency'ye benziyorlardı ama, Madeleine'e hiç benzemiyorlardı.

«Çok güzel,» dedim. «Madeleine'e selâm söyle.»

«Sayonara,» deyip gitti.

Artık Truro ormanına falan gidecek halim kalmamıştı. Bir daha konsantrasyonumu öylesine nasıl toplardım? Hele bu saatte, asla yapamazdım. Zihnim tepelerde uğuldayan rüzgâr gibi yalpalıyordu. Lonnie Pangborn'u mu düşüneyim, Wardley'i mi, Jessica'yı mı, yoksa Madeleine'i mi, bilemiyordum. Derken bir hüzün bastırdı. Bir zamanlar sevdiğim kadını düşünmenin hüznü. O aşkın yerinde yeller esiyordu artık. Esmemeliydi.

Madeleine vardı aklımda. Bir saat kadar sonra üst kata çıktım, çalışma odamda bir dosya çekmecesinin kilidini açtım. Oradaki eski yazılar arasından, aradığım sayfaları buldum, tekrar okudum. Hemen hemen on iki yıl önce yazılmıştı bunlar. Yirmi yedi

yaşında mıydım gerçekten bunları yazdığımda? Zaten yazılar da o sıralar kendime yakıştırdığım kasıntı genç havalarındaydı. Ziyanı yoktu ama. İnsan artık tek bir kişi değil de, yalnızca bir parçalar koleksiyonuysa, her birinin kendi janrı varsa, eskiden, tek bir kişilikken (sahte bir kişilik bile olsa) yazdığınız yazılara bakmak bir süre bir araya toparlıyor insanı. Ben de o sayfaları okurken öyle oldum. Ama okumayı bitirir bitirmez yine eski hüzün ve pişmanlık geri döndü. Bu sayfaları yıllar önce Madeleine'e gösterme hatâsını işlemiştim. Ayrılmamızı kolaylaştırmıştı o hatâ. Vücudunun santim santim tarifi vardı önümdeki satırlarda.

Yazıyı bir yerine kadar okuduktan sonra, «Benim hakkımda nasıl böyle şeyler yazarsın?» diye sormuş, hiç dayanamadığım biçimde ağlamaya koyulmuştu.

«Yazı bu yalnızca,» dedim. «Senin hakkındaki gerçek duygularım değil ki! Ben duygularımı ifade edebilecek kadar iyi bir yazar değilim.» Ama yazılarımı küçümsememe yol açtığı için nefret ettim ondan. Hoş zaten başımız dertteydi. Bu yazıları okumasından bir hafta sonra, eş değiştirme âlemine katılmaya karar verdik. Madeleine'i benimle birlikte katılmaya razı ettim. Bu 'katılma' sözü de herhalde Exeter eğitimimden geliyor. Yoksa bu işi yapmak için New York'dan kalkıp tâ Güney Carolina'ya kadar araba sürmemiz gerekiyordu. O insanları da tanımıyorduk. Yalnızca açık saçık dergilerin birinde gördüğümüz bir ilanla, adres olarak bir posta kutusu vardı elimizde:

> Genç, fakat olgun beyaz çift (erkek jinekologdur) eğlenceli bir hafta sonu geçirmek istiyor. Su sporları falan yok. Fotoğraf ve bilgi yollayın.

Madeleine'e hiçbir şey söylemeden cevap yazdım. İkimizin doğru dürüst kılıkta, sokakta çekilmiş bir resmini yolladım. Onların Polaroid'i geldi. Mayoluydular. Adam uzun boylu, yarı kel, upuzun burunlu, tokmak dizli, göbeğinde hafif bir çıkıntı, üzgün görünüşlüydü.

Madeleine resme baktıktan sonra, «Herhalde Hristiyan dünyasının en uzun organı bundadır,» dedi.

«Neden öyle diyorsun?»

«Başka ne geçerli niteliği var ki?»

Kadın gençti. Şık bir mayo giymişti. İş var gibi görünüyordu. Resimde bile etkiledi beni. İçgüdüsel olarak, «Gidip ziyaret edelim,» dedim.

Madeleine başını salladı. Kocaman, kara gözleri vardı. Işıklı gözlerdi o gözler. Aynı zamanda trajik bilgilerle doluydu. Ailesi Mafia'nın ileri gelenlerindendi. Evden ayrılırken kıza biraz esip yağmış, lânetlemişlerdi onu. Queens'de oturuyorlardı. Madeleine ayrılıp Manhattan'a gelmişti. Ayrılış yaraları sanki kadife bir pelerindi omzunda. Bir ağırlığı vardı. Onu güldürebilmek için epey uğraşırdım. Salonda ellerimin üzerinde yürüdüğümü bile hatırlıyorum. Onun bir gülüşü, bana günlerce yetecek bir neşe veriyordu. Bu yüzden âşık olmuştum. Başka kadınlarda bulamadığım bir derinliği vardı.

Ama birbirimize fazla yakındık. Kimbilir ona ne kadar kaba bir İrlandalı gibi gözükmüşümdür! İki yıl kadar birlikte olduktan sonra, insanların ya evlenip ya da ayrıldığı mevsime gelip dayandık. Başka kimselerle de çıkmaktan söz ettik. Ben arasıra aldatırdım onu. Onun da bana aynısını yapma fırsatı vardı. Bir barda bütün gece çalışıyordum. Haftada dört gece, beşten beşe kadar. On iki saate epey sevişme sığardı.

Bu yüzden, güney yolculuğumuza razı olduğunda, harekete geçmek için daha başka bir şeye gerek görmedim. Başını bir sallamakla tüm anlamı ifade etme yeteneğine sahipti. «Şimdi de kötü haberi söyle bakalım,» dedi.

Böylece Kuzey Carolina'ya gittik. Herhalde öteki çifti sevmeyiz, hemen döneriz diye güvence veriyorduk birbirimize. Bir iki gece sürecek dönüş yolculuğunda biraz eğlenirdik. «Chincoteague'de durururuz,» dedim ona. «Bir Chincoteague atına binmeye çalışırız.» Onların ne vahşi atlar olduğunu anlattım.

«Chincoteague,» diye tekrarladı. «Hoş olur herhalde.» Tok, boğuk bir sesi vardı. Göğsümde titreşirdi duyduğum zaman. Chincoteague kelimesinin her hecesini ayrı ayrı vurguluyordu. Geleceğimize açtığımız yarayı bir kere daha yaladık ve yola koyulduk.

İşte Patty Lareine'i ilk orada gördüm. (Daha onun Wardley'i tanımasından çok önce). Koca Kambur dediğimiz o adamın karısı çıktı. Adam gerçekten epey uzun bir organın sahibiydi ama beri yandan da yalancının biriydi. Bir kere jinekolog değil, masaj tedavileri uzmanıydı. Kadınlara pek düşkündü. Madeleine'e nasıl dalış yaptığını düşünebiliyor musunuz?

Bitişik odada (çünkü adam karı değişme işlerinde pek hijyenikti) Patty Erleen (o da henüz adını Patty Lareine yapmamıştı) ile ben de hafta sonumuza başladık. Hâlâ tarif edebilirim ama, şimdilik kısa keseyim, New York'a dönüş yolunda onu düşündüm demekle yetineyim. Madeleine'le ikimiz Chincoteague'de hiç durmadık bile. O sıralar sigara da içmiyordum. Tiryakiliğimi atmaya ilk çaba gösterişimdi o. İki gün ve bir gecelik eş değişme sırasında birkaç kere kabarıp düşüş yapmıştım sigara yüzünden. Koca Kam-

bur, bizim Madeleine'le evli olmadığımızı hiç anlayamadı. Aslında bu işin verdiği zarara bakarsak, evli de sayılırdık. O değiş-tokuş süresi içinde ben aralarda bir sigara bile içemezken, Madeleine'in içerde nasıl inlediğini düşündüm durdum. Hiçbir erkek gururu, eşinin bir başka erkekleyken çıkardığı sesleri duyup da yine eskisi gibi kalamaz. O iki gün içinde kendi kendime birçok kereler, homo olmaktansa mazohist olmak çok daha iyi, diye tekrarladım durdum. Bir yandan da masajcının karısı, yani eski hemşiresi Patty Erleen, Playboy dergisinin on dokuz yaşındaki eski mankeni Patty Erleen, karşımda inanılmaz haliyle duruyordu. Öyle tutulduk ki birbirimize! Bu yaramazlık duygusu öyle hoşumuza gitti ki! Patty Erleen gerçekten çok hoştu. İnsan ölene kadar sevişebilirdi onunla. Şimdi, aradan on iki yıl geçtikten sonra bile kendimi hâlâ o ilk geceye çok yakın hissediyordum. Ama istemiyordum hissetmeyi. Sanki Patty hakkında iyi şeyler düşünmek, Madeleine'e bir kere daha ihanet etmekmiş gibi geliyordu bana.

Onun yerine, Madeleine Falco ile ikimizin New York'a kadar olan uzun dönüş yolculuğumuzu düşündüm. Çok uzun bir yolculuktu. Kavga ettik. Madeleine bana haykırdı durdu. Hiç huyu değildi oysa. Ben arabayı hızlandırdıkça, virajları hızlı aldıkça bağırıyordu. Sonunda beklenmedik sert bir virajda kontrolu kaybettim. Bunun suçunu sigarasızlığa yüklememek için Madeleine'e yüklüyorum. Karşımıza koca bir Dodge çıktı. Ya da Buick veya Mercury idi. Kim nereden hatırlayacak? Hepsi aynı biçimde dönerlerdi sıkı virajları. Biz gıcırdadık, yüz metre kadar kayıp bir ağacın gövdesine bindirdik.

Vücudum da arabamın durumundaydı. Bir kısmı takırdıyor, bir kısmı inliyor, fecî sesler çıkarıyor, ku-

laklarım da çın çın ötüyordu. Dışarda salt bir sessizlik vardı. Hani kırsal yerlerde, böcek sesleri tarlaları doldururken olur...

Madeleine'in durumu daha da beterdi. Bana hiç söylemedi ama, rahminin zarar gördüğünü öğrendim. Gerçekten de, hastaneden çıktığında karnında çirkin bir yara izi vardı.

Bir yıl daha sürdürebildik. Arada aylar boyu uzaklaşıyorduk birbirimizden. Kokaine başladık. Boşluğu doldurmaya yaradı. Sonra alışkanlıklar bitti, ilişkimiz alışkanlık olmaktan çıktı, boşluk daha kocaman kesildi. Kokain satmaktan tutuklanışım ondan ayrıldıktan sonra oldu.

Şimdi Provincetown'daki çalışma odamda oturmuş, sek viskimi yudumluyordum. Acaba eski sızılar o viskiyle birleşip üç günden beri uğradığım şoklara bir sakinleştirici etki mi yapıyordu? Koltukta otururken uykumun geldiğini hissederek sevinç duydum. Bir kurtarıcıydı uyku. Eski olaylar içimde yükselip yenilerini gölgeledi, soldurdu. Uyku bir mağaraya girmek miydi?

Bir an sonra uykudan kopuverdim. En basit benzetmem bile mağaraya girişle ilgili olursa, halim ne olacaktı benim? Truro'daki kovuktan nasıl uzak tutacaktım zihnimi?

Bir yandan viskiyi de yudumluyordum. Aklım biraz başıma dönüş yaptı. Yoksa Bay Pangborn'un intiharı fikrini sindirmeye mi başlıyordum? Çünkü artık bu işi yapan manyağın Pangborn olamayacağı diye bir durum yoktu. O mektupta bal gibi suç ön belirtileri vardı. «Eğer biri çıkar da sarışın kadınımı benden almaya kalkarsa, öldürebilirim.» Ama kimi? Yeni âşığı mı, yoksa kadını mı?

Bu düşünceler viskiyle birleşince beni rahatlatıyordu. Sonunda derin bir uykuya dalabildim. Cehennem köyünün sesleri bile uyandıramadı, rahatsız edemedi beni. Ve sonra uyandım. Birden üç gece öncesini açık seçik hatırladım. Evet, emindim! Jessica, Lonnie ve ben, Dullar Dergâhı'ndan aynı anda çıkmıştık. Onlar yemek salonundan, ben bardan geliyorduk. Park yerinde tekrar konuşmaya başladık. Pangborn bundan memnun değildi ama, Jessica pek keyifliydi. İkimiz öyle çok güldük ki, benim eve gidip bir gece içkisi içmeye karar verdik.

Ondan sonra, araba konusu tartışılmaya başladı. İki arabayla mı gidecektik, yoksa bir arabayla mı? Jessica iki araba istiyordu. Lonnie bir sedan kiralamıştı. O ona binsin, biz ikimiz benim Porsche'ye binelim istiyordu. Ama Lonnie geleceği görmeyi başardı, ayrılmaya yanaşmadı. Sorunu bir an önce çözebilmek için benim Porsche'nin yolcu koltuğuna oturdu. Bunun üzerine Jessica da onun kucağına oturup ayaklarını benim kucağıma uzatmaya mecbur oldu. Ben kolumu onun dizi çevresinden geçirip vitesi değiştirebiliyordum. Zaten yolumuz iki mil var yoktu. Eve varınca uzun uzun sohbet ettik, Provincetown'un emlâk değer düzeyinden, bizim evin ufacık olmasına rağmen neden bu kadar çok para ettiğinden konuştuk. Önümüzde otuz metre eninde kıyı açıktı. Kıyıya paralel bir evdi bizimki. Öylesi burada pek azdı. «Evet, bu harika bir şey,» dedi Jessica. Dizlerinin o sıra biraz daha aralandığına yemin edebilirim.

Şimdi, burasını gerçekten hatırlıyor muyum, yoksa hayalimde mi kuruyorum, pek emin değilim. Her haliyle gerçeğe benzemesine karşın, mantık öyle olamayacağını söylüyor. Bizim salonda oturup içti içtik

gibime geliyor. İçerken içerken Lonnie'nin biraz değiştiğini hatırlıyorum. Erkek paravanı siliniyordu üzerinden. Bunu hatırlayınca koltuğumda dikleştim. O gece salonda, Jessica'yla ikisine bakarken korkunç bir ereksiyona uğramıştım. Hani hayatımızda birkaç kere olup da gururla hatırladıklarımızdan. Bundan öyle bir sevinç ve gurur duydum ki, pantolonumun fermuarını çektim ve onlara gösterdim. Evet, öyle yaptım. Altı yaşında bir çocuk gibi. Ya da mutlu bir deli gibi. «Sıra kimde?» dedim sanıyorum. Lâfın gelişi. Ama Jessica oturduğu yerden kalktı, geldi, sözümü ciddiye aldı.

Yarım yamalak hatırladıklarım doğruysa, sonra yine hep birlikte benim Porsche'mdeydik. Wellfleet'e doğru çılgın bir yolculuk yapıyorduk. Harpo'nun evine varmadan önce, ormanda arabayı bir kere durdurdum, Jessica'yla ön çamurluğun üzerinde seviştik. Bu doğruydu. Sabah uyandığında hâlâ hissediyordum çünkü onu üzerimde. Nasıl da iyiydi! Patty Lareine cehennemin dibine. Jessica'yla ikimiz sanki göklerdeki bir atölyede, birlikte imal edilmiştik. Tam bir uyum içindeydik. Lonnie neredeydi peki? Seyrediyordu tabii. Ağlıyordu hatırladığıma göre. Kendimi çok katı ve gaddar hissediyordum. İşte karım beni terkettikten yaklaşık dört hafta sonra tutumum buydu.

Sonra üçümüzü yine arabada konuşurken hatırlıyorum. Lonnie, kadınla yalnız kalması gerektiğini söyledi. Onunla konuşması gerekiyormuş. İzin verir miyim diye sordu.

«Evet,» dedim. «Ama sonra bir seans yapmak şartıyla.» Bunun nedenini bilemiyordum. «Bahse girerim, ikiniz konuştuktan sonra o yine benimle olacak,» dedim Lonnie'ye. Merdivenleri çıkıp Harpo'nun evine gi-

rişimi hatırladım. Dövmeyi de... evet. Harpo iğneleri batırırken bir ezgi mırıldanıyordu. İyi ifadeli, yara dolu suratında bir terzi gibi bakışlar vardı. Ondan sonra da... yoo, Truro ormanında durup onlara marihuana tarlamı gösterdiğimi hatırlamıyordum. Ama herhalde yapmış olmalıydım. Nasıl yapmamış olabileceğimi de düşünemiyordum.

Daha sonra ne olmuştu? İkisini yalnız bırakmış mıydım? Bu sabah uyandığımda dengem aşka ne kadar az yatkın, kendi çıkarlarıma ne kadar çok yatkındı! İnşallah ikisini yalnız bırakmışımdır, diye umuyordum. Ve inşallah çukurdaki onun kafasıydı... işte marihuana sarhoşluğundan gelen aşkın güçü. Evet, onun kafası olsun istiyordum kovukta. Çünkü o olursa... zaten o olması aklıma çok daha yakın gelmeye başlamıştı... o zaman başka ipuçları da bulurdum. Eğer Lonnie onu bir otel odasında öldürüp cesedini, ya da yalnızca kafasını, benim tarlama getirmişse, kumlu yolda hâlâ lastik izleri olmalıydı. Otoparktaki arabasının yanından geçip bakabilir, lastiklerinin ne tür olduğunu öğrenebilirdim. Evet, nihayet aklı başında düşünmeye başlıyordum. Kendi psikolojimi kurup yükseltmeye uğraştım. Sabahın sekizinde aynı koltukta tekrar uyandığımda Jessica'yla geçirdiğim âlemin etkilerini taşıyordum. Hatırladığım her hareket damarlarıma yeni adrenalin pompalıyordu. Bütün gün sürdü istediğim düzeye gelmem. Hem sabahı, hem öğleden sonrayı tuttu. Gerçi karanlıkta gitmek istemiyordum ama, mecburdum. Uzun uzun, sessizlik içinde düşündüm. Kumlarda yürüdüm, koltuğumda oturdum, sanki anıta tekrar tırmanacakmışım gibi acı çektim. Akşamüstü, Regency'nin kapımı vurduğu zamanki düzeye yeniden varmıştım. Porsche'me bindim. Belki de Pangborn, Jessica'nın işini bitirdikten sonra

benim arabaya gelmiş, kızın kanının son kalanlarını benim koltuğa sürmüştü. Nasıl kanıtlardım ben bunu? Her neyse, arabayı ormana sürdüm, yol kenarında durdum, inip patikaya sardırdım, katedral kapısına tos vuran koç gibi yüreğim vura vura, alnımdan terler damlaya damlaya kayayı yerinden oynattım, kolumu içeriye uzattım ve hiçbir yere değemedim. O kovuğu ne kadar aradığımı anlatamam size. Fenerim neredeyse alttaki toprakları delecekti. Ama benim kutuyu çıkardığımda orası bomboş kaldı. Kafa gitmişti. Kovukta bir tek o kutu, içinde de marihuana kavanozları duruyordu. Çevreme üşüşen ruhlar üzerime atılmadan o ormandan nasıl hızla kaçtığımı anlatamam.

Beş

Fakat otoyola vardığımda panikten kurtulmuştum. Eğer nice içki gecelerinin nice kötü sabahları beni, kendimi bu işe bağlama noktasına getirmişse bile, (ne yaptığımı o kadar az hatırlıyordum ki), en azından o günden bu yana tekrar belleğimi kaybetmemiş olduğumdan hemen hemen emindim. Eğer bu doğruysa, o zaman sarışın kafayı o kovuktan ben kendim çıkarmış olamazdım. Bu işe bir başkası daha bulaşmıştı. Demek ki cinayet de benim işim olmayabilirdi.

Ama beri yandan... her geceyi yatağımda geçirdiğimden nasıl emin olabilirdim? Hoş bugüne kadar hiç kimse bana uyurgezer dememişti. Dalgaların sesi nasıl sular yükselmeye başladığında geri gelir, dinlemesini bilenler onu hemen duyarsa, ben de bir tür güvenin benliğime tekrar dönmeye başladığını hissettim. Eğer ona da güven denebilirse tabii. Demek son şansımı kaybetmiş değildim. Bu duygum, kaybedeni tekrar barbut masasının başına getiren duyguya benziyordu.

Yeni cesaretim beni evime dönebileceğime, ora-

da bir dereceye kadar ayık kalabileceğime, yatıp uyuyabileceğime inandırıyordu. Başardım da. Sabah olduğunda buna pek de şaşmadım. Yatağıma belli bir amaçla yatmış olduğumu da kabullenmem gerek. Uykumun en derin köşelerinde bir tartışmadır olup gidiyordu kafamda. Madeleine'i görmeli miydim, yoksa görmemeli miydim? Hevesle yatağıma gidip hızla uyuyuşum bu amacın ciddiliğine tanıktı.

Sabah olduğunda ortada sorun kalmamıştı. Patty'nin gidişinin yirmi sekizinci günü olan bugün Madeleine'i görmeye gidecektim. Başka her şey bekleyebilirdi. Kahvaltımı ettim, köpeğin tabağını yıkadım. Bu arada hayvanın bana karşı duyduğu korkunun kalmadığını, fakat büyük bir çekingenliğe dönüşmüş olduğunu da gördüm. Bu hafta hep benden uzak durmuştu. Ama onun benden uzaklaşma nedenlerini düşünüp kaygılanmadan önce önüme Cape Cod rehberini çektim ve Alvin Luther Regency'nin Barnstable kasabasındaki evinin telefon numarasını buldum.

Saat dokuzdu. Tam telefon edilecek zamandı. Regency herhalde otuz millik Provincetown yoluna koyulmuştu. İşine gelmediyse bile, yolda olmalıydı en azından.

Yanılmamıştım. Telefondaki ses Madeleine'in sesiydi. Yalnız olduğunu da anladım.

«Alo,» dedi. Evet, yalnızdı. Sesi berraktı. Odada bir başkası daha olsa, hep belli ederdi sesinden.

Bir an sustum, sonra, «Selâm yollamışsın,» dedim.

«Tim.»

«Evet, Tim.»

«Hayatımın erkeği.» Sesinde alay vardı. Uzun zamandan beri duymamıştım o tonu. «Sen şu kısa bölümde anlatılan adam değil miydin?» dese, yine aynı

anlama gelirdi. Evet, sesinde birtakım yankılar seziliyordu.

«Nasılsın?» diye sordum.

«İyiyim. Ama sana selâm yolladığını hatırlamıyorum.»

«İyi haber alan kaynaklar, yolladığını söyledi.»

«Evet, sen gerçekten Tim'sin,» dedi. «Ah, Tanrım!» Sanki ona ancak yeni yeni ulaşabiliyordum. Evet, Tim... telefonda... bunca yıldan sonra. «Hayır tatlım, sana selâm yollamadım,» dedi.

«Evliymişsin diye duydum.»

«Evet.»

Sessizlik oldu. Onun geriliminin arttığını hissettim, boynumda ter taneleri belirdi. Eğer o telefonu kapatırsa, bugünle ilgili tüm umutlarım son bulacaktı. Ama içgüdülerim yine de konuşmamamı, sessiz beklememi öğütlüyordu.

«Nerede oturuyorsun?» diye sordu sonunda.

«Yani bilmiyor musun?»

«Hey dostum... yirmi soru mu oynuyoruz? Bilmiyorum.»

«Lütfen bayan, sert çıkmayın.»

«Kes zırıltıyı. Burada kafamı toparlamaya uğraşıyorum...» Demek sabah uyandığı anda ben aramıştım. «Sen de kalkmış, dün birlikteymişiz gibi telefon ediyorsun.»

«Dur bir dakika,» dedim. «Sen benim Provincetown'da oturduğumu bilmiyor musun?»

«Orada kimseyi tanımam. Duyduklarım doğruysa tanımayı da istemem.»

«Haklısın,» dedim. «Saatin her vuruşunda kocan eski satıcı dostlarından bir tanesini daha tutukluyor.»

«Amma iş!» dedi. «Ne korkunç, değil mi?»

«Nasıl oldu da polisle evlendin sen?»

«Bir on sentin daha var mı? İstersen ödemeli ara.» Telefonu kapattı.

Arabama bindim.

Onu görmem şarttı. Eski bir aşkın küllerine üflemek başka şeydi, bir cevabın vaadini sezmek de başka şeydi. O anda tutku denen şeyin kökünü görür gibiydim. Cevabını bulamayacağımız sorulara tahammül edemeyişimiz boşuna değildir. O sorular insanın beyninde koca koca delikler gibi oturur durur. Sanki hiç yükselmeyecek binaların temeli olmak üzere kazılmış gibidirler. Islak, çürümüş, ölü olarak ne varsa hep o deliklerde toplanır. İnsan kendisini içkiye gönderen tutkuların sayısını, dişlerindeki çürüklerde birer birer sayabilir. Ortada kararsızlık yoktu, soru yoktu o halde. Onu görmem şarttı.

Ne kadar da hızlı gittim! Tam günümdü. Provincetown'dan çıktığımda, solgun kasım güneşi tepeleri cennettelermiş gibi bir garip aydınlatıyordu. Rüzgâr hep kum üfürüyordu. Tepelerin dorukları sisli bir tabakanın gerisinde, netliğini kaybediyordu. Otoyolun öbür tarafında, körfeze doğru, turistler için kurulmuş küçük beyaz bungalovlar tıpkı köpek kulübeleri gibiydi. Pencerelerine tahta çakılınca yaralıymış gibi bir hava gelmişti bungalovlara. Ağaçlar da çıplaktı. Yiyeceksiz bir diyarda geçirecekleri kışa hazırlanan hayvanları andırıyorlardı.

Tehlikeyi göze aldım, trafikçilerin radarı yakalarsa beni kodese tıkacak hızla ilerledim. Yine de oraya pek çabuk vardım diyemem. Çünkü yarı yolda birden aklıma geldi... Barnstable ufacık bir yerdi. Porsche'yle gelip adres soran biri hemen dikkati çekerdi. Komşulardan birinin Alvin Luther'e bu akşam, spor arabasını kapının üç yüz metre uzağına parkeden konuğun kim olduğunu sormasını da istemiyordum. Cape'

in bu taraflarında kış nüfusu kuşlar kadar tetikte ve insafsız olur. Memur gibi düzenli yaşarlar. Arabanızı tanımıyorlarsa plaka numaranızı bile not ederler. Hep kötü niyetli birilerini beklerler. Bunu düşününce, Hyannis'te arabamı parkettim, oradan dikkati çekmeyen bir Galaxy kiraladım. Yoksa Cutlas miydi? Galiba Cutlas'di. Her neyse, önemi yok. Hertz bürosundaki kızla Amerikan arabalarının birbirine benzerliği konusunda şakalaşacak kadar yerindeydi keyfim. Herhalde kız beni LSD falan aldım sanmış olmalıydı. Kredi kartımı pek dikkatle inceledi, beni on dakika bekletti, neden sonra telefonu kapatıp bana kartımı iade etti. Ben de bu arada mali durumumu düşünüp kaygılanma fırsatı buldum. Patty Lareine, giderken çek hesabımızı boşaltmıştı. Visa, Master Card ve American Express kartlarımı da kesmişti. Bunların hepsini daha birinci hafta öğrenmiştim. Ama benim gibi kocalar, Patty Lareine gibi karıları ne yaparsa yapsın, yine bir iki yedek çare bulundurur nasılsa. Diners Club kartım hâlâ yanımdaydı. Onu hep yeniler, ama hiç kullanmazdım. Patty onu farketmemişti. Şimdi o kart hem karnımı doyuruyor, hem içkimi, benzinimi alıyor, hem de bu arabayı kiralıyordu. Bir aya yakın zamandan beri. Er geç Patty Lareine'e birkaç fatura yollanacak demekti. Sonra, hesabımı kesecekti tabii. Parasızlık belki baş derdim olacaktı. Vız geliyordu. Mobilyaları satardım. Para, başkalarının oynadığı bir oyundu. Ben yalnızca oyuna katılmak zorunda kalmayacak kadarıyla yetinirdim. Böyle bir iddiada bulunana hiç kimse inanmaz ama... biliyor musunuz... ben inanıyorum.

Bütün bunlar ana konudan uzaklaşma sayılır elbette. Barnstable'e yaklaştıkça, Madeleine beni içeri almazsa ne yapacağımdan korkmaya başladım. Ama

az sonra bu tedirginlikleri bırakıp oraya nasıl varacağıma dikkat yöneltmek zorunda kaldım. Buralarda insanın yolunu bulması pek de otomatik yer alan işlerden değildi. Barnstable dolayları son yirmi yıl içinde bir yığın yeni asfaltlanmış yol ve yeni dikilmiş mahalleler topluluğuna dönüşmüştü. Geri kalan alanı çoğunlukla çamlar kaplıyordu. Burayı eskiden beri tanıyanlar bile, son eklenen sokakları bilemiyor, kendi evlerinden iki mil uzaklaşsalar yolları karıştırmaya başlıyorlardı. Bu yüzden tedbirli davrandım, Hyannis' de bir emlâk şirketinde durdum. Barnstable'ın büyütülmüş bir planı vardı orada. Alvin Luther'in oturduğu küçük sokağı sonunda görebildim. Yüz metreden uzun olamazdı o sokak. Haklı çıktım. Anayoldan sapan ve birbirine pek benzeyen altı minik sokaktan biriydi. Tek testerenin altı dişi gibi. Ya da daha insaflı davranalım da, tek motorun altı silindiri gibi diyelim. Yolun sonunda, tıpkı beklenebileceği gibi, meme başını andırır bir meydancık vardı. Ancak U dönüşü yapılabilirdi oradan. O meydancığın çevresinde beş tane birbirinin eşi Cape Cod tipi ahşap ev vardı. Her birinin bahçesinde bir çam ağacı göze çarpıyordu. Posta kutuları değişik renklere boyanmıştı. Çöp varilleri, çimenlerinde üç tekerlekli bisikletler göze çarpmaktaydı. Ben meydanlığa gelmeden parkettim.

Kapıya kadar elli gereksiz adım atmak elbette dikkati çekecekti. Kimse görmeden kapısına varıp çalmam, sonra geri dönüp arabama binmem mümkün değildi. Ama arabayı bir başka evin kapısında bırakıp da ev sahibini telâşlandırmak hiç olamazdı. Ne yapayalnız bir yerdi bu çamlık mahalle! Bir zamanlar buralarda Kızılderili mezarları bulunması gerektiğini düşündüm. Madeleine kendi keyifsiz zamanlarına uyan bu ruh halini elbette kabullenirdi. Buradan an-

cak daha iyiye gidilebilirdi. Oysa Patty'ninki gibi bir ev, o parlak renkleriyle bunun tam tersiydi. Madeleine için bundan kötüsü olamazdı.

Kapının ziline bastım.

Ayak sesini duyuncaya kadar, onun evde olduğundan emin olamadım. Beni görür görmez titremeye başladı. Rahatsızlığı sanki ağzından sözler çıkmışçasına açıktı. Bir yandan seviniyor, bir yandan kızıyordu ama, şaşırmadığı kesindi. Makyajını yapmıştı. Genellikle akşama kadar yüzüyle meşgul olmayan bir insandı. Demek ki konuk bekliyordu. Konuk da besbelli bendim.

Ama beni pek iştiyakla karşılamadı. «Delisin,» dedi. «Böyle bir şey yapmanı bekliyordum zaten.»

«Madeleine, gelmemi istemiyorsan telefonu kapatmayacaktın.»

«Seni geri aradım. Cevap çıkmadı.»

«Adımı telefon rehberinde mi buldun?»

«Karının adını buldum.» Beni süzdü. «Kapatma hayatı sana yaramamış,» dedi sonunda.

Madeleine yıllarca bir New York bar-restoranında hostes olarak çalışmıştı. Pozu bozulsun istemezdi. Elinin titremesi geçmişti artık. Ama sesi pek istediği düzeyi tutturamıyordu.

«Dur, sana gerçekleri sıralayayım,» dedi. «Evimde beş dakika kadar kalabilirsin. Ondan fazla uzatırsan komşular birbirlerine telefon edip senin kim olduğunu anlamaya çalışırlar. Pencereden dışarıya baktı. «Buraya yürüyerek mi geldin?»

«Arabam yolda.»

«Harika. Bence hemen gitsen iyi edersin. Adres sormaya geldin, tamam mı?»

«Komşuların kim ki bu kadar saygı duygusu yaratıyorlar?»

«Solda bir eyalet polisi ailesi var, sağda da emekli bir çift. Bay ve Bayan Gözetle.»

«Belki Mafia'dan tanıdığın eski dostlardır diye düşünmüştüm.»

«Eh, Madden... aradan on yıl geçti, hâlâ klas gösteremiyorsun.»

«Seninle konuşmak istiyorum.»

«Boston'da bir otel odası bulalım öyleyse.» Defol demenin eşiydi bu.

«Seni hâlâ seviyorum,» dedim.

Ağlamaya başladı. «Ne kadar kötü adamsın,» dedi. «Gerçekten ahlâksızsın.»

Onu kucaklamak geldi içimden. Doğrusunu söylemek gerekirse, onu hemen yatağa atmak geldi. Ama zamanı değildi. O kadarını öğrenmiştim on yılda.

Eliyle ufak bir hareket yaptı. «Gel içeriye,» dedi.

Salon da eve uygundu. Katedral tavanı gibi bir tavanı, fabrika yapımı duvarları, sentetik maddelerden bir halısı, Hyannis'deki taksitçiden alınmış bol bol da mobilya. Kendinden bir iz yoktu burada. Şaşmadım. Vücuduna çok özen gösteriyordu. Kıyafetine de, makyajına da, sesine de, yürek biçimindeki yüzüne de. Güzel ağzının en küçük bir kıvrılmasıyla her türlü ifadeyi yansıtabilirdi. Alaycı, nefret dolu, kızgın, esrarengiz, şefkatli... ne isterse. Kendi kendinin eseriydi. Öyle de görünüyordu. Ama çevresi... o başkaydı. Madeleine'i ilk tanıdığımda çok kötü bir apartman dairesinde oturuyordu. Nissen'in evini bir kere daha anlatsam da aynı şey. Ondan bir iki yılda usanışımda bunun rolü büyüktü. Elimde konutundan bağımsızlık almış bir kraliçe vardı. Bir İtalyan kraliçeyle oturmak da, bir Yahudi prensesle oturmaktan daha kolay değildi ki!

«Alvin mi aldı bütün bunları?» diye sordum.

«Ona öyle mi diyorsun? Alvin mi?»

«Sen ne diyorsun?»

«Belki galip diyorumdur,» dedi.

«Senin selâmını bana gelip getirmişti.»

Haberi tepkisini saklayamadı. «Ona senden hiç söz etmedim,» dedi.

Belki de doğrudur, diye düşünüyordum. Beni tanıdığı zaman da başkalarından hiç söz etmemişti.

«O halde nereden öğrendi kocan seni tanıdığımı?» diye sordum.

«Ara, cevabı bulursun.»

«Acaba Patty Lareine mi söylemiştir dersin?»

Madeleine omuz silkti.

«Onun Patty Lareine'i tanıdığını nereden biliyorsun?» diye sordum.

«İkinizle nasıl tanıştığını anlatmıştı bana. Bazen çok şey anlatır. Burada pek yalnızız.»

«Demek benim Provincetown'da olduğumu biliyordun.»

«Unutmayı başarmıştım.»

«Neden yalnızsınız?» diye sordum.

Başını iki yana salladı.

«İki oğlunuz var bakacak. O seni meşgul ediyor olmalı.»

«Neden söz ediyorsun sen?»

Sezgilerim doğru çıkmıştı. Bu evin çocuklu ev olmadığı belliydi zaten. «Kocan,» dedim. «İki çocukla resmini gösterdi.»

«Ağabeyinin çocukları onlar. Benim yok. Biliyorsun, olamıyor.»

«Niye yalan söylesin bana?»

«Yalancıdır,» dedi Madeleine. «Şaşılacak şey mi? Çoğu polisler öyledir.»

«Onu sevmiyormuş gibisin.»
«Zalim, dayanılmaz bir itoğludur.»
«Anlıyorum.»
«Ama onu seviyorum.»
«Ya.»

Gülmeye başladı. Sonra ağlamaya başladı. «Özür dilerim,» dedi, holün gerisindeki banyoya girdi. Salonu bir daha inceledim. Ne yağlı boya, ne de röprodüksiyon asılıydı. Yalnızca bir tek duvarda, Regency'nin çeşitli üniformalar içinde otuz kadar fotoğraflı çerçevelenmiş durumda göze çarpıyordu. Yeşil Bere, Eyalet Polisi, ötekileri pek tanımıyordum. Bazı fotoğraflarda siyasal görevlilerle, bürokrat tipli birileriyle el sıkışıyordu. İki adam vardı ki, FBI olduklarına kalıbımı basabilirdim. Regency bazen spor ya da başka başarıları simgeleyen kupalar alırken görülüyordu. Bazen de kupa veriyordu. Büyükçe bir resimde Madeleine kadife bir elbise giymiş olarak gözükmekteydi. Yakası iyice açıktı. Çok güzel görünüyordu.

Karşı duvarda bir silah koleksiyonu asılıydı. Silahtan pek anlamadığım için koleksiyonun ne kadar değerli olduğunu bilmeme olanak yoktu. Üç şotgan ve on tüfek görüyordum. Duvarın yan tarafına doğru, önü çelik kafesle kapaklı bir cam kutu vardı. İçinde iki tane altı patlar tabancayla üç tane de şişko el tabancası duruyordu. Bana Magnum gibi geldi bunlar.

Onun banyodan hâlâ çıkmadığını görünce üst kata hızlı bir gezi yaptım, büyük yatak odasının ve konuk yatak odasının önünden geçtim. Yine aynı türde mobilyalardı hepsi. Derli topluydu. Yataklar yapılmıştı. Bu durum Madeleine'in karakterine pek de uymuyordu.

Aynanın köşesine bir kâğıt parçası sıkıştırılmıştı.

Üzerindeki yazılarda:

İntikam, zevk sahibi kimselerin,
soğuk yediği bir yemektir,

Eski İtalyan atasözü

diye yazılıydı.

Kendi el yazısıydı Madeleine'in.

Ben aşağıya indikten hemen sonra o banyodan çıktı.

«İyisin ya?» dedim.

Başını evet anlamında salladı. Koltuklardan birine oturdu. Ben de ötekine oturdum.

«Merhaba, Tim,» dedi.

Ona güvenip güvenmemekte kararsızdım. Onunla konuşmaya ne kadar çok ihtiyaç duyduğumu daha yeni yeni anlıyordum. Ama eğer Madeleine içimi açacağım en uygun insan değilse... o zaman içimi açabileceğim en uygunsuz insan demekti.

«Madeleine, sana hâlâ âşığım,» dedim.

«Bir sonraki maddeye geçelim,» dedi.

«Neden evlendin Regency ile?»

Soyadını kullanmam hatâ oldu. Evliliğine dokunmuşum gibi katılaştı. Ama ben de adamdan galip diye söz etmekten bıkmıştım artık.

«Senin suçun,» dedi. «Beni Koca Kambur'a tanıştırmak zorunda değildin bir kere.»

Bu düşüncenin sonunu getirmek zorunda değildi elbette. Ne demek istediğini, neyi söylemekten vazgeçtiğini çok iyi biliyordum. Ama o kendini tutamadı.. Sesi Patty Lareine'in bir zayıf taklidi gibi çıktı. Çok fazla kızgındı. Yaptığı taklit zorlamaydı. «Evet, öyle, beyefendi,» dedi Madeleine. «Koca Kambur'dan bu yana, dev organlı erkeklere karşı bir tutku var içimde.»

«İçki ikram etme âdetin var mıdır?»

«Gitme zamanın geldi. Seni hâlâ sigorta satıcısı diye yutturabilirim.»

«Baksana... korkuyor musun Regency'den?»

Aslında onu yönetmek zor değildi. Gururunu dik tutmak zorunda olan insanlardandı. «Bana değil, sana kızar,» dedi.

Cevap vermedim. Regency'nin öfke derecesini hesaplamaya çalışıyordum. «Kötü mü davranır sence?»

«Arkadaş, o başka kategoriden adamdır.»

«O ne demek?»

«Çok kötü olabilir.»

«Kafamı kesişini seyretmek hiç hoşuma gitmezdi.»

Şaşırmış göründü. «Sana anlattı mı onu?»

«Evet,» diye yalan söyledim.

«Vietnam'da hani?»

Başımı salladım.

«Eh, bir vuruşta bir Vietcong'un kafasını kılıçla uçurabilen adamı dikkate almak gerek,» dedi. Böyle bir fiilden pek dehşete kapılmamıştı. Yani... pek fazla kapılmıyordu. Madeleine'deki intikam duygusunun derinliğini düşündüm. Bir iki kere bir arkadaşı, benim önemsiz bulduğum bir konuda gücendirmişti onu. Asla affetmezdi. Ama Vietnam'da yeralmış bir idam, onun içinde çok şeyleri karıştırabilirdi.

«Anladığıma göre Patty Lareine'le pek mutsuzsun,» dedi Madeleine bu sefer.

«Evet.»

«Seni bir ay önce terketmiş.»

«Evet.»

«Onu geri istiyor musun?»

«Ne yapacağımdan korkuyorum.»

«Eh, onu sen seçtin.» Büfenin üzerinde bir sürahi

içinde viski duruyordu. Eline aldı, iki bardak getirdi, her birimize bir buçuk santim sek içki doldurdu, buz atmadı. Bu da geçmişten gelme bir töreydi. «Sabah ilâcımız,» derdik ona. Tıpkı eskiden olduğu gibi, yudumladığında yine ürperdi.

«Onu nasıl bana tercih ettin?» demek istiyordu aslında Madeleine. Bu sözler ağzından çıksa bu kadar net anlaşılmazdı.

Asla yüksek sesle sormayacağı bir soruydu bu. Ben de minnet duyuyordum. Ne cevap verebilirdim ki? Ağız seksinin değer ölçüsüne yorumla, canım, mı diyecektim?

Ama benim çoktan kaybettiğim ortaçağ kadını, bu arada bir vuruşta insanın kafasını uçuran erkekleri beğenmeye başlamıştı.

Madeleine'le yaşamanın en güzel yanlarından biri, bir salonda karşılıklı otururken birbirimizin düşüncelerini sanki aynı kuyudan çekiyormuşçasına net biçimde duyabilmemizdi. Böyle olunca, o da benim son düşüncemi duymayı başardı. Dudağındaki o kıvrılmanın anlamını çok iyi biliyordum. Tekrar yüzüme baktığında, Madeleine'in içi nefret doluydu.

«Al'a senden söz etmedim,» dedi.

«Ona öyle mi diyorsun?» diye sordum. Sözü dolaştırmak zorundaydım. «Al mi diyorsun?»

«Kes sesini,» dedi. «Ona senden söz etmedim çünkü gerek yoktu. Seni dağlayarak çıkardı yüreğimden. Regency yaman aygırdır.»

Hiçbir kadın bu kelimeyle böylesine canımı yakmamıştı o güne kadar. Patty Lareine hiç yaklaşamamıştı bile. «Evet,» dedi Madeleine. «Sen ve ben birbirimizi sevdik. Ama Bay Regency ile flörte başladığımızda, bir gecede beş kere sevişebiliyordu ve beşincisi de birincisi gibi iyiydi. Sen ise en iyi günlerinde

bile Bay Beş'e yaklaşamazsın. İşte ben ona öyle diyorum, aptal.»

Tüm kararlılığıma rağmen, bu konuşmanın gözlerime getirdiği yaşlar gözlerimi yakıyordu. Bir yaradan kumlar temizlenirken duyulan acı gibiydi. Ama o anda ona bir kere daha sırılsıklam âşık oldum. Bu kelimeler bana ömrümün sonuna kadar haddimi bildirecekti. Ayrıca, içimde öldü sandığım bir gururu da kımıldatıyordu. İşimi bitirmeden bir gece önce ona Bay Beş hayranlığını unutturacağıma ahdetmiştim.

Ama ben oradan ayrılmadan önce sohbetimiz bambaşka bir yöne kaydı. Bir süre sessiz oturduk. Sonra... sessiz oturmadık. Sanıyorum yarım saat kadar sonra gözyaşları rimellerini akıtmaya başladı, yüzünü silmek zorunda kaldı.

«Tim, gitmeni istiyorum,» dedi.

«Peki. Yine gelirim.»

«Önce telefon et.»

«Peki.»

Beni kapıya kadar geçirdi. Birden durdu, «Sana söylemem gereken bir şey daha var,» dedi. Başını şöyle bir salladı. «Ama eğer söylersem kalıp konuşmak isteyeceksin.»

«Yapmayacağıma söz veririm.»

«Olmaz. Sözünü bozarsın,» dedi. «Dur, bekle bir dakika.» Bir yazı masasına yürüdü, oradaki bloknotun bir yaprağına bir şeyler yazdı, yapıştırdı, bana uzattı.

«Bu sözü tutabilirsin işte,» dedi. «Yolun yarısını aştıktan sonra okumanı istiyorum. Aç, oku, sonra düşün. Onu konuşmak amacıyla bana telefon açma. Bildiğimi söylemiş oluyorum sana. Nereden bildiğimi sorma.»

«Altı söz etti verdiğim,» dedim.

«Bay Altı,» dedi bana. Yaklaştı, dudaklarını bana uzattı. Ömrümde karşılaştığım en dikkate değer öpüşlerden biriydi. Ama içinde pek fazla ihtiras yoktu. Bir tek, kalbinin sevecenliğiyle öfkesi iletilmiş oldu bana. Bu karışımın beni şaşırttığını itiraf etmem gerekir. Usta bir boksör beni bir sol, bir sağla gafil avlamış gibi. Gerçi bu bir öpücüğü tanımlayacak söze benzemiyor, kalbimin duygularını da yansıtmıyor ama, komşuların evi önünden arabama doğru yürürken dizlerimin nasıl lastik gibi hissettiğini anlatabilmek için söylüyorum.

Altı sözü de tuttum, Hyannis'de arabayı teslim edene kadar notu açmadım. Hattâ oradan kendi arabama binip Eastham'a kadar da geldim. Orada yolun kenarına yanaşıp durdum, notu birkaç saniyede açıp okudum. Üç saniyede. Ona telefon açmadım. Notu bir daha okudum. «Kocam senin karınla bir aşk yaşıyor. Onları öldürmeye hazır değilsen bu konuyu konuşmayalım,» diye yazılıydı.

Porsche'mi yeniden çalıştırdım. Dikkatimi yola veremiyordum. Bunda da şaşılacak bir şey yoktu. Ulusal Park Servisi'nin Marconi Plajı levhasına gelince 6 numaralı yoldan saptım, Atlas Okyanusu'na bakan tepelere doğruldum. Dört tekerimi Park Servisinin ayırdığı yerde bıraktım, yürüyerek ilerleyip bir kum tepesinin dibine oturdum, avuçlarıma kumları alıp alıp akıtmaya, bir yandan düşünmeye koyuldum. Buraya ilk gelen göçmenler acaba buradan mı geçip Cape Burnu'nu dolaşmış, Provincetown'a öyle mi gelmişlerdi. Marconi'nin ilk telsiz mesajlarını Okyanusa yollaması için amma da uygun bir yerdi burası! Böyle koca koca konuları düşünen kafam birden boşalıverdi. İçimi çektim, daha başka telsiz mesajlarını düşünmeye başladım. Jeanne d'Arc'la Gilles de Ra-

is arasındakileri, Elizabeth'le Essex arasındakileri, Çariçeyle Rasputin arasındakileri, ve kendi mütevazi tarzımız içinde, Madeleine'le benim aramdakileri. Kumları bir avucumdan ötekine akıtırken, Madeleine'i artık görmüş olduğuma göre, şimdi durumumun nasıl olduğunu düşünmeye çalıştım. Her şey Alvin Luther Regency'de mi düğümleniyordu?

Tüfek kullanmayı ancak bilirdim. Tabancayla hiç becerikli değildim. Beş yıldır bir yumruk bile savurmamıştım. Bir yandan içki, bir yandan son yıllardaki duman... herhalde karaciğerim iki kişiye yetecek kadar büyümüş olmalıydı. Ama Regency ile kapışmayı düşününce eski cesaretimin birazını geri kazanır gibi oldum. Hayata kavgacı olarak başlamamıştım. Görünüşe göre kavgacı olarak da bitirmiyordum. Ama arada geçen yıllarda, barda çalışırken birkaç taktik öğrenmiştim. Kodeste de artmıştı becerilerim. Pis hilelerin ustasıydım. Zaten önemi yoktu. Sokak kavgalarında öyle mel'un davranıyordum ki, beni zorla oradan uzaklaştırmak zorunda kalıyorlardı. Babamın kanı geçmişti bana da. Sloganını da devralmış gibiydim. Sert erkekler dansetmez.

Sert erkekler dansetmez. Bu garip söz belleğimi yeni yetmelik yıllarıma döndürdü. On altı yaşımda Altın Eldiven'e gidip geldiğim günlere döndüm. Şu anda, elimde Madeleine'in notuyla oturduğum yerden çok uzaklardaydım. Yoksa pek de uzak değil miydim? Ne de olsa, ilk defa bir insanın canını yakma isteğini Altın Eldiven'de duymuştum. Kumların üzerinde otururken kendi kendime gülümsemeye başladım. Kendimi yine eski gözümle görüyordum. On altı yaşımda. Hep sert biri gibi düşünürdüm. Ne de olsa, mahallenin en sert babası benimkiydi. Onun gibi olamayacağımı o zaman da bilirdim ama, lise ikideyken

futbol takımına girmeyi başaracak kadar serttim. Başarıydı bu! O kış, futbol bitince içimde tüm dünyaya karşı nasıl kontrol edemediğim bir nefretin geliştiğini de unutmuyordum (O yıl annemle babamın boşandığı yıldı). Babamın barına yakın yerdeki jimnastik salonlarından birine yazılmak istedim. Dougy Madden'in oğlu olduğuma göre de, Altın Eldiven'i seçmek zorunda kaldım.

Exeter'den tanıdığım bir Yahudi çocuk, on üç yaşına geldiği yılın ömrünün en kötü yılı olduğunu anlatırdı. Tüm zamanını Bar Mitzvah'sına hazırlanmakla geçiriyormuş. Hiçbir gece yatağına girerken, uyuyacak mı, yoksa uyanık yatıp da havrada, iki yüz kadar aile dostu önünde yapacağı konuşmayı mı prova edecek, önceden bilemiyormuş.

Ben de ona, bunun aşağı yukarı Altın Eldiven'de geçirilen ilk akşam kadar kötü olduğunu anlattım. Bir kere insan ortaya yarı çıplak çıkıyordu. Kimse onu buna hazırlamamıştı. Salonda beş yüz kişi kadar bir kalabalık vardı. Bazıları sizden hoşlanmıyordu. Öteki adamı destekliyordu. Size bakışlarında eleştiri okunuyordu. Derken hasmınızı görüyordunuz. Dinamit gibi bir şeydi.

«Neden yaptın?» diye sordu arkadaşım.

Ona gerçeği söyledim. «Babamı mutlu etmek istiyordum.»

Bu kadar yüce amaca sahip bir genç olduğum halde, soyunma odasında yine de midemde sinirlerimin etkisini hissettim. Başka sporcular da vardı o soyunma odasında. Onlar da benim gibi mavi köşeyi alacaklardı. Koridorun karşı tarafındaki soyunma odasında da, kırmızı köşe boksörlerinin soyunma odası vardı. Her on dakikada bir falan, içimizden biri çıkıp büyük salona gidiyor, biri de oradan geri dönü-

yordu. Hızlı dostlukları yaratan en büyük etken küçük düşmek oluyor. Birbirimizi hiç tanımıyorduk ama habire birbirimize iyi şanslar diliyorduk. İnanarak. Her on dakikada bir, demin söylediğim gibi, içimizden bir çıkıp gidiyordu. Az sonra da geliyordu. Kazanmışsa sevinç içinde oluyor, kaybetmişse sefil görünüyordu ama, hiç değilse bitmiş oluyordu iş. Bir tanesini taşıyıp getirdiler, cankurtaran çağırdılar. Siyah bir ayı devirmişti onu. O anda, acaba maçımdan vazgeçsem mi diye düşündüm. Sesimi çıkarmamı engelleyen tek şey, en ön sırada oturan babamı düşünmem oldu. «Pekâlâ, baba,» dedim kendi kendime. «Ölümüm senin hatırın için.»

Maçım başladıktan biraz sonra boksun da, diğer kültürler gibi, yıllar boyunca edinilebileceğini anladım. Biriktirdiğim bir avuç kültür de uçup gitti. Öyle korkuyordum ki, yumruk atmayı bir an bile kesmiyordum. Rakibim şişman ve siyahtı. O da benim kadar korktuğu için, o da hiç kesmiyordu yumruk savurmayı. Zil çalınca ikimiz de kımıldayamayacak haldeydik. Kalbim patlamak üzereydi. İkinci raundda hiçbir şey yapamadık. Öyle duruyor, ters ters bakıyor, yumrukları durdurmak için kellemizi kullanıyorduk. Çünkü eğilmek çok fazla zahmetti. Yumruğu yemek, hareket etmekten daha kolaydı. Kavga edemeyecek kadar sarhoş rıhtım işçilerine benziyorduk. İkimizin de burnu kanıyordu. Onun kanının kokusunu alıyordum. Kanın da vücut kokusuna benzer bir kokusu olduğunu o gece öğrendim. Korkunç bir raund oldu. Köşeme vardığımda, aşırı hırpalanmış bir motor gibi hissediyordum kendimi.

Antrenör, «Daha iyi başarman gerek, yoksa kazanamayız,» dedi. Babamın bir arkadaşıydı.

Sesimi çıkarabildiğim zaman elimden geldiği ka-

dar resmi bir sesle (duyan olsa üniversite hazırlık kursundayım sanırdı), «Eğer maça son vermek arzusundaysanız ben itiraz etmem,» dedim.

Gözlerindeki bakış, bu sözümü ölene kadar herkese anlatacağını belli etti.

«Oğlum, sen çık da patakla onu,» dedi.

Zil çaldı. Antrenörüm dişliğimi ağzına taktı, omzumu tutup beni ringin ortasına doğru itti.

Bu sefer bir çaresizlik ve umutsuzlukla giriştim kavgaya. Deminki sözümü silmek, tükürdüğümü yalamak zorundaydım. Babam öyle bağırıyordu ki, bir ara kazanacağımı bile sandım. Bum! bir bombaya çarptım. Başımın yan tarafı sanki bir beyzbol sopası yemişti. Herhalde ringin ortasında topaç gibi dönmüş olmalıyım çünkü öteki boksörü kesik kesik hareketler yapar gibi görüyordum. Kendimi bir tarafta buluyor, sonra başka tarafta buluyordum.

O yumruk yeni adrenalin saçmış olmalıydı vücuduma. Bacaklarım o şokun sonucunda hayata dönüp dikleşti, kazık kesildi. Daire çizerek dolaşmaya, yumruk atmaya başladım. Koşuyor, eğiliyor, yumruk atıyordum (başından yapmalıydım bunu herhalde). Sonunda durumu kaptırmıştım. Rakibim boksu benden bile az biliyordu! Ne zaman solumu kaldırsam, sağ kolunu indirdiğini farkettim. Tam bu bilgimi kullanacağım sırada zil çaldı. Maç bitmişti. Onun elini kaldırdılar.

Daha sonra, yani gelip elimi sıkanlar gittikten sonra, kafeteryada babamla oturuyorduk. İkinci bir acı dalgası çökmekteydi üzerime. Koca Mac mırıldandı. «Kazanman gerekirdi,» dedi.

«Kazandım sandım. Herkes de öyle dedi.»

«Onlar dost.» Başını iki yana salladı. «Sen son raundda kaybettin.»

Hayır, şimdi artık iş bitip ben maçı kaybettikten sonra, kazandığımı sanıyordum. «O yumruğu yedikten sonraki hareketlerimi herkes çok beğendi.»

«Dostlar.» Bunu öyle bir tonda söylüyordu ki, sanki İrlandalıların baş belâsı içki değilmiş de, dostlarmış sanırdı duyan.

Kendimi babamla tartışmaya bu kadar istekli bulduğumu hatırlamıyordum. İnsanın tüm vücudu ateşler içindeyken, belki de dostlarının haksızlık dediği maçı gerçekten kaybetmiş olabileceğini düşünmesi kadar tatsız bir şey yoktur. Şiş dudaklarımın arasından, «Belki de hatâm dansetmeyişim,» dedim. Bu sözüm babama çok kasıntı gibi gelmiş olmalıydı. Devam ettim. «İlk zilde hızla çıkıp ona vurmam gerekirdi. Vur vur, kay... tarzında gidecektim. Bir vurup biraz dansedecektim. Sırası gelince de, çökertecektim onu.»

Babamın yüzü ifadesizdi. «Frank Costello'yu hatırlıyor musun?» diye sordu.

«Elbette,» dedim hayran bir sesle.

«Bir gece Frank Costello bir gece kulübünde bir sarışınla oturuyormuş. Masada Rocky Marciano, Tony Canzoneri ve İki Ton Tony Galento da varmış,» diye anlattı babam. «Orkestra çalıyormuş. Costello, Galento'ya dönmüş, «Hey, İki Ton, Gloria ile dansetmeni istiyorum,» demiş. Galento biraz ürkmüş. Patronun sevgilisiyle dansetmeyi kim ister? Ya kız ondan hoşlanırsa? Galento bunun üzerine, «Bay Costello, biliyorsunuz, ben dans bilmem pek,» demiş. Frank, «Biranı elinden bırak, piste çık ve başla,» diye buyurmuş. O zaman İki Ton kalkmış, Gloria'yı alıp piste yürümüş, kızı kol uzaklığında tutarak dansetmiş. Onlar döndüğünde bu sefer Costello aynı şeyi Canzoneri'ye söylemiş. O da mecbur kalmış Gloria'yı kaldırmaya. Der-

ken sıra Rocky'ye gelmiş. Marciano kendi de çok büyük olduğundan, Costello'yu ilk adıyla çağırabileceği kanısındaymış. «Bay Frank, ağır sikletler balo pistlerinde pek parlak olmazlar,» demiş. Costello, «Git, ayaklarını çalıştır biraz,» diye emretmiş. Rocky pist-teyken Gloria bir ara onun kulağına, «Şampiyon, bana bir iyilik yap, Frank amcanın benimle dansetmesini sağla,» diye fısıldamış.

«Numara bitince Rocky kızı masaya getirmiş. Kendini biraz daha iyi hissediyormuş. Ötekiler de cesaretlerini kazanır gibi olmuşlar. Büyük patronun nabzını ihtiyatla yoklamaya koyulmuşlar. Yavaşça, takılır gibi yapıyorlarmış. «Hey, Bay Costello,» demişler. «Bay C., haydi, siz de dansedin bayanla.»

Gloria da, «Dans eder misin lütfen?» demiş.

Herkes bir ağızdan, «Bay Frank, sıra sizde,» diye üstelemişler.

Babam anlatmaya devam etti. «Costello başını iki yana sallamış, 'Sert erkekler dansetmez,' demiş onlara.»

Babamın buna benzer beş kadar sözü vardı. Siz söylemedikçe, o da ağzına almazdı hiçbirini. «**Inter faeces et urinam nascimur,**» bunların en sonuncusu ve en mutsuzuydu. «Konuşma, yelkenlerin havası boşalır,» da en neşelisiydi. Ama benim yeni yetmeliğim sırasında en önemlisi, «Sert erkekler dansetmez,» olmuştu.

On altı yaşında, Long Island'lı bir yarım akıllıyken ne Zen ustalarını tanırdım ne de koan'ları. Ama eğer tanısaydım, bu sözü onlara yorumlardım. Anlamadığım halde hep saklamıştım o sözü yanımda. Ne kadar büyüsem, o kadar artıyordu anlamı. Şu sıra kumsalda oturup denize bakarken de bir yandan onu, bir yandan da Patty Lareine'in kişiliğimde yol açtı-

ğı erozyonu düşünmekteydim. Kendime acıma duygularım çabucak yükseldi. Yeni bir konu bulmazsam o sözü hiç düşünmemenin daha iyi olacağına karar verdim.

Herhalde babamın demek istediği yalnızca **insan sıkışınca gerilememeli** demek olamazdı. Mutlaka daha derin, daha ince bir anlamı da bulunmalıydı. Onun ifade edemediği, ya da etmek istemediği bir ince anlam daha. Ama uyguladığı kotuydu bu onun. Bir yeminden geri kalmıyordu. Felsefesinin kristalleştiği bir ilkeyi mi gözden kaçırıyordum yoksa?

O sırada, kumsalda bir adamın bana doğru yaklaşmakta olduğunu gördüm. Yaklaştıkça, ben de onu tanır gibi oldum. Tanıdıkça da kendimle ilgili düşüncelerimin çoğu solup gitti.

Uzun boylu bir adamdı ama görünüşü ürkütücü değildi. Tombuldu biraz aslında. Yakında tam armuda benzeyecekti bu gidişle. Göbeği çıkıktı. Omuzları ise hiç geniş değildi. Kum üzerinde yürüyüşünde bir komiklik vardı. Şık giyinmişti. İnce çizgili, yelekli takım elbise. Koyu gri. Çizgili gömlek (beyaz yakalı), şık bir kravat, göğüs cebinde kırmızı mendil, kolunda deve tüyü paltosu katlanmış. Kahverengi pabuçları kumlardan kirlenmesin diye eline almış taşıyordu. Soğuk kasım kumları üzerinde çoraplarıyla yürümekteydi. Komik yürümesi bundan ileri geliyordu.

«Nasılsın, Tim?» diye sordu adam bana.

«Wardley!» İki şaşkınlığı bir arada geçiriyordum. Birincisi, bu kadar şişmanladığı içindi. Son olarak boşanma mahkemesinde gördüğümde enikonu zayıftı. İkincisi de, beş yıldır gelmediğim bu plajda onunla karşılaştığıma şaşıyordum.

Wardley eğildi, elini bana doğru uzattı.

«Tim,» dedi. «Tam bir itoğlu gibi davrandım ama, bilmeni istiyorum ki sana gücenmiş ya da kin güdüyor değilim. İnsanın dostlarının sık sık söylediği gibi, hayat böyle şeylere zaman ayıramayacak kadar kısa.»

Elini sıktım. O istedikten sonra, ben nasıl reddedebilirdim ki zaten? Karısı beni Tampa'da bir barda, meteliksiz durumda bulmuştu. Beş yıla yakın bir süreden sonra ilk görüşüydü beni. Şoför olarak yanına aldı, kocasının burnunun dibinde beni yatağına kabul etti, yıllar önce Kuzey Carolina'da başlattığımız romantik olanakları da yeniden hortlatmış oldu. Sonra beni öyle kurdu ki, gerçekten adamı öldürebilecek güvenli bir yol aramaya başladım. Bulamayınca, boşanma duruşmasında Wardley'e karşı tanıklık ettim. Tanık yerine çıkıp yeminimi ettim, bir kısmı doğru olan şeyler söyledim. Bana iyi bir para karşılığında kendisi için tanıklık etmemi teklif ettiğini anlattım. Ayrıca, Patty Lareine'i Key West'de bir eve götürmemi, kendisinin oraya bir dedektif ve bir fotoğrafçı getireceğini söylediğini de anlattım. Bu tam doğru sayılmazdı. Wardley böyle bir ihtimali yalnızca lâf olsun diye, yüksek sesle düşünür gibi söylemişti. Karısını sonradan tanıklık etmek amacıyla baştan çıkarmamı istediğini de anlattım. Bu tam bir tevildi. Benim ifademin Patty'ye, avukatının video provaları kadar büyük yarar sağladığını söyleyebilirim. Wardley'in hukuk danışmanları bana yıldız tanık muamelesi ettiler. Beni eski bir serseri gibi göstermek için ellerinden geleni yaptılar. Tahmin edebileceğiniz kadar kötü davrandılar. Ama benim vicdanım da nasıl rahat edebilirdi oynadığım o rollerden sonra? Evinde şoför olduğum sürece Wardley hep bana Exeter'den okul arkadaşı gibi davranmıştı. Şansı yaver gitmemiş bir sı-

nıf arkadaşı gibi. Benim ona verdiğim karşılık gerçekten haksızlıktı.

«Evet,» diye devam etti. «Bir süre pek gücendim ama, Meeks hep bana derdi ki, 'Wardley, kendine acımayacaksın. Bu aile böyle duyguları kaldırmaz.' Umarım şu anda Meeks'i cehennemin en berbat çukurlarında cezalandırıyorlardır ama, haklı olduğu zaman da haklıydı. İnsan iyi bir öğüde rastladı mı, tutmalı onu.»

Amma garip sesi vardı. Az sonra onu da tarif edeceğim ama, şu sıra asıl suratıyla karşı karşıyaydım. Nice çirkin insan gibi onun da berbat bir huyu vardı. Kendisi ayaktayken, karşısında oturmakta olan birine lâf söylemeye kalktı mı, belinden bükülüp iki kat olur, suratını karşısındakinin soluduğu havanın tâ içine sokardı. İnsan onun soylu tükürüğünün damlalarını yemekten korkardı hep. Güneş yüzüne düşünce, hele de yakından bakınca, yulaf ezmesi gibi görünüyordu suratı. Bu kadar tertipli giyinmese, şapşal görünecekti. İnce telli siyah saçları dümdüzdü. Yüz hatları, kendi haline bırakıldığında bol ve gevşekti. Kuvvet etkisi, ciddiyet etkisi yoktu. Ama gözleri şaşırtıyordu insanı. Işıklı gözlerdi. Arasıra bir söze şaşar, yuvalarından uğrarlardı. Sanki Wardley'in ensesini şeytan okşamış gibi gelirdi karşısındakine.

Gözleri size sahip çıkmaya kalkardı hep. Sanki dünyada kendi ruhuna yakın bulduğu ilk ve tek ruh sizmişsiniz gibi bakardı yüzünüze.

Sonra bir de sesi! Babam duysa ne kadar nefret ederdi. Tanrı besbelli kendi dürüstlüğünü kanıtlamak için Wardley'in sesini âlet etmişti. Başka alanlardaki tüm kayıplarını o sesiyle telâfi ederdi Wardley. Konuşmaları önünde en züppe insan bile kaymak kesilirdi.

Eski okul arkadaşımı tarif etmek için bunca zamanı ziyan edişimin nedeni, hâlâ şok içinde bulunmamdandı. Ben raslantıya öteden beri inanırdım. Hattâ en beklenmedik şeyler olduğu zaman, insanın bunları da beklemesi gerektiğine bile inanırdım. Bu garip inancımı açıklamakta da inşallah başarılı olurum. Ama Wardley'in bu plajda belirmek için bu garip anı seçmesi... doğrusu buna mantıklı bir açıklama bulabilsem daha çok sevinirdim.

«Burada bulunman inanılır gibi değil,» dedim kendimi tutamayarak.

O başını salladı. «Benim raslantı karşılaşmalarına inancım büyüktür. Kendime bir aziz seçsem adı Serendipite olurdu.»

«Beni gördüğüne sevinmiş gibisin.»

Bunu bir düşündü. Gözleri benimkilere çakılıydı. «Biliyor musun, her şeyi hesaba katarsan, sanıyorum gerçekten sevindim,» diye karşılık verdi.

«Wardley, sen çok iyi huylusun. Lütfen otursana.»

Oturdu. Bu beni de rahatlattı. Artık habire gözlerine bakmak zorunluğundan kurtulmuştum. Ama bu sefer de bacağı, her yanı gibi şişmiş olan oyluğu dayanıyordu bana. İri, yumuşak bir fiziksel varlık. İnsanın o yönde eğilimi olsa, onu kolayca yakalar, vb. Teninde sömürülmek için yalvaran bir nitelik vardı. Kodeste ona Windsor Dükü diyorlardı. Şimdi hatırlamıştım. Windsor Dükünün gerisi kovadır, dediklerini sık sık duyardım.

«Pek iyi görünmüyorsun,» diye mırıldandı Wardley.

Üzerinde durmadım. Soru sırası bana geldiğinde, «Ne zamandan beri buralardasın?» dedim. Belki Marconi Plajından, belki South Wellfleet'den, belki de Ca-

pe'den söz ediyor olabilirdim. Hattâ belki de koskoca New England'a ne zaman geldiğini soruyordum. Ya da New York'a ve Philadephia'ya bile. Ama o elini şöyle bir sallamakla yetindi. «Konuşalım,» dedi. «Önemli konulara geçelim.»

«O daha kolay.»

«Daha kolay, Mac, haklısın. Her zaman söylerim... hattâ Patty Lareine'e de söylemişimdir. Tim'de doğuştan nezaket var' demişimdir. Tıpkı senin gibi, o da açık konuşur ama, olaya iyi bir cephe kazandırır demişimdir. Ben tabii hep öğretme peşindeydim. Ona davranış kurallarını öğretmeye amma da çok uğraştım.» Güldü. Ömürleri boyunca hep yüksek sesle gülebilmiş insanların gülüşüydü bu. Yalnız başlarınayken. Bu yüzden bu gülüşte yalnızlık tütüyordu. Ama beri yandan, bireysellik de vardı. İçindekilerin ne kadarını açığa vurduğu umurunda değildi. Olduğu gibi olabilme özgürlüğü için değerdi hepsine.

Gülmesi bitince, onu neyin bu kadar eğlendirdiğini merak ettim. Söyledi. «Sen, ben ve Patty Lareine bu yoldan daha önce de geçmiş olduğumuza göre, kestirmeden anlatayım,» dedi. «Onun işini bitirmeye ne dersin?»

Gözünde bir pırıltıyla söylüyordu bunu. Sanki Koh-i-noor elmasını çalmayı öneriyordu.

«Tümüyle mi?»

«Elbette.»

«Lâfı pek dolaştırmıyorsun.»

«O da babamın bir başka öğüdü. Konu ne kadar önemliyse, o kadar çabuk gir, derdi. Yoksa önem sana ağırlık verir, hiç teklif edemezsin derdi.»

«Belki de baban haklıydı.»

«Elbette.»

Belli ki önerisini ele alıp konuyu devam ettirme opsiyonunu bana bırakıyordu.

«Sormam gerek,» dedim. «Kaça?»

«Ne kadar istersin?»

«Patty Lareine olsa bana aydedeyi vaadederdi,» dedim. «Şu Allahın belâsı homo'dan kurtul, neyim varsa yarısı senin, derdi.» Bunu ona elimden geldiği kadar kalabalık etmek için söylüyordum. Nezaketime iltifat etmesi beni pek tedirgin etmişti. Öyle yersizdi ki! Bu sözü, bakalım yaraları kabuk tutmuş mu diye söyledim. Pek emin değildim. O gözlerini hızla kırpıştırdı. Sanki gözyaşlarının önü sıra beliren duyguları maskelemek istiyordu. «Şimdi de senin için öyle iyi şeyler söyler mi acaba?» dedi.

Gülmeye başladım. Mecburdum. Her şey bittiği zaman Patty'nin bana, Wardley'e davrandığından daha iyi davranacağını ummuştum hep. Ama belki de yanılmıştım.

«Vasiyetnamesinde adın geçiyor mu?» diye sordu.

«Hiç haberim yok.»

«Ondan bu işi yapacak kadar nefret ediyor musun?»

«Beş katı kadar.»

Hiç duraklamadan konuşmuştum. Plajda konuşuyor olmak bize istediğimizi söyleme özgürlüğü tanıyordu. Ama o anda jeton düştü. Gerçek bir duyguyu mu dile getirmiştim, yoksa Madeleine Falco Regency'nin kocasının her gece beş kere benim bir zamanki tapınağı ihlâl etmesinin öfkesi miydi ağzımdan fırlayan? Boksörler gibi, canım yumruğu yedikten saatler sonra yanmaya başlıyordu.

«Duyduğuma göre Patty sana kötü davranmış,» dedi Wardley.

«Eh, öyle de denilebilir.»

«Dayak yemiş gibisin. Bence başaramazsın bu işi.»

«Eminim haklısındır.»

«Haklı olmak istemiyorum.»

«Kendin yapsana.»

«Tim, bana asla inanmayacaksın,» dedi.

«Yine de söyle. Belki yalanları karşılaştırarak doğruyu anlayabilirim.»

«Güzel bir söz.»

«Benim değil. Leon Trotsky'nin.»

«Ya. Ronald Firbank'a göre oysa.»

«Patty Lareine şimdi nerede?» diye sordum.

«Uzakta değildir. Ondan emin olabilirsin.»

«Nereden biliyorsun?»

«İkimiz aynı gayrimenkulün peşindeyiz.»

«Niyetin onu öldürmek mi, yoksa bir ticarî anlaşmada yenmek mi?»

«Hangisi önce olursa,» dedi gözlerini devire devire. Yoksa William F. Buckley Jr.'u mu taklit etmeye çalışıyordu.

«Ama onu ölü görmeyi tercih edersin,» diye üsteledim.

«Benim elimle değil ama.»

«Neden peki?»

«İnanmayacaksın. Katilinin gözlerine bakmasını ve her şeyi yanlış anlamasını istiyorum. Hayatında en son beni görüp, 'Haa, Wardley öc alıyor,' demesini istemiyorum. O çok fazla kolay olur. Huzur verir ona. Öteki tarafta kendini toplar toplamaz, hayaletini kimin peşine düşüreceğini hemen bilir. Beni bulmak da zor değil. İnan bana, aklı karışık durumda ölmesini istiyorum. 'Tim bunu nasıl yapar?' diye soracak kendi kendine. 'Onu azımsadım mı yoksa?' diyecek.»

«Harikasın.»

«Eh, beni anlayamayacağını biliyordum,» dedi. «Ama geçmişlerimiz arasındaki farklara bakıyorum da... nasıl anlayabilirsin?»

Oturduğu yerde donmuştu. Gözleri yine bana bakıyordu. Üstelik soluğu da pek ahım şahım kokmuyordu.

«Ama onu gayrimenkul işinde yenersen, senin öc almakta olduğunu anlayacak,» dedim.

«Evet, anlayacak. Onu ben de istiyorum. Yaşayan düşmanlarımın yaptıklarımı bilmelerini isterim. Her soluk aldıklarında hatırlamalarını isterim. Evet, bunu bana yapan Wardley, desinler. Ama ölüm farklı. Ölürken kafaları karışık gitmeliler bence.»

Onu pek ciddiye almazdım ama, kodesteyken de kendisini tehdit eden birini öldürttürmüştü. Katili tutarken yanındaydım. Yine bu türlü konuşmuştu. Hükümlüler gülerlerdi ona. Ama yüzüne karşı gülmezlerdi.

«Bana o gayrimenkul işini anlat,» dedim.

«Karınla ben aynı yeri istediğimize göre, sana söylemem doğru olmaz. Patty Lareine ne zaman dönüp kollarını tekrar senin boynuna dolar, orasını kimse bilemez.»

«Evet, kapılabilirim,» derken bir yandan da Patty'nin nasıl polis kokacağını düşünüyordum.

«Söylememem gerekir ama...» Durakladı, devam etti. «Dürtülerim anlat diyor.»

O aşırı büyük, araştırıp duran gözlere bakmak zorunda kaldım. «Duygularını incitmek istemem, Tim, ama senin Patty Lareine'i tam anladığından emin değilim. Dünya kendisi hakkında ne düşünsün, vız gelirmiş gibi numara yapar. Oysa hamuru, donanmaların bayrak gemilerinin yapıldığı hamurdandır. Guru-

ru engeldir açıklamasına. Bu yüzden de, ilgilenmiyormuş gibi gözükür.»

Provincetown'a ilk geldiğimizde, yani beş yıl önce Patty Lareine'i götürdüğüm ilk toplantı gelmişti aklıma. Bazı dostlarım mahzenlerinden şarap tulumlarını çıkarıp partiye getirmişlerdi. Kadınlar da kekler yapmış, yiyecekler hazırlamışlardı. Esrar bile vardı. Patty daha başlangıçta ürkmüştü bu işten. Partilerin öncesinde hep böyle korktuğunu sonradan öğrenmiştim. Kendi öyle güzel parti verirdi ki, bunu anlamak güçtü. Ama anlattıklarına göre Dylan Thomas da unutulmaz şiir okuma seanslarının öncesinde kusarmış. Patty de milleti hayran etmişti kendine o ilk partide. Partinin canı, hayatı olmuştu. Sonradan nice partide de olacağı gibi.

Ama ne olursa olsun, Wardley'in ne demek istediğini anlıyordum. Öyle az şey için öyle çok şeyi ziyan ederdi ki Patty! Benzersiz bir ressamın, noel armağanı olsun diye kül tablalarını boyaması gibi bir ziyankârlık! Wardley'in sözünü bu nedenle kulak arkası etmedim. Acaba haklı mı diye düşündüm. Son zamanlarda Provincetown'da oturuyor olmak da çok rahatsız ediyordu Patty'yi.

«Patty Lareine'in sırrı, kendini bir günahkâr olarak görmesidir,» dedi Wardley. «Umutsuzca kaybolmuş sayar kendini. Dönülmez biçimde. Ne yapabilir bir kız bu durumda?»

«Ölecek kadar içer.»

«Onu aptalsa yapar. Bence Patty Lareine'in sorununun en pratik çözümü şeytana büyük eserler sunmaktır.»

Kendinden memnun, bekledi. Bu sözün anlaşılmasını, sindirilmesini bekler hali vardı. «Onu hep göz-

ledim,» dedi. «Son beş yılda yaptıkları arasında bilmediğim pek az.»

«Burada tanıdıkların mı var?»

Elleriyle bir işaret yaptı.

Elbette vardı. Burada kış nüfusunun yarısı işsizlik aylığıyla geçindiğine göre, bilgi toplamak için fazla para vermesi de gerekmezdi.

«Pek kopmadım,» dedi. «Gayrimenkul komisyoncularıyla ilişkim oldu hep. Cape Burnu'nu ben de kendime göre elden bırakınadım. Provincetown etkiler beni. Doğu kıyısının en ilginç balıkçı köyüdür. Portekizliler olmasa çoktan mahvolurdu burası.»

«Yani sen, Patty Lareine gayrimenkul işine mi başlayacak diyorsun?»

«Yoo, hayır. Bir darbe peşinde. West End tepesindeki harika bir evde gözü var.»

«Demek istediğin yeri biliyorum galiba.»

«Elbette bilirsin. Bildiğini de ben bilirim! Dullar Dergâhı'nda birlikte içki içtiğin o insanlar benim adamımdı. Ertesi gün komisyoncuya gidip o evi benim için almak niyetindeydiler. Hani senin erkenden beni içine yerleştirdiğin evi.» Bir ıslık öttürdü. «Bu Provincetown hayaletli bir yer. Bundan eminim. Yoksa onlarla konuşurken benim adım nereden gelebilirdi aklına?»

«Şaşılacak şey.»

«Esrarengiz güçlerin işi.»

Kafamı salladım. Kendimi pek uyanık hissediyordum. Patty Lareine mi akord ediyordu Cehennem Köyünde çalan orkestrayı yoksa?

Wardley, «Farkında mısın?» diye devam etti. «Zavallı Lonnie Pangborn o gece sarışın kızıyla yemek yerken yarıda ayağa kalkıp bana telefon etti. Benim çift yanlı iş gördüğüme inanmış gibiydi. Adım böy-

le kasabanın her yanında dumba düdük kükrerken, nasıl sessiz alış-veriş yapabileceğini bilmek istedi.»

«Eh, bir proje yattı,» dedim.

«Büyük planlarda hep olur bunlar. Plan ne kadar iyiyse, beklenmedik bir engel çıkma ihtimali o kadar artar. Bir gün sana Jack Kennedy'nin aslında nasıl öldüğünü anlatayım. Iska sanmışlardı! Bir kazalar zinciri. CIA o gün anüs'ünü iştahından ayıracak durumda değildi.»

«Evi Patty Lareine almasın diye mi almak istiyorsun?»

«Üstüne bastın.»

«Ne yapacaksın alıp da?»

«Bir bekçi tutup onu koruma altına almak bana zevk verecektir. Niyetim Patty Lareine'in her girişimine set çekmek.»

«Ama o olsa ne yapacak ki?»

Wardley tombul elini havaya kaldırdı. «Bu yalnızca benim kendi tahminim.»

«Anlat.»

«Newport Newport'tur, yerinde kalsın. Martha'nın Bağı ile Nantucket'de de emlâk işi batık durumda. Hampton'lar bir felâket. Le Frak City Pazar günleri daha cazip.»

«Provincetown onların hepsinden beter, tıkış tıkış.»

«Evet, yaz geldi mi kötü oluyor. Ama doğu kıyısı baştan başa öyle. Provincetown doğal güzelliğe sahip bir yer. Ötekiler döküntü. Sonbahar, kış ve ilkbaharda bizim P-town'u pek kimse geçemez. Bence Patty Lareine o güzel yeri alıp bir şık otel açmak istiyor. İyi yönetilirse birkaç yıla kalmaz rakipsiz olur. Mevsim dışında paraları siler süpürür. Patty bunu düşünüyor olmalı. Yardımcılarını iyi seçerse çok iyi bir

otelci de olabilir. Tim, haklı olsam da, olmasam da, şunu iyi biliyorum. O yeri takmış kafasına.» İçini çekti. «Şimdi Lonnie nalları diktiğine, sarışın da kaybolduğuna göre, kendime hemen gidip konuşacak bir temsilci bulmam gerek. Fiyat da artacaktır bu durumda tabii.»

Gülmeye başladım. «Beni inandırdın,» dedim. «Sen Patty'yi emlâk işinde yenmeyi, öldürmeye tercih edersin.»

«Elbet.» Benimle güldü. Bunu hesaplı yaptı. Neye inanacağımı bilemiyordum. Anlattığı hikâyede bir terslik var gibiydi.

Bir süre dalgaları seyrettik.

«Patty Lareine'e hayrandım,» dedi. «Şimdi gözyaşı hokkamı çıkarmak istemem ama, bir süre kendimi erkek hissettirmişti bana. Hep derim ya, insan iki dalgada da yayın yapıyorsa, iki hattan ceryan alması daha iyidir.»

Gülümsedim.

«Gülünecek bir şey yok. Ömrüm boyunca hep rektum'umun tapu hakkını elime geçirmeye uğraştım, sana onu hatırlatmak isterim.»

«Sonunda vaz mı geçtin?»

«Artık sonuca ilgi gösteren benden başka kimse kalmadı.»

«Eski şoförlük günlerimde, Patty Lareine hep seni nasıl öldürebileceğimizi düşünmeye zorlardı beni, Wardley. Sen ölene kadar huzur duymayacağını söylerdi. Biz seni öldürmezsek, sonunda nasılsa senin bizi öldüreceğini söylerdi. Zamanında epey kötü insan tanıdığını, ama senin hepsinden kinci olduğunu ileri sürerdi. Plan kurmak için çok da zamanı var, derdi.»

«Ona inanmış mıydın?»

«Yoo, pek sayılmaz. Birlikte okuldan atıldığımız günü düşünürdüm hep.»

«O yüzden mi öldürmedin beni? Hep merak etmişimdir. Çünkü, biliyor musun, ben hiç kuşkulanmadım. Sana hep güvenmişimdir.»

«Wardley, benim durumumu görebilmen gerek. Param yoktu. Sabıkam vardı. İyi yerlerde barmenlik bulamıyordum. Tanıdığım en zengin kadın, bana âşıkmış gibi davranıyordu. Benim için deli oluyor, bana paranın satın alabileceği tüm uyuşturucuları, içkileri, oyuncakları vaadediyordu. Senin işini nasıl bitireceğim konusunu hiçbir zaman ciddiye almadım. Kendimi kurdum belki ama, sifon bir türlü ağır kakayı indirmedi aşağıya. Biliyor musun neden?»

«Elbette ki hayır. Soruyorum işte.»

«Çünkü Wardley, üçüncü kata tırmanıp babanın kilitli odasına girişin geldi hep aklıma. O hikâye çok dokunmuştu bana. Ama atak tipmişsin! Sonunda vazgeçtim zaten. İstemezsen inanmamakta serbestsin.»

Güldü. Sonra bir daha güldü. Çıngıraklı sesi martıları bizim tarafa getirdi. Sanki martıların lideri bağırıyordu yanıbaşımda. «Yem var! Yem var!» diye ötüyordu.

«Çok nefis!» dedi. «Patty Lareine'in planı suya düşüyor, çünkü sen pencereye tırmanan küçük çocuğu öldüremiyorsun. Bak, bu konuşmamız beni çok keyiflendirdi. Eski sınıf arkadaşları olarak sonunda birbirimizi tanımaya başladığımıza da seviniyorum. Dur, sana ne yalancı olduğumu da anlatayım. Ben o pencereye hiç tırmanmadım. Uydurdum o hikâyeyi. Kodeste herkesin anlatabileceği bir savaş hikâyesi olmalı. Benimki de oydu. Benimle uğraşılmaz, diye bir izlenim yaratmak istedim. Ama aslında babamın gizli odasına girişim uşağı kandırarak oldu. Uşak aynı za-

manda fotoğrafları çeken adamdı, hatırladın mı? Anahtarını çıkardı, beni oraya sokuverdi. Karşılığında da tek istediği, pantolonunun önünü açmamdı. Fermuarlı değildi pantolonu. Eski moda, düğmeliydi. Yaptım. Borçlarımı hep öderim.»

Bunu söyledikten sonra ayağa kalktı, hürriyet heykeli gibi dikilip pabuçlarını havaya kaldırdı, uzaklaşmaya başladı. On adım kadar gidince durup döndü. «Belki de Patty Lareine seni ziyarete gelir! O anda içinden gelirse, bitiriver işini. Kellesine bir rakam koymamız gerekirse iki milyon küsur eder.» Sonra kolunu indirdi üşümüş ayaklarını soğuk kumlara basa basa uzaklaştı.

Daha o yeterince uzaklaşamadan, ben kendi kendime mırıldanmaya başlamıştım. Eğer şimdi kaybolan o kadın kafasını bulursam, herhalde Jessica Pond'a ait olan o sapsarı kafayı bulursam şimdiye kadar yeterince dekompoze olduğundan, belki Wardley'e onu Patty'nin başı diye yutturabilirdim. Bir servetin üstüne konardım. Hileli ve zor işti ama, iki milyona değerdi.

Sonra kendi kendime, böyle düşünebilen biri suç da işler, dedim.

Daha sonra da, düşünmek ucuz iş, dedim. Masum olduğumu gösteren şey, bu düşüncenin bende hiç heyecan uyandırmamasıydı.

Meeks Wardley Hilby III plajda yeterince uzaklaşana kadar bekledim, sonra Porsche'me döndüm, Marconi plajından ayrıldım, Provincetown yoluna koyuldum.

Yolda giderken raslantıların yapısı konusunda daha fazla bilgi sahibi oldum.

Bana izleniyorum gibi geliyordu. Gerçi emin değildim. Yemin et deseler edemezdim. Arkamda araba

falan göremiyordum. Hızlandığım zaman, beni kaçırmamak için peşimde kimsenin hızlandığı yoktu. Ama... telefonu açmadan önce arayanın kim olduğunu bilişim gibi, peşimde biri olduğu duygusunu da atamıyordum bir türlü içimden. Belki geriden geliyor, araya mesafe koyuyorlardı ama, peşimdeydiler. Porsche'me bir bibip mi takılmıştı yoksa?

Bir yan yola saptım, yüz metre kadar gidip parkettim. Başka araba gelmedi. İndim, öndeki bagaja, arkadaki motora baktım. Arka tampon altında ufacık, kara bir kutu buldum. Sigara paketinin yarısı kadardı. Yerine mıknatısla tutturulmuştu.

Gürültü çıkarmıyor, saat gibi tıklamıyordu. Elimde boş gibiydi. Ne olduğunu anlayamıyordum. Tekrar tampona yapıştırdım, 6 numaralı yola çıktım, bir mil daha gittim. Upuzun bir yokuşun üst başında durdum. Torpido gözünde bir dürbün saklardım. Martılara falan bakardım onunla. Bu sefer de alıp gerideki yola çevirdim. Tâ gerilerde kahverengi bir kamyonet yolun yanına parketmiş duruyordu. Dürbün zor seçiyordu onu. Ben durunca mı durmuşlardı? Benim hareket etmemi mi bekliyorlardı? Yoluma devam ettim. Truro'daki Pamet Yolu'na varınca, önce doğuya, sonra kuzeye, sonra batıya, sonra da güneye döndüm, dört şeritli yola tekrar çıktım. Hemen yanda durup baktım. Evet, kahverengi kamyonet yine orada duruyordu. Daha önce de görmüştüm bu kapalı kamyoneti ben. Emindim!

Arabamı bir evin önüne parkettim, tekrar ormana daldım. Kamyonette bekleyenler, bir on dakika kadar bekledikten sonra, herhalde beni birilerini ziyaret ediyor sanmış olmalılar ki, arabamı bıraktığım eve bakmak üzere ilerlediler, sonra geri dönüp geldikleri yere yöneldiler. Motorun sesini dinledim. Zor

değildi. Yollarımız kışın boş olurdu. Koca vadide onun motor sesinden başka ses yoktu.

Yine durdular. Üç yüz metre kadar ilerde olmalıydılar. Benim hareket etmemi bekliyorlardı. Bibip haber verecekti onlara benim yola çıktığımı.

Âleti koparıp ormana fırlatmak geliyordu içimden. Ya da parketmiş arabalardan birine takıp peşimdekileri akşama kadar Pamet Road'da bekletmek. Ama bunları yapamayacak kadar öfkelenmiştim. Wardley'le yaptığımız Marconi Plajı toplantısının sonucu diye ancak Porsche'me bibip konmasına yol açması beni gücendiriyordu. Besbelli ilk karşılaşmamız da raslantı değil, şeytan işi, ya da ayarlamaydı. Normal insanlar arasına dönmüştüm birden!

Zaten kamyonetin direksiyonunda gördüğüm insan da Wardley değil, Örümcek Nissen'di. Yanındaki koltukta da Stoodie oturuyordu. Wardley şu anda bir kasaba hanında Ronald Firbank okuyor, telsizini dirseğinin dibine koymuş Örümcek'le Stoodie'den haber bekliyor olmalıydı.

Evet, bibipi çıkarmayacaktım. Belki fırsat çıktığında bir işime de yarardı. Ama o âletin beni ne kadar sinir ettiği düşünülürse, bu son fikrim ancak züğürt tesellisiydi. Bir tek şeyi anlıyordum. Üzerime ne kadar çok olay gelirse, ben ilk amaca o kadar fazla yaklaşacaktım.

Altı

Otoyoldaki bunca manevradan sonra kızgındım, meraklanmıştım, susamıştım... birden aklıma geldi, Dullar Dergâhı'ndaki o geceden bu yana hiçbir bara girmemiştim. Hemen eve döndüm, parkettim, inip kasaba merkezine doğru yürüdüm. Orada iyi barlarımız vardı. 'Bay State' vardı bir kere. Ona aramızda Brig derdik. Sonra 'Poop Deck & Fish Bait' vardı. Gayriresmi adı Kan Kovası'ydı. Orada yer alan sayısız kavgaların onuruna öyle isimlendirilmişti. İyi barlardı ama pek de harika sayılmazdı. Babam gibi barmenlerin çevreye yaydığı havadan yoksundular. Bununla birlikte, karanlıktılar, insanı rahat ettirecek kadar da pistiler. Güvenilir bir rahim içindeki doğmamış bebeğin rahatlığıyla yerleşir, içkisine gömülebilirdi insan. Tepede pek az sayıda floresan yanardı. Plak makinesi öyle yaşlanmıştı ki, sesi artık zayıflamış, insanın kulak zarını patlatmaktan uzaktı. Yaz geldiğinde tabii Brig gibi bir bar, New York metrosunun iş saatlerinde olduğundan daha kalabalık olurdu. Bir hikâye anlatılır. Ben de inanıyorum. Bir yaz, Budwei-

ser'den mi, yoksa Schafer'den mi bilmem, o sıcak sidik benzeri bira firmalarından birinin halkla ilişkiler servisi, Massachussets'de en çok bira satan barlar arasında bir yarışma düzenliyormuş. Provincetown'da 'Bay State' adlı bir bar, Temmuz ayının en yüksek bira satış rakamını vermiş. Ağustos içinde, hafta içi bir sabah, birkaç yüksek yönetici, sırtlarında ince keten takımlarıyla uçağa atlayıp gelmişler. Yanlarında televizyoncular ve kameralar varmış. Ödül törenini filme alacaklarmış. Herhalde orayı ıstakoz, balık, çips servisi yapan yerlerden biri sanmış olmalılar. Hyannis dolaylarında bulunanlara benzer bir yer. Ama kendilerini kapkaranlık, leş gibi Brig'de bulmuşlar. Müşterilerden hiçbirinin gazozdan fazla bir şey almaya parası yetecek gibi değilmiş. Ama yine de iki yüz biracı, tıkış tıkış birikmiş barın önüne. Brig'in boyu bir tren vagonundan fazla değildir. Ön kapıdan, leş kokan çöp varillerine kadar olan uzaklık en fazla o kadar vardır. Yiyeceğe gelince, jambonlu peynirli bir **submarine**, ya da bir sosisli alabilirsiniz, o kadar. TV kameraları kurulmuş, bizim manyaklar da ayağa kalkıp kameralara şöyle demişler. «Bira, ha? Leş! Ne diye kırmızı ışık var sizin kamerada öyle? Fazla konuştuk, değil mi? Susalım, değil mi?»

Kışın bile kalabalık olurdu ama, insan oturacak yer bulur, kasabanın o günkü havasına girebilirdi. O gün de öğleden sonra bir yığın ticarî balıkçı teknesi dönmüştü denizden. Herhalde balıkçılar gelip içecekti. Onlar yetmiyormuş gibi marangozlar, uyuşturucu satıcıları, narkotik polisleri, yazlık ev tamircileri, Cumaları ise ellerinde devlet yardım haftalığını sallayan evlenmemiş anneler gelirdi. Bir kısım insanlar kendilerine içki ısmarlayacak bir ahbap ararlardı. Bu insanların hepsini bir dereceye kadar tanırdım. Şu sı-

ra başıma gelenlerle ilgileri olsa, hepsiyle de konuşurdum. Ama bunlar birbirine çok benzemekle birlikte, farklı bireylerdi hep. Kışları ilk bakışta hepimiz eştik. Yüzler asık, herkesin sırtında ordu artığı kılıklar.

Bir tek hikâye yeter. Ben ne de olsa Portekiz kökenli bir kasabada yaşıyorum. Hikâyemde Stoodie'den başka yerli de yok. O da zaten Portekizlilerin yüzkarasıdır. Kışın bir gün, Brig alışılmadık biçimde tenhayken, seksenlik bir balıkçı barda oturuyormuş. Sırtı kamburlaşmış, kayadan fışkırma bir ağaç gibi kıvrılmış. Bara tıpkı onun kadar artritik bir balıkçı daha girmiş. Birlikte büyümüşler, birlikte futbol oynamışlar, liseden birlikte mezun olmuşlar, birlikte balıkçı teknelerinde çalışmışlar, birlikte sarhoş olmuşlar, herhalde birbirinin karısını baştan çıkarmışlar ama şimdi seksene vardıklarında da birbirlerine duydukları sevgi ancak teneffüslerde yumruklaştıkları zamanki kadarmış. Birincisi taburesinden ayağa kalkmış, mart rüzgârı gibi boğuk bir sesle haykırmış: «Seni öldün sanıyordum!» Öteki durmuş, ters ters bakmış, gırtlağından martı gibi gıcırtılı bir ses çıkmış. «Ölmek mi? Senin cenazene geleceğim ben!» Birlikte bir bira içmişler. Bu da havayı dağıtmanın yerleşmiş yollarından biri. Portekizliler konuşurken havlamayı iyi becerirler.

Biz de onları taklit ederiz. Başka yerlerde yağmuru ölçerler, hava kirliliği endeksi çıkarırlar, topraktaki dioksin miktarını hesaplarlar. Bizim burada balıkçılıktan ve bir de pansiyonculuktan başka sanayiimiz yoktur ama, bara girdiğinizde ruhların ağır baskısını hissetmediğiniz günler enderdir. Ben de, Cehennem Köyünün sesleri yüzünden uykusuz geçirdiğim gecelerin yükünü taşıyarak içeriye adımımı attı-

ğımda herkesin geldiğimin farkına vardığını hissediyordum. Havuza damlamış mürekkep gibi bir şeydim orada. Alev alev ateşin ortasındaki, tutuşmayan, duman çıkaran kütüğe benziyordum.

Ama yine de, çalıştığım barlardaki tecrübelerimden bilirim, her barın kendi değişik havası vardır. Bir şöminede tütüp duran kütük, bakarsınız ötekine atılınca hemen yanar, kor olur. İçimdeki depresyonun, izlenmekten gelen adrenalinle birleşmesi, bir de saçlarımda taşıdığımdan emin olduğum o manik ve esrarengiz korkular kısa zamanda Brig'i bir neşe havasına boğdu. Kendi masalarında surat eden insanlar kalkıp komşu masalara geçtiler. Karı kocalar deminden beri hiç konuşmadan otururken şimdi içlerinin gıcıklandığını duydular. O anda belki oradaki herkesten daha büyük korkular içinde bulunan ben de bundan kendime pay çıkardım. Oysa içeri girdiğimden beri yalnızca yolumun üzerinde oturan birine bir baş selâmı vermiş, sonra barda bir tabureye tünemiştim.

Polonyalı Pete yanıma ilk yaklaşan oldu. Kısa konuştuk ama, kafamı çevireyim derken boynumun menteşesi çıkacaktı neredeyse. «Hey,» diye başladı söze. «Karınla konuştum.»

«Bugün mü?»

Cevap vermesi uzun sürdü. Kupkuru boğazım zaten soruyu sorabilmek için bile ne zorluklar çekmişti. Adam ise o sıra birasını yudumlamanın orta yerindeydi. Aklı da başka konuya kaymıştı. Brig'de çok olur bu. İnsanlar bir şey konuşmaya başlar, sonra beyinleri biranın ve oraya özgü hızın etkisiyle başka yöne kayıverir.

«Bugün mü?» dedi Peter. «Yoo, bir iki gün önce.»

«Ne zaman?»

Elini havada salladı. «Bir iki gün.» Bir iki hafta

demiş olsa da anlamı değişmezdi. Buranın kış halkı, zaman ölçülerinde sabit birimler kullanırlardı. Bir olay haftalar önce de olsa, iki gece önce de olsa, eğer sizin huyunuz 'beş gün önce,' demekse, kim nereden anlayabilirdi? Ben tekrar ana konuya döndüm.

«Patty ne konuştu seninle?»

«Ha, öyle ya! Hey, West End tepesindeki büyük eve benim bakımamı istiyor.»

«Satın almayı düşündüğü eve mi?»

«Öyle dedi.»

«**Senin** bakmanı mı istiyor?»

«Yani ağabeyimle benim.»

Bu olurdu. Ağabeyi iyi bir marangozdu. Pete aslında, o eve ağabeyinin bakacağını söylemek istiyordu. Belki Patty, Pete'den onunla temas etmesini istemiş olabilirdi.

Budalalık ettiğimin farkındaydım ama sormam da şarttı. «Onunla Patriot maçından önce mi, yoksa sonra mı konuştun, hatırlıyor musun?»

«Ha, şu maç.» Başını ağır ağır salladı, düşündü. Derinlere dalıp gidiyor gibiydi. Neydi düşündüğü? Maç mı, tarih mi, arka cebindeki para mı... sonunda başı iki yana sallandı. «İki gün falan önce,» dedi.

«Hımmm, anlaşıldı,» dedim.

Beth Nissen bize doğru kaydı. Sarhoştu. Pek huyu değildi. Hareketli hareketli konuşuyordu. Bu daha da şaşılacak şeydi.

«Ne yaptın sen Örümceğe?» diye sordu bana.

Pete, «Hey, tatlım, dert eski derttir,» dedi. «Benim şu yana gitmem gerek.» Eğildi, kadının kazağının tam meme başına rastlayan yerinden öptü, birasını alıp bir masaya doğruldu.

«Örümcek gerçekten dertli mi?» diye sordum.

«Kimbilir?» Gözleri yıldız yıldız parıldadı. «Örümcek delidir.»

«Eh, hepimiz öyleyiz,» dedim.

«Senle ben biraz farklı deliyiz. Değil miyiz sence?»

«Nasıl?»

«Hiç birlikte yatmadık.»

Bu da beylik kış şakalarındandı. Özellikle güldüm, kolumu onun beline attım, solgun gözleri gözlük camlarının gerisinden farı gitmiş elektrik ışığı gibi parıldadı.

«Örümcek bıçağını kaybetti,» dedi Beth. «Senin çaldığını iddia ediyor.» Kıkır kıkır güldü. Sanki Örümceğin bıçağı olmadı mı, başkasının pantolonu olmadığı zamanki durumunda sayılırmış gibi. «Motosikletini de kaybetti,» dedi. «Sen mi dedin ona Patriot'lar kazanacak diye?»

«Devre arasında.»

«Eh, kazandılar da,» dedi Beth. «Ama Örümcek devre arasında bahsi değiştirip karşı takımı tutmaya karar verdi. Senin dediğinin tersini yapacakmış, öyle dedi. Şimdi de motosikletini kaybetmesinden seni suçlu buluyor.»

«Söyle ona, dürsün büksün, şaapsın.»

Yine kıkırdadı. Sonra hıçkırık tuttu. «Ona hiçbir şey söylemem,» dedi. «Canı pek sıkkın. Hem niye sıkkın olmasın? En kötü şeyler hep yoğun duygularla gelir, öyle değil mi?» Bana anlamlı anlamlı baktı.

«Stoodie nasıl?» diye sordum.

«Stoodie'ye dikkat et.»

«Neden?» dedim.

«Şey... ben herkese Stoodie'ye dikkat edin derim hep.»

Gözümün önüne durmadan plastik torba içinde

sarışın bir kafa geldiği için mi bilmem ama, kim bir söz söylese, o sözü kendi durumumla ilgili sanıyordum. Aslında marihuana, tarlama neyin gömülü olduğunu bir tek ben ve (inşallah) bir tek de başka kişi biliyordu. Ama bana her masadan bu çığlık yükseliyormuş gibi gelmekteydi. Herhalde buradaki kollektif düşüncenin kolunu, yenini ruhlar çekiştirmekteydi.

Beth bakışlarımın kendisinden uzaklaştığını gördü. «Patty Lareine hâlâ ayrı mı?» dedi.

Omuz silktim. «Buralardaymış diye duydum,» dedim.

«Bence de öyle. Bolo döndü buraya.»

«Gördün mü Bolo'yu?» Bolo, Bay Siyah'tı. Ama aslında adı Bay Green'di. Joseph 'Bolo' Green. Bu takma adı, bu bara ilk girdiği gün kazanmıştı. Biz on kişi bir masada otururken o başımıza dikilmiş, «Kötü zenciler de vardır ama ben köpkötüyüm,» demişti. Herkes bir an, adamın geride bıraktığı ölülere saygı gösterircesine sessiz kaldı. Biz burada ne de olsa, Doğu'nun Vahşi Batısı'ydık! Ama Patty Lareine gülmeye başladı, «Bolo'nu sallamayı kes, kimse senin siyahını çalacak değil,» dedi. Karımın gözlerindeki pırıl pırıl mutluluktan, sıradaki Bay Siyah'ın atanmış olduğunu o anda anladım.

«Evet,» diyerek beni şimdiki zamana döndürdü Beth. «Bolo kesinlikle döndü. Daha biraz önce Brig' deydi. On dakika kadar oldu gideli.»

«Konuştun mu onunla?»

«Bana teklifte bulundu.»

Kadın bu kadar mutlu gözükmese, yalan söylediğinden emin olacaktım.

Derken barmen de işaret etmeye başladı. Tezgâhın arkasındaki telefonu gösteriyordu.

Duyu dışı sezgilerim bu sefer bana yardımcı ol-

madı. Patty'nin sesini duyacağımı sanmıştım ama, arayan Harpo çıktı.

«Mac,» dedi. «Seni bulmaya çalışıyordum. Telefon etmek için kendimi zorlamam gerekti.»

«Neden?»

«Çünkü sana ihanet ettim.»

«Nasıl yaptın peki?»

«Sinirlerim bozuldu. Seni uyarmak istiyorum.»

Harpo'nun konuşmasında metal gibi bir kaygı çınlıyordu. Sanki mekanik bir diaframın gerisinden konuşmaktaydı. Ne içti diye merak ettim ama, beyninde pek çok çeşit kimyasal madde vardı besbelli.

«Laurel,» dedi.

«Dövme mi?»

«Hayır, kadın. **Laurel.** Polis Müdürü Regency'yi aradım ona kadını da, dövmeyi de anlattım.»

Bunun Regency'nin gözünde pek bir önemi olamayacağına karar verdim. Meğer ki Patty Lareine onun yanında Madeleine'den Laurel diye söz etmiş olsun.»

«Harika,» dedim. «Demek Alvin yeni bir dövmem olduğunu biliyor. Neresi ihanet bunun?»

«Ona o sıra Laurel'in aşağıda, arabanda seni beklemekte olduğunu söyledim.»

«Peki, adının Laurel olduğu sonucuna nereden vardın?»

«Sen konuştun onunla. Benim penceremden.»

«Konuştum mu?»

«Öyle seslendin. 'Bu bahsi kazanacağım, Laurel,' dedin hep.»

«Belki Lonnie demişimdir. Bir adama sesleniyordum gibime geliyor.»

«Hayır, Laurel'di. İsmi iyice duydum. Bence Laurel öldü.»

«Kim söyledi sana?»

«Damdaydım. Duydum. Polisi onun için aradım. Sana dövme yapmamam gerekirdi, biliyorum. İnsanlar dövmeden sonra korkunç şeyler yaparlar.»

«Regency'ye başka ne söyledin?»

«Laurel'i senin öldürdüğünü.» Ağlamaya başladı.

«Nasıl inanırsın böyle bir şeye?» diye sordum.

«Laurel'i ölü olarak gördüm. Dün gece damda dururken onu ufukta gördüm. Senin yaptığını söyledi bana.» Burnunu sümkürdüğünü duydum. «Vicdanımla mücadele ediyordum. Sonra Regency'yi aradım. Yanlış iş yaptım. Önce seninle konuşmam gerekirdi.»

«Ne dedi Regency?»

«O eşeğin biri! Tam memur. Durumu gözönüne alırım dedi. Mac, güvenmiyorum ona.»

«Evet,» dedim. «Senin güvendiğin benim.»

«Şey, senin bir şey yapmamış olduğunu anladım. Regency'nin sesinden belli oluyordu. Doğru değildi.»

«Bunu duyduğuma sevindim.»

Soluması yoğunlaştı. Duyularının titreştiğini telefonun öbür ucundan duyuyordum. «Onu kimin öldürdüğünü söylemeye herhalde hakkım yok ama, artık biliyorum,» dedi.

«Nissen'dir,» dedim.

«Nefret ediyorum Örümceğin bıçağından,» dedi Harpo. «Kötü bir âlet.» Bunu söyler söylemez de telefonu kapattı.

Bir el omzuma dokunuyordu. Döndüğümde karşımda Bolo'nun altın kahverengisi gözlerinin arslan gözü gibi ışıltılarla benimkilere dikilmiş olduğunu gördüm. Teni koyu siyahtı. Afrikalı gibi morumsu siyah. Buna karşılık da gözleri birer altındı. Onu ilk gördüğüm anda anlamıştım evliliğime hayır getirmeyeceğini. Haklı da çıktım. Daha önce, birtakım eski model-

ler de gelmiş geçmişti ama, Bay Green asıl Bay Siyah'tı. Patty Lareine hiç terketmemişti beni o ortaya çıkıncaya kadar.

İşin en kötü yanı, şimdi ondan nefret edemeyişimdi. Boynuzlandığım için öfkelenemiyordum bile. Kanıtı da, ben telefondayken yanıma gelebilmesi, elini omzuma atabilmesi, benim de ona yalnızca hafifçe başımı sallamakla yetinmemdi.

Tabii bir helikopter beni bir doruktan alıp ötekine koymuş gibi oluyordum. Aradaki vadiye inip tırmanmak zorunda değildim. Harpo'nun beynimi patlatabilecek güçteki sözleri sona erer ermez, bu sefer Bolo'nun gözlerindeki ışıklar çıkıyordu karşıma. İçim Novocaine doluymuş gibi, uyarıları ve etkileri ancak bir dereceye kadar algılıyordum. Evet, olmuştum sonunda. Kendime Bay Mermergöz diyebilirdim. Bu akşamki yarış beni uyurgezer gibi sersemletmişti. Bay Green o sıra elini tekrar omzuma koydu, parmaklarını bastırdı, «Patty Lareine hangi cehennemde?» diye sordu, tüm öfkesi bir anda bana bulaştı. O sözle uyandım, ben de onunkine eşit bir hışımla silkinip elini omzumdan silkeledim. «Çek iğrenç pençelerini üzerimden,» dedim. Okul kavgalarından kalma bir söz. Ama ilk defa olarak korkmuyordum ondan. Sokağa çıkıp döğüşsek de umurumda değildi. Yumruk yiyip kendimden geçmek, enikonu özlemini çektiğim bir şeydi şu anda.

Bu arada söyleyeyim, bana neler yapabileceğini de biliyordum. Eğer yolunuz ilginç bir islâhevine düşmüşse, çabucak öğrenirsiniz ki bu dünyada siyah vardır, siyah vardır. Bir kısmıyla hiç takışılmaz. Bay Green o kadar üst rafta değildi. Olsa zaten ben çoktan ölmüş olurdum. Ama o da ikinci kata girerdi. Az takışılanlar arasına. Gözleri benimkilere ateş sa-

çarak bakıyordu. Ben de geri baktım. Odanın ışığı aramızda kıpkırmızı kesildi. Süsleme yapmıyorum, gerçekten kırmızı oldu ışık. Onun öfkesi mi o kadar çılgındı, benimki mi, bilemem ama, beyne renk kotlarını götüren sinirler, geçirdikleri voltajın etkisiyle bu işi başarmıştı. Cehennem Köyü bize doğru koştu. Ömrünün son yirmi beş yılında (yani beşikten bu yana) başına gelenlerin sorumlusu olarak dikilmek zorundaydım karşısında. O da benim başıma gelen manyaklıkların temsilcisiydi. Sanırım o kızıl, cehennemsi ışığa kısacık bir süre bile dayanmak ikimizin de gözünü kamaştırdı. Birbirimize bakarak o kadar uzun süre durduk ki, bu arada Patty Lareine'e anlattığı hazin hayat hikâyesini bile hatırlama olanağını buldum. Boks kariyerini nasıl elden kaçırdığının hikâyesiydi.

Onun gözlerindeki öfke benim gözlerimi yakarken böyle bir hikâyeyi düşünebilmem size inanılmaz gibi geliyor olabilir... zaten ben kendim de zar zor inanıyorum. Belki de sandığım kadar cesur değildim. Onun öfkesini sindirebilmek için tutunuyordum bu hikâyeye. İçi size karşı acıma hisleriyle dolu bir adama vuramazdınız.

Hikâye şöyleydi: Kendisi gayrimeşru bir çocuktu. Annesi onun kendi çocuğu olmadığını iddia edip duruyor, hastanede isim etiketlerinin karıştırıldığını öne sürüyordu. Her gün dövüyordu onu. O da büyüyünce Altın Eldiven'de herkesi dövmeye başlamıştı. Pan-Amerikan karşılaşmalarında A.B.D. takımına adaydı. Bu arada babasını aramak üzere Georgia'ya gitmiş, bulamamıştı. Zil zurna sarhoş durumda, bir beyazlar barına girmişti. Ona servis yapmamış, Eyalet Polisini çağırmışlardı. İki polis gelmiş, ondan dışarıya çıkmasını istemişti.

«Seçeneğiniz yok,» demişti onlara. «Ya bana servis yapacaksınız, ya da canınıza okurum.»

Polislerden biri copuyla ona öyle bir vurmuştu ki, bizimki Pan-Amerikan maçlarını orada kaybetmeye başlamıştı. Ama henüz haberi yoktu. İçi büyük bir mutlulukla doluydu. Kasap kesmiş gibi kan akıttığı halde kendini sağlam hissediyordu. Aklı başındaydı. İki polisi birden yaralamış, onu bütün bar halkı ancak zaptı rapta alabilmişti. Kelepçeleyip kodese atmışlardı. Diğer yaralarının arasında, kafatası da çatlamıştı. Bir daha boks yapamayacaktı.

Anlattığı acıklı hikâye buydu. Bunu kendi budalalığına örnek olarak anlatmıştı, yoksa değerine örnek olarak değil. Ama Patty üzerinde ters etki yapmıştı. Daha iyi tanıdıkça komik bir tip olduğunu anladık. Bizi güldürmek için siyah fahişelerin taklidini yapardı. Sık sık görürdük Bay Green'i. Ona borç para da verirdim.

Bolo'nun bana muamelesinin, benim Wardley'e muamelem kadar kötü olmadığının farkındaydım desem, kendimi yokolmaya ne kadar yakın hissettiğimi, bu akşamki deli yarışlardan sonra bu fikrin bana ne kadar da tatlı geldiğini anlatabilir miyim acaba? Öfkemin kalıntıları solmaya başladı, yerini bir barış duygusu kapladı. Bay Green ne düşünüyordu bilemem ama, benim öfkem geçerken onunkine de geçti. Sessizliğe ilk kurbanı sunarak, «Eee, ne diyorsun, orospu çocuğu?» diye sordum.

«Anam yok ki orospu olsun,» dedi. Üzgün bir tavırla avucunu beş dolar almak üzere uzattı, ben de üzgün bir tavırla parayı eline tutuşturdum.

«Patty Lareine'in nerede olduğundan haberim yok,» dedim.

«Aramıyor musun onu?»

«Hayır.»

«Ben arıyorum. Bulamıyorum.»

«Ne zaman bıraktı seni?»

Kaşlarını çattı. «Üç hafta beraberdik. Sonra tedirginleşti. Çekti gitti.»

«Neredeydiniz?»

«Tampa'da.»

«Eski kocasını gördü mü?»

«Wardley denen herifi mi?»

Başımı salladım.

«Gördük onu. Bir gece bizi yemeğe götürdü. Sonra onu görmeye yalnız gitti. Adamda ürkülecek bir yan yoktu. Patty ondan tumturaklı bir şey koparıyor olmalı diye düşündüm. Ama ertesi gün çekti gitti.» Ağlamak üzere gibiydi. «Bana iyi davranırdı. İyi davranan tek karı oydu.» Pek üzgündü. «Konuşacak konularım bitti yalnızca. Hepsini kullandım, bitti.» Gözleri benimkileri inceledi. «Nerede olduğunu biliyor musun? Onu bulmam gerek.»

«Buralarda olabilir.»

«Buralarda.»

«Nereden biliyorsun?»

«Biri telefon etti bana. Patty Lareine sizi aramamı istedi dedi. Bilmemi istiyormuş. Wardley ile birlikte P-town'a gelmiş. Seni özlüyor, dedi arayan adam.»

«Kimmiş o adam?»

«Adını vermedi. Verdi ama, o isimde insan yok. Verirken de doğru olmadığını anlamıştım. Ağızlığa mendil kapayıp konuşuyordu.»

«Verdiği isim neydi?»

«Healey. Austin Healey.»

Kasaba folklorundan bir anı geldi bana. Birkaç yıl kadar önce birkaçımız Stoodie kelimesinden usanmış, aramızda ondan Austin Healey diye söz etme-

ye başlamıştık. Bu böyle bir süre gittiydi. Ama Stoodie'nin haberi yoktu ona taktığımız isimden. Demek ki telefon eden Örümcek olmalıydı.

«Bu Healey'in dediğine göre Patty L. şu ara Provincetown Inn'de kalıyormuş,» diye devam etti Bolo. «Orayı aradım. Allah kahretsin, hiç uğramamıştı oraya.»

«Sen ne zaman döndün?»

«Üç gün önce.»

«O seni ne zaman bıraktı?»

«Bir hafta önce... aşağı yukarı.»

«Yedi gün garanti, ha?»

«Sekiz. Saydım.»

O kendi günlerini sayıyordu, ben de kendiminkileri.

«Öldürebilirim onu beni terkettiği için,» dedi.

«Onun terketmeyeceği erkek yoktur,» dedim. «Yetişme tarzı dar görüşlü. Etmezse günah sayar.»

«Ben de onun kadar dar görüşlüyüm,» dedi. «Onu gördüğüm zaman bir kötülük çıkacak benden.» Yüzüme yan yan baktı. Bakışı sanki, «Başkalarını kandırabilirsin ama bana dürüst davran, ahbap,» diyordu. Sonra kuşkularını bir yana bıraktı. Konuşacaktı. «Austin Healey bana Patty Lareine'in seninle tekrar görüşmeye başladığını söyledi. Bunu duyduğum zaman, sana bir karşılama hazırlayayım diye düşündüm.» Bu düşüncenin ağırlığını hissedeyim diye biraz sustu. «Ama bunu sana yapamayacağını biliyordum.»

«Neden?»

«Çünkü bana hep centilmen gibi davrandın.»

Bu sözünün doğruluk derecesini ölçtü, sonra kendi kendiyle aynı fikirde olduğuna karar verdi. «Hem zaten Patty Lareine seni artık pek sevmiyor,» diye ekledi.

«Herhalde.»

«Onu evliliğe tuzak kurarak ittiğini söylüyor.»

Gülmeye başladım.

«Ne gülüyorsun, salak?»

«Bay Green, eski bir Yahudi atasözü vardır: 'Bir hayat, bir kadın!»

O da gülmeye başladı.

O kadar uzun süre güldük ki çevrenin dikkatini çekmeye başladık. Bu gece Brig'de bir tarih yazılıyordu. Boynuzlu kocayla siyah sevgili birlikte vur patlasın eğleniyorlardı.

«Görüşürüz, Joseph,» dedim Bolo Green'e.

«Sakin ol,» diye karşılık verdi.

Uzun bir yürüyüş yapmak zorunda kaldım. Commercial Sokağı'nda, iki elimi cebime sokmuş, kafamı parkamın başlığına gömmüş yürürken bir arabanın beni izlemekte olduğuna dikkat bile edemedim. Sonunda farları sırtıma dikildi, görmemezlikten gelmeme olanak kalmadı. Döndüm. Arkamda polis arabası, içinde de bir tek kişi vardı. Kapıyı açtı. «Bin,» dedi. Regency hizmetimdeydi yine.

Elli adım gitmemiştik ki konuşmaya başladı. «Senin Jessica denen kadının kimliğini bulduk,» dedi. Parmağıyla ön kanapede duran bir zarfı gösterdi. «Bir bak,» deyip kalem fenerini uzattı.

Telgrafla yollanmış fotoğrafın fotokopisine baktım. Jessica olduğu kesindi. «Galiba o,» dedim.

«Senin onayın gerekli değil, arkadaş. Kuşku yok zaten. Dullar Dergâhı'ndaki garson kız da, oranın sahibi de onayladı.»

«İyi iş çıkarmışsınız,» dedim. «Nasıl buldunuz izini?»

«Marifet değil. Pangborn'un bürosuyla ilişki kurduk. Santa Barbara'da. İş ilişkileri nedeniyle temas

ettiği bir iki sarışın varmış. Tam biz araştırırken oğlu telefon etti. Anasının Pangborn ile Provincetown'da olduğunu biliyormuş... Don Lon'un aşk mektubundan da anlayabileceğin gibi.»

«Lonnie'nin sevgilisi olan oğlan mı bu?»

«Ta kendisi,» dedi Regency. «Kordonsuz traş makinesinin delikanlısı.» Pencereyi açıp dışarıya tükürdü. «Bir daha ömrümde reklâmları seyretmeyeceğim,» dedi.

«Yapamazsın.»

«Bak, Madden, bu noktada çorba kaşığa yapışmaya başlıyor. Anlaşıldığına göre kadının adı Jessica değil.»

«Neymiş asıl adı?»

«Laurel Oakwode. Sonu w-o-o-d diye değil de, w-o-d-e diye yazılıyor.»

Nissen'in çığlık atmasından önce Harpo'ya ne dediğim geldi aklıma. «Harpo, herkese Mary Hardwood' un, yani annemin kuzininin ruhunu çağırıyoruz de ama, aslında konuşmak istediğim kadının adı Laurel.» Böyle bir raslantı, bibiple falan sağlanamazdı. Elimde olmadan titremeye başladım. Polis arabasında, Regency'nin yanıbaşında, Commercial Sokağı'nda saatte on beş mille giderken gözle görülebilecek biçimde zangırdıyordum.

«Sana bir içki gerek,» dedi Alvin Luther.

«Bir şeyim yok.»

«Belki kolundaki dövmede Laurel diye yazmasa kendini daha iyi hissederdin,» diye öneride bulundu.

«Arabayı durdurmak ister miydin?»

«Hiçbir itirazım yok.»

Commercial Sokağı'nın sonundaydık. Göçmenlerin bir zamanlar kıyıya çıktığı yerdeydik. Ama yağmur çiselerken pek bir şey göremiyordum.

«Tamam, in,» dedi.

İçimdeki panik geçmişti. Yanımda bu yarıda kesilmiş sohbetin anısıyla eve kadar yaya gitmeyi düşününce cesaretim arttı, bir şansımı denemeye karar verdim.

«Sözü nereye getirmek istediğini bilmiyorum,» dedim. «Ama bana göre hava hoş. Suratım bombok, kafam sarhoş, kalkıp Harpo'yu görmeye gittim, ona dövme yaptırdım. Belki Jessica bana asıl adının Laurel olduğunu söylemiştir ama hatırlamıyorum.»

«Yanında mıydı?»

Bir karar vermek zorundaydım. «Harpo öyle diyor.»

«Yani kendin hatırlamıyorsun, öyle mi?»

«Pek iyi hatırlayamıyorum.»

«Demek onu öldürmüş, sonra unutmuş da olabilirsin.»

«Beni suçluyor musun?»

«Birinci senaryonun ana çizgilerini çiziyorum diyelim istersen. Ben de kendi çapımda bir yazar sayılırım.» Kendini daha fazla tutamadı. Vahşi küheylan birden kişneyen kahkahayı savuruverdi.

«Konuşma tarzını beğenmiyorum.»

«Hey, dostum,» dedi Regency. «Şaka bir yana ama bana bulaşma. Seni hemen de içeriye alabilirim.»

«Neye dayanarak? Suç yok ki ortada! Kadın şu anda Santa Barbara yolunda olabilir. Herhalde hatalı tutuklama yapıp sicilini mahvetmek istemezsin.»

«Dur sözümü açıklayayım,» dedi. «Seni şu anda Leonard Pangborn'un katil sanığı olarak içeri alabilirim.»

«İntihar demiştin.»

«Öyle sandım. Ama sonra tahlil servisi de gelip bir baktı. Talebimiz üzerine Boston'da özel olarak kal-

kıp geldiler. Bulgularıyla insanın kalp çarpıntılarına pek değişik tempolar veriyorlar.»

«Ne buldular?»

«Söyleyeceğim. Zaten yakında bilmeyen kalmayacak. Pangborn belki kendini öldürmüş olabilir ama, eğer öyle olduysa, arabayı kim kullanmış?»

«Senin bana anlattığına göre bagaja girmiş, kapağı üzerine çekmiş, sonra ateş etmiş.»

«Bagajın tabanındaki yayılmış kanlar, pıhtılaşma başladıktan hemen sonra hareket olduğunu gösteriyormuş. Araba yerinden kalkıp ilerlemiş. Olay nerede olduysa, oradan alınıp Dullar Dergâhı'na getirilmiş.»

«Lokantada çalışanlar duymamış mı arabanın geldiğini?»

«Gecenin üçünde onlar yok ki! Bak, tartışmayalım. O araba yürütülmüş. Kanın duruş biçimi öyle gösteriyormuş.» Omuz silkti. «İşin özeti şu, Madden. Lonnie intihar ettikten sonra birisi o arabayı Dullar Dergâhı'na getirmiş.»

«Jessica yapmış olabilir mi?»

«Evet, Laurel Oakwode elbette yapmış olabilir. Dur, sana bir soru sorayım. Onunla seviştin mi?»

«Sanıyorum evet.»

Bir ıslık öttürdü. «Başın amma sersemmiş. Onu bile hatırlayamıyor musun?»

«Beni esas rahatsız eden, sanıyorum bu işi Lonnie Pangborn'un gözü önünde yaptım.»

«Bir zencinin özdeyişine değinmek hoşuma gitmiyor ama, Cassius Clay demişti ki, 'Göründüğün kadar aptal değilsin.'»

«Ne demek istiyorsun?»

«İltifatımdan şımarma.» Bir puro yaktı, torpido gibi içine çekti. «Madden, bana şu anda, senin senaryonu sunmuş bulunuyorsun. Bir: Jessica'yla Lonnie'

nin önünde sevişiyorsun. İki: Silinip temizleniyor, çekip gidiyorsun. Üç: Jessica, Lonnie'yi avutuyor. Dört: O yakınmaya başlıyor, biz homolar rekabete dayanamayız, diye sızlanıyor, bagaja girip saklanıyor. Bum! Kadına bir armağan bırakmış oluyor. Kendi cesedi! Bu sapık tipler çok kinci olabilirler. Kadın da saygın bir şıllık, iş ortalığa yayılsın istemiyor. Arabayı Dullar Dergâhı'na sürüyor, bırakıyor, Santa Barbara'ya doğru yola çıkıyor.» Başını salladı. «Hepsi birbirine çok uygun ama bazı şartları var. Bir: Kadının o gece nerede yattığını bulmak gerek. Sen tabii avukat ücretinden tasarruf etmek için kadının çıkıp senin eve geldiğini, senin de onu salondaki kanapeye yatırdığını ileri sürebilirsin.» Pencereyi açıp puroyu attı. «İki: Kadın bulunduğunda sağ olmalı ve senin hikâyeni doğrulamalı. Dua et de karşımıza bu ormanların bir yerinden ceset olarak çıkmasın.»

«Bu işi iyi düşünmüşsün.»

Niyetim ona yağ çekmekti. O başını sallamakla yetindi. «Dur, sana bir senaryo daha vereyim. Sen, kadın ve Pangborn, senin arabayla Wellfleet'e gidiyorsunuz. Dönüşte Lonnie onu kaybetmeye dayanamıyor, tabancasını sana doğrultuyor. Patırtı arasında kadın vuruluyor. Sen arabayı durdurup tabancayı herifin elinden almayı başarıyorsun. Kadını ormanda bırakıyor, adamı kendi arabasına kadar getiriyorsun, bagaja girmesini söylüyorsun. Adam bu arada çok sümsükleşmiş durumda oluyor. Sen arabayı ıssız bir yere sürüyorsun, bagajı açıyorsun, namluyu ağzına sokup ona tatlı bir sesle, «Ben senin canını yakmam, Lonnie, bu bir oyun,» diyorsun. «Ben de bundan keyifleniyorum. 'Öp şu namluyu hatırım için Lonnie,' diyorsun, sonra tetiği çekiyorsun. Kabzayı silip onun kendi parmak izlerini konduruyorsun, arabayı Dullar

Dergâhı'na getiriyorsun, kendi arabana binip ormana dönüyor, kadının vücudunu ortadan kaldırıyorsun. Hepsini yapıyorsun da, ön koltuktaki kanları silmeyi unutuyorsun. Karımın hep dediği gibi, kimse kusursuz değildir. Ben de değilim. Arabandaki kanlardan paçanı sıyırmana izin verdim. Enayinin biriyim. Dostlarıma fazla güvenirim. Evet, dua et de ortaya kadının cesedi çıkmasın. Peşine ilk düşen ben olurum. Burun kanaması martavalını yuttuğum için.»

«Eh, ne diye şimdiden tutuklamıyorsun beni?» diye sordum.

«Sen kendin bul.»

«Dayanağın yok. Kadın benim arabada yakından vurulmuş olsa kanları adamın üstüne başına bulaşırdı.»

«Belki de haklısın. Gel, bir içki içelim.»

Hiçbir şey bu kadar ters olamazdı. Şu anda en son isteyeceğim şey de onunla içki içmekti. Ama o arabayı çalıştırdı, bir yandan ıslık çalarak, çamurları fiskiye gibi sıçratarak ilerledi.

VFW barına gidiyoruz sanıyordum. Onun en sevdiği yerdi. Ama o Hükümet Binası'na doğru saptı, beni bodrum katındaki kendi odasına giden koridorlara soktu, odaya varınca bir koltuğa oturttu, ortaya bir şişe viski çıkardı. Herhalde buraya konuştuklarımızı gizli bir ses alma makinesine kaydedebilmek için geldik diye düşündüm.

Regency, «Sana bu yerin iyi yanlarını da göstereyim diye karar verdim,» dedi. «Kodes tarafını görmeden önce.»

«Başka şey konuşsak olmaz mı?»

Sırıttı. «Konuyu sen seç.»

«Karım nerede?»

«Belki sen bana söylersin diye ummuştum.»

«Birlikte kaçtığı adamla konuştum. Onu sekiz gün önce terketmiş. Adamın anlattığına inandım.»

Regency, «Tutuyor,» dedi.

«Neyi tutuyor?»

«Laurel Oakwode'un oğluna göre (bu arada söyleyeyim, onun da adı Leonard ama ona Sonny diyorlar. Sonny Oakwode) Patty Lareine yedi gece önce Santa Barbara'daymış.»

«Onu bilmiyordum.»

«Evet, orada Wardley denilen adamla birlikteymiş.»

Dudaklarımı aralayamadım deyiminin ne anlama geldiğini hiçbir zaman tam bilememiştim. Şimdi artık biliyordum.

«Viskiyi beğendin mi?»

Dilsiz gibi başımı salladım.

«Evet, Wardley ile birlikte Santa Barbara'daymış. Laurel Oakwode ve Leonard Pangborn'la Lonnie' nin üye olduğu deniz kulübünde yemek yemişler. Dördü bir masada. Sonny sonradan kahve içerlerken katılmış onlara.»

Hâlâ konuşamıyordum.

«Ne konuşmuşlar, bilmek ister misin?»

Başımı salladım.

«Az sonra senden katkı da isteyeceğim.»

Başımı salladım.

«İyi. Sonny'den öğrendiğime göre...» Susup bir açıklama yaptı. «Biliyor musun, telefonda Sonny'nin sesi hiç de öyle ahlâksız biri gibi gelmiyordu. Pangborn o mektupta yalan mı söylüyordu sence?»

Parmağımla havaya bir soru işareti çizdim.

«Ama Pangborn sana homo gibi gelmemişti, ha?»

Başımı iki yana salladım.

«Hayatın ne kadar çoğu gizli yaşanıyor, inanamı-

yorum,» dedi. «Belki de sapık olan senle beniz.»

«Nasıl istersen,» diye kekeledim.

Bunu çok komik buldu. Ben de kendi sesimi, öyle ya da böyle, duyabildiğime memnundum. Konuşamama şokundan insan zor kurtuluyor.

Viskilerimizden birer yudum aldık.

«Esrar ister misin?» diye sordu Regency.

«Hayır.»

«Ben içsem rahatsız olur musun?»

«Büronda basılmaktan korkmuyor musun?»

«Kim basacak? Ben bir sanığı rahatlatmaya çalışıyorum, o kadar.» Gerçekten bir çubuk esrar çekti ve gerçekten yaktı.

«Harika,» dedim.

«Öyle.» Dumanı üfledi. «Her hareketin bir espri yanı vardır.»

«Öyledir.»

«Madden, Sonny'den duyduğuma göre Pangborn' la Laurel uçakla Boston'a gelecek, araba kiralayıp Provincetown'a varacak, Paramessides malikânesine hayran turist numarası yapacaklarmış.»

«Oranın adı mı o?»

«Evet. Birkaç yıl önce bir Rum, Araplara paravan olarak almış orayı. Şimdi de Wardley, Patty için almak istiyormuş. Yemekte onu konuşmuşlar.»

Bir soluk daha çekti.

«Tekrar evlenmeyi de konuşmuşlar,» dedi.

«İnanılmaz.» Sanırım çıkan duman etkiliyordu beni de.

«Patty'nin o yeri istediğini biliyor muydun?» diye sordu Regency.

«Bana hiç söylemedi.»

«Sonny'ye göre, bir yıldır gözü varmış o evde.

Wardley de orayı ona, Richard Burton'un Elizabeth Taylor'a elmas alması gibi almak istiyormuş.»

«Bu haberler seni rahatsız etmiyor mu?» diye sordum.

«Ne demek istiyorsun?»

«Patty Lareine'le ikiniz de aynı çanağa parmaklarınızı daldırmadınız mı?»

Boksör olsaydık, yediğini kabullenmek zorunda kaldığı ilk yumruk bu derdim. Gözlerini kırpıştırdı, çevresine öfke kokuları yaydı. Olup biteni ancak öyle tanımlayabilirim. Çevresindeki uzay parçası bir elektrik fırtınasıyla çatlayıp yarılıyordu.

«Hey, hey,» dedi. «Bak, sana bir şey diyeyim, arkadaş, sen bana kendi karınla ilgili soru sorma, ben de sana kendi karımla ilgili soru sormayayım.»

Marihuana çubuğunun alevi parmak eklemlerine yaklaşıyordu. «Bir soluk da ben alayım bari,» dedim.

«Saklayacak bir şeyin yok, öyle mi?»

«Seninkinden fazla yok.»

Çubuğu uzattı, bir soluk çektim.

«Güzel,» dedi. «Bugün öğleden sonra Wardley'le neler konuştunuz, onları anlat.»

«Karşılaştığımızı nereden biliyorsun?»

«Bu kasabada kaç muhbirim var, anlamaya başladın mı?» Parmağıyla telefona tık tık vurdu. «Bu telefon bir açık pazardır.»

«Sen ne satıyorsun?» diye sordum.

«Baskın listelerinden isim silmeyi satıyorum, ufak tefek mahkûmiyetlerin silinmesini satıyorum. Madden, Allah belânı versin! Kendine gel de dostun Alvin'e bugün Wardley'in plajda neler söylediğini anlat.»

«Ya anlatmazsam?»

«Tampa'daki sosyete boşanmasından daha beter olur.»

«Benimle çıkacağın sidik yarışını kazanacağını mı sanıyorsun?»

«Ben daha çok çalışıyorum.»

Ona anlatmak istiyordu canım. Korktuğumdan değil (içimdeki marihuana bana, kimseden korkmayacak durumdasın artık, diyordu) ama, merak ettiğimden istiyordum. Ne sonuç çıkarılabileceğini bilmek istiyordum. «Wardley bana o evi satın alma konusunda Patty Lareine ile rekabete giriştiklerini söyledi.»

Regency bir ıslık öttürdü. «Wardley ya Patty Lareine'e kalleşlik ediyor, ya da sana.» Seçenekleri kafasında bilgisayar gibi tıklata tıklata saydı. «Belki de ikinizi birden istiyordur,» dedi.

«Sebepleri var.»

«Sebeplerin ne olduğunu bana söyler misin?»

«Yıllar önce hepimiz Tampa'dayken Patty Lareine benim onu öldürmemi istiyordu.»

«Deme!»

«Ne şaşıyorsun?» diye sordum. «Sana hiç anlatmadı mıydı?»

Onun da zayıf bir noktası vardı. Kuşku yoktu. Patty konusundaki sözlere nasıl tepki göstermesi gerektiğini bilemiyordu. Sonunda, «Neden söz ettiğin pek belirgin değil,» dedi.

«Pas,» dedim.

Bu hatâ oldu. O hemen hız kazandı. «Wardley'le başka ne konuştunuz?»

Ona anlatayım mı, anlatmayayım mı, bilemiyordum. Belki Wardley plajdaki konuşmamızı banda almıştır diye geldi aklıma. Sonra bantı akıllıca elden geçirirse, beni iş arayan paralı katil gibi gösterebilirdi. «Wardley, Pangborn'un öldüğüne kaygılanıyordu,»

dedim. «Jessica'nın ortadan açıklanması zor biçimde kaybolmasına da kaygılanıyordu. Böyle olunca ev için kendisinin fiyat önermesi gerekeceğini, o zaman da fiyatın yükseleceğini söyleyip sızlanıyordu.»

«Patty Lareine'in nerede olabileceğini söyledi mi?»

«Onu benim bulmamı istedi.»

«Ne teklif etti?»

«Para.»

«Ne kadar?»

Ne diye koruyacaktım Wardley'i? Merak ediyordum... polislerle konuşmama konusu aileden gelen kalıtımsal bir şey miydi yoksa bizde? Sonra bibip geldi hatırıma. «İki milyon,» dedim.

«İnandın mı ona?»

«Hayır.»

«Bu bir öldürme teklifi miydi?»

«Evet.»

«Bu konuda ifade verir misin?»

«Hayır.»

«Neden?»

«Bir kere ciddi konuştuğundan emin değildim. Hem zaten kabul de etmedim. Tampa tecrübeme göre, bu tür anlaşmalarda ben ıslanmış havai fişek gibiyim.»

«Wardley'i nerede bulabilirim?»

Gülümsedim. «Muhbirlerinden birkaçına sorsana.»

«Hangilerine?»

«Kahverengi kamyonettekilere.»

Satrançta iyi bir hamle yapmışım gibi başını salladı. «Bak, sana bir şey söyleyeyim,» dedi. «Onlar bilmiyor. Adam onlarla belli randevu yerlerinde buluşuyormuş.»

«Ne araba kullanıyor?»

«Onlarla telsiz kanalıyla konuşuyor. Sonra buluşuyor. Yanlarına yürüyerek yaklaşıyor. Sonra da yürüyerek uzaklaşıyor.»

«Buna inanıyor musun?»

«Eh, adamları pek dişlerini tangırdatacak kadar sarsmadım.»

«Neden?»

«Muhbirlerin bir yeri çürürse insanın adı kötüye çıkıyor. Zaten onlara inanıyorum. Wardley tam öyle davranacak adam. Millete kendini klas bir şey diye yutturmak istiyor.»

«Belki de Patty'nin nerede olduğunu pek o kadar merak etmiyorsun.»

Soğukkanlılığını göstermek için çaba harcadı. Esrarı aldı, parmağıyla ezdi, yoğurup ufacık bir top yaptı, ağzına atıverdi. Kanıt yok, diyordu gülümsemesi. «Aç değilim,» dedi. «Karın ortaya sağlam çıkacak.»

«Emin misin? Ben değilim.»

Sözlerinin ne kadarı yalandı acaba? Yalanlar ne kadar derindi? Bir boşluğun esintisinden başka bir şey gelmiyordu ondan taraftan. Viskiden bir yudum daha aldım. Marihuana'yla yakışmıyordu.

Ama o hoşlanmıştı ikisinin bileşiminden. Bir çubuk daha çekti, yaktı. «Cinayetler berbat şeyler,» dedi. «Arada sırada insanın karşısına bir olay çıkıyor, kök salıyor içine.»

Niyetinin ne olduğunu anlayamıyordum. Uzattığı marihuanayı aldım, biraz duman çektim, geri uzattım.

«Bir olay vardı,» dedi. «Yakışıklı bir bekâr, bir kızı alıyor, kendisiyle motele gelmeye kandırıyormuş. Onunla sevişiyor, sonra fotoğraflarını çekiyormuş. Polaroid. Sonra öldürüyormuş kızı. Bir fotoğraf daha çekiyormuş. Önce ve sonra. Kızı yatakta bırakıp tü-

yüyormuş oradan. Nasıl yakalandı, biliyor musun? Tüm fotoğrafları bir albümde topluyormuş. Her sayfaya bir kız. Annesi kıskanç bekçi köpeği tipiymiş. Kilidi kırıp albüme bakmış. İçindekileri görünce bayılmış. Ayılınca da yetkilileri aramış.»

«Neden anlattın bu hikâyeyi?»

«Beni zevklendiriyor da ondan. Ben yasa uygulayıcısıyım ve bu da beni zevklendiriyor. Her iyi ruh hekiminin içinde psikotik bir taraf vardır. İnsanın içinde potansiyel canavarlıklar yoksa iyi polis olamaz. Hikâyem seni de zevklendiriyor mu?»

«İyi anlatmasını bilemiyorsun.»

«Ho, ho, savcılar nasıl da bayılırdı seni tanık yerine çıkarmaya.»

«Gitmek istiyorum,» dedim.

«Seni eve kadar bırakayım mı?»

«Sağol. Yürürüm.»

«Canını sıkmak istemedim.»

«Sıkmadın.»

«Sana söylemem şart. Bu Polaroid'li herif beni ilgilendiriyor. Yere yakın bir yanı var.»

«Eminim,» dedim.

«Sayonara,» dedi Regency.

Sokakta tekrar titremeye başladım. Nedenin çoğu rahatlamaktan geliyordu. Son bir saat boyunca ağzımdan çıkan her kelimeye parmaklarımla dokunmuş gibiydim. Hepsinin sıraya dizilmeye ihtiyacı vardı şimdi. O bürodan çıktığım için rahatlamam doğaldı. Ama adamın zekâsından nefret ediyordum. Anlattığı hikâye gerçekten zevklendirmişti beni.

Ne anlatmaya çalışıyordu bana? Yıllar önce Madeleine'in Polaroid'lerini çektiğimi hatırladım. Sonra Patty Lareine'inkileri de çekmiştim. Çalışma odamın bir yerinde saklıydı hepsi. Onların varlığını düşünün-

ce içimde bencil bir sahiplik duygusu uyandı. Gizli bir mahzenin anahtarına sahipmişim gibi. Kendime tekrar sordum... ben miydim kanlı katil?

O anda ne kadar tiksinti duyduğumu anlatamam size. Resmen midem bulandı. Marihuana boğazımdaki kasılmaları daha da büyüttü, sonunda onlara orgazmik bir güç kattı. Viskiyle kusmuğun tadı birbirine karışıyordu. Yediğim iki lokma yemek de eksik değildi. Çitin üzerinden eğildim, o sefaleti komşunun bahçesine armağan ettim. İnşallah yağmur kurtarır beni, diye düşündüm.

Bir kayanın altında yarı ezilmiş insan gibiydim. Bin zorlukla, insanüstü çabalarla kayanın altından çıkmayı başarıyordum, sonra o tekrar üzerime devriliyordu.

Neden kustuğumu biliyordum. O kovuğa tekrar gitmeliydim. «Yoo, olmaz,» diye fısıldadım kendi kendime. «Boş orası!» Ama bilmiyordum ki! İçimde bir sezgi, hem de Cehennem Köyü kadar güçlü bir sezgi, oraya geri dönmemi söylüyordu bana. Eğer katiller, hep duyduğumuz gibi, cinayet yerine geri dönme huyundaysa, o zaman bir sapma olmuş demekti. Benim katil olmadığımı o gece kendi kendime kanıtlamamın tek yolu oraya gitmekti. Gidemezsem, suçluydum demek. Yürüttüğüm mantık böyleydi. Düşünce öyle güçlendi ki, eve vardığımda tek amacım Porsche'nin anahtarlarını almaktı. Geçen seferlerde olduğu gibi hazırlanmaya başladım. Yolculuğun tüm aşamalarına ayrı ayrı hazırladım kendimi. Otoyola, köy yoluna, kumluk yola... yağmurun oluşturduğu su birikintileri canlanıyordu gözümde. Derken o patika. Kovuğun üzerindeki küf kaplı kaya. Fenerimin aydınlattığı plastik torbayı bile canlandırdım kafamda. Düşüncelerimde ancak o noktaya kadar varabildim. Artık hazırdım.

Hazırlanabileceğim kadar hazırdım. Yola çıkacağım sırada köpek parmaklarımı yalamaya başladı. Dört günden bu yana ilk defa dostluk gösteriyordu bana. Onu da yanıma aldım. Dili avucuma değdiğinde, işe yarayacağı gelmişti aklıma. Tabii yarardı. Kovukta bir şey yoksa, belki yakınlarda bir yere gömülüydü. Köpeğin burnu bana gösterebilirdi o yeri.

Ama itiraf etmem gerek, köpek kokusu içimi bir kere daha öyle bulandırdı ki, onu almasam mı diye geçirdim içimden. Oysa köpek arabaya binmişti bile. Öne düşmüş, görevine giden bir asker kadar ciddiydi koca Labrador (Adı Stunts'dı (*). Numara öğrenemeyecek kadar salak bir köpek olduğu için bu ad verilmişti ona).

Yola koyulduk. Yanımdaki koltukta oturuyordu. Burnu pencereye doğru uzanmıştı. Truro kavşağına kadar olan yolun yarısından fazlasını almıştım ki hatırıma bibip geldi. Hâlâ izleniyor olmam içime öfke dolmasına yol açtı. Arabayı otoyolun kenarına çektim, parkettim, küçük kutuyu çıkarıp kilometre levhası dibinde ufacık bir hendeğe koydum. Sonra yolumuza devam ettik.

Yolun geri kalanını anlatmaya gerek görmüyorum. Önceki seferler gibi kararsızlık içindeydim yine. Kumluk yola nihayet vardık. Pedala hafif basıyordum. Derken motor stop etti. İki kere oldu. İkincisi bir su birikintisinde oldu. İçime bir korku doldu. Yanımdan hortlak geçmiş gibi. Arabayı tekrar çalıştıramayacağımdan korktum. Sömürge günlerinde bu ormanın bir yerinde darağacı kurulmuştu. Çiseleyen yağmurun altında, her dalda bir adam asılıymış gibi geliyordu. Bu durum hangimizi daha çok rahatsız

(*) Gösteri numaraları.

ediyordu, bilemiyorum. Köpeği mi, yoksa beni mi? Ayağı tuzağa sıkışmış gibi sürekli inliyordu hayvan.

Elimde fener, patika boyunca ilerledim. Sis gibi inen yağmur öyle inceydi ki, yüzüm köpükle yıkanıyormuş gibi hissettim. Köpek omzunu benim bacağımdan ayırmıyordu. Cüce çamın birkaç metre açığına kadar öylece geldik. O zaman hayvan fırlayıp ileri atıldı. Sesi yükselmiş, heyecan doluydu. Sanki o da kendini bizim gibi ikiye ayrılmış hissediyordu. Bu sevinç-panik karışımı sesler müthişti. Hiç bu kadar insana benzer ses çıkarmamıştı. Onu tutup çekmek zorunda kaldım. Yoksa kayanın küflerini silecekti üzerinden.

Ama ben kayayı çekerken köpek inledi. Benim çıkarabileceğim bir sesti bu seferki. Bakmak istemiyordum. Dayanamadım ama. Fener bana üzerinde böceklerin yürüdüğü siyah, kaygan plastik torbayı gösterdi. Ter içindeki parmaklarımla uzandım. Evet, dokunulabiliyordu da! Eğilip torbayı çıkardım. Sandığımdan ağırdı. Düğümü açmak ne kadar vaktimi aldı, anlatmayacağım. Yırtmaya cesaretim yoktu. Öyle bir yırtıktan Cehennem Köyü dışarıya dökülür gibime geliyordu.

Sonunda düğüm açıldı. Feneri kaldırdım ve karımın suratına baktım. Binlerce gecelik uykuma birden tabanca sıkılmış oldu. Karımın yüzünde şaşkın bir ifade vardı. Boynunun dip tarafı kıpkırmızı bir ormandı. Bir kere baktım... ikinci kere bakamadım. Torbayı kapattım. Bir ruhum olduğundan o sıra ilk defa emin oldum. Torbayı bağlarken o ruhun da kalbimin içinde dönmekte olduğunu hissettim.

Gitmek üzere ayağa kalktım. Önce bir ayağımı,

sonra ötekini salladım. Hareket edip edemeyeceğimden pek de emin değildim. Onu yanımda mı götürmeliyim, yoksa bu berbat yerde mi bırakmalıyım, ondan da emin değildim. Ben bu irade savaşını verirken köpek inlemeyi kesti, kıpırdandı, başını ve omuzlarını kovuğa doğru sokmaya çalıştı, daha daha iteledi. Sonra birden hareketleri tersine döndü, geri sıçradı, ağzında yeşil bir plastik torbanın ucunu çekerek asıldı. O zaman da Jessica Pond'un suratını gördüm. Ona Laurel Oakwode diyemiyordum.

Her iki kafayı da alıp arabaya kadar taşıdım dersem çok yadırgar mısınız? Her elimde bir torba vardı. İkisini yanyana bagaja koydum. Dikkatle koydum. Ölümün ne tür bir duvağı varsa, onu da yoketmek istemiyordum. Plastik torba da amma fakir bir kefendi! Köpek benimle birlikte, cenazeye katılmış yaslı biri gibi yürüdü. Yolun iki yanındaki ağaçlar sessiz kaldılar. Porsche motoru çalışmaya başlayınca bombalar patlıyormuş gibi etki yaptı.

Hareket ettik. Ne yaptığımı bilmediğime göre, yolda durup bibipi geri aldık desem bunda bir mantık bulabilir misiniz? Tam ben onu alırken de Stoodie ile Nissen saldırıya geçtiler desem?

Daha sonra, bulmacayı çözmeye çalışırken, bunların benim arabamı izlediklerini, ama tabii ancak ben âletlerini çıkarana kadar izleyebildiklerini düşündüm. Herhalde orada biraz beklemiş olmalıydılar. Sonra benim parketmiş, durduğumu sandıkları yere yaklaşmış olmalıydılar. Ama orada ne araba, ne ev bulmuş, yalnızca bibipin onları şaşırtan sesiyle karşılaşmışlardı. Yolun yan tarafındaydı ses. Ama tam da yerini saptayamıyorlardı. Böyle olunca da park edip beklemişlerdi.

Hendekten bibipi alıp doğrulduğum anda gördüm onların üzerime geldiğini. Koşuyorlardı. Önce, kovuktan çaldıklarımı geri almak istiyorlar, diye düşündüm... buradan da aklımın ne kadar dağınık olduğu belli oluyor. Delilik için bir tek şey kesinlikle söylenebilir: İnsanın kanı bir transandantal andan diğerine korku duymadan geçebiliyor. Şimdi düşününce bakıyorum da, hırslarının o bibipi otuz yağmurlu dakika boyunca boşuna gözlemiş olmaktan ileri geldiğini anlıyorum. Güzel tekniklerini boşa çıkardığım için beni öldürmeye hazırdılar o anda.

Köpeğe ve bana doğru atıldılar. Nissen'in elinde bir bıçak vardı. Stoodie bir kriko sapı taşıyordu. Köpekle aramızda hiçbir zaman birlikte öleceğimize dair bir yemin falan yer almamıştı ama... benimleydi o anda hayvan.

İçimize dolan kuvveti tarif edemeyeceğim. Arabamın bagajında korumam gereken iki bayan kafası vardı. O kafalar bende bulunursa herhalde delikte iki yüz yıl geçirirdim. Bu veriyordu bana döğüşme gücünü. Deliliğim de ek bir kuvvet veriyordu. Çünkü o anki mantığıma göre iki kadınımı o kötü mezardan almış, daha iyisine taşımaktaydım.

Bu yüzden hırsım manyaklık düzeyindeydi. Barut gibi sıkıştırılmıştı son beş günden beri. Kafama, kollarıma ve bacaklarıma tıkılmıştı. Örümcekle Stoodie'nin kötü niyetle yaklaştıklarını görmek tetiğimi çekmeye yetti. Köpeğin nasıl yanımda hazırola geçtiğini hatırlıyorum. Tüyleri çelik çiviler gibi dik dik oldu. Derken olan oldu, onun için her şey bitti. On saniye mi sürdü, bilemiyorum ama, köpek Nissen'e sıçradı, Örümceğin suratıyla boğazını çeneleri arasına

alıverdi. Aynı anda Örümceğin bıçağının ucunu da kalbine alıverdi, Örümceğin üzerinde öldü. Örümcek bir çığlık attı, suratını tutarak kaçmaya başladı. Stoodie'yle ben biraz daha uzun sürdük.

O olduğu yerde döndü, demirini savurmaya çalıştı. Ben uzak duruyor, bibipi fırlatmak için fırsat kolluyordum. Benim bibipimdi o artık. Kafasına atmak istiyordum ama, o küçük kutu koca bir kaya kadar, hattâ daha bile ağırdı.

İster hırslı olayım ister olmayayım, döğüşecek durumda değildim. Yüreğim yanmaya başlamıştı bile. O demirle asla başa çıkamazdım. Çenesine sıkı bir sağ indirmek zorundaydım. Solum asla bu işe yetmezdi. Bunun için de demiri savurmasını beklemeliydim. Öyle demir taşıyanla kapışmanın tek bir yolu vardır, o da, onun harekete geçmesini beklemektir. Ancak silah yanınızdan ıskalayıp geçerken vurabilirsiniz. Stoodie bunu biliyordu. Demiri bir sağa, bir sola savuruyor, belli bir girişimde bulunmuyordu. Bekleyecekti. Gerilimimin bitmesini bekleyecekti. Bekledi de. Birbirimizin çevresinde döndük. Kendi solumamı onunkinden daha iyi duyabiliyordum. Derken bibipi savurdum, kafasına geldi. Ardından sağımı savurdum ama ancak burnunu bulabildi, çenesine inmedi. O da demiri benim sol koluma indirdi. Dengesini kaybetmişti. Bu yüzden fazla da güçlü indiremedi. Ama kolum yine de tüm duyularını kaybetti. Öyle canım acıyordu ki, bir sonraki vuruşundan zor kurtuldum. Havayı bir kere daha yırttı, bu arada burnundan boşalan kanlar ağzına doldu, yüzündeki kemiklerin kırılmış olduğunu anladı.

Bir daha döndü. Ben yine eğildim, yerden iki avuç

çakıl kapıp suratına savurdum. Gözleri görmeksizin demiri bana doğru bir daha indirdi. Yana sıçrayıp sağımı olanca gücümle savururken kolumdan yıldırım geçer gibi oldu, Stoodie demiriyle birlikte yere iniş yaptı. Kafasına tekme atma hatâsını işledim. O zaman ayağımın baş parmağı kırıldı. Belki demiri kapıp kafasını parçalamaktan beni alakoyan şey de o acı oldu. Demiri alıp topallayarak kamyonete yürüdüm. Örümcek kamyonete yaslanmış, duruyordu. Başını ellerinin arasına almıştı. İnliyordu. Fıttırmak ne demekmiş, ne zevkli şeymiş, o zaman öğrendim. Elimdeki demirle kamyonetin camlarını, farlarını, stop lambalarını parçaladım, sonra bununla da yetinmeyip kapıları sökmeye uğraştım, onu beceremeyince menteşeye yüklendim, nihayet koparmayı başardım.

Örümcek bakıp duruyordu. Sonunda, «Hey, ulan, acı biraz,» dedi. «Tıbbî yardıma ihtiyacım var.»

«Niye bıçağını benim çaldığımı söylüyorsun herkese?» dedim ona.

«Biri çaldı. Yenisini aldım ama iyi çıkmadı.»

«Köpeğime saplanmış duruyor.»

«Üzgünüm, arkadaş. Köpeğine bir düşmanlığım yoktu.»

O kadar işte. Onu kamyonetin orada bıraktım, Stoodie'nin yanına, bakmaya gittim. Örümceğe demirle vurmamak için uzaklaşmıştım oradan. Köpeğin yanına diz çöktüm. Porsche'nin yanıbaşında can verdi. Çok severdi o arabayı. Sağlam kolumla onu kaldırıp ön kanapeye yatırdım.

Sonra arabayı eve sürdüm.

Size böyle bir kavganın yararlarını anlatayım mı? Her iki plastik torbayı bodruma indirene kadar aklımı başımda tutmayı başardım. Torbaları bir koli ku-

tusuna koydum (henüz söz konusu ettiğim yok ama, bir yirmi dört saat daha geçince kokuları birer felâket olacaktı). Sonra bahçede köpeğime bir mezar kazdım, onu gömdüm. Bunların hepsini tek sağlam kolum ve tek sağlam bacağımla yapıyordum. Toprak yumuşaktı bereket versin. Sonra duş yapıp yatağıma yattım. Yol kenarındaki o kavga olmasa asla uyuyamazdım, sabaha da akıl hastanesine gitmeye hazır durumda olurdum. Oysa böyle olunca, çevremdeki ölüler kadar kolay uyudum, sabah uyandığımda ise babamı evde buldum.

Yedi

İkimiz de ötekinin görünüşünü pek beğendik diyemem. Babam mutfakta kahve hazırlıyordu. Beni görür görmez kahve kavanozunu elinden bıraktı, hafif bir ıslık çaldı.

Ben başımı salladım. Merdivenlerden aşağıya şiş ayağıma basa basa inmiştim. Sol kolum kafamın yukarısına kalkmıyordu. Göğsümün içinde bir torba buz var gibiydi. Gözlerimin altında ne tür halkalar olduğunu bilemiyordum.

Ama Dougy daha büyük şoka yol açtı. Başında hemen hemen hiç saç kalmamıştı. Çok da kilo vermişti. Çıkık elmacık kemikleri pespembeydi. Rüzgâr altında yanan ateşi hatırlatıyordu.

Birden anladım. Herhalde kemoterapi yapılıyordu ona.

İnsanların yüzünde gördüğü o ilk kaçınma ifadesine alışmış olmalıydı besbelli. «Evet, olan oldu bana,» dedi.

«Nerende?»

Hiçbir yeri göstermeyen bir işaret yaptı.

«Telgraf çektiğin için teşekkür ederim,» dedim.

«Evlât, kimsenin yardımı olamayacaksa, insan derdini kendine saklamalı.»

Takatsiz görünüyordu. Yani... pek güçlü gibi değildi. Ama rahatsız mı, değil mi, anlayamıyordum.

«Kemoterapi mi yapılıyor?» diye sordum.

«İki gün önce bıraktım. Mide bulantısı dayanılır gibi değil.» İlerledi, beni şöyle bir kucakladı. Pek sıkı kucaklamadı. Sanki hastalığı bulaşacakmış gibi hissediyordu.

«Bir fıkra duydum,» dedi. «Bir Yahudi aile, hastanenin giriş salonunda bekliyormuş. Doktor onlara yaklaşmış. Zengin, şımarık konuşan bir tipmiş. Kuşlar gibi cıvıldıyormuş.» Kökenlerinin Hell's Kitchen mahallesinde yattığını hiç unutmadığından, aksanını ona göre ayarlıyor, bunu bilerek yapıyordu.

Hikâyesine devam etti. «Doktor onlara, 'hem iyi haberim var, hem de kötü haberim var,' demiş. 'Kötüsü, babanızın hastalığının tedavisi yok. İyisi, hastalık kanser değil.' Aile hep bir ağızdan, 'Tanrıya şükür!' demişler.»

Birlikte güldük. Gülmeyi bitirince bana kahve fincanını uzattı, kendine yenisini hazırlamaya koyuldu. «Bizimse kötü haberimiz var,» dedi.

«Tedavisi mi yok?»

«Tim, kim nereden bilebilir? Bazen bana, hastalığa hangi anda yakalandığını biliyormuşum gibi geliyor. Kaynağa yakın yerdeysem, belki tedavisini de bulurum. Biliyor musun, doktorların yutturduğu o haplardan nefret ediyorum. Aldığım için de kendimden nefret ediyorum.»

«Uykun nasıl?»

«Öteden beri uykumun üzerine yoktur,» dedi. Sonra başını salladı. «Evlât, her şey iyi de, gecenin

tam orta yeri dayanılır gibi değil.» Kendi ölçülerine göre fazla uzun konuşmuştu. Kesti. «Sana ne oluyor?» diye sordu.

Ona akşamki kavgayı anlatmaya koyuldum.

«Köpeği nerede bıraktın?» diye öğrenmek istedi.

«Bahçeye gömdüm.»

«Uyumadan önce mi?»

«Evet.»

«Birileri seni iyi yetiştirmiş.»

Bütün sabahı mutfakta geçirdik. Yumurtaları pişirip yedikten sonra salona geçmeyi denedik ama Patty'nin mobilyaları eski bir rıhtım işçisine göre değildi. Az sonra yine mutfağa döndük. Dışarda hava kül rengiydi. Pencereden bakarken ürperdi babam.

«Bu lânet olası yerin nesini seviyorsun?» dedi. «İrlanda'nın arka taraf kıyısının kış hali gibi bir şey.»

«Yo, ben çok seviyorum,» dedim.

«Öyle mi?»

«Buraya ilk gelişim, Exeter'den kovulduktan hemen sonraydı. Sarhoş olmuştuk, hatırlıyor musun?»

«Elbette.» Yeniden gülümsediğini görmek bir zevkti.

«Sabahleyin sen tekrar New York'a döndün, ben de yaz için buraya gelmeye karar verdim. Çok duymuştum bu kasabayı. Bir hafta kaldıktan sonra bir gece otoyolun kenarındaki bir dans salonuna gittim. Güzel bir kız vardı. Onu seyrettik ama yanına sokulmadım. Bir grupla gelmişti. Dansediyordu. Ben de hep bakıyordum. Salon kapanırken bir atış yapayım dedim Piste yürüdüm, gözlerine baktım, o da benimkilere baktı, kapıdan yanyana çıktık. Birlikte geldiklerinin canı cehenneme. Hiçbir şey yapmadılar. Kızla ikimiz çıkıp karşı kaldırıma geçtik, ormana daldık, uzanıp yattık... ve kendimi onun içinde buldum, Do-

ugy. Sanıyorum ilk yanına gidişimden beri altı dakika geçmişti. Bu günüme kadar yaptığım hiçbir şeyden o kadar gurur duyduğumu bilmem.»

Hikâyemden pek hoşlandı. Eli eski alışkanlığıyla viski kadehini bulmak üzere uzandı, onun orada olmadığını sonradan hatırladı. «Demek burası senin kısmetin,» dedi.

«Bir dereceye kadar.»

«İyi misin sen?» diye sordu. «Daha biraz önce demirle bir serseriyi dövmüş biri olarak doğrusu yeterince mutlu görünmüyorsun. Adam geri döner diye mi korkuyorsun?» Stoodie'nin geri dönebileceği aklına gelince babamın yüzünde öyle bir mutluluk belirmişti ki!

«Ortalıkta çok lâf dolaşıyor,» dedim. «Ama sana söylemeye hazır mıyım, bilemiyorum.»

«Karınla mı ilgili?»

«Birazı.»

«Bak, daha on yıl yaşayacak olsam ağzımı açmazdım ama, yaşamayacağıma göre sana söyleyeyim. Bence sen yanlış kadınla evlendin. Madeleine'le evlenmeliydin. Belki kinci bir domuzdu ama, seviyordum ben onu. Klası vardı. Sinsiydi.»

«Bana öğüdün, önerin bu mu?»

«Çok uzun yıllar, çok fazla konuda sustum. Belki artık içimde çürümeye başladı. Bilenlerin dediğine göre kanserin nedenlerinden biri de katı bir çevreymiş.»

«Ne söylemek istiyorsun bana?»

«Zengin kadınla evlenen erkek, başına gelen her şeyi haketmiş demektir.»

«Patty'yi seversin sanırdım.» Birlikte içmeye bayılırlardı.

«Cesareti hoşuma giderdi. Öteki eksik etekler de

onun kadar erkek olsa, dünyayı onlar yönetirdi. Ama sana yaptıklarından hoşlanmıyordum. Bazı kadınların tişörtünde hep aynı yazı okunur. «Yanımdan uzaklaşma, seni homo yapayım.»

«Sağol.»

«Hey, Tim... bu sözün gelişi. Şahsi bir şey değil.»

«Benim için hep kaygılandın, değil mi?»

«Eh, annen pek narindi. Seni de çok şımarttı. Evet,» dedi sonunda buzlar gibi mavi gözlerini bana çevirerek. «Senin için kaygılandım.»

«Belki de gereksizdi. Kodeste üç yıl hiç tökezlemeden yatmayı başardım. Demir Çene diyorlardı bana. Süngümü düşürmedim.»

«Aferin sana. Hep meraklanmıştım.»

«Hey, Dougie, değeri ne bunun? Kendimi hep erkek mi hissediyorum sanıyorsun? Hiç değil. Neyi koruyordum? Sen eski model bir fanatiksin Sana kalsa tüm homoları toplama kamplarına kapatırsın. Oğlun bir hatâ etse, onu da kapatırsın. Kendin sağlam yapılı doğacak kadar şanslı çıkmışsın diye.»

«Birer içki içelim. Senin yem saatın gelmiş.»

«Sen içebiliyor musun?»

Elleriyle bir ses çıkardı. «Bu özel durum.»

İki bardak çıkardım, içine viski koydum. O kendininkine epey su kattı. Başka bir belirti olmasa bile bu yeterdi onun iyice hasta olduğunu anlamama.

«Beni yanlış anladın,» dedi. «Yirmi beş yıldır o eşyasıyla kiraladığım odada tek başıma yaşıyorum da hiç düşünmüyor muyum sanıyorsun? Ben de ayak uydurmaya uğraşıyorum. Benim zamanımda insan sapık oldu mu lânetlenmiş demekti. Nedenini hiç sorma. Cehennem meleği sayılırdı. Şimdi ise homoların özgürlüğü diye bir şey çıktı ortaya. Bakıyorum da... her tarafta dolu.»

«Biliyorum,» dedim.

«Ha, ha,» deyip parmağıyla beni gösterdi. Erken saatte bu içki belli ki keyiflendirmişti onu. «Oğlun raundu kazandı,» dedi.

«İyi danseder,» dedim.

«Hatırlıyorum... Costello, tamam mı?»

«Tamam.»

«Artık o sözün anlamını pek bildiğimi de sanmıyorum,» dedi. «Altı ay önce, içkiyi kesmezsen ölürsün dediler, ben de kestim. Şimdi uykuya yattığımda ruhlar tahtaların arasından çıkıyor, yatağımın çevresinde halka oluyor, sonra beni sabaha kadar dansettiriyorlar.» Ciğerlerindeki tüm boşlukların sesini yansıtarak öksürdü. Gülmeye çalışmıştı. «Sert erkekler dansetmez diyorum onlara. Ruhlar da bana, dansa devam et, koca keçi, diyorlar.» Viskinin içindeki ışıklara, o ruhların akrabalarını görecekmiş gibi baktı, içini çekti. «Hastalığım beni de yumuşattı. Şimdi homoları düşünüyorum da, ne diyorum, biliyor musun? Yarısı için, cesaret işi. Pasifler için bu işe girmek, girmemekten daha zor. Pasifler için. Yapmazlarsa silik bir sıçan karıyla evlenirler. Sevici olacak cesareti gösteremeyen biriyle. İkisi de psikolog kesilir, elektronik oyuncaklarla oynayan çocuklar yetiştirirler. İnsan pasifse, o yolu seçmeli bence. Ama benim asıl suçladıklarım oğlancılar. Erkek olmaları gerekirken gerekli gücü gösteremeyenler. Senin de erkek olman gerekiyordu, Tim. Benden geliyordun. Avantajların vardı.»

«Daha önce bu kadar çok konuştuğunu duymamıştım Bir kere bile.»

«Seninle ben yabancıyız da ondan.»

«Eh, bugün gerçekten yabancı gibisin,» dedim. Doğruydu. Koca kafasında artık taç gibi ak saçları

yoktu. Kel bir kafaydı karşımdaki. İrlandalı barmenden çok Prusyalı generale benziyordu.

«Seninle şimdi konuşmak istiyorum,» dedi. «Belki fazla üstünde duruyorum ama, Frankie Freeload'un cenazesinde aklıma geldi. Tim benim her şeyim, dedim.»

Bu bana dokundu. Birbirimizi bazen bir iki ayda, bazen altı ayda arardık. Ama yine de işleri yolunda gibiydi. Ben hep öyle umardım. Şimdi kendisi de onaylıyordu bunu.

«Evet,» dedi. «Bu sabah erken kalktım, dul kadının arabasını ödünç aldım, yol boyu kendi kendime, bu sefer yüzyüze, açık konuşacağız dedim durdum. Seni ne kadar önemsediğimi söylemeden ölmek istemiyorum.»

Utanmıştım. 'Dul kadının arabası' deyişine sığındım. «Freeload'un karısıyla mercimeği fırına mı verdin?» diye sordum.

Babamın afalladığını pek sık görmezdim. «Son zamanlarda, hayır,» dedi.

«Nasıl yaparsın? Arkadaşının karısı!»

«Son on yıldır Frankie içki şişesinin esiriydi. Ne kendi şeyini bulabilecek durumdaydı, ne de onunkini.»

«Arkadaşının karısı, ha?» Ailenin tipik tiz kahkahasını attım.

«Yalnızca bir iki kereydi. İhtiyacı vardı. Bir merhamet jesti.»

Gözlerimden yaşlar akana kadar güldüm. «Acaba şimdi kim öpüyor onu,» şarkısını söyledim. Babamı kendi yarı alanında yakalamak çok hoştu. Birden içimden ağlamak geldi.

«Haklısın evlât,» dedi. «Hep dua ediyorum, inşallah Frankie hiç anlamamıştır.» Bir an karşı duvara

baktı. «İnsan yaşlandı mı, bir terslik var gibi geliyor. Bir kutuya kısılıyorsun, duvarlar üstüne üstüne geliyor. O zaman da, daha önce yapmadığın şeyleri yapıyorsun.»

«Hasta olduğunu ne zamandır biliyordun?»

«Kırk beş yıl önce St. Vincent hastanesine girdiğimden beri.»

«Kanseri olup da saklayabilmek için amma da uzun bir süre.»

«Doktorların hiçbirinin bu işte sezgisi yok,» dedi babam. «Benim görüşüme göre bu iş iki düğmeli bir hastalık akımı.»

«Nasıl yani?»

«Hastalığın ortaya çıkması için iki korkunç şeyin olması gerekiyor. Birincisi emniyeti açıyor, ikincisi de ateşliyor. Ben kırk beş yıldır emniyet açık dolaştım.»

«Aldığın kurşun yaraları tam geçmediği için mi?»

«Hayır. Cesaretimi kaybettiğim için.»

«Sen mi? Neden söz ediyorsun sen?»

«Tim, ben durdum. Pabuçlarımın içinde kanları hissediyordum, karşımda da St. Vincent vardı. Oysa beni vuran iti takip etmem gerekirdi. Ama ben hastaneyi görünce ürktüm.»

«Yahu, herifi zaten altı bloktan beri kovalıyordun!»

«Yetmez. Yapım zaten ona yetecek kadar güçlüydü. Esas sınav, ben durduğum zaman geldi. Kovalayıp onu yakalayacak cesaretim kalmadı. Belki eşyanın tabiatındaki bir şey onu tökezletirdi. Şansımı zorlamadım. Durdum. O anda sesi kafamın içinde net biçimde duydum. Tanrının ya da ona benzer yüksek bir varlığın benimle konuştuğunu o olayda ilk defa duyduğumu söyleyebilirim. Bu ses bana, benzinin bitti, evlât, diyordu. Bu senin esas sınavın. Yap şunu, di-

yordu. Ama ben St. Vincent'e girdim, görevliyi yakasından yakaladım, o beyaz ceketli serseriye babalanmaya başladığım sırada da, içimde kanserin emniyetinin açıldığını hissettim.»

«İkinci düğmeyi açan ne oldu?»

«O hiç açılmadı. Paslandı. Birikim etkileri. Kırk beş yıl boyunca kendime saygı duymadan yaşamak.»

«Delisin sen.»

Sulu viskisinden koca bir yudum aldı. «Keşke olsaydım,» dedi. «O zaman kanser olmazdım. Bunu iyice inceledim, bak, sana da söylüyorum. Birtakım dikkati çekmeyen istatistikler var. İnsan ancak ararsa görebiliyor. Schizophrenic'ler, akıl hastanelerinde yatanlar, normal nüfusun yarısı oranında kansere yakalanıyorlar. Ben açıklamayı şöyle yapıyorum. İnsanın ya vücudu deliriyor, ya da aklı. Kanser, schizophreni'nin tedavisi, schizophreni de kanserin. Çoğu insanlar işin ne kadar zor olduğunu bilemez. Ben bilecek biçimde büyümüştüm. Özrüm yok.»

Sessiz kaldım. Onunla tartışmayı kestim. Sözlerinin yarattığı etkiyi çözmek kolay değildi. Bana karşı duyduğu sıcaklığın neden hep bir buzul alanından geçip geldiğini anlamaya mı başlıyordum yoksa? Belki bir zamanlar Douglas Madden'in vücudu içinde ufacık bir tohumdum ama, o zaman kendisi artık o vücuda saygı duymuyordu. Yani ben bir bakıma kusurluydum. Eski yaralarımda, çoktan gömülmüş, unutulmuş duyarlıklarımda bir heyecan dolaştı. Babamın benden ötürü pek bir sevinç duymadığına şaşmamak gerekirdi. Uzun yaşarsam, yıllar sonra bile beni sarsacaktı bu konuşmanın etkileri.

Ama bir yandan da babama acıyordum. Lânet olasıca acıma duygusu. Ona olan anlayış duygumun üzerine koca bir gölge düşürmüştü babam.

Bundan sonra, azımsanmayacak bir korku doldurdu içimi. Bir anda, iki kadın öldürmüş olabileceğimi anladım, bu gerçekmiş gibi gelmeye başladı. Son zamanlarda kaç kere Patty Lareine'i bir temiz dövmenin eşiğine gelmiştim. Her seferinde tutmuştum kendimi. Her tutuşumda yaklaşan hastalığı sezmiş miydim, sezmemiş miydim? Evet, babam gibi ben de katı çevre içinde yaşıyordum. Beni kuleye tırmandıran dürtüyü tekrar düşündüm. Düğmenin açılmasını ertelemeyi mi ummuştum ben o gece?

Koca Mac'a her şeyi anlatacağımı o anda anladım. İki cinayeti de, bu evin bodrumundaki plastik torbaları da anlatmak zorundaydım. Artık içimde tutamazdım. Ama söze doğrudan başlamak da zordu. Konuya yan tarafından süzülmeye çalıştım.

«Yazgıya ne kadar inanırsın?» diye sordum.

«Hımmm,» dedi. «Ne tür yazgı?» Konunun değişmesi onu mutlu etmişti. Bir tezgâhının ardında geçirdiği uzun yıllar babamı her türlü soruyla her an burun buruna yaşamaya alıştırmıştı.

«Toto tahmini,» dedim. «Tanrı kazanacak takımı seçebilir mi?»

Bu belli ki Dougy'nin alışkın olduğu bir soruydu. Gözündeki pırıltı, değerli bilgiyi paylaşsın mı, paylaşmasın mı, ona karar vermeye çalıştığını gösterir gibiydi. Sonunda başını salladı. «Bence Tanrı maç tahmini yapsa yüz seferin sekseninde kazanır.»

«O sayıya nasıl varıyorsun?»

«Eh, diyelim ki maçlardan önce oyuncuların uyumakta olduğu yerlerden geçiyor, bir kayıt tutuyor. Pittsburgh oyuna hazır, diyor kendi kendine. Jet'ler huzursuz. Pittsburgh'un şansının büyük olduğuna inanıyor ve ona göre oynuyor. Bence beş seferden dördünde haklı çıkar aşağı yukarı.»

«Ama neden beşte dört?»

«Çünkü top dediğin şey garip garip zıplar. Beşte dörtten fazla tutturmak pratik değildir. O kadarı yeterlidir. Eğer topun her sıçrayışının fiziğini de hesaba almaya kalksa, milyon kere daha fazla uğraşması gerekir ki yüzde seksenden doksana çıkabilsin. Bu ekonomik değil. Beri yanda uğraşacağı bir yığın işi daha var.»

«Ama sen neden beşte dördü uygun buluyorsun?»

Babam bunu soruların en ciddisi olarak ele aldı. «Bazen totocuların şans akımı tutar, bir ay, ya da daha fazla süre boyunca hep yüzde yetmiş beş kazanırlar. Bence bunun nedeni, bir süre için daha yükseklere boru hattı bağlamış olmaları.»

Harpo geldi aklıma. «Bazı kimseler bunu daha uzun sürdürebilirler mi?»

Babam omuz silkti. «Kuşkulu. Bu boru hatlarının bakımı zordur.» Tesbihlerini karıştırmaktan hiç kaygılanmıyordu. «Bu yüksek gerilimli iş,» dedi.

«Ya bir kaybetme akımı başlarsa?»

«O tiplerin de boru hattı vardır. Ama akım tersinedir. Sezgileri yüz seksen derece yanlıştır.»

«Belki de ortalamalar kanunu geçerli oluyor.»

«Ortalamalar kanunu,» dedi tiksintiyle. «İnsanların aklını karıştırıp berbat etmekte hiçbir şey onun kadar etkili değildir. Çirkef o. Boru hattı ya seni besliyordur, ya da seni kandırıyordur. Açgözlü insanları hep kandırır boru hattı.»

«Ya tahminlerin elli-elli tutuyorsa?»

«O zaman boru hattının yakınında bile değilsin demektir. Bir bilgisayarsın sen o zaman. Gazetelere baksana! Bilgisayar tahminleri hep 500'de kalır.»

«Pekâlâ,» dedim. «O tahmin konusu. Ama benim asıl konuşmak istediğim, raslantı.»

Sıkılmış göründü. Ben kalkıp içkilerimizi tazeledim. «Benimkine bol bol su koy,» dedi.

«Raslantı,» diye tekrarladım. «Ona ne diyeceksin?»

«Hep ben konuşuyorum,» dedi. «Sen söyle onu da.»

«Bence o da boru hattı işine benziyor. Ama o bir şebeke. Bence herkesin düşüncesinden izler alıyoruz. Genellikle farkında olmuyoruz ama, hep algılıyoruz.»

«Dur bir dakika. Sence insanlar telsiz mesajları yollayıp alabiliyor, ha? Telepati mi? Farkında olmadan mı?»

«Ne dersen de.»

«Eh, madem tartışıyoruz, peki diyelim,» dedi.

«Bir keresinde ben Fairbanks-Alaska'ya gitmiştim, orada hissediliyordu. Bir şebeke vardı.»

«Evet, manyetik kutba yakın yerde. Ne işin vardı senin Fairbanks'da?»

«Saçmalık. Önemli değil.» Aslında Madeleine'den ayrıldıktan sonra kokain kuryesi olarak gitmiştim oraya. Bir ay sonra da Florida'ya aynı amaçla kısa bir gezi yapmış, orada yakalanıp kodese tıkılmıştım. İki kilo kokain satmaktan. Pahalı bir avukatın pazarlıkları sayesinde üç yıla zor inmişti cezam. Kefaletle çıkmıştım.

«Fairbanks'da bir gece bir adamla kapışmıştım,» diye anlattım ona. «Berbat bir herifti. Daha sabah uyandığımda, düşüncelerimde onun yüzü vardı. İfadesi çirkindi. O sıra telefon çaldı. O arıyordu. Sesi de yüzü kadar çirkin çıkıyordu. Akşama doğru benimle buluşmak istiyordu. Bütün gün, gece gördüğüm insanlarla karşılaştım durdum, yüz ifadeleri de beni bir kere olsun şaşırtmadı. Ya kızgındılar, ya mutluydular,

ama benim beklediğim gibiydiler. Tıpkı rüyamdaki gibiydi. Günün sonunda o bıçkınla buluştum. Ama artık gergin değildim o konuda. Çünkü gün boyu onu hep görmüştüm kafamda. Bitkin ve tükenmişti. Tabii kapıştığımız zaman da öyle çıktı. O benden daha korkaktı.»

Babam güldü.

«Bak, diyorum sana Dougy,» diye devam ettim. «Alaska'da herkes, birbirinin kafasının içinde yaşamamak için içki içiyor.»

O başını salladı. «Kuzey havası. İrlanda. İskandinavya. Rusya. Hepsi leş gibi sarhoş.» Omuz silkti. «Bunun senin konunla ne ilgisi var, hâlâ anlayamadım.»

«Ben diyorum ki insanlar birbirinin kafasının içinde yaşamak istemiyor. Çok korkulu bir şey. Çok hayvansal. Raslantı da o noktaya yaklaşıldığının belirtisi.»

«Nedir onu yaratan?» diye sordu Dougy.

«Emin değilim.» Bir soluk aldım. Olup bitenin hepsi dikkate alınırsa babamın öfkesinden daha beter ihtimaller de vardı önümde.» Bence büyük ve önemli bir şey olacağı zaman insanlar gündelik statiklerinden sıyrılıyorlar. Düşünceleri birbirine doğru çekiliyor. Sanki yaklaşan olay bir hava boşluğu yaratıyor, biz de ona doğru kaymaya başlıyoruz. Şaşırtıcı raslantılar çılgın bir hızla üstüste yığılıyor. Doğal bir olgu gibi.»

Onun da kendi geçmişini düşünmekte olduğunu hissediyordum. Vurulduğu sabah o da buna benzer tecrübeler mi yaşamıştı? «Ne tür yaklaşan olayları kastediyorsun?» diye sordu.

«Kötü olaylar.»

Tedbirli davranıyordu. «Ne tür kötü olaylar?»

«Cinayet örneğin.»

Bu dediğimi düşündü. Sonra sanki, «Önerini beğenmedim,» dermiş gibi başını iki yana salladı. Yüzüme baktı. «Tim,» dedi. «Barmenlik rehberini hatırlıyor musun?»

Bu sefer ben başımı salladım. Barmen olarak ilk işime başlarken babam bana bir program vermişti. «Oğlum,» demişti. «Şu söyleyeceklerimi aklında tut. New York sokaklarında gece on ikiden bire kadar röntgenciler, birden ikiye kadar yangınlar, ikiden üçe kadar yankesiciler, üçten dörde kadar bar kavgaları, dörtten beşe kadar intiharlar, beşten altıya kadar trafik kazaları olur.» Bunu daktilo edilmiş bir program gibi hep kafamda tutmuş, çok da yararını görmüştüm.

«Cinayetlerin ayrı bir özelliği yok,» dedi bu sefer.

«Ben New York'dan söz etmiyorum,» dedim. «Buradan söz ediyorum.»

«Bu kasabada bir cinayetin olağanüstü bir olay olduğunu mu söylüyorsun?» Cape Cod'un soğuk rutubetini, o eylemin gerektireceği sıcakkanlılıkla ölçmekte olduğunu görüyordum. «Peki,» dedi. «Bunu kabul ediyorum.» Pek mutlu hali yoktu. «Bu konuşmanın amacı nedir?»

«Ben raslantılara dolaşmış durumdayım,» dedim.

«Fikir yürütüş tarzına bakılırsa kötü bir duruma pek yaklaşıyorsun.»

«Bu dediğinden çok daha yakınım.»

Sessizliği dinledi.

«Geçen hafta bir intihar oldu,» dedim. «Ama adam öldürülmüş de olabilir. O gece o adamın kadınını çaldığımı sanıyorum.» Birden aklıma pek garip bir fikir geldi. Babamın kanseri olduğuna göre ona ne an-

latırsam anlatayım, başka insanlara değmeyecekti. Belki kanserin iyi yanlarından biri de buydu. Mesajları mezar gibi alacak, asla tekrar yayınlamayacaktı. Babam bize göre ruhların öteki tarafında mıydı?

«O kadarla da kalmıyor,» dedim. «Henüz herkes bilmiyor ama, bu kasabada geçen hafta iki kadın öldürüldü.»

«Tanrım,» dedi. Bu haberler ona bile biraz fazlaydı. «Kim yaptı?»

«Bilmiyorum. Birkaç fikrim var ama emin değilim.»

«Ölenleri gördün mü? Olaydan emin misin?»

Vereceğim cevaptan nefret ediyordum. Ağzımı kapatır da daha fazla konuşmazsam, mutfakta karşılıklı içki içmekte olduğumuz numarasına hâlâ sarılabilirdik. Babamın ziyaretini, diğer içkili sohbetlerimizin felsefî anılarıyla kuşatabilirdik. Benim bir sonraki sözüm olmasa, kendimizi bir başka plajın kumsalına vurmuş ayık kimseler olarak bulabilirdik.

Galiba cevap vermem öyle uzun sürdü ki babam sorusunu tekrarlamak zorunda kaldı. «Ölenleri gördün mü?»

«Evet,» dedim. «Aşağıda, bodrumdalar.»

«Vay canına!» Bardağı boştu. Elinin viski şişesine doğru uzandığını, sonra geri çekildiğini gördüm. Bardağını tutup başaşağı etti. «Tim, sen mi yaptın?» diye sordu.

«Hayır.» Kendi evimin içkisini reddedecek değildim ya! Bardağımı dikip bitirdim. «Yaptığımı sanmıyorum,» dedim. «Ama emin de olamıyorum.»

Böylece konuya girmiş olduk. Parça parça, ayrıntı ayrıntı, ona giderek hatırladıklarımın hepsini anlattım. O gece Dullar Dergâhı'na gittiğimden bu yana

tüm olanları. Sonunda ölen kadınlardan birinin de Patty Lareine olduğunu itiraf ettiğimde (itiraf sayılırdı... ben öyle hissediyordum), babam öyle bir inledi ki, insan ancak pencereden düşüp de parmaklık demirine saplanırsa öyle inlerdi.

Ama yine de korkunç görünmüyordu. Eskiden yalnızca yanaklarında bulunan pembelik şimdi alnına ve çenesine de yayılmıştı. Eskisi kadar hasta değilmiş gibi bir izlenim yaratıyordu. Zaten de öyleydi galiba. Polislerden ne kadar nefret ederse etsin, kendi de polise pek benziyordu. Karayol komiseri ya da Dedektif Servisi Şefi falan gibi. Rol dağıtan bir rejisör çıkagelse, ona hemen böyle bir rol verirdi. Hayatının büyük kısmı boyunca ister istemez bu tür roller oynamıştı zaten. Sorularının tarzına bakarak söylüyorum, pek de acemi bir sorgucu sayılmazdı.

Sonunda anlatacaklarım bitti. Vakit öğleyi de geçmiş, öğleden sonra olmuştu bu arada. Kalkıp sandviç yaptık, birer bira içtik. Sonunda o, «Bu işi doğru dürüst anlamama iki soru engel oluyor,» dedi. «Birincisi, sen masum musun, yoksa suçlu musun? Birincisine inanmayı zor buluyorum ama... sen benim oğlumsun tabii.» Sustu, kaşlarını çattı. «Yani... ikincisine inanmayı zor buluyorum demek istedim. Suçlu olduğuna.»

«Senin dediğin... ben de yapmış olabilirim. Ağzınla söyledin! Sebebi de belli. **Sen** kendin cinayet işleyebilirsin, demek ben de işleyebilirim. Hattâ belki eski sendika günlerinde bir iki kaçamak yapmışsındır bile.»

Dougy buna cevap vermedi. Onun yerine başka şey söyledi. «İyi insanlar görev için, onur için öldürür. Para için değil. Kötüler para için öldürür. Aç-

gözlüler para için öldürür. Ama sen değil. Karının vasiyetnamesi sana bir şey bırakıyor mu?»

«Hiç fikrim yok.»

«Eğer vasiyetnamesinde sana dolgun para bırakıyorsa başın iyice belâda demektir.»

«Belki de parası bitmiştir. Ne kadar parası olduğu konusunda her zaman pek ketum davranır, her şeyi sır gibi saklardı. Galiba Patty Lareine son bir iki yılda birtakım kötü yatırımlar yaptı. Belki hiç paramız kalmamıştır.»

«Umarım öyledir,» dedi babam. Sonra donuk mavi gözlerini bana dikti. «Mesele cinayetlerin ne biçim işlendiğinde. O da ikinci sorum. Neden? Neden birisi başlarını kessin o iki kadının? Eğer sen yaptınsa, o zaman seninle ikimiz defteri kapatmalıyız, Tim. Soyumuz devam edemeyecek kadar iğrençleşti demektir.»

«Böyle konuları amma da sakin konuşuyorsun!»

«Çünkü senin bu iğrençliği yapmış olabileceğine inanmıyorum. Bunu yalnızca bir opsiyon, bir madde olarak söyledim. Kayıt doğru tutulmuş olsun diye.»

Ne yapılması gerektiğini her zaman bilmesi beni garip biçimde rahatsız ederdi. Sanki önemli bir krizden söz etmiyor, aile sohbeti yapıyorduk. İdeolojik sözler. Gebert köpeği, diyordu Dougy Madden. Oğlu ise, hayır, deli hastanesine tık, diyordu. Babamı tutup sarsmak geldi içimden.

«Yapabilirim ben o iğrençlikleri,» dedim. «Diyorum sana. Biliyorum. Ruhlara dua ediyorum. Ben yapmışsam bir tür komadaydım demektir. Ruhlar yaptırmış olmalı bana.»

Koca Mac bana tatsız tatsız baktı. «Bu dünyadaki katillerin yarısı aynı şeyi iddia eder. Hepsinin Allah belâsını versin bence. Doğru söyleyip söylemediklerinin ne önemi var? Tüm diğer insanların dünyaya bo-

şaltıp durduğu bokluğun yıldırım çekeni onlar. Yani çevrede bulunmaları tehlikeli.» Başını salladı. «Gerçek duygularımı bilmek ister misin? İnşallah sen yapmamışsındır diye umuyor, dua ediyorum, çünkü aslında seni öldüremem. Teslim bile edemem.»

«Benimle oyun oynuyorsun. Önce bir ihtimal, sonra öteki.»

«Seni budala,» dedi. «Ben kendi kafamı toplamaya uğraşıyorum.»

«Bir içki al,» deyip kendi boğazıma da biraz daha viski boşalttım.

Bana hiç aldırmadan, «Evet,» dedi. «İkinci büyük soru birincinin de çaresine bakıyor. İnsan neden kafa keser? Tek kazanacağı, kodese tıkılacağı yerde tımarhaneye tıkılmak olur. Suçun iğrençliği, idama bile götürebilir onu... bu eyalette idam cezası varsa. Demek ki insanın deli olması gerek. Senin deli olduğunu sanmıyorum.»

«Teşekkür ederim,» dedim. «Ama ben katilin deli olduğuna da inanmıyorum.»

«Akıllı biri neden kafa kessin?» diye tekrarladı. «Bir tek geçerli neden olabilir. Seni tuzağa düşürmek.» Teorem bulmuş fizikçi gibi sırıttı. «Senin marihuana tarlandaki kovuk tüm bir vücudu içine alacak kadar büyük mü?»

«Benim kutuyu çıkarmadıkça, hayır.»

«İki vücut kalır mı?»

«Asla.»

«Kafa kesmek hesaplanmış bir iş olabilir. Bazı insanlar, kendilerine pratik avantaj getireceğine inandıkları zaman en olmayacak şeyi bile yapabilirler.»

«Yani sen diyorsun ki...»

Oysa onun düşünsel ürünlerini bana devretmeye niyeti yoktu. «Evet, ben diyorum ki o kafalar senin

kovuğa sığsın diye kesildi. Birisi seni mahvetmek istiyor.»

«İki kişiden biri olmak zorunda,» dedim.

«Belki de. Ama ben başka kimseleri de düşünebiliyorum.» Orta parmaklarıyla masaya tık tık vurdu. «Kadınların kafasına ateş edilmiş miydi?» diye sordu. «Nasıl öldükleri kafalardan belli mi?»

«Bilmem,» dedim. «Onları incelemedim.»

«Ya boyunları?»

«Oraya hiç bakamadım.»

«Demek ki kafa testereyle mi, bıçakla mı, neyle kesilmiş, bilmiyorsun.»

«Hayır.»

«Anlaman gerekmez mi?»

«Onları bir daha rahatsız edemem.»

«Tim, bunu bilmek zorundayız. Senin kendi iyiliğin için.»

Kendimi on yaşında bir çocuk gibi hissediyordum. Ağlamaya hazırdım. «Baba,» dedim. «Onlara bakamam. Karım o benim, Tanrı aşkına!»

Bunu anladı. Yarışın hızı birçok şeyi görebilmesini engelliyordu.

«Pekâlâ,» dedi sonunda. «Ben inip bir bakayım.»

O gidince kalkıp banyoya girdim ve kustum. Keşke kusacağım yerde ağlayabilseydim. Yalnız kalınca, babamın önünde yıkılma korkusu kalmayınca, gözyaşları da suyunu çekmişti. Bir duş yaptım, tekrar giyindim, yüzüme traş losyonu sürdüm, mutfağa döndüm. O da oradaydı. Solgun görünüyordu. Pembelikler yok olmuştu. Gömleğinin kol ağızları ıslanmıştı. Bodrumdaki muslukta yıkanmış olduğunu anladım.

«Karın olmayanı...» diye başladı.

«Jessica,» dedim. «Oakwode. Laurel Oakwode.»

«Evet, o. Kafası kılıçla kesilmiş. Ya da kısa bir kılıçla. Bir tek vuruşta. Patty'nin durumu ise değişik. Bu işi bilmeyen biri bıçakla santim santim, zorlaya zorlaya kesmiş onu.»

«Emin misin?»

«Kendin bakmak ister miydin?»

«Hayır.»

Ama gözümün önüne geliyordu. Hayal miydi, yoksa gözümün belleğinde mi kalmıştı bilmem ama, Jessica'nın boynunu görebiliyordum. Dümdüz bir tek kesikti. Ön taraftaki etler vuruşun çarpmasından çürümüştü.

Patty'nin boynunu gözümde canlandırmak zorunda değildim. O kıpkırmızı ormanı unutamıyordum.

Babam avucunu açtı, çıkardığı mermi parçasını gösterdi. «Bu Oakwode'dan,» dedi. «İçerde kalan parçaları, bodrumu kirletmeden çıkaramam ama bu türlü kurşunları daha önce de gördüm. 22'den çıkma. Bence öyle. Temas edince yayılıyor. Beyinde bir tek 22 yeter bu işi yapmaya. Herhalde susturuculu.»

«Ağzının içine mi ateş edilmiş?»

«Evet. Dudakları çürüktü. Biri ağzını zorla açtırmış. Belki tabancanın namlusuyla. Damakta barut izleri ve kurşunun girdiği delik hâlâ duruyor. Küçük bir delik. 22'lik. Çıkış yarası yok. Ben yalnızca bu parçayı çıkarabildim.» Parmağıyla gösterdi.

Sert erkekler dansetmez. İnsan inanmak zorunda. **Bu kadarını çıkarabilmiş.** Dizlerim titriyordu. Viskiyi dudaklarıma götürebilmek için bardağı iki elimle tutmam gerekti. Patty ile ilgili soru soramayacak durumda olduğumu anladım.

O yine de anlattı. «İz yok. Ne kurşun girişi, ne de suratta veya kafada çürük. Belki kalbinden vuruldu, çabucak öldü.»

«Neden öyle düşünüyorsun?»

«Bir tahmin. Bilemem. Belki de bıçaktı. Kafa yalnızca kim olduğunu belli ediyor.» En önemli ayrıntıyı unutuyormuş gibi kaşlarını çattı. «Yo, bir şey daha belli ediyor. Sana kesinlikle bir adlî tabip gerek ama bence karın...» Artık o da Patty Lareine adını söyleyemiyordu. «...karının ölümü ötekinden yirmi dörtle kırk sekiz saat kadar sonra yeralmış.»

«Anlarız,» dedim.

«Hayır. Asla bilemeyeceğiz.»

«Neden?»

«Tim,» dedi. «O kafaları yok etmek zorundayız.» ni susturmak için elini kaldırdı. «Bedelini biliyorum,» dedi.

«Kimin yaptığını asla öğrenemeyiz,» diye patladım.

«Onu saptarız sanıyorum. Yalnızca kanıtlamak mümkün olmaz.» Kırmızılık geri geliyordu yüzüne. «Eğer tatmin olmak istiyorsan başka yollar aramamız gerek.»

Şimdilik bu sözün üzerinde durmadım.

«Bana sorarsan bir katilden fazla var. Kılıç kullanan insanlar bıçaklarla oynamazlar.»

«Kılıç kullanan insanların genellikle 22'leri, özel kurşunları, susturucuları da olmaz.»

«Onu da bir düşünmek gerek.»

Sessiz kaldık. Ben pek az düşünüyordum. Kasım soğuğunda saatlerdir ormanda yürüyormuşum da, dinlenmek üzere şimdi duraklamışım gibi ağrıyordu her tarafım.

«Emin olduğum bir şey var,» dedi. «Birisi Jessica'nın kafasını saklamak için senin marihuana kovuğunu seçmiş. Bu seni o kadar suçlu duruma düşürüyor ki, kendin bile ben yapmadım diyemiyorsun. Son-

ra kafa oradan alınmış. Neden?» Direksiyon kullanıyormuş gibi iki yumruğunu havaya kaldırdı. «Çünkü birisi Patty'yi öldürmeye karar vermiş. Bu insan her iki kafanın daha sonra orada bulunmasını istiyor. Senin ya da ilk katilin arada oraya gidip kanıtları ortadan kaldırmanızı istemiyor. Hem belki de paniğe kapılır, durumu yetkililere bildirirsin. Bu yüzden o ikinci adam kafayı alıyor.»

«Ya da kadın,» dedim.

«Ya da kadın,» diye onayladı babam. «Ama bununla ne demek istediğini de anlamış değilim.» Ben bir şey söylemeyince (zaten içgüdüyle konuşmuştum) o devam etti. «Evet, bence iki katil var. Biri Jessica'yı öldürmüş olan, biri de Patty'yi öldürmeyi planlayan. Birincisi kafayı oraya, suçu senin üzerine atmak için koyuyor. İkincisi, sonra tekrar koymak üzere çıkarıyor. Er geç senin iki cinayeti de sırtına alacağını hesaplıyor.»

«Çok şeyi varsayıyorsun,» dedim.

«İnsanlar bu tür şeyleri yaptıkları zaman durumu çok net biçimde görebildiklerini sanırlar. Tek yaptıkları çorbaya bir kaşık malzeme daha katmak olsa bile.»

«Aşçı kim?» diye sordum.

«Wardley bir. Seninle konuşurken Patty'nin ölmüş olduğunu biliyor olabilir. Kendi yapmış, seni bilhassa bulaştırıyor olabilir.»

«Nasıl yapar, anlayamıyorum.»

«Senden hoşlanmıyor. Seni tutmuyor. Ben de onu suçlayamam. Belki Jessica'nın kafasının kesilmiş olduğunu duymuştur, yerini senin bildiğini düşünmüştür. Bu yüzden de senden Patty'nin kafasını istemiştir. Senin Jessica'yı getirip Patty diye yutturmaya kal-

kacağını hesaplamıştır. O zaman istediğini elde etmiş olur. Her iki kafayı.»

«O kelimeyi kullanmasan olmaz mı?»

«Kafa mı?»

«Beni rahatsız ediyor.»

«Yerine başka kelime yok ki!»

«Adlarını söyle.»

«Vücutlarını bulana kadar... yanlış olur.»

«Adlarını söyle,» diye tekrarladım.

«Hey, sen de annen gibisin,» dedi.

«Dedemle ninem her gün domuz kesen insanlar bile olsa umurumda değil. Evet, ben annem gibiyim.»

«Ho, ho,» dedi. «Annene bir puan. Ruhu şadolsun.» Geğirdi. Bir yandan viski, bir yandan bira, bir yandan da hastalığı, etkilemeye başlamıştı onu. «Şişeyi uzat,» dedi.

«Çok fazla şeyi varsayıyorsun,» diye tekrarladım. «Wardley neden bilmesin Jessica'nın yerini? Regency biliyorsa Wardley de bilirdi. Örümcek onların aracısı.»

«Diyelim ki birbirlerine biraz kalleşlik ediyorlar. İnsanların böyle durumlarda neleri bilip neleri bilmedikleri çok şaşırtıcı olabilir.» Parmak eklemlerini masaya vurdu. «Bence Wardley, Jessica'nın yerini bilmiyordu, onu kendisine senin getirmeni istiyordu.»

«Bence de Wardley her ikisini de o kovuğa kendisi koymuştu. Bildiklerimizle düşünelim. Örümcek'le Stoodie beni izliyorlardı. Kovuğa döndüğüm zaman yanımda olabilmek için, değil mi o? Elimde kafalarla oradan ayrılırken beni yakalamak için değil mi? Vatandaş tutuklaması yapmaya en uymayacak insanlar o ikisi çünkü.»

Bu sözlerimi beğendi. Alnından belli oldu. «Doğru gibi,» dedi. «Seni kovuğa gidiyor diye düşünüyorlar,

ama bibip onlara senin durmuş olduğunu söylüyor. Sen geri dönünce öyle manyaklaşmaları boşuna değil o zaman.»

«Bence Wardley için epey kanıtımız birikiyor,» dedim.

«Patty konusunda, olabilecek bir ihtimal çıktı ortaya. Ama Jessica'yı kim öldürdü?»

«Belki onu da Wardley yapmıştır.»

«22 ona uygun ama, Bay Hilby'yi elinde kılıçla düşünebiliyor musun?»

«Stoodie olmaz mı?»

«Belki.»

«Sen kimi düşünüyorsun?» diye sordum.

Babam kimbilir kaç bar sohbetinde fahrî dedektiflik, ceza avukatlığı, yargıçlık yapmıştı! Elini ağzının kenarına götürdü, sanki gerçeği oradan bir yara bandı gibi sıyırıp çıkarmakta kararsızmış gibi davrandı.

Sonra elini çekti. «Bu Regency'den hoşlanmadım,» dedi. «Senin anlatışına göre yani. O da yapmış olabilir.»

«Jessica'yı o mu öldürdü sence?»

«O hem 22'yi, hem kılıcı kullanabilir. Bunu tek yapabilecek insan da o. Evini anlattın. Silah manyağı herif. Belki de bodrumunda alev tabancaları saklıyordur. Yoluna ucu zehirli bambu dikip onunla seni öldürmeyi bile hesaplayabilecek tür adam. Öylelerini tanırdım. İş silaha gelirse, her türlüsünü biliriz, diye kasılırlar. Biz Rönesans adamıyız, derler.»

«Öyle ama sen de polislerden nefret edersin.»

«Hem de nasıl! Bazılarına güvenmek hiç caiz değildir. Bu herif de tam azgın kurt. Profesyonel askerlikten polisliğe geçmiş! Baştan beri narkotikçi bence. Polis şefi falan değil. O paravan. Narkotik Departma-

nının uzmanlarından. Herhalde işinde herkes korkar ondan. Bahse girerim. O gelince donlarına ediyorlardır korkudan.»

«Buna inanması bana zor geliyor »

«Polisleri senden iyi tanırım. Kaç yıl boyunca her Çarşamba Mafia'ya, her Perşembe polislere haraç ödedim ben! İyi bilirim polisleri. Psikolojilerini bilirim. Regency gibi forslu bir gaddarı ne diye Cape Cod'a gömdüler sence?»

«Burası büyük bir narkotik merkezi.»

«Florida'nın yanında solda sıfır. Orada onu çok iyi kullanabilirlerdi. Sırtlarından atma peşindeler. Polis psikolojisini anlaman gerek. Hiçbir polis, kendisini tedirgin eden profesyonel bir meslekdaşla çalışmak istemez. İnsan istenmeyen emirleri verirse düşman kazanır. Elinde yasal bir silahı olan adam seni sırtından vurmak için çok fırsat bulur. Polisler de, bir deliyle uğraşmak zorunda kalınca kalkıp onu kovmazlar. Sırtlarından atar, uzağa püskürtürler. Montana'nın Twin Acres kasabasına Evren Müdürü diye atarlar. Ya da P-town, Mass'a. Regency'yi zırnık kadar bile sevmedim. Bu yüzden yokedeceğiz o kafaları.»

Onunla tartışmaya çalıştım ama durmadan sözümü kesip duruyordu. «Eğer o plastik torbalar senin bodrumunda bulunursa bu işten asla kurtulamazsın,» dedi. «Yere konmuş ördek gibi kolay av olursun. Alıp kafaları götürmek istesen, o da daha beter. Arabana binerken peşine takılır, seni izlerler.»

«Karımı gömmem şart.»

«Hayır, değil. Ben yaparım. Tekneni alırım, senin balık takımlarını alırım, iki de âlet kutusu alırım. Teknende fazla çapa var mı?»

«Yok.»

«O zaman oradakini kullanırım. Hem Patty hem de Jessica için.»

Bu sefer, «Vay canına!» deme sırası bana gelmişti.

«Hey!» dedi Dougy. «Sen bana bakıyor, katı bir insan görüyorsun. Ben sana bakıyor, konmuş ördek görüyorum.»

«Seninle gelmem gerek. En azından bu kadarını yapayım.»

«Yalnız çıkarsam, koca bunak balığa çıkıyor olur. Dönüp ikinci kere bakmazlar. Ama sen! Seni orada görürler. Sahil Koruma'ya haber salarlar. Teknende yalnızca vücutları eksik iki komple bayan buldukları zaman onlara ne anlatırsın? Şey, efendim, buldum onları. Yerini bana birtakım sesler haber verdi, dersin herhalde. Onlar da, tabii, sen Jeanne d'Arc'sın, bir sonraki davaya geçelim, derler.» Başını iki yana salladı. «Bu noktada kendini çelikleştirmen gerek, Tim-evlât. Ben birkaç saate kadar dönerim. Sen de bu arada birkaç telefon etsene.»

«Kime?»

«Havaalanından başla. Belki Jessica'nın ne zaman geldiğini öğrenirsin.»

«Lonnie'yle ikisi arabayla gelmişler.»

«O gecenin bu kasabada geçirdiği ilk gece olduğunu ne biliyorsun? Lonnie için de aynı şey.»

Omuz silktim. Bilemezdim.

«Öğren,» dedi. «Emlâk komisyoncusu kimmiş, onu da öğren.»

O bodruma inince ben koltuğumdan kıpırdayamadım. Bodrumun merdivenlerinden seslenmese kıpırdayacağım da yoktu. «Tim, sandalla senin tekneye doğru yola çıkmaya hazırım. Sen bir yürüyüşe çık. Onları evden uzaklaştırmak istiyorum.»

Ben ruhları, o ise gerçek insanları düşünüyorduk. Pekâlâ. Riske giren oydu. Ben de en azından yürüyüşü yapmalıydım.

Parkamı giydim, ön kapıdan çıkıp Commercial Sokağı boyunca ilerledim. Öğleden sonra güneşi altında her taraf ıpıssızdı. Ama ben sokakta uzun süre kalamadım. Sessiz bir gündü. Kumsalda güneşin renk oyunları yaptığını biliyordum. Yedi metre boyundaki Whaler'in (Patty'nin teknesi) motorunun çalıştığını duyduğumda kumsala saptım... evet, suyun üzerinde, peşinde sandalı sürükleyerek gidiyordu. Görünürlerde Sahil Koruma falan yoktu. Yalnızca bir iki balıkçı teknesi dönüyordu. Babam Whaler'i körfezin ağzına doğru çevirdi, ben bir soluk aldım, ağrıyan ayağımla kumlarda ilerledim.

Eve döndüğümde yürüyüşün beni şaşılacak kadar dinçleştirdiğini gördüm. Dougy'nin önerdiği telefonları etmeye karar verdim. Önce havaalanını aradım, şansım yaver gitti. Bilet Satış'taki kız, birlikte içki içtiğimiz bir arkadaştı. Nöbet de onundu. Jessica Pond, ya da Laurel Oakley ile Lonnie Pangborn'un son birkaç hafta içinde Provincetown'a girip çıkışları olup olmadığını sordum. Birkaç dakika sonra beni geri aradı. Jessica Pond on beş gün önce bir öğleden sonra uçağıyla gelmiş, dokuz gün önce bir sabah uçağıyla gitmişti. Bileti Provincetown-Boston-San Fransisco -Santa Barbara şeklindeydi. Pangborn adında kimse girip çıkmamıştı. Ama kız, Pond denilen kadının ayrılış gününü hatırlıyordu. Onu alana Müdür Regency getirmişti. «Bu bayana iyi bakın,» demişti, kıza da.

«İkisi yakın dost gibi miydiler?» diye sordum.

«Tim, dikkat edemeyecek kadar akşamdan kalmaydım. Ama galiba bir şeyler vardı aralarında.»

Eh, buradan da bazı ihtimaller çıkıyordu. Eğer

Jessica Pond burada bir tek hafta yalnız başına kalmış, sonra Santa Barbara'ya uçup geri gelmişse, bu sefer soru başkaydı: Pangborn'la birlikte Wardley hesabına mı çalışıyordu, yoksa kendi hesabına mı çalışıyordu?

Buranın en iyi tanıdığım emlâk komisyoncusunu aradım. Onun da tek yapabildiği, Paramessides malikânesini temsil eden Boston'lu avukatın adını vermek oldu. Bildiği kadarıyla o ev satılık değildi. Avukatın yazıhanesini çevirdim, adımı Lonnie Oakwode olarak verdim. Avukat telefona gelince ona, «Bay Thwaite, annem Bayan Oakwode âcil bir iş için Avrupa'ya gitmek zorunda kaldı ama sizinle temas etmemi istedi,» dedim.

«Aradığınıza sevindim,» dedi. «Hepimiz son birkaç gündür telâş içindeyiz. Anneniz bir çek getirecekti.»

«Biliyorum,» dedim.

«İyi. Ona benim tarafımdan bir mesaj verin. Fiyatın biraz yükseleceğinden korkuyorum. Annenizden bir an önce haber çıkınazsa yükselecektir. İşi peşinatsız bağlayamıyorum, anlıyorsunuzdur. Söz sözdür ama, çekin de gelmesi şart. Bir başkası da fiyat verdi geçen hafta,» dedi.

«Onunla hemen konuşurum.»

«Öyle yapın. Hep böyledir bu işler. Yıllar boyunca bir ev yalnız vergi öder, para kaybeder. Derken bir an içinde herkes istemeye başlar orayı. Aynı hafta içinde.» Öksürdü.

«Bay Thwaite, annem sizi arar.»

«Umarım. Anneniz çok güzel bir kadın.»

«Söylerim kendisine.»

Hemen kapattım. Oğul rolüne pek az bilgiyle çıkmıştım. Fazla uzun konuşmam doğru olmazdı.

Ama tahminlerim doğru çıkıyor gibiydi. Laurel Oakwode besbelli evi kendine almak peşindeydi. Acaba Wardley'e, dolayısıyla Patty Lareine'e kazık atmak için mi?

Kendi kendime sordum: Ne yapardı Patty Lareine böyle manevracı bir kadına?

«Öldürürdü!» Bu cevap kesindi.

O halde bu işi Patty Lareine, 22'lik bir tabancayla yapmışsa Regency neden başını kesmişti ölünün? Marihuana tarlama cesedin tanınabilir kısmını bırakabilmek için mi? Patty Lareine benden bu kadar mı nefret ediyordu? Yoksa Regency mi nefret ediyordu?

Regency eder, diye karar verdim. Tarlaya gidip bakmamı ilk öneren Regency olmuştu zaten.

Telefonun başından kalktığımda kafam biraz daha net çalışıyordu. Öfkem de, amaçlarımın kesinliği de artmıştı son birkaç güne oranla. İçimden o çıplak Polaroid'lere bakmak geliyordu. Madeleine'in yıllar önce çektiğim resimleriyle, Patty Lareine'in daha sonra çektiğim resimlerine. Ne garip bir istek! Tam insan kendi içinde karakter belirtileri hissedip cesaretlenirken kalkıp açık saçık Polaroid'lere bakmak! Doğrusu kimse benim klasik bir kişiliğe sahip olduğumu söyleyemez.

Üst kata çıktım, dosya kutusunda resimlerin durduğu zarfı buldum. Üçü Patty'nin, ikisi Madeleine'in resimleriydi. Hepsinde de bacakların pozu, ruhlarının derin pırıltısını gösterecek biçimdeydi korkarım. Ama şimdi o zarfta beş değil, on parça parlak kâğıt duruyordu. Hepsinde kafalar vücutlardan ayrılmış, dikkatle kesilmişti.

Biliyor musunuz, babamın da birbirine bağlayıp hazırladığı iki kafayı o anda suya atmış olduğuna inanıyordum. Cehennem köyünün saldırısını bir anda

üzerimde hissettim. Böyle kötü saldırmamışlardı daha önce.

«Hasta surat, küf surat!» diye haykırdı birinci ses.

«Yaa, Timmy hafif parmak! Parçalayın şunu.»

«Yokedin... karnına kanser yarası açın.»

«Hey, Timmy, kokla küfü, yak pisliği.»

«Sen haydutsun, manyaksın, kalleş!»

«Getirin onu içeri... benim evimi çaldı.»

«Seni hırsız! Benim yatağımda yattın!»

«Barsaklarını dökün şunun! Şeyini ısırın!»

«Kendisiyle babası yaptı bu işi! Kaçık serseriler! Gözü dönmüş katiller!»

«Jessica'yı sen öldürdün!» diye çınladı çığlık kulağımda.

«Dougy de Patty'yi öldürdü!» diye haykırdı bir diğeri.

«Neden? Neden öldürdük?» diye sordum yüksek sesle.

«Ah, salak yavru! Baban kendine tedavi arıyor. Tedavisi de bu. Koklasana kanı!»

«Peki o öyle,» dedim. «Ama ya ben?»

«Sen de hastasın salak! Bizim etkimiz altındasın!»

«Defolun, orospular!» diye haykırdım.

Üçüncü kattaki çalışma odamda, akşam ışığının pembe sisi içinde durmuş, denize bakıyordum. Kulaklarım Cehennem Köyünün kumlarında, ayaklarım, bildiğim kadarıyla, körfezin dibindeki kumlardaydı. Zihnimin içinde o iki kafanın, sarı saçları dalgalanarak aşağıya doğru inişini gördüm çapanın ucunda. Sonu gelmez su tabakaları arasından dibe doğru alçaldılar. Sanıyorum çapanın tabana değdiği saniyeyi de hissettim. Sesler birden kesildi. O çığlıklar Patty

Lareine'in kafasını karşılarkenki hoşgeldin töreni miydi? Kendi terimle sırılsıklam, oracıkta durdum.

Derken bacaklarım titremeye başladı. Vücudumun bir kısmı titriyor, bir kısmı sakin duruyordu. Bu daha önce hiç başıma gelmemişti. Aklıma ilk o zaman geldi. Sanki bir kapının iki yanındaydık o düşünceyle ikimiz daha önce. Birden ruhuma baskı yapmaya başladı. Artık kendimi tutamazdım. Tabancamı muayene etmeliydim. Yani Patty'nin tabancasını. Tabanca .22'ydi.

İnanılmaz gibi görünüyor ama son beş gündür bu düşünceye karşı koymayı başarmıştım. Ama şu anda celp gelmişti artık. .22'ye bakmak zorundaydım.

Eski yerindeydi. Yatak odasında, onun dolabında. Kutusunun içinde duruyordu. Kapağı açar açmaz feci bir koku geldi burnuma. Birisi son zamanlarda o tabancayla ateş etmiş, sonra temizlemeden yerine koymuştu. Ben miydim? Şarjör çıkarılmıştı. Bir kurşunu da eksikti.

Suçluluk duymadım. Tersine, çok kızdım. Kanıtlara ne kadar yaklaşırsam o kadar kızıyordum. Bu tabanca işi özellikle deli ediyordu beni. Sanki savcıymışım da, karşıma bir sürpriz tanık daha çıkarılmış gibi. Evet kendimi çok masum ve çok öfkeli hissediyordum. Ne cesaretle yapıyorlardı bunu bana? Her kimse onlar? Akıl sağlığımı menteşelerinden koparmak için neler yapıyorlardı böyle? Başkalarına, hattâ babama, bu kadınlardan en az birini benim öldürdüğüm yolundaki kanıtlar giderek kesin gözükmeye başladıkça, ben böyle bir şey yapmadığımdan daha çok emin oluyordum.

Telefon çalıyordu.

Madeleine olacağını tahmin ettim.

«Çok şükür sensin, sevgilim,» dedi, ağlamaya başladı.

Tok ve boğuk sesinde, sefil durumunu ifade eden boyutlar vardı. O boyutların derinlikleri hemen açıldı, yılların kaybolan aşksız anlarını, yanlış yatakta sevişmenin pişmanlıklarını yansıttı. «Ah, hayatım,» demeyi başardı hıçkırıklarının arasında. «Ah, sevgilim!» Sonra tekrar hıçkırıklara boğuldu. Sanki dul kaldığını yeni öğrenen bir kadının ağıtını dinliyordum.

Sonunda, «Sevgilim, seni öldü sandım,» dedi. «Yüreğim birden buz gibi oldu.» Yine ağladı. «Telefona kimse cevap vermeyecek diye öyle korktum ki!»

«Ne oldu?»

«Tim, dışarı çıkma. Kapını kilitle.»

Onun böylesine ağladığını hiç hatırlamıyordum. «Ne oldu?» diye yalvardım.

Yavaş yavaş anlatmaya başladı. Cümle cümle aldım ağzından. Birkaç kelimede bir kaygıları, korkuları, telâşı dökülüyordu ortaya. Bazı sessizlik sürelerinde, korkudan mı, öfkeden mi konuşmuyor, anlayamıyordum.

Birtakım resimler bulmuştu. Sonunda o kadarını anlayabildim. Kocasının çekmecelerine temiz çamaşırları yerleştirirken, daha önce görmediği kilitli bir kutu çıkmıştı karşısına. Demek adam yatak odasında kilitli kutu tutuyordu. Bu işi yatak odasına bulaştırması öfkelendirmişti Madeleine'i. Sırları varsa, ne diye bodruma saklamıyordu? Bu yüzden kutuyu kırmıştı.

Duyduğu korku bana da bulaştı. Titrediğini telefondan bile hissedebiliyordum.

«Madeleine, yapma,» dedim. «Anlaşılır gibi konuş. Açık, tek tek konuş. Kimin resimleri onlar?»

«Patty Lareine'in,» dedi. «Hepsi onun. Çıplak. Ayıp pozlarda.» Kendi kelimelerinden boğulur gibi oldu. «Sen benim resimlerimi çekmiştin hani... bunlar onlardan bile kötü. Buna nasıl dayanabileceğim, bilmiyorum. O resimleri gördüğüm anda seni öldü sandım.»

«Ben var mıyım resimlerde?»

«Hayır.»

«Öyleyse neden geldi aklına öyle bir düşünce?»

Ağlaması değişti. Attan düşen bir genç kız gibi, şok, panik, korku içindeydi. Resimleri hatırlamaya çalışması, attan düşen kızın tekrar binmeye korkmasına paraleldi. «Sevgilim, her birinin kafasını kesmiş,» dedi.

«O evden hemen çıksan iyi olur,» dedim.

«Sanıyorum seni öldürmeye karar verdi.»

«Madeleine, çık o evden. Benden çok sen tehlikedesin.»

«Bu evi yakmak isterdim.» Birden kıkır kıkır gülmeye başladı. Bu sesi dinlemek, ağlamasını dinlemekten daha beterdi. «Yapamam ama. Komşuları da yakarım sonra.»

«Tabii.»

«Ama tabancalar eriyince suratı nasıl olurdu, düşünsene!»

«Beni dikkatle dinle. Koleksiyonunda kılıç da var mı?»

«Birkaç tane. Uzunu, kısası. Ama o makas kullanmış.» Bir daha gülmeye başladı.

«Kılıçlardan kaybolan var mı?»

«Bilemem. Koleksiyonuyla ilgilenmiyorum.»

«Sen 22'lik tabancayı tanır mısın?»

«El pistolu mu o?»

«Evet.»

«Her türlü tabancası var.»

Vazgeçtim.

«Madeleine, buraya, yanıma gelmeni istiyorum.»

«Yerimden kıpırdayabilir miyim, bilemiyorum. Onun bana aldığı birkaç elbiseyi yırttım. Felç olmuşum gibi hissediyorum.»

«Hey,» dedim. «Bal gibi yaparsın. Kıpırda yerinden.»

«Hayır. Şu sıra hiçbir şey doğru dürüst gitmiyor.»

«Madeleine, eğer sen gelmezsen ben oraya gelir seni alırım.»

«Yapma,» dedi. «Zaman ayarlaması müthiştir. Üstümüze gelir.»

«O zaman bavullarını hazırla, arabana bin.»

«Araba kullanmak istemiyorum. Bütün gece uyumadım. Sen buraya geldiğinden beri uyumadım.»

«Neden.»

«Çünkü seni seviyorum.»

«Peki,» dedim.

«Peki, ne?»

«Bunu anlayabiliyorum.»

«Tabii,» dedi. «İkimiz de seviyoruz seni. Anlaması zor değil.» Ağıdı bir an kesip neşeyle gülüyormuş gibi bir ses çıkardı. «Manyaksın sen,» dedi. «Ancak bir manyak böyle bir anda mutlu olacak sebep bulur.»

«Araba kullanmak istemiyorsan taksi çağır,» dedim. «Taksiye bin, Provincetown'a gel.»

«Taksiyle elli kilometre mi geleyim? Olmaz,» dedi. «Taksicileri ben mi zengin edeceğim?» Güvenilir tutumluluğunu hâlâ kaybetmemişti.

«Sana ihtiyacım var,» dedim. «Sanıyorum Patty Lareine öldü.»

«Sanıyor musun?»

«Biliyorum.»

«Gördün mü onu?»

«Biliyorum dedim?»

«Peki,» dedi bir süre sonra. «Gelirim. Bana ihtiyacın varsa gelirim.»

«İhtiyacım var,» dedim.

«Ya kocam çıkagelirse?»

«Onu burada karşılarız.»

«Onunla hiçbir yerde yüzyüze gelmek istemiyorum,» dedi.

«Belki o da senden korkuyordur.»

«Korktuğu doğru,» dedi Madeleine. «Bu sabah evden çıkmadan ona, sakın bana arkanı dönme, dedim. İğrenç canavar, on yıl sonra bile olsa, arkanı döndüğün anda vururum seni sırtından, dedim. İnandı. Yüzünde okuyordum. Böyle bir şeye inanacak tiptir.»

«22'nin nasıl bir şey olduğunu bilsen ben de daha çok inanırdım,» dedim.

«Şey, beni o kadar da çabuk anlama,» dedi.

«Bunu kim söylemiş?»

«Andrè Gide.»

«Andrè Gide mi? Sen onu hiç okumazsın ki!»

«Sakın kimseye söyleme,» dedi.

«Arabana bin. Başaracaksın.»

«Geliyorum. Belki taksi çağırırım. Ama geliyorum.» Adresi istedi, babamın da yanımızda olacağını söylediğimde kuvvet kazanır gibi oldu.

«O adamı severim,» dedi, telefonu kapadı.

Bavulları hazırlaması bir saatten fazla sürer diye hesaplıyordum. Bir saat de yol tutardı. Ama Madeleine'in on yıldır pek değişmeyen huyu hesaba katılırsa belki buraya dört beş saat sonra varırdı. Acaba ben gidip alsam mı diye tekrar düşündüm, sonra vazgeçtim. Burada daha güçlü olurduk.

O sırada sandalın tahta rampaya çekilme sesini duydum. Babamın ayak sesleri de geldi. Ama evin çevresinden dolaşıp ön kapıdan girdi. Patty Lareine'in kendisine vermiş olduğu anahtarla. Yıllar önce, bize ilk ziyarete geldiğinde vermişti o anahtarı ona.

Patty Lareine ölmüştü.

Her on beş dakikada bir, telgraf teslimi gibi gelip duran bu düşünce garipti. Koftu. İçinde hiçbir mesaj olmayan boş bir telgraf zarfı gibiydi. Hiçbir heyecan taşımadığı kesindi. Evet, Madeleine, dedim kendi kendime. Senin için deli olabilirdim. Ama şimdi değil.

Babam mutfağa girdi. Ona bir baktım, hemen bardağa viski koydum, kahvenin suyunu da kaynamaya koydum. Ömrümde görmediğim kadar yorgun görünüyordu. Ama yüzündeki kırmızılıklar her yanına yayılmıştı. Pek de dürüst, faziletli bir hali vardı.

«İyi iş başardın,» dedim.

«Fena sayılmaz.» Gözlerini kısıp yüzüme ihtiyar balıkçılar gibi baktı. «Biliyor musun, körfezden üç mil kadar açıldıktan sonra aklıma geldi. Beni dürbünle izliyor olabilirlerdi. Daha da beteri, gözlem transit cihazı da kullanabilirlerdi. İkisini birlikte üzerime çevirirlerse, yükü tam nerede attığımı şıp diye saptarlar, dalgıç indirirlerdi. En kolay şey. Bari yükü hareket halindeyken, orta hızda giderken atayım dedim. Teknenin açık denize dönük tarafından. Vücudum engel olurdu ne yaptığımı görmelerine. Boşuna yaptığımdan eminim aslında. Bakan, izleyen falan yoktu büyük ihtimalle. Ama o sıra öyle hissetmiyordum.»

Kahve hazır oldu. Doldurup ona uzattım. Boğazından aşağı, benzine susamış eski bir motor gibi boşalttı. «Tam suya atacağım sırada, acaba tel yeterince sağlam mı diye meraklandım. Biliyorsun, o kafa-

ları zincire bağlamak işin en zor kısmıydı.» Ayrıntılara girmeye başladı. Bebeğin başını çevirebilmek için iki parmağını nasıl içeriye soktuğunu anlatan bir doğum doktoru gibi, tuttuğu dev balığı nasıl kıyıya sağ olarak çektiğini anlatan bir yaşlı balıkçı gibi, tecrübesini adım adım yaşattı bana. Elleriyle işaretler yapa yapa. Dinleyebildiğim kadarıyla, bir gözün oyuğuna girmiş, kafada zıpkınla açtığı bir delikten çıkmıştı tel. Babamı ne kadar az tanıdığıma bir kere daha şaştım. Anlatmaktan enikonu hoşlandığını, ancak sözlerini bitirdiği zaman farkettim. Bir tedavi edici yanı vardı anlatmanın. Bu sözümü açıklamamı istemeyin benden. Ama babamda, doktorun öğüdünü dinlemezse daha çabuk iyileşeceğine inanan muzip hastanın hali vardı.

Derken beni bir daha şaşırttı. «Ben yokken sen garip bir şey hissettin mi?» dedi.

«Neden soruyorsun?»

«Sana söylemeyecektim ama, tam çapayı attığım anda bir ses duydum.»

«Ne diyordu.»

Başını iki yana salladı.

«Ne duydun?»

«Bu işi senin yaptığını.»

«Böyle seslere inanır mısın?»

«Durumu düşününce...: hayır. Ama senin ağzından duymak hoşuma gider.»

«Ben yapmadım,» dedim. «Bildiğim kadarıyla, ben yapmadım. Ama başkalarının kafalarının işleyişinden de biraz ben sorumluymuşum gibi hissetmeye başlıyorum.» Pek anlamadığını görünce, «Sanki boru hattını ben kirletiyormuşum gibi,» dedim.

«Yarı İrlandalı olabilirsin ama, tam İrlandalıymış kadar dejeneresin,» dedi.

«Hakaretin sırası değil.»

Kahvesinden bir yudum daha aldı.

«Bana Bolo Green'i anlat,» dedi.

«Düşünme hızına yetişemiyorum.»

Konuşmamız rüyadaymış gibi kaygan olmaya başlamıştı. Ben elimden kıl payı kaçan bir gerçeğe yaklaştığımı hissediyordum, o da Bolo Green'den söz etmek istiyordu.

Ciddi ciddi istiyordu. «Sandalla dönerken hep Bolo Green gelip durdu gözümün önüne,» dedi. «Sanki Patty bana onu düşünmemi söylüyordu.» Sustu. «Patty konusunda çok mu duygusallaşıyorum,» diye sordu.

«Belki biraz sarhoşsun.»

«Enikonu sarhoş oluyorum. Onu da özlüyorum. Kendi kendime diyorum ki... ne kadar kaba bir insan olduğumu bilmek ister miydin... kendi kendime diyorum ki, insan ihtiyarlayıp ölen köpeğe ağırlık bağlayıp suya atsa, özler o köpeği. Kaba bir düşünce değil mi bu?»

«Kendin diyorsun.»

«Kaba. Ama onu özlüyorum. Onu ben gömdüm. Allah kahretsin!»

«Evet, baba, sen gömdün.»

«Senin cesaretin yetmedi.» Sustu. «Mantıksız konuşuyorum, değil mi?»

«İnsan bunaklığa tahammül edemeyecekse, zekânın ne değeri var?»

Katıla katıla güldü. «Bayılıyorum sana!» diye bağırdı.

«Ben de sana.»

«Bana Bolo'yu anlat.»

«Sen nasıl tahmin ediyorsun?»

«Bence biraz sapık,» dedi Dougy.

«Kanıtın ne?»

Omuz silkti. «Patty. Patty söyledi bana denizdeyken.»

«Biraz uyku kestirsene,» dedim. «Daha sonra birbirimize ihtiyacımız olabilir.»

«Sen ne yapacaksın?»

«Kasabayı bir kolaçan edeyim diyorum.»

«Tetikte ol,» dedi.

«Sen dinlen. Regency gelirse onunla tatlı tatlı konuş. Sana bakmadığı bir anda kafasına kürekle vur, sonra onu bağla.»

«Yazık ki ciddi değilsin,» dedi babam.

«Yanına sokulma pek. İkimizle de başa çıkabilir belki.»

Babamın düşüncelerini okuyabiliyordum ama o dudaklarını sımsıkı kapadı, hiç konuşmadı.

«Biraz uyu,» dedim, evden çıktım.

Sakin davranıyordum ama aslında sakinlikten pek uzaktım. 'Başkalarının zihninden ben sorumluyum,' dediğim anda kocaman bir kıpırtı başlamıştı içimde. Hemen arabama binip kasabayı kolaçan etmem gerektiğini hissetmiştim. Bu dürtü, anıta tırmandığım geceki kadar güçlüydü. Aynı korkuyu tadıyordum. Narin bir duygu. Göğsümde yumuşacık. En ince gurur çizgisinin gölgesi gibi.

Dürtüyü dinledim. Anıta tırmanışımdan aldığım dersleri yirmi yıldır boşuna düşünüp durmuyordum. Kırık ayak parmağımın ve yarı felçli omzumun izin verdiği kadar zarif bir yürüyüşle sokağın karşı tarafına geçtim, Porsche'me bindim, tek elim direksiyonda, Commercial Sokağı'nda yavaşça ilerledim. Ne aradığımı bilmiyordum. Benden ne beklendiğini bilmiyordum. Herhalde duyduğum şey, Afrikalı avcıların büyük hayvanlar yakındayken duyduğuna benziyordu.

Kasaba sessizdi. Benim ruhsal durumuma hiç uymuyordu. Brig yarı boş sayılırdı. Kan Kovası'nın camlarından, topa nasıl vuracağını hesaplamaya çalışan bir tek bilardo oyuncusu gördüm. Van Gogh'un Arles'deki kahvede resmini yaptığı o tek başına duran garson kadar yalnız görünüyordu.

Sağa sapıp hükümet binasına doğru ilerledim, emniyet merkezinin bulunduğu bodruma giren yan kapının tam karşısına parkettim. Regency'nin arabası oradaydı. Boştu. Parkedilmişti. Motoru çalışıyordu.

Birden kuleye tırmanmak kadar kesin bir istek doldu içime. Arabamdan inmemi, onunkine yürümemi, motoru kapatmamı, anahtarları almamı, bagajını açmamı, içine bakmamı söylüyordu bir ses bana. Hayal gücüm bana o bagajda bir kılıcın yatmakta olduğunu gösteriyordu. Onu al, diyordu kulağımdaki ses. Bagajı kilitle, anahtarı tekrar kontağa tak, motoru çalıştır, arabadan çık, Porsche'ye dön ve oradan toz ol. Bunları zihnimde en net biçimde canlandırabiliyordum. Kovuğa yaptığım ziyaretlerdekine göre daha bile net biçimde. İlk gösterdiğim tepki, evet, yap, demek oldu. İkincisi de, hayır, yapma!

O zaman, daha önce hiç anlayamadığım kadar iyi anladım. Bizim bir değil iki ruhumuz vardı. Biri annemiz, biri babamız... en azından! Geceyle gündüz deyin isterseniz. Bu iki kişilik demek değildi ama, benim iki ruhum, aynı arabaya koşulmuş iki at gibiydi. Anlaşamayan, birbirine uymayan iki at. Biri evet, öteki hayır diyor, zavallı arabacı durumundaki ben de karar oyu vermek zorunda kalıyordum. Evet, yapacaktım. Yapmak zorundaydım. Anıt çelişkisini bir kere daha yaşayamazdım.

Arabamdan indim. Ne yazık ki sokak bomboştu. Erteleme özrü yoktu. Topallamamı abartarak (polis-

lerin gözünde sakat adamın vereceği zarar az olurdu) onun arabasına ilerledim. Kalbimin çarpıntısı baş dönmesi dönemini, sayıklama dönemini geçti, zehirleme düzeyine vardı. Siz hiç maskeyle anestetik madde aldınız, bayılırken beyninizde oluşan halkaları seyrettiniz mi? Ben o halkaları, arabadan anahtarları alırken gördüm.

«Ooo, merhaba Regency,» dedim. «İzin verirsen bagajından bir yedek lastik alacağım.»

«İzin vermiyorum,» deyip tabancasını çekti, beni vurdu.

Sonra o sahne geçti, o hayal bitti. Ayak parmaklarım birbirine vurarak, ellerim titreyerek anahtarı bagaj kilidine soktum.

Kılıç oradaydı.

O anda kalbim, yüksek akım geçiren kablonun üzerindeki kedi gibi olduğu yerde kıvrandı. Öleceğimi düşündüm. Uzaktan gelen bir çığlık gibi duydum o duyguyu. **O** orada. **Onlar** oradalar. Buradan da belli oluyor ki aklımız başımızda olarak yaşadığımız hayat ancak bizim hayatımızın yarısı. Öteki yarı, başka bir şeye bağlı.

İçimden kaçmak geldi. Yapmadım. Kılıcı bagajdan almaya çalışmıştım. Yapışmıştı. Söküp aldım. Bagaj kapağını kapattım, kendimi zorlayarak (en zoru bu gibi geldi bana) polis arabasına bindim, motoru tekrar çalıştırdım ve ancak o zaman serbest kaldım. Karşıya geçip kendi arabama bindim. Porche'nin direksiyon simidine hakim olmaya sağlam elim yetmiyordu. Onu iki elimle kavramak zorunda kaldım.

Bradford Sokağı'nda beş blok kadar gidip bir elektrik direğinin dibine yanaştım, kılıca baktım. Bagajın taban lastiğine değmeyen tarafı kurumuş kanlarla doluydu. Regency'yle ilgili tüm değer yargılarım

çöküverdi. Onun böyle bir dikkatsizlik yapacağı aklımın ucundan bile geçmezdi.

Tabii bu silahı Jessica'ya karşı kullanmak zorunda kalmışsa (herhalde öyle olmuştu), belki de o olaydan beri silahın yanına yaklaşamamıştı. Olabilir miydi? İnsan kendini dipsiz kuyunun kenarına çömelmiş gibi görüyorsa, diğer manyakların da aynı korkuları ve titremeleri yaşadığını düşünmek rahatlatabiliyordu onu.

Bu düşünceler arasında kasabayı baştan başa dolaşırken, kılıcı yanımdaki koltukta tutmaktansa kendi bagajıma koymam gerektiğini düşündüm. O sırada Commercial Sokağı'nın sonundaki ufacık meydandaydım. İlk göçmenlerin karaya ayak bastığı yerde. Dalgakıranın bataklığı aştığı yerde. Orada durdum, ön kapağımı açtım, kılıcı koydum, kapağı kapadım ve o anda arkama yanaşıp duran bir araba gördüm.

Wardley indi. Herhalde arka çamurluğuma yeni bir bibip koymuş olmalıydı. Tanrım, kontrol bile etmemiştim arabamı.

Bana doğru ilerledi. Dalgakıranın yanıbaşında yalnızdık. Mehtap ancak birbirimizi görebilecek kadardı.

«Seninle konuşmak istiyorum,» dedi. Elinde bir tabanca vardı. Burnuna susturucu takıldığı da belli oluyordu. Evet, benim .22'me de pek benziyordu. Şarjöründe burnu yumuşak kurşunun yattığını görmek biraz hayal gücü gerektirmekteydi.

Sekiz

«Wardley,» dedim. «Berbat görünüyorsun.» Ama sesim yeterince titriyor, elindeki silaha hiç saygı duymadığım izlenimi yaratmaya çalışsam da, o izlenimi silmeye yetiyordu.

«Bir gömme törenine katıldım,» dedi.

Ayın o kararsız ışığı bile, tâ saçlarına, gözlüğünün kenarlarına kadar kum içinde olduğunu bana göstermeye yetiyordu.

«Kayaların dibine doğru bir yürüyüş yapalım seninle,» dedi.

«Zor olur,» dedim. «Stoodie'yi tekmelerken ayağımı yaraladım.»

«Evet,» dedi Wardley. «O da senin kendisini tekmelediğin kanısındaydı. Çok kızıyordu buna.»

«Bugün bana uğramasını beklemiştim.»

«Bir daha Stoodie'yi görecek değiliz,» dedi Wardley.

Tabancanın namlusunu kıpırdattı, sanki salonundaki en rahat koltuğa oturmamı işaret etti. Onun birkaç adım önünde yola koyuldum.

Yürümek kolay değildi. Dalgakıran kumların üzerinde bir mil kadar devam ediyordu. Bataklıktı buraların kumu. Dalgakıranın yanındaki kayalara, taşlara basa basa gitmek zorunda kalıyorduk. Üstleri yeterince düzdü. Basılabiliyordu. Ama arada sırada bir ya da bir buçuk metrelik bir boşluğun karşı tarafına sıçramak gerekiyordu. Ya da bir kayadan inip ötekine tırmanmak vardı. Karanlıkta, o yaralı halimle pek yavaş ilerleyebildim. O bundan rahatsız olmuyor gibiydi. Arkamızda arasıra Commercial Sokağı'ndan bir araba yaklaşıyor, yolun ucundaki ufak meydanlığa doğru gidiyor, oradan ya Provincetown'a sapıyor, ya da bataklığın üzerinden aşıp otoyola doğru ilerliyordu. Ama biz birkaç yüz metre gittikten sonra arabalar da çok uzaktan geçer oldular. Farları sanki açık denizden geçen bir geminin projektörleriydi.

Sular yüksekti ama şimdi alçalmaya başlıyordu. Kayaların tepeleri sudan iki metre kadar yukardaydı. Aşağıdan suların çıkardığı ses geliyordu. Belki ayağımdaki acıdan, belki omzumdaki zonklamadan, pek uysaldım. Hayatım bu sonu gelmez dalgakıranın bitişiğinde sona erecekse, bu işin yer alabileceği daha kötü yerler de yok değildi. Martıların çığlıklarını dinledim karanlık yolculuğumuz boyunca. Ne kadar da yüksek çıkıyordu sesleri gece oldu mu! Minik su girintilerindeki yılanbalıklarının kıpırtısını bile duyabiliyormuşum gibi geliyordu bana. Rüzgârsız bir geceydi. Kasım ayının serinliği olmasa, yaz gibiydi. Su dümdüzdü. Ama soğuktu hava. Bize buz gibi ve hareketsiz bir manyetikle dolu sonsuzlukları düşündürüyordu.

«Yoruldun mu?» diye sordu.

«Karşı tarafa kadar gitmek niyetinde misin?»

«Evet,» dedi. «Bak, seni uyarıyorum, burayı aşıp

bitirdikten sonra kumsalda yarım mil kadar daha gideceğiz.» Sol tarafımızı işaret etti. Dalgakıranın bittiği yerden burundaki fenere kadar olan yolun aşağı yukarı orta yerini gösteriyordu. Oradaki kumlarda dört tekerli taşıtların lastik izlerinden başka bir şey yoktu. Onlar da herhalde bu kasım gecesinde kıpırdayamazlardı.

Bir zamanlar Cehennem Köyü capcanlıydı orada.

«Uzun bir yol,» dedim.

«Bakalım başaracak mısın,» diye karşılık verdi.

Benden birkaç metre arkada yürüyor, böylelikle tabancasını elinde taşımak zorunda kalmıyordu. Ben zor bir kayaya gelince, aşmamı bekliyor, sonra kendisi aşıyordu.

Bir süre sonra neşelenmeye başladım. Böyle felâket anlarında züğürt tesellileri güçlü etki yapar. Ayak parmağımın acısı hafiflemişti. Kolum da acısız yapabileceği birtakım yeni hareketler keşfediyordu. Zaten pek de o kadar korkmuyordum. Cezaevinde Wardley hakkında öğrendiğim bir yığın şeye rağmen, onu her zaman ciddiye almak kolay değildi. Okuldan kovulduğu gün ağladığını bile görmüştüm. Ama beri yandan, ânî ve düşüncesiz bir hareketle adamın tetik parmağını hareketlendirmek de istemiyordum. Çocukluk güveni tehlikeli olabilirdi.

Yolun yarısını geçtikten sonra dinlenmek istediğimi söyledim. Başını salladı, benden on adım kadar uzağa oturdu. Konuşabilecek kadar yakın bir yere. Tabanca artık elindeydi. Bana bir sürü ayrıntıları orada anlattı. Konuşmak istiyordu.

Kısaca: Nissen ölmüştü. Stoodie ölmüştü. Beth de Bolo Green'le birlikte kasabayı terketmişti.

«Nereden biliyorsun bütün bunları?» diye sordum.

«Bolo'nun Stoodie'yi öldürüşünü gördüm. Beth'le Bolo'yu da yolculuklarına başlarken ben geçirdim. Senin parçaladığın kamyonetle gittiler. Beth'in kamyonetiydi o.»

«Nereye gidiyorlar?»

«Beth, Michigan'a, annesine babasına bir ziyaret yapmayı düşünüyordu. Emekli olmuşlar, Charlevoix'de oturuyorlarmış.»

«Bolo orada çevreyi pek etkiler herhalde.»

O ciddi bir sesle, «Kişilik sahibi siyahlar Newport hariç her yere kabul edilir,» dedi.

«Beth hiç Örümceğe kaygılanmıyor muydu?»

«Ona Örümcek kaçtı dedim. Pek kaygılanmadı. Evi satayım, diyordu. Sanıyorum Michigan'ı özlüyor.»

«Stoodie'nin öldüğünü biliyor mu?»

«Elbette ki hayır! Kim söyleyecek ona?»

Bundan sonraki soruyu dikkatli sormaya çalıştım. Bir yabancıyla konuşuyormuşum da, Yahudi fıkrası anlatmışım, sonra çekingen bir sesle, 'Yoksa Yahudi misiniz?' diye soruyormuşum gibi. Alçak sesle, iyi bir ifadeyle, «Örümceği kimin öldürdüğünü biliyor musun?» dedim.

«Eh, eğer bilmek istiyorsan, ben öldürdüm.»

«Sen mi?»

«Korkunçtu,» dedi Wardley.

«Senden zorla para koparmaya mı çalışıyordu?»

«Evet.»

«Nedenini sorabilir miyim?»

«Tim, sanıyorum sen bu son zamanlarda kafalardan yana derttesin. Benim tarafta da vücutlar sorun oluyordu. Örümcekle Stoodie de gömme ekibiydi.»

Bir tahmin yürüttüm. «Vücutları mı gömdüler?» diye sordum.

«Her iki kadını da.»

«Nereye? Bilmek isterdim.»

«Şimdi oraya gidiyoruz.»

«Harika.»

Sustuk.

«Cehennem Köyünde, ha?» dedim.

Evet anlamında başını salladı.

«Cehennem Köyünü bilir misin sen?» dedim.

«Elbette. Patty Lareine anlattı bana. Orada gömülü. Bu yüzden parçaları birbirine o kadar uzak.»

«Kendi açısından, evet.»

«Kafa ne'rede?» diye sordu Wardley.

«Denizin dibinde. Daha iyi tarif edebilecek durumda değilim. Ben yoktum gömülürken.»

«Ona parçalarını bir araya getirmek gibi büyük bir iyilik yapmak niyetinde değilim zaten,» dedi.

Cevabını kolay bulamadım.

«Örümcek'le Stoodie nerede gömülü?» diye sordum.

«Yakında. Hepsini bir araya koydum. İki kadın, iki erkek. Canları isterse dansa başlayabilirler.» Kısaca güldü. Sessiz. Benim onunla gülmemi ikimiz de beklemiyorduk.

Sonra tabancasını kaldırdı, havaya bir el ateş etti. Beklediğim kadar bir ses çıktı. Kesekâğıdına hava doldurup patlatmışlar gibi. Aman aman bir şey değildi.

«Niye yaptın bunu?» diye sordum.

«Taşkınlık,» dedi.

«Ha.»

«Kendimi iyi hissediyorum. Gömme işimi bitirdim. Güzel iş oldu.»

«Bolo sana yardım etmedi mi?»

«Elbette ki hayır. Onu yolladım dedim sana. Beth'le. Yanımda tutacak durumda değildim. Kuvvetli ol-

duğunu hep bilirdim ama, Stoodie'yi elleriyle öldürüşünü seyrettim. Boğuverdi.»

«Nerede?»

Yüzüne sapık bir ifade geldiğini görür gibi oldum. Görür gibi oldum diyorum, çünkü ayın o solgun ışığında pek de iyi göremiyordum ama, bu soruma sırf zevk için cevap vermediğini seziyordum.

«Niye bilmek istiyorsun?» dedi sonunda.

«Merak.»

«Bilme isteği çok güçlüdür. Sonunda seni öldürürsem... bak, öldüreceğim ya da öldürmeyeceğim demiyorum, doğrusunu istersen kendim de hiç bilmiyorum... ama öldürürsem, bu bir iki sorunun cevabını bilmekle karanlıklar dünyasında daha güçlü olacağına mı inanıyorsun?»

«Evet, sanırım öyle hissediyorum.»

«İyi. Ben de öyle.» Sinsi sinsi gülümsedi. «Her şey Provincetown ormanlarında oldu. Stoodie'nin orada, otoyolun yan tarafında küçük bir evi vardı. Kulübe. Tek başına ve ıssız olması isabet oldu. Epey gürültü yaptık.»

«Ve iki adamı orada yatar durumda bırakıp Bolo'yu aldın, Beth'i ziyarete götürdün.»

«Evet.»

«Ve ikisi çıkıp gittiler. Hemencecik.»

«Bir gece önce aralarında bir şeyler başlamıştı. Sen Brig'den ayrıldıktan sonra Beth onunla iyi vakit geçirmiş anladığıma göre. Ben de onları birlikte seyahate çıkmak üzere teşvik ettim.»

«Ama Bolo neden Stoodie'yi öldürdü?»

«Ben tahrik ettim.» Wardley başını salladı. «Ona Patty Lareine'i Stoodie'nin öldürdüğünü, cesedi de köpeklerine yedirip yok ettiğini söyledim.»

«Ulu Tanrım!»

«Stoodie'nin köpeği yoktu bile,» dedi Wardley. «Yani bildiğim kadarıyla. Ama tam köpeği olacak adamdı. O tip serserilerden.»

«Zavallı Stoodie. Patty'yi o mu öldürmüştü sahiden?»

«Hayır.»

«Kim peki?»

«Belki birazdan söylerim sana.» Öyle düşünceli bir havaya girdi ki, namlunun alçalmakta olduğunu hayal ettim. Ama alçalmıyordu. Hep benim üzerime dönüktü. Sorgu sırasında insanın gözüne tutulan ışık kadar da güçlüydü.

«Eh, haydi gidelim,» diye mırıldandım.

«Evet,» deyip ayağa kalktı.

Yürümeye başladık.

«Bir soru daha sorabilir miyim?»

«Tabii.»

«İki adamı nasıl Cehennem Köyüne kadar götürebildin?»

«Arabamın bagajına koydum, kiraladığım eve götürdüm. Beach Point'de. Orası şu ara pek tenha. Cesetleri sandala yüklemek güç olmadı. Hele karanlıkta.»

«Ağır değiller miydi?»

«Göründüğümden biraz daha kuvvetliyimdir.»

«Eskiden değildin.»

«Tim, artık spor yapıyorum.»

«Ben de yapmalıyım.»

«Belki de yapman gerekir.»

«Cesetleri denizden Cehennem Köyü'ne taşıdın ve oraya gömdün, öyle mi?»

«Yalnız erkekleri. Aslında tâ baştan beri, hepsini ben gömmeliymişim. O küçük görevi üstlerine yükle-

mesem, Örümcek'le Stoodie asla üzerimde kuvvet kuramazlardı.»

«Ama ne olursa olsun, bu son gömme işinden sonra sandalına binip Beach Point'e döndün!»

«Evet.»

«Bibip de sana benim yerimi gösterdi.»

«Hayır, bibipimi çıkarıp attın.» Yine utangaç utangaç gülümsedi. «Sana tesadüfen rastladım.»

«Bu korkunç bir şey.»

«Kadere bayılırım,» dedi. «Belki de bütün mesele o.»

«Evet,» dedim.

«Sende **déja vu** yeteneği güçlü müdür?» diye sordu. «Bende hep olur. Aynı olayları birkaç kere yaşamadığımızdan hiç de emin değilim. Belki ikinci seferinde daha iyi idare etmemiz bekleniyor.»

«Bilmem.»

Yürümeye devam ettik. «Senin arabanı arıyordum, onu itiraf etmem gerek,» dedi. «Kasabayı dolaşıp durdum, Porsche'yi görünce de yanaştım.»

«Bunu bilmek beni rahatlatıyor mu, daha beter mi ediyor, emin değilim,» diye cevap verdim. Belki duyduğum ağrılardan olacak, sedyeyle ameliyathaneye götürülmekte olan hastalar gibi neşe pozu takınmak zorunda hissediyordum kendimi.

Sessizce yürüdük. Altımızda sular fosforlu gibiydi. Plankton'ların kıpırtısını düşündüm ama aklıma yeni bir fikir gelmedi. Çukurların en derin olduğu yere varmıştık. Sıçramakta zorluk çektiğimden, alçak kayaları seçiyordum. Bir ara kaydım, elimi çok fena sıyırdım. Küfür ettiğimde acıdı bana. «Seni bu kadar yürütmek gaddarlık,» dedi. «Ama mecburum.»

Devam ettik. Sonunda, başı ve sonu olmayan bir hareketin ritmine ayak uydurdum, körfezin karşı kı-

yısında bir mil kadar yol aldığımızın farkına bile varmadım. Dalgakıran bitiverdi. Islak kumlarda yürümek insanın ayaklarını buz gibi donduruyordu. Kurumuş yerlerde daha da yavaşlıyorduk. Ay bir bulutun arkasına girmişti. Karanlıkta her adımı kollamak zorundaydım. Yolumun üzerinde eski sandal cesetleri, devrik ağaçlar, tıpkı insan cesedi gibi yatıyordu. Deliliğin gümüş ışığı gibi, kumun olmadık yerlerinde karşıma çıkıyorlardı. Dalgaların giderek uzaklaşan sesi de geliyordu. Ayaklarımız istiridye kabukları üzerinde çıtırdıyordu. Midyeler, çakıllar... kaç türlü ses çıkarabiliyordu kalsiyum denilen şey kırılırken! Kuru yosunlar ayaklarımızın altında fıstık kabuğu gibiydi. Alçalan suların sesi uzaktan ağıt gibi duyulmaktaydı.

Belki bir yarım saat kadar yürüdük. Suyun kenarında pembe deniz anaları şişko kadınlar gibi yuvarlanıyordu. Sulardaki solgun ışıklara hayatımın son ışıkları gibi bakıyordum.

Sonunda geleceğimiz yere geldik. Bir kum şeridi. Tıpkı ötekiler gibi. Bana işaret etti. Yüksekçe otların arasından kumun çukurlaştığı bir yere yürüdük. Oturunca artık suları göremeyecektik. Kendi kendime, şu anda Cehennem Köyü'nün kumlarındasın, diyordum ama, ruhların orada olduğunu pek sanmıyordum. Üzerimizde yalnızca bir boşluk vardı. Ruhlar yüz yıl önce Commercial Sokağı'na taşınmıştı besbelli.

«Patty burada mı gömülü?» diye sordum sonunda.

Başını evet anlamında salladı. «Nereye gömdüğümü anlayamıyorsun, değil mi?»

«Bu ışıkta, hayır.»

«Gün ışığı da olsa göremezdin.»

«Sen nereden biliyorsun yerlerini?»

«Çalılardan.» Parmağıyla çukurluğun kenarındaki bir iki bitkiyi gösterdi.

«Biraz belirginlikten uzak gibi.»

«Şu sırtüstü dönmüş at nalı gibi midye kabuğunu görüyor musun?»

Başımı salladım.

«Daha dikkatli bak. Yerinden oynamasın diye ortasına bir taş koydum.»

Bu karanlıkta taşı falan göremiyordum ama, görmüş gibi yaptım.

«Patty Lareine,» dedi Wardley. «O taşın tam altında gömülü. Jessica onun bir metre sağında, Örümcek bir metre solunda, Stoodie de bir metre daha solda.»

«Bana da bir yer ayırdın mı?» diye sormak istiyordum. Cesur hastadan bu beklenirdi. Ama sesime güvenemiyordum. Boğazım biraz tuhaf gibiydi. Garip ama, şu anda, ölüme bu kadar yaklaşınca, katıldığım ilk okul maçında topa ilk vuruşu yaparkenkinden fazla korkmuyordum. Altın Eldiven'deki döğüşümde kesinlikle daha heyecanlıydım. Hayat benim yüreğimi törpüleyip heyecanlarımı mı sindirmişti? Yoksa hâlâ tabancasını kapmak için mi tetikteydim?

«Patty Lareine'i sen mi öldürdün?» diye sordum.

«Ben olduğumdan o kadar da emin olma,» dedi.

«Ya Jessica?»

«Yoo, hayır. Laurel'in kişiliğinde bazı ciddi kusurlar vardı ama, onu öldürmezdim.» Tabancasız eline kum alıp akıttı. Bundan sonra ne söyleyeceğini kararlaştırmaya çalışır gibiydi. «Evet, galiba anlatacağım sana,» dedi.

«İsterdim.»

«Ne farkeder?»

«Dedim ya... bence eder.»

«Bu sezgin doğru çıkarsa ne kadar ilginç olur!»

«Lütfen anlat bana,» dedim. Yaşlı bir akrabama söyler gibi söylüyordum bunu.

Hoşuna gitti. Daha önce sesimde bu tonu duymamıştı sanıyorum. «Ne tipsin, biliyor musun?» dedi Wardley.

«Kendimizi pek iyi tanımayız genellikle.»

«Sen son derece açgözlü birisin.»

«Ne demek istediğini hiç anlayamadığımı itiraf etmek zorundayım.»

«Dostum Leonard Pangborn birçok bakımdan çılgın bir insandı. Homolar dünyasını kasıp kavurduğunu iddia ederdi ama, sokulmaya cesareti bile yoktu. Gizlilik içinde biriydi. Ne ıstırap çekerdi homoseksüelliğinden! Acı gelirdi bu ona. Heteroseksüel olmayı o kadar çok özler, o kadar çok isterdi ki! Laurel Oakwood'un kendisiyle bir aşk yaşamasına inanılmayacak kadar sevinmişti. Bu hiç aklına gelmiş miydi senin? Hayır. Kalkıp onun gözü önünde kadınla sevişmek zorundaydın besbelli.»

«Nereden biliyorsun bütün bunları?»

«Çünkü senin Jessica dediğin kadın anlattı bana.»

«Ne diyorsun sen?»

«Evet, canım, o gece geç saatte bana telefon etti. Cuma gecesi. Altı gece önce.»

«Provincetown'a gelmiş miydin sen o sırada?»

«Elbette.»

«Jessica ne dedi?»

«Şok içindeydi. Onlara onca gösteriyi yaptıktan sonra (aslında basit insanlardı) kalkmış, ikisini kendi arabalarına getirip bırakmışsın. 'Defolun, domuzlar,' demişsin, çekip gitmişsin. Barmenlik nezaketi hakkında düşüncen nedir, Madden? Senin gibileri insan biraz kazısa altından hemen iğrençlik çıkar. Kar-

şılık vermek için ne yapabilirlerdi ki? Yalnız kalınca korkunç bir kavga etmişler. Lonnie mahvolmuş. Fırtınada tek başına kalmış bir çocuk gibi olmuş. Feci bir kavgaymış ettikleri. Kadına şıllığın biri olduğunu söylemiş, o da ona kocakarı demiş. En kötüsü de bu olmuş. Zavallı Lonnie. Arabadan inmiş, bagajın kapağını vurup kapatmış, oradan uzaklaşmış. Daha doğrusu kadın öyle sanmış. Beklemeye başlamış. Patlamanın sesini farketmemiş bile. Sonradan, bir şey duymuştum galiba, diye hatırlamış. Bum! diye bir sesti, demiş. Şampanya şişesi gibi. Kumsalın yanında, Race Point'in park yerinde, arabada tek başına oturup duruyormuş. Şampanya sesi duyduğunu sanınca, acaba Lonnie bir barışma jesti mi yapıyor, diye düşünmüş. Yine beklemiş. Sonra inip bakmak istemiş. Lonnie görünürlerde yokmuş. Hay Allah! Bir içgüdüyle bagajı açmış. Ağzında tabanca, oracıkta yatıyor! Ölü! Benim cinsim için uygun bir ölüm. Sanki diyor ki, keşke ağzımdaki başka bir şey olsaydı! Ama ille soğuk olacaksa, soğuk olsun bari!»

Wardley bana bunları anlatırken namluyu hâlâ işaret parmağı gibi bana dönük tutuyordu.

«22'yle susturucuyu nereden bulmuş?» diye sordum.

«Hep taşırdı. Yıllar önce ben üç takım satın almıştım. Değerli ve pahalı takımlardı. Dünyada onlardan yüz tane bile yoktur sanırım. Birini Patty Lareine'e, birini de Lonnie'ye vermiştim. O da başka bir hikâye. Bir zamanlar... ister inan ister inanma ama... Lonnie'ye çok âşıktım.»

«Cuma gecesi üzerinde neden tabanca taşıyordu, onu pek anlayamadım.»

«Hep taşırdı diyorum sana. Kendini erkek hissederdi o zaman, Tim.»

«Ya,» dedim.

«Hiç aklına gelmedi mi?»

«Jessica'yla ne yaptığıma o kadar bozulduysa neden mıhlamadı beni?»

«Sen tabanca taşımazsın,» dedi Wardley. «Çünkü taşırsan kullanırsın. O kullanmazdı. Lonnie'yi iyi tanırım. Hiddeti çok kabarmak eğilimindeydi besbelli. Seni de öldürmek, Laurel'i de öldürmek istemişti... ama tabii ikisini de yapamadı. Garip bir sapıktı, tatlım.»

«Ve kendini öldürdü.»

«Dürüst davranmak istiyorum. Hepsi senin suçun değildi. Parasal açıdan da başı büyük ölçüde dertteydi. Mahkûm olabilirdi. Bir ay önce benden yardım dilenmişti. Yalvarmıştı. Çalışırım demiştim. Ama, biliyorsun, epey param olmasına rağmen, kesemde büyük gedik açacaktı. Parayı vermeyeceğimi seziyordu.»

Yine titremeye başlıyordum. Biraz da yorgunluktandı. Ama pabuçlarımın altıyla pantolonumun kıçı da sırılsıklamdı.

«Ateş yakmak ister miydin?»

«Evet,» dedim.

Bir düşündü. «Olmaz,» dedi sonunda. «Tutuşturması çok zor olur korkarım. Her şey çok ıslak.»

«Evet.»

«Dumandan nefret ederim.»

«Evet.»

«Üzgünüm,» dedi.

Ellerim kumlarla oynuyordu. O bir el daha ateş etti. Durup dururken. Bum! Pabucumun topuğundan bir santim ileriye saplandı.

«Bunu niye yaptın?» dedim.

«O kumları gözüme savurmaya kalkma sakın.»

«İyi nişancısın.»

«Çalıştım.»

«Gözüküyor.»

«Yaratılıştan gelmiyor. Zarif şeyler bana hiç yaratılıştan gelmez. Haksızlık mı bu sence?»

«Belki.»

«Şeytanın dürtmesine yetecek bir şey.»

Sustuk. Titrememeye çalıştım. Titrersem onu tedirgin ederim gibime geliyordu. Ne yapardı, kimbilir!

«Gerisini anlatmadın,» dedim. «Jessica telefon edince ne yaptın?»

«Onu sakinleştirmeye çalıştım. Kendim de pek sakin değildim. Lonnie ölmüştü! Sonunda ona arabada beklemesini söyledim. Gelip onu alacağını anlattım.»

«Ne planlıyordun?»

«Daha düşünmeye başlamamıştım. Öyle zamanlarda insan kendi kendine yalnızca, 'Amma pislik!' diye tekrarlayıp duruyor. Durumu nasıl çözeceğim hakkında zerre kadar fikrim yoktu. Ama yine de Race Point'e doğru yola koyuldum. Ne var ki bana verilen tarifte iş yoktu. Kendimi Truro'nun kuzeyinde buldum. Tersim döndü. Sonunda Race Point'i bulduğum zaman Laurel de, araba da gitmişti. Beach Point'e dönüp olup biteni Patty Lareine'e anlatmak, bana verdiği tarifin bir halta benzemediğini söylemek istedim ama o da gitmişti. Bütün gece dönmedi. Jessica'nın yüzünü de bir daha görmedim.»

«Patty Lareine seninle mi oturuyordu?»

«O konuya da geliyoruz.»

«Hoşuma gider.»

«Önce söyle bana: Patty senin eve geldi mi?» diye sordu Wardley.

«Sanmıyorum.»

«Hatırlamıyor musun?»

«Çok sarhoştum. Eve uğramış olması mümkün.»

«Patty Lareine senin bu unutma krizlerin için ne derdi, biliyor musun?»

«Hayır.»

«Yine gerisinde sinekler dolanıyor derdi.»

«Tam ona göre lâf.»

«Senin hep gerinden söz ederdi,» dedi Wardley. «Tampa'da sen şoförken de bana senin için hep o tür şeyler söylerdi. Geçen ay da aynı şeyi yaptı. Niye öyle söz ediyordu senden?»

«Belki kendince bana serseri demek istiyordu.»

«Patty senden çok nefret ederdi.»

«Nedenini düşünemiyorum,» dedim.

«Ben tahmin edebiliyorum. Bazı erkekler içlerindeki dişilik niteliğini doyurmak için kadınlarından özel bir ağız seksi uygulamasını isterler.»

«Ulu Tanrım!»

«Siz Patty'yle öyle bir şey yaptınız mı?»

«Wardley, bu konuda konuşmaktan hoşlanmıyorum.»

«Hetero'lar bu konularda tutucu olurlar.» İçini çekti, gözlerini devirdi. «Keşke ateş yaksaydık. Daha seksi olurdu.»

«Daha sıcak olacağı kesin.»

«Ama yakamayız.» Beni şaşırtan bir şey yaptı. Esnedi. Kediler gibi esnediğini farkettim. Gerilimini atıyordu. «Patty Lareine bana yapardı,» dedi. «Zaten evlenmeye beni öyle kandırdı. Çok becerikliydi. Sonra evlenince bıraktı. Ben isteyince, yapamam Wardley, dedi. Artık ne zaman suratını görsem gerini hatırlıyorum, dedi. Senden öyle söz etmesini o yüzden sevmezdim. Tim, seninle de yaptı mı onu?»

«Cevap vermiyorum.»

Tabancayı ateşledi. Oturduğu yerden. Nişan al-

madı. Yalnızca uzatıp tetiği çekti. Bunu ancak en keskin nişancılar yapabilir. Kurşun pantolonumun bollandığı yerden geçti. Dizimin yanından.

«Bir daha sefere oyluğunu parçalarım,» dedi. «Onun için lütfen cevap ver soruma.»

Etkilemişti beni. Kuşku yoktu. Cesaretim yedek depoya kadar alçaldı. Sakinmiş gibi görünebilmek, yapabileceğimin en iyisiydi.

«Evet,» dedim. «Bir kere istedim ondan.»

«İstedin mi, zorladın mı?»

«O da hazırdı. Gençti. Bir yenilikti onun için. Daha önce hiç yapmadığını söyledi.»

«Ne zaman oldu bu?»

«Patty Lareine'le ilk yattığımızda.»

«Tampa'da mı?»

«Hayır,» dedim. «Sana hiç anlatmadı mı?»

«Anlat, söylerim.»

«Bir kızla Güney Carolina gezisi yapmıştım. İki yıldır birlikte yaşadığım bir kızla. Bir ilâna cevap verip gitmiştik. Kuzey Carolina'da bir gece için eş değiştirmek isteyen bir çiftle buluştuk. Karşımıza iri yarı bir herifle genç karısı Patty Lareine çıktı.»

«O zaman henüz Patty Erlene miydi?»

«Evet,» dedim. «Patty Erlene. Oralı bir papazla evliydi. Adam aynı zamanda lisenin futbol koçu, bir yandan da masaj tedavicisi olarak çalışıyordu. İlânda kendini jinekolog diye tanıtmıştı. Sonradan bana söyledi. Amerikalı kızlar, adamın jinekolog olduğunu duyunca hiç karşı koyamıyorlarmış. İri adamdı. Aşağı katı da hörmetliymiş benim kızın söylediğine göre. İkisi pek anlaştılar. Beri yandan Patty Erlene de benim gerçek bir New York barmeni olduğumu anlayınca çok heyecanlandı.» Sustum. Fazla konuşmuş olma-

nın rahatsızlığını hissediyordum. Onun dikkatini kaybetmişim gibi geliyordu.

«O ilk gece mi yaptı onu?»

Dikkati dağılmamıştı demek.

«Evet,» dedim. «Eşini yaşamadığımız bir geceydi. Birbirimiz için yaratılmış gibiydik.» Ben gittikten sonra bunu düşünsün dursun, diye karar verdim.

«Her şeyi mi yaptı?»

«Aşağı yukarı.»

«Yukarı mı?»

«Öyle diyelim.»

«Tampa'da da o kadar ileri gitti mi?»

«Hayır,» diye yalan söyledim.

«Yalan söylüyorsun,» dedi.

Tabancayı sıkmasını istemiyordum. Aklıma geldi. Babası Meeks onu sık sık habersizken tokatlamış olmalıydı.

«Gerçeğe dayanabilir misin?» diye sordum.

«Zenginlere hep yalan söylenir,» dedi. «Bu yüzden gerçeğe, ne kadar tatsız olursa olsun dayanabilmekten gurur duyarım.»

«Pekâlâ. Tampa'da da oldu.»

«Ne zaman?» diye sordu. «Hangi olay üzerine?»

«Seni öldürmemi istediği zaman.»

Giriştiğim en büyük kumardı. Ama Wardley sözünün eri çıktı. Gerçeği söylediğimi başını sallayarak kabullendi. «Ben de öyle düşünmüştüm hep,» dedi. «Evet, tabii,» diye devam etti. «Onun için öyle söz ederdi senden.»

Kuzey California'daki gecemizden sonra Patty Lareine'in bir süre bana mektup yazdığını söylemedim. Ben New York'a döndükten sonra, birlikte geçirdiğimiz gece onu da etkilemeye başlamış gibi oldu. Anısını ağzından silmek istiyordu sanki. Mektuplar ben

kodeste birinci yılımı doldurduğum sıralarda kesildi. İlişkimizde bir ara oldu. Sonra, birkaç yıl geçince, günün birinde Tampa'da bir bardayken birinin omzuma dokunduğunu duydum, döndüğümde karşımda güzel bir sarışın buldum. O anda raslantının o korkunç imzasına bakıyordum.

Wardley, «Herhalde beni öldürmeyi gerçekten istedi,» dedi.

«Bunu kabullenmek zorundasın.»

Ağlamaya başladı. Ne zamandır içinde tutuyordu. Sonunda patladı. Bu bana dokundu ama, dokunduğu kısım yalnızca benim yarımdı. Öbür yarım kilit altındaydı. Hareket etmenin gözüme bu kadar tehlikeli göründüğü başka bir an hatırlamıyordum.

Birkaç dakika sonra, «Exeter'deki son günümden bu yana ilk defa ağlıyorum,» dedi.

«Sahi mi? Ben arasıra ağlarım.»

«Sen göze alabilirsin,» dedi. «Bitince yine kendini erkeksi buluyorsun. Ben aşağı yukarı kendi kendini yaratmış biriyim.»

Üzerinde durmadım.

«Patty ile nasıl tekrar bir araya geldiniz?» diye sordum.

«Bana bir mektup yazdı. Boşandığımızdan iki yıl kadar sonraydı. Ondan nefret etmekte son derece haklıymışım... öyle diyordu mektubunda. Ama beni özlüyormuş. Kendi kendime, parası bitmiştir, dedim, mektubu fırlatıp attım.»

«Boşanma sırasında Patty'ye yüklü bir para verilmemiş miydi?»

«Sandığından azına razı olmak zorunda kaldı. Avukatım itirazını ölüm mahkemesine sunmaya hazırdı. Patty bu temyizi göze alamadı. Sana hiç anlatmadı mı?»

«Paradan konuşmazdık.»

«Yalnızca senin masraflarını mı karşılardı?»

«Ben yazar olmak istiyordum. Anlaşmamı yaptım.»

«İyi yazar mıydın?»

«Patty kafamı çok meşgul ettiği için istediğim kadar iyi yazamıyordum.»

«Belki de barmensin sen,» dedi Wardley.

«Belki öyleyim.»

«Karının parasal durumunu hiç bilmez miydin?»

«Meteliksiz miydi diyorsun?»

«Yatırım sezgisi hiç yoktu. İyi öğütlere kulak asmayacak kadar da inatçıydı. Sanıyorum önünde birtakım para sıkıntılarıyla dolu yılların yatmakta olduğunu gördü.»

«Ve sana yazmaya başladı.»

«Ben dayanabildiğim kadar dayandım. Sonra cevap yazdım. Truro'da ikinci bir posta kutusu bulundurduğunu biliyor muydun?»

«Haberim yoktu.»

«Yazışıyorduk. Bir süre sonra isteğini açıkladı. Paramessides malikânesini satın almak. Sanıyorum o ev ona Tampa'da kaybettiklerini hatırlatıyordu.»

«Sen de suyuna mı gittin?»

«Yüreğinin her dört odacığını da dağlamak istiyordum. Oynadım onunla tabii. İki yıl boyunca umutlarını canlı tuttum, sonra kırdım.»

«Ben de bu arada sinirli hallerine kendim sebep oluyorum sanmıştım.»

«Kibir senin baş kusurlarından biri,» dedi Wardley. «Ben öyle değilimdir. Kendi kendime, ona dönmek şeytana dönmektir deyip duruyordum. Ama özlüyordum da onu. Beni yine çekici bulur diye umuyor-

dum.» Ayaklarının yanındaki kumları pat pat okşadı. «Buna şaştın mı?»

«Senin hakkında hiçbir zaman iyi bir şey söylemiş değildi.»

«Senin hakkında da. Patty'nin kişiliğinin en berbat yanlarından biri herkes için çirkin konuşmasıdır. Merhametsizliğin en katı örneğini istiyorsan, iyi bir Hristiyan bul, yeter.»

«Belki de başka iyilikleriyle telâfi ettiği içindir.»

«Tabii,» dedi Wardley. Soğuktan öksürdü. «Yatakta iyiydik, biliyor muydun?»

«Hayır,» dedim. «Hiç söylememişti.»

«Öyleydik. Kimse benden iyi başaramazdı. Bazen kendimi uçuyor gibi hissederdim.»

«Yanında Bolo Green'le Tampa'ya gelince ne oldu?»

«Bozulmadım,» dedi Wardley. «Akıllılık ediyor, diye düşündüm. Onca yıldan sonra kapımın eşiğine tek başına belirse fena halde kuşkulanırdım. Böyle olunca iyi eğlendik. Bolo iki yanlıdır. Üçlü seanslarımız oldu.»

«Patty'yi bir başka erkekle görmek seni rahatsız etmiyor muydu?»

«Hep söylerim, cinsel saflık istiyorsan İrlandalılarda ara. Nasıl rahatsız eder? Üçümüz birlikteydik diyorum ya sana!»

«Rahatsız olmadın, ha? Patty senden çok kıskanç diye söz ederdi.»

«Koca olmaya çalışıyordum da ondan. İnsanın en hassas olduğu durumdur. Ama bu sefer Bay Zengin rolündeydim. Öyle hoşuma gitti ki, sonunda Laurel'e yeşil ışık yaktım. Doğuya git, güzel kadın, Paramessides malikânesine fiyat ver, dedim. Yaptı. Ne yazık ki işler Laurel'in kendi açgözlülüğü yüzünden karış-

tı. Lonnie Pangborn benimle telefonda konuşurken Oakwode'un Santa Barbara'ya döndüğünden söz ediverdi. Bundan hoşlanmadım. Boston'da avukatla pazarlıkta olmalıydı. Acaba bazı zengin California'lı dostlarıyla temas edip evi kendine mi almak istiyor, diye düşündüm. O zaman beni iyi kazıklardı. O zamana kadar, itiraf edeyim, ben de heveslenmiştim. Patty Lareine'i o evin kraliçesi olarak görmek istiyordum. Bana çok ihtiyacı olacak bir duruma sokmak istiyordum onu. Bu pek inanılmayacak bir şey değil, değil mi?»

«Hayır,» dedim.

«Laurel'in Santa Barbara'da oluşu bu yüzden beni rahatsız etti. Patty'ye, Batı kıyısına bir sürpriz ziyaret yapmayı önerdim. Bolo'dan kurtulmak için de iyi bir fırsat olurdu. Çok fazla vakit gidiyordu ona.»

Wardley'in sesi kurumuştu. Ama gırtlağı ne kadar itiraz ederse etsin, hikâyeyi anlatmakta kararlı gibiydi. Onun benden de bitkin durumda olduğunu ilk defa anladım. Namlu birazcık yere mi dönmüştü ne?

«Laurel, Santa Barbara'da birlikte yediğimiz yemekte çok çaba gösterdi. Patty'ye müthiş iltifatlar yağdırdı. Ne parlak bir kişiliği olduğunu falan söyledi. Yemek bitince Pangborn'a, «Bu kadına güvenmiyorum,» dedim. «Boston'da bir iş uydur, Laurel'in yanına yapış, gözünü ayırma,» dedim. O tavsiye etmişti bana kadını ne de olsa. Zavallıyı intihara yolladığımı nereden bilebilirdim?»

Bir sigara yaktım. «Ve senle Patty de doğuya geldiniz, öyle mi?»

«Evet. Beach Point'deki evi o zaman tuttum. Ama biz geleli on iki saat dolmadan Lonnie canına kıydı. Laurel'i de ancak Örümcek Nissen beni kulübeye gö-

türüp vücudu gösterdiği zaman gördüm. Kafasız vücut gördün mü hiç? Heykeli döktükten sonra alçıyı kalıptan çıkarırkenki hale benziyor.»

«Bu nerede oldu?»

«Stoodie'nin arka bahçesinde. Laurel'i sağlam bir madenî varile koymuştu. Çöp varili. Hani plastikler her alana sızmadan önce kullanılanlardan.»

«Kustun mu?»

«Afalladım. Örümcek'le Stoodie gibi iğrenç tiplerin önünde böyle bir manzaraya bakmayı düşünebiliyor musun?»

«Ama onlarla ilk nasıl tanıştın sen?»

«Bolo Green kanalıyla. Sana anlatmam gerek. Patty'nin kaybolmasından sonraki gece onu Commercial Sokağı'ndaki barlarda aramaya çıktım. Bolo oradaydı. Patty'nin yerini artık benim de bilmediğime onu pek zor inandırdım.»

«Ve o da sana Örümceği tanıştırdı.»

«Hayır. Örümceği Stoodie kanalıyla tanıdım. Aynı gece. Sanıyorum Bolo'yla Stoodie yazın birlikte uyuşturucu satışında çalışmışlar.»

Aklı dağılmış gibiydi. Onu çok fazla mı konuşturdum diye kaygılanmaya başladım. Fazla dağılırsa tabancası bir ara patlayabilirdi.

Ama henüz ondan korkmanın zamanı gelmemişti. Hikâyesini anlatma hevesi devam ediyordu. «Evet, Örümcek hemen konuştu. Tanıştığımız anda diyebilirim. Benden söz edildiğini duymuş. Büyük bir iş kurmak istiyormuş. Onu hemen püskürtecektim ama çok inanılmaz şeyler söylüyordu. Bu kasabanın en yüksek narkotik görevlisini parmağında oynattığını söyledi! Ben ekmeği sağlarsam, benim adıma en büyük uyuşturucu operasyonunu yönetebilecekti. Evet, polis müdürünü parmağının altında tuttuğunu anlattı.

Tabii ona bunu nasıl kanıtlayabileceğini sordum. O zaman Stoodie'yle ikisi beni alıp Stoodie'nin yerine götürdüler, Laurel'i çıkardılar.»

«Nasıl tanıdın o olduğunu?»

«Gümüş rengi tırnak cilâsından, bir de memelerden. Dikkat ettin mi Laurel'in memelerine?»

«Örümceğin teklifine ne dedin?»

«Hayır demedim. İlgilenmiştim. Ne garip bir kent burası, diye düşündüm. Burada harika bir otelin sahibi olmak, bir yandan da dağlar gibi uyuşturucuya komuta etmek... Rönesans prensi gibi bir şey olacaktım.»

«Yürümezdi.»

«Evet ama ben oynadım onunla. Zaten yarı kaçırmış durumdaydım. Lonnie ölmüş, Laurel parçalanmış, Patty kayıp, bu iki tipsiz serseri de ellerinde bir cesetle karşımda. Bu yüzden Örümceği ciddiye aldım, başsız kadını nasıl eline geçirdiğini sordum. Esrar çekmiş olduğu için bana anlattı. Bu kriminal tipler bazen öyle saf oluyor ki insan inanamıyor. Örümcek vücudu kendisine narkotik polisinin getirdiğini, kafayı kendine sakladığını anlattı.»

«Regency mi?» diye sordum.

«İsim oydu, evet.»

«Jessica'yı Regency mi öldürmüş?»

«Bilmiyorum. Ama vücuttan kurtulmak isteyen o. Bu uyuşturucu polisleri pek küstah oluyor. Eminim ki elinde Örümceği korkutabilmek için en az on sekiz ipucu vardı. Onları kullanabileceğine karar vermiş olmalı.»

«Neden olmasın? Ceset ortaya çıkarsa, Regency hemen Örümcekle Stoodie'nin üzerine atardı. Ona karşı gerçek bir silâhları yok ki!»

«Elbette,» dedi Wardley. «Kuvvetin desteklediği

ataklık. Ama ben doğru dürüst düşünemiyordum. Patty'siz kalmak beni sarsmıştı. Stoodie'nin evine yaptığım o korkunç ziyaretten sonra Beach Point'e dönünce Patty'yi orada buldum ama. Beni bekliyordu. Nereye gitmiş olduğunu hiç söylemedi.»

Yine ağlamaya başladı. Bu beni şaşırttı. Ama o mutsuzluğunu yutmaya uğraştı, ağlamaması emredilen bir çocuk gibi konuştu.

«Artık Paramessides malikânesini istemiyordu. Lonnie intihar edince, bu proje kirlendi artık diye karar vermişti. Hem zaten âşık da olmuştu. Bana gerçeği söylemekte kararlıydı. Bir erkekle çekip gitmek istiyordu. Aylardır âşıktı ona. Onunla yaşamak istiyordu ama adam karısına sadık kalıyordu. Sonunda o da razı olmuştu gelmeye. Kim olduğunu bana söylemesini istedim. İyi bir adam, dedi. Güçlü bir adam. Parasız bir adam. Ya Bolo ne olacaktı? Bolo mu, diye sordum? Hayır, dedi. Bolo hazin bir hatâydı dedi. Bu sözünü ettiği adamı kalbinden çıkarmaya çalıştığı için yapmıştı o hatâyı. Başaramamıştı. Neler hissettim sence?» diye sordu Wardley birden bana.

«Sefil.»

«Sefil. Oynadığını sandığım oyunu oynayamamıştım. Birden anladım. Ona öylesine hayrandım ki, bana ne verse almaya razıydım. Ayağının baş parmağı bile olsa.» Hızlı hızlı soluk alıyor, derin soluk almaya vakti yokmuş gibi davranıyordu.

«Pekâlâ, dedim ona. Hayatımdan çık, dedim. Gururumu korumak istiyordum. Deli bir ressamın karşısındaki çıplak model gibi hissediyordum kendimi. Çek git, ziyanı yok, dedim. Hayır, dedi. Ziyanı var, bana para gerek, dedi. Tim, Paramessides malikânesinin onarımı için harcayacağım para kadar bir para söyledi. Deli olma, dedim. Sana metelik vermem,

dedim. Wardley, bana iki milyon küsur borçlusun gibime geliyor, dedi.

«Bu iğrençliğe inanamıyordum. Biliyorsun, onu ilk tanıdığımda hosteslik yapıyordu. Hiç de kibar biri değildi. Benim hocalığımla nasıl gelişti, bilemezsin. Çok zekiydi. Dünyada kendi yolunu bulabilmek için öyle çok küçük hile öğrendi ki! Kendi sarayı olabilecek bir otel fikrine deli olacak sanıyordum. Bana öyle gözükmüş, öyle cesaret vermişti. Ama biliyor musun, aslında yüksek sosyeteye de metelik vermiyormuş. Ağzımın payını fena verdi. O malikâneye harcayacağım iki milyonun şimdi başka ticaretlere kanalize olacağını söyledi. Yeni esrarengiz arkadaşıyla! Paramı kokain ticaretine yatırmak niyetindeydi.»

«Bunların hepsini anlattı mı sana?»

«Hayır ama yeterince şey söyledi. Gerisini kendim anladım. Sonunda bana, Wardley, seni uyarıyorum, parayı bana ver,' dedi. 'Çünkü bu sefer gerçekten ölürsün. Bunu yapabilecek adamı bu sefer buldum. Dünya senden arınacak,' dedi.»

Suratını ovalıyordu. Onun da burnu benimki kadar sert ve tuzlu hissediyor olmalıydı. «Peki, dedim, çeki yazacağımı söyledim, yatak odama geçtim. 22'mi çıkarıp ucuna susturucuyu taktım, salona dönüp onu vurdum. Hayatımda yaptığım en sakin şeydi. Telefonu elime aldım, polisi aramaya niyetlendim. Teslim olacaktım. Ama herhalde Patty'den bana bir yaşama hevesi geçmiş olmalı. Onu kucaklayıp arabaya koydum, Örümceğe telefon edip beni Stoodie'nin orada bulmasını söyledim, Laurel'le birlikte onu da gömmek üzere ikisine birden talimat verdim, iyi para vereceğimi ekledim. Örümcek ne cevap verdi, biliyor musun?»

«Ne?»

«Sen gazla, ayrıntıları bana bırak dedi.»

«Gerisi bir kâbus mu oldu?»

«Baştan sona.»

«Bana neden Patty Lareine'i öldürmemi söyledin?»

«Çünkü Örümceğin onun da kafasını kestiğini o gün öğrenmiştim. Vücudu gömmüştü ama, kafayı sakladığını söyledi bana. Söylerken de kıkır kıkır güldü. Kafa elimdeyken benim bir resmimi çekmek istediğini söyledi. Aklının neye çalıştığını anladım. Hilby milyonlarını düşünüyordu. Paramı çalınmak için duruyor sanıyorlar. Sanki param benim bir parçam değilmiş gibi. Onu neden vurduğumu anlıyorsundur. Paradan başka ne niteliğim var ki benim?» Tabancayı yanıbaşına, yere bıraktı.

«Tam o sırada Stoodie, yanında Bolo ile birlikte çıkagelmek bahtsızlığını gösterdi. Ben hâlâ Örümceğin cesedi başında dikilmiş duruyordum. Bereket versin Bolo'ya, aradığı adamın Stoodie olduğu masalını yutturdum.»

Wardley yüzünü ellerine gömdü. Tabanca yanında, kumların üzerindeydi. Ama bir sezgi bana kıpırdamamamı söylüyordu. Wardley başını kaldırdığında yüzündeki ifade, görebildiğim kadarıyla çok dalgındı.

«Belki inanmayacaksın ama Patty benim romantik umudumdu,» dedi. «Kendim için demek istemiyorum. Eğer gerçek aşkı bulduğunu bilsem, düğününde şahit olurdum. Öyle bir insandı. Cape Cod'un burnunda yalnızca en çılgıncasına özel kimselerin rezervasyon yapabileceği olağanüstü bir yere ikimizin sahip olmamız fikrine bayılıyordum. Yalnızca gerçek sosyetenin ve gerçek ünlülerin bir karışımı gelecekti bizim yerimize. Patty ile benim ev sahipliğimize nasıl da deli olacaklardı!» Tükenmiş gibi içini çekti. «O

hiç ciddiye almadı bunu. Beni kandırdı. Baştan beri hep parasını kokaine yatırmayı düşündü. Çok bayağıydı, Tim. Benim de ferasetim kalmamıştı. Benim gibi insanlar ferasetlerini yitirdiler mi, dünya için bir sınav haline gelirler.»

Tabancayı tekrar eline aldı. «Buraya gelirken seni vurmayı düşünüyordum. İnsanları vurmanın garip bir zevki var. Senin sandığından çok daha etkileyici, sarhoş edici bir şey. Seni tasfiye etmek için iyi bir neden bulmayı umuyordum. Ama bulabileceğimden emin değilim. Yeterince öfkelenemiyorum.» Tekrar içini çekti. «Belki de teslim olsam iyi olur.»

«Öyle mi?»

«Yoo,» dedi. «O geçerli bir seçenek değil. Boşanma davası sırasında çok acı çektim. Öyle gülünç duruma bir daha düşmek istemem.»

«Evet,» dedim.

Kumların üzerine yan yattı, dizlerini karnına çekti, namluyu ağzına yaklaştırdı. «Şansın var galiba,» deyip demir ucu ağzına aldı.

Sanıyorum orada, apaçık yerde yatarken kendini çok ortada hissedeceğini hatırladı.

«Benim üstümü örter misin?» diye sordu. «Sonradan?»

«Evet.»

Bundan sonraki hareketlerimin nedenini açıklayamayacağım ama ayağa kalktım, yaklaştım. O tabancayı ağzından çıkardı, bana çevirdi.

«Niyetin iyi mi, kötü mü?» diye sordu.

Sonra namluyu indirdi. «Yanıma otur,» dedi.

Oturdum.

«Kolunu bana sar.»

Söz dinledim.

«Beni birazcık seviyor musun?»

«Wardley, seni biraz seviyorum.»

«Umarım,» dedi, tabancayı kafasına dayadı, zihnine ateş etti.

Susturuculu bir silah için doğrusu epey ses çıkardı. Belki de ruhuna açılan kapı patlamıştı.

Uzun süre birlikte oturduk. Başka hiçbir sınıf arkadaşıma bu kadar uzun yas tutacak değildim.

Soğuk artık dayanılmaz hale gelince ayağa kalktım, bir mezar kazmaya çalıştım ama kumlar parmaklarımı fena donduruyordu. Onu pek sığ bir çukura koyup üzerini birkaç santim kumla ancak örtebildim. Yarın kürek getirmeye ahdedip kumsal boyunca yürümeye başladım.

Kayalara vardığım zaman yavaşladım. Daha önce pek bir esneklik gösteren ayağım şimdi fena halde ağrıyordu. Omzumda da kötü bir sinir her harekette beni yerimden hoplatmaktaydı.

Ama acı da kendine göre bir uyuşturucu görevi yapıyor. Taşıyamayacağım yüz türlü tecrübenin yükü omuzlarımdayken kendimi çok sakin hissettim ve sonunda Patty'nin ölümünü hüzün başlangıcı bir duyguyla düşünebilmeye başladım. Evet, acının çaresi bu olabilirdi. Hüzün.

Hiç anlayamadığım karımı kaybetmiştim. Onunla birlikte kafasının derinlerindeki bulmaca denklemler de, o yenilmez özgüvenin canlılığı da uçup gitmişti.

Patty'nin beni terkettiği günü düşünmeye başladım. Yirmi dokuz gün mü olmuştu, yoksa otuz gün mü? Kendi çamlarımızdan daha güzel görünebilecek sonbahar fidanları aramak üzere arabayla çıkmıştık. Cape'in kıvrık kolunun ötesindeki Orleans'da çok güzel ağaçlar vardı. Bir virajı dönünce nefis bir akçaağaç gördüm. Turuncuya dönmüş yaprakları mavi göklere açılıyordu. Titriyordu o yapraklar, son kırmızılık-

larını kahverengiliğe terkedecek, yakında da düşeceklerdi. Ona bakarken mırıldandım. «Ah, seni tatlı kahpe!» dedim. Ne demek istediğimi kendim de bilmiyordum. Yanıbaşımda oturan Patty, «Seni günün birinde bırakacağım,» dedi (Bana sunduğu tek îmâ bu olmuştu).

«Önemi kaldı mı bilmem,» dedim. «Artık kendimi sana yakın hissetmiyorum. Senin yarının yarısına bile sahipmişim gibi hissetmiyorum.»

Patty başını salladı.

O kedi halinde her zaman bir de sırtlan gizliydi. Katı, dokunulmaz bir hesapçılık. Dudaklarının köşelerinde bir iradenin kıvrımı. Kendisi ne kadar güçlü olursa olsun, yine de hep kendine acır dururdu. Şimdi de bana fısıldadı. «Kendimi öyle tuzağa düşmüş hissediyorum ki! Öyle sıkışmışım ki tuzağa!»

«Ne istiyorsun?» diye sordum.

«Bilmiyorum,» dedi. «Hep uzanamayacağım yerde.» Başkalarına acıyabilme konusundaki zayıf yeteneği çerçevesinde, elime hafifçe dokundu. «Bir zamanlar ulaştım sanmıştım,» dedi. Ben de onun elini sıktım. Çünkü Wardley'e de söylediğim gibi bizim de ortak romantik anılarımız vardı. İlk tanışıp ateşe tapanlar gibi çiftleştiğimiz, seviştiğimiz gece... ikimizin de Kristof Kolomb kadar mutlu olduğumuz gece. Çünkü biz de keşfetmiştik Amerika'yı. Ebediyen birbirinden ayrı iki yarım halinde kalacak kıtamızı. Birbirimizin çekiciliğiyle sarhoş, yanyana iki meme gibi tatlı tatlı uyuduk.

Sabah olduğuna Koca Kambur, yani kocası, kişiliklerinden birine büründü ve hep birlikte kiliseye gittik. Madeleine'le Patty, Koca Kambur'la ben. Âyini o yönetti. İyi tanıdığımız tipik Amerikalı delilerdendi. Cumartesi seks âlemine katılır, Pazar günü vaftiz ya-

pardı. Babamızın evinin birçok odası olabilir ama, bence Koca Kambur olsa olsa bahçedeki kenefti. Evliliklerini hiçbir zaman anlayamadım. Adam futbol antrenörü, Patty okulun alkış lideriydi. Adam onun başını derde sokmuş, sonra ikisi evlenmişlerdi. Bebek ölü doğmuştu. Patty'nin nesle katkı için tek deneyi olmuştu bu. Biz tanıştığımızda onlar daha önce de birkaç benzer ilân vermişlerdi (Su sporları yok... evli olmak şart). Evet yeterli yeteneğim olsa Koca Kambur'la ilgili bir kitap bile yazabilirdim. Ama şimdilik onu daha fazla tarif edecek değilim. Yalnızca o sabahki vaazını anlatacağım, çünkü onu hâlâ hatırlıyorum. Kayalar arasında ilerlerken de kendimi basit, beyaz bir kilisede oturuyor gibi görüyordum. Tek sınıflı bir okuldan büyük değildi. Yapısı da Cehennem Köyü kulübelerinden hırlı değildi. Patty gidince, sesi daha yakından duyabildim.

«Dün gece bir rüya gördüm,» diyordu Peder Koca Kambur. Patty sağımda, Madeleine solumda oturuyordu. Patty elimi sıktı, liseli kızlar gibi kulağıma fısıldadı. «Senin karın... rüyasında gördüğü o.» Ama Koca Kambur istifini bozmadı, sözlerine devam etti. «Kardeşlerim, rüyadan daha fazla bir şeydi o. Dünyanın sonuna ait bir vizyondu. Gökler devrilip açıldı, İsa belirdi, çocuklarını yanına toplamaya geldi. Seyretmesi korkunçtu, kardeşlerim. Günahkârlar bağırıyor, ağlıyor, merhamet diliyorlar, onun önünde yüzüstü yere atıyorlardı kendilerini. Kutsal kitap diyor ki, mısır öğüten iki kadın olacak... biri alınacak, biri bırakılacak. Yatakta iki kadın olacak...» Patty Erlene dirseğiyle kaburgamı fena halde dürttü. «Biri alınıp biri bırakılacak. Günahlarından vazgeçmeyi reddeden anneler, emzikli yavrularının kucaklarından koparılarak alındığını görecekler, kendileri geride kalacak.»

Patty Erlene'in tırnakları avucuma batıyordu. Ama gülmesini tutmak için miydi, yoksa içine çocuksu bir korku mu gelmişti, onu bilemiyorum.

«İncil diyor ki,» diye devam etti Koca Kambur. «Cennete bir tek günah bile kabul edilmeyecek. Pazar sabahı kilisede oturan bir Hıristiyan olup da, pazar akşamı gelmemezlik edip balığa gitmek olmaz. Şeytan zaten sizin, 'bir kerecik kaçamak yapmaktan ne çıkar,' demenizi bekliyor.»

Patty Erlene'in soluğu kulağıma, «Kendi bir şey kaçırmıyor,» dedi. Öte yanımda Madeleine bu olaylardan gücenik, ayıplar gibi bir ifadeyle oturuyordu.

Papazın sesi, «Bir de bakarsınız, sinemalara gitmeye başlamışsınız,» diye devam ediyordu. «İçkiye başlamışsınız. Kendinizi cehennemin, lânetin yolunda bulursunuz... orada ne ateşin sonu gelir, ne de sizi kemiren kurtlar ölür.»

«Sen cehennem zebanisisin,» dedi Patty Erlene. «Ben de öyleyim.»

«Gelin kardeşlerim,» diyordu Koca Kambur. «Bulutlar açılıp iş işten geçmeden. Bu gece gelin İsa'nın yanına. Günahlarınızdan vazgeçin. Kalbinizi İsa'ya verin. Gelip diz çökün. Patty Erlene, piyanoya gel. Bizimle birlikte 256 numaralı ilâhiyi söyle, bırak İsa senin de kalbine hitap etsin.»

Patty Erlene piyanoyu tangır tungur çaldı, cemaat bir ağızdan ilâhiyi söyledi.

Bir tek dileğimden başka yok
O da kanının benim için de akmış olması
Sen beni yanına çağırırken, Tanrı'nın sevgilisi
Geliyorum... geliyorum.

Sonra Koca Kamburun evine gittik, evde kalmış

ablasının hazırladığı pazar öğle yemeğini yedik. Rosto kül rengi, patatesler haşlanırken sıcak sudan fazla erken kurtarılmış, şalgam salatasına şalgamın yeşil yaprakları doğranmıştı. Koca Kambur'la Patty Erlene'in cumartesi geceki halleri kadar canlılık dolu insan görmüş değildim. Ama pazar yemeğinde mehtabın öteki yüzünü görüyorduk. Yemeği sessiz yedik, giderken el sıkıştık. Birkaç saat sonra Madeleine'le ikimiz o otomobil kazasını geçirdik. Ondan sonra Patty Erlene'i beş yıl görmeyecektim. Gördüğümde o Koca Kambur'dan boşanmış, kısa bir süre uçak hostesliği yapmış, sonra da Wardley'le evlenip Tampa'ya yerleşmiş olacaktı. Bayan Meeks Wardley Hilby III.

Hatırlamanın gücü insanı acı düzeyinin üzerine yükseltebiliyor. Ben kayalardaki yürüyüşümü bitirdiğimde, durumum ilk başladığım zamankinden kötü değildi. Sular alçalmış, kumsaldan bataklık kokusu geliyordu. Porsche'mi bıraktığım yerde bulduğuma şaşırdım. Belki ölüm bir başka evrende, parketmiş otomobiller de bir başka evrendeydi.

Kontağı açarken aklıma geldi. Madeleine'in gelmesi için hesapladığım dört beş saatlik süre dolmuştu artık. Bunu hatırlamasam acaba eve (Patty Lareine'in evine) dönüp Regency ile karşılaşmayı göze alır mıydım? Dullar Dergâhı'na uğrardım. Her şeyin başladığı yere. Orada deliler gibi içer, zil zurna sarhoş olur, sabaha da hiçbir şey hatırlamazdım. Öyle yapacağıma bir sigara yaktım, arabayı Bradford Sokağı boyunca sürdüm, bir an önce eve varmaya uğraştım.

Kapımın karşı tarafında, babamın arabasının arkasında bir polis arabası parketmiş duruyordu. Regency'nindi. Buna zaten hazırdım. Ama Madeleine'inki görünürlerde yoktu.

Ne yapacağımı bilemiyordum. Önce onu görmem

şart gibi geliyordu. O kesilmiş resimleri yanıma cephane olarak almalıydım. Madeleine'in kilitli kutuda bulduklarını. Ama birden aklıma geldi... kıza resimleri getirmesini söylememiştim bile. Elbette getirirdi... ama belli de olur muydu? Dehşet dolu olayları pratik amaçlarla kullanacak tip değildi ki!

Madeleine'in yokluğunda, bari babamın iyi olup olmadığına bakayım diye karar verdim (iyi olacağını bekliyordum kesinlikle) ve sessizce evin yan tarafına yürüyüp mutfak penceresinden içeriyi gözetledim. Mutfak masasının başında karşılıklı oturuyorlardı. Dougy ile Alvin Luther. Ellerindeki içkilerle pek de rahat halleri vardı. O kadar ki, Regency'nin tabancasıyla omuz askılığı bir başka sandalyenin arkasına asılmıştı. Yüzündeki ifadeden, bagajdaki kılıcın kaybolduğunu henüz görmemiş olduğunu anlıyordum. Belki de henüz bagajı açmaya fırsat bulamamıştı.

Ben bakarken, onlar ikisi gülmeye başladılar. Meraklandım. Madeleine beş saattir gelmediğine göre herhalde şu beş dakikada da gelecek değil, diye düşündüm. Yüreğim bu kumara isyan ederken evin çevresini bir daha dolaştım, bodrumun penceresinden girdim, yürüyüp mutfağın tam altına geldim. Evimizde verdiğimiz partilerde orası baş sığınma yerim olduğundan, yukarda, mutfakta konuşulanların oradan olduğu gibi duyulduğunu tecrübeyle biliyordum.

Regency anlatıyordu. Chicago'da narkotik polisi olarak çalıştığı eski günleri hatırlıyordu. Babama birlikte çalıştığı siyah polisten söz etmekteydi. Adı Randy Reagan'dı. «Bu isme inanabiliyor musun sen?» diyordu babama. «Tabii herkes ona Ronnie Reagan diyordu. Asıl Ronnie, o sıra henüz yalnızca California valisiydi ama adını bilmeyen yoktu. Benim ortağım da Ronnie Reagan oldu çıktı.»

Babam, «Bir zamanlar benim barda bir garson çalışırdı, adı Humphrey Hoover'di,» dedi. Hep söylediği bir sözü vardı. Gece boyunca kaybolan tuzlukları say, beş yüzle çarp, o geceki cironu bulursun, derdi.»

Güldüler. Humphrey Hoover! Babamın güçlü olduğu sanatlardan biri daha. Regency gibi bir adamı bütün bir akşam boyunca oyalayıp bir koltuğa bağlayabilmek. Alvin hikâyesine devam ediyordu. Ronnie Reagan bir kokain baskını ayarlamıştı. Ama muhbiri kalleşin biriydi. Ronnie kapıdan girdiği anda suratına bir şotgan patlamıştı. Onu ameliyat edip, fizyonomisinin kaybolan yarısını yeniden yaratmaya çalışmışlardı. «Acıyordum itoğluna,» diye anlatmaktaydı Regency. «Bir yavru buldog alıp hastaneye gittim. Odaya vardığımda, doktor gelmiş, bizimkinin plastik gözünü yerine takıyordu.»

«Hay Allah!» dedi babam.

«Evet, öyle. Plastik göz! İş bitene kadar beklemek zorunda kaldım. Ronnie ile yalnız kalınca, yavru köpeği yatağın üzerine bırakıverdim. Oğlanın sağlam gözünde bir yaş damlası belirdi. Ronnie bana, 'Acaba korkar mı benden?' diye sordu.

«Korkmaz, dedim. «Köpek seni şimdiden sevdi.» Battaniyelerin üzerine işemek sevmekse, gerçekten sevmişti yavru onu.

«Nasılım?» diye sordu Ronnie Reagan. «Gerçeği söyle bana.» Zavallı serseri. Bir kulağı da gitmişti.

«Eh, fena sayılmaz,» dedim ona. «Hiçbir zaman pek ahım şahım sayılmazdın!»

Yine gülüştüler. Ben gelene kadar bir hikâye ondan, bir hikâye ötekinden, böylece devam edip gideceklerdi. Bodrumdan bahçeye çıktım, ön kapıda Madeleine'le karşılaştım. Zili çalmak için cesaretini toplamaya uğraşıyordu.

Onu öpmeye kalkışmadım. Hatâ olurdu.

O bana sarıldı, başını omzuma dayadı, titremesi geçinceye kadar bekledi. «Bu kadar geç kaldığım için üzgünüm,» dedi. «İki kere geri döndüm.»

«Ziyanı yok.»

«Resimleri getirdim,» dedi.

«Arabama gidelim. Orada bir fener var.»

Fenerin ışığında karşıma bir sürpriz daha çıktı. Resimler benim çektiğim Polaroid'lerden daha edepsiz değildi ama, Patty Lareine'in resimleri değildi. Makasın o vücuttan kestiği, ayırdığı kafa, Jessica'nın kafasıydı. Tekrar baktım. Hayır, Madeleine farkı anlayamazdı. Jessica'nın vücudu genç, yüzü ise bulanıktı. Doğal bir hatâydı bu. Ama Alvin Luther Regency'yi daha iyi tanımamızı sağlıyordu. İnsan karısının, ya da her zamanki sevgilisinin resmini çekebilirdi belki. Ama yatağına alalı bir haftayı geçmemiş, bir kadını buna razı etmek büyük şeydi. Eh, beceri beceriydi. Acaba Madeleine'e resimdeki kadının kim olduğunu söylesem mi, diye düşündüm. Ama onu daha fazla üzmek istemediğimden sustum. Kocasının aşk hayatına birdenbire ikinci bir kadın sokarsam, üzüntüsü yarıya mı iner, iki katına mı çıkar, karar veremiyordum.

O yine titredi. Eve girmeye karar verdim.

«Sessiz olmalıyız,» dedim. «Seninki geldi.»

«O halde ben giremem.»

«Haberi olmaz. Seni kendi odama çıkarırım, kapıyı da kilitleyebilirsin.»

«Karının da odası değil mi orası?»

«Çalışma odama götürürüm seni.»

Merdivenlerden sessizce çıkmayı başardık. Üçüncü kata geldiğimizde onu pencere önündeki koltuğa götürdüm. «Işık ister misin?» diye sordum.

«Karanlıkta oturmayı tercih ederim. Bu pencereden manzara çok güzel.» Ay ışığında körfezin kumlarını ilk defa görüyordu sanıyorum.

«Aşağıda ne yapacaksın?» diye sordu.

«Bilmiyorum. Onunla yüzleşmek zorundayım.»

«Çılgınlık bu.»

«Babam varken pek değil. Ona karşı avantajlıyız aslında.»

«Tim, kaçalım buradan.»

«Belki öyle yaparız. Ama önce bir iki soruya cevap almam gerek.»

«Huzura kavuşmak için mi?»

«Delirmemek için.» Neredeyse yüksek sesle söyleyecektim bunu.

«Tut elimi,» dedi. «Oturalım şurada birazcık.»

Oturduk. Sanırım onun düşünceleri, kenetlenmiş parmaklarımızdan akıp benim kafama geçiyordu. Çünkü ilk tanıştığımız o eski günleri hatırlar buldum kendimi. Ben genç bir barmendim. Çok aranan biriydim. Çünkü New York'da yetenekli barmenler, tıpkı parlak sporcular gibi ün salardı iyi lokantalar arasında. Madeleine de Mafia lokantalarından birinde servis yapıyordu. Amcası çok saygı gören bir adamdı. İşi kıza o bulmuştu. Ama kız da çok iyi başarmıştı. Gelen geçen ona asılsa da, o yıl büyük aşk yaşadık ikimiz. Madeleine İtalyandı. Tek erkeklik kadındı. Ben de ona tapıyordum. Sessizlikleri seviyordu. Loş bir odada saatlerce oturmayı severdi. Bu arada sevgi dolu kalbinin kadifeleri de benim kalbime akardı. Onunla sonsuza kadar kalabilirdim. Ama gençtim. Canım sıkıldı. Çok seyrek kitap okurdu. Dünyaya gelmiş her ünlü yazarın adını bilirdi ama, eline pek seyrek kitap alırdı. Akıllı bir kızdı. Saten gibi parlaktı.

Birlikte hiçbir yere gitmedik. Yalnızca seviştik. Ona bu yetiyordu. Bana yetmedi.

Şimdi belki de Madeleine'e dönerdim. Yüreğim bir dalga gibi kabardı. Gece dalgası diyelim. Patty Lareine en iyi zamanında bana ancak güneş ışığına yakın duygular verirdi. Ama kırk yaşıma geliyordum ben. Ay ve sis benim ruhsal durumuma daha iyi uyuyordu.

Ellerini bıraktım, onu dudaklarından hafifçe öptüm. Ağzının ne güzel olduğunu, nasıl güle benzediğini hatırladım. Boğazından hafif, boğuk, heyecan verici bir ses çıktı. Harikaydı. Ya da yakında olacaktı. Aşağıda beni bekleyen şeyi düşünmek zorunda olmadığım zaman.

«Sana bir tabanca bırakayım. Ne olur ne olmaz,» deyip Wardley'in 22'sini cebimden çıkardım.

«Ben bir tane getirdim,» dedi. Ceketinin koynundan ufacık bir Derringer çıkardı. İki mermilik. İki tane 32 deliği. Aklıma Regency'nin Magnum'u geldi.

«Cephanelik gibiyiz,» dedim. Gülümsediğini görecek kadar ışık vardı odada. Onu mutlu tutmanın yolu yarı yarıya, güzel bir sözü yerinde söylemekten geçiyordu.

Neticede aşağıya silahlı inmek zorunda kaldım.

Ama Regency ile konuşurken gömleğimden, pantolonumdan tabanca çıkıntılarının görünmesini istemiyordum. Saklayabilecek bir yerim de yoktu. Mutfak kapısına yakın yere, telefon rafına bıraktım, sonra mutfağa yürüdüm.

«Dış kapıyı açtığını duymamıştık,» dedi babam.

Regency ile gözgöze gelmeden merhabalaştık, ben kendime yorgunluk giderici bir içki hazırladım. İlk viskiyi hemen dikip bitirdim, ikincisine buz da attım.

«Önce hangi bacağını dolduruyorsun?» diye sordu Regency. Sarhoştu. Sonunda gözgöze geldiğimizde, pencereden göründüğü kadar sakin olmadığını anladım. Bodrumdan sesini dinlerken sandığım kadar da sakin değildi. İri, güçlü bir erkek, tedirginliğini vücudunun görünmeyecek yerlerine saklamayı bilirdi zaten. Koltukta kıpırdamadan oturabilirdi. Ama bir kuyruğu olsa, fıldır fıldır dönüyor olurdu. Yalnızca gözleri, son yüz saatte olmayacak olaylar görmüş olan gözleri aşırı parlaktı. Oradan belli oluyordu ne mene bir mayının üzerinde oturduğu.

«Madden, baban bir harika,» dedi.

«Ho, ho,» dedi babam. «Gören de geçinebiliyoruz sanır.»

«Doughy, senin gibisini görmedim,» dedi Regency. «Tersini söyleyeni yamyassı ederim. Ne dersin, Tim?»

«Şey, şerefe,» deyip bardağımı kaldırdım.

Regency de, «Şerefe,» deyip kendininkini kaldırdı.

Bir sessizlik oldu. Sonra o, «Babana söyledim,» dedi. «Uzun bir tatile ihtiyacım var.»

«Senin emekliliğine mi içiyoruz?»

«İstifa ediyorum,» diye düzeltti Regency. «Bu kasaba benim en kötü yanlarımı ortaya çıkarıyor.»

«Seni buraya hiç atamamaları gerekirdi.»

«Doğru.»

«Florida tam sana göreydi,» dedim. «Miami.»

«Kim kaçırdı bunu senin kulağına?»

«Kasabadaki bütün ağızlar,» dedim. «Senin narkotik ajanı olduğunu bilmeyen yok.»

Göz kapakları çok ağırmışlar gibi düştü. Abartmak istemem ama, şilteyi tersyüz ediyormuş gibiydi göz kapaklarını indirişi. «O kadar belli oluyor, ha?» dedi.

Babam sevimli bir sesle, «Narkotik dalındakilerin bir meslekî profili olur,» dedi. «Onu saklayamazsın.»

«Benim atamamı yapan o salaklara söyledim. Eyalet polisi rolünde gözükmek bile yutulmuyor, bu artık felâket. Portekiz kökenliler aptal, inatçı insanlardır ama bir yanları vardır. Kül yutturamazsın onlara. Polis Müdürüymüş» Yanında tükürük hokkası olsa, hemen tükürürdü. «Evet, ben gidiyorum,» dedi. «Sana gelince, Madden, fazla da sevinmeye kalkma.» Geğirdi, «Affedersiniz,» dedi. Babamın önünde bu kaba hareketinden utanmıştı. Suratını astı. «Âmirim eski bir deniz subayı,» dedi. «Düşünebiliyor musunuz, bir Yeşil Bere, bir Bahriyelinin emrinde! Sanki bifteği ateşe koymuşsun, sonra tavayı bifteğin üzerine koymuşsun gibi.»

Babam bunu çok komik buldu. Belki herkesin neşesini arttırmak için gülüyordu ama, hoşuna da gittiği belliydi.

«Bir tek şeye üzülüyorum, Madden,» dedi Regency. «O da, felsefelerimizi şöyle bir oturup konuşamamış olmamız. Bir sarhoş olsak iyi olurdu.»

«Sen neredeyse oluyorsun,» dedim.

«Hiç değil. Ne kadar içki içebilirim, biliyor musun sen? Söyle ona, Dougy.»

«İkinci beş şişenin yarısındaymış,» dedi babam.

«Ben bu maddeyi, bana dokunabileceğinden daha hızlı yakıyorum.»

«Yakacak bir hayli şeyin var,» dedim.

«Felsefe,» dedi. «Sana bir örnek vereyim. Sen beni kaba, cahil diye görüyorsun. Öyleyim ve bundan gurur duyuyorum. Nedenini biliyor musun? Polis dediğin öyle doğmuş ve öyle büyütülmüş bir insan örneğidir. Ama içinden hep zeki olmak ister. O neden, biliyor musun? Tanrı'nın isteği bu çünkü. Ne zaman

öyle biri bir zekâ kıvılcımı gösterse, şeytan hemen şoka uğrar.»

«Ben hep insanları kendi suçluluk eğilimlerinden korunmak için polis oluyorlar sanırdım,» dedim.

Bu söz o sırada söylenmeyecek kadar ukalâca bir sözdü. Ağzımdan çıkar çıkmaz da anladım.

«Allah belânı versin,» dedi Regency.

«Dur yahu...» dedim.

«Allah belânı versin. Ben felsefeden söz etmeye çalışıyorum, sen özdeyiş yumurtluyorsun.»

«İki oldu,» deyip tek parmağımı havaya kaldırdım. Tam üçüncü kere söyleyecekken kendini tuttu. Babamın ağzı gepgergindi. Benim tutumumdan hoşlanmamıştı. Babamın orada bulunmasının neden benim zararıma olacağını anladım. Regency benim kadar çekinmeyecekti babamdan. Alvin'le yalnız olsam, sabaha kadar bana lânet okusa umurumda olmazdı.

«Kirli bir ruhun gücü nereden gelir?» diye sordu Regency.

«Sen söyle.»

«Sen ruhun yeniden dünyaya geldiğine inanır mısın?»

«Evet,» dedim. «Çoğu zaman inanırım.»

«Ben de,» dedi. Uzanıp elimi tuttu, sıktı. Sanıyorum bir an için, parmaklarımı kırsın mı, kırmasın mı, karar veremedi, sonunda bana acıyıp elimi bıraktı. «Ben de,» diye tekrarladı. «Asya'dan doğma bir fikir bu. Ama savaşlarda çapraz döllenme oluyor, tamam mı? Olması şart. Onca katliam. Desteye birkaç yeni kart girmiş olmalı en azından, tamam mı?»

«Ne mantık yürütüyorsun?»

«Var bir mantığım. Hem de koskocaman. Eğer savaşta bir yığın insan gereksiz yere ölüyorsa... bir yığın masum Amerikalı çocuk...» sözünü kesmeyeyim

diye elini havaya kaldırdı. «... bir yığın Vietnam'lı çocuk... o zaman sorun, gelecek kılıklarının ne olacağı! Plana göre nedir onların geleceği?»

«Doğmak,» dedi babam... ve onu sakinleştirmiş oldu. Eğer sarhoşları yönetmeyi babam da bilmeyecekse, kim bilebilirdi?

«Doğru. Doğacaklar. Görüyorsunuz ya, ben sıradan bir polis değilim.»

«Nesin sen?» diye sordum. «Sosyete çapkını mı?»

Babam bu seferki sözümden hoşlandı. Hepimiz güldük. En az gülen Regency oldu.

«Sıradan polis, âdî serserileri ezer,» dedi. «Ben öyle yapmam. Ben saygı duyarım onlara.»

«Neden ötürü?» diye sordu babam.

«Doğma cesaretini gösterdikleri için. İleri sürdüğüm görüşü izlesenize. Bir düşünün. Yozlaşmış, kirli bir ruhun gücü, ne kadar kötü olursa olsun yine de doğabilmeyi başarmış olmasıdır. Buna cevap verin haydi.»

«Ya yeniden doğan homolar?» dedim.

Kıstırmıştım onu. Önyargıları da mantığına boyun eğmek zorundaydı. «Onlar da,» dedi ama tartışma hevesinde bir bezginlik sezildi.

«Evet,» dedi bardağına bakarak. «İstifa etmeye karar verdim. Hattâ ettim. Bir not bıraktım onlara. Özel nedenlerle uzun bir izin yapacağım. Notu okuyacaklar, Washington'daki Bahriyeliye yollayacaklar. Benim tepemdeki zorbaya. Ne diyecek dersiniz?»

«Özel nedenler dediğin şeyin psikolojik nedenler olduğu kanısına varacak,» dedim.

«Varsın kerata. Ne haltederse etsin.»

«Ne zaman gidiyorsun?»

«Bu gece, yarın, haftaya.»

«Bu gece neden olmuyor?»

«Arabayı teslim etmem gerek. Belediyenin malı.»

«Bu gece teslim edemez misin?»

«Ne istersem yapabilirim. Sanıyorum bir dinlenmeye ihtiyacım var. Sekiz yıldır gerçek bir tatil almadan çalıştım.»

«Kendine acıyor musun?»

«Ben mi?» Onu kızdırma hatâsına düşmüştüm. Babama baktı, bana baktı, ilk defa olarak bizi ölçüyormuş gibi göründü. «Be adam, doğru anla,» dedi. «Benim yakınacak bir şeyim yok. Hayatım tam Tanrı' nın sana da sunmak istediği hayat.»

«Nasıl hayat o?» diye sordu babam. Sanıyorum gerçekten merak etmişti.

«Hareket,» dedi Regency. «Hayatım isteyebileceğim kadar hareketli. Doğa insana iki tane husye veriyor. Ben de onları kullandım. Bakın, açık söylüyorum, iki kadınla yatmadığım gecem azdır. İkincisi eksik kalmışsa gece rahat uyuyamam. Anlıyor musunuz beni? İnsanın yaratılışının iki yanı vardır. İkisinin de ben uyumadan ifade bulması gerekir.»

«Neymiş o iki yan?» dedi babam.

«Dougy, söyleyeyim sana. Biri içimdeki yasa adamı, biri de içimdeki manyaktır. Kendime taktığım iki isim bunlardır.»

«Şu anda hangisi konuşuyor?»

«Yasa adamı.» Kendi kendine güldü. «Manyak mı derim diye meraklandınız. Ama siz daha onu görmediniz. Ben iyi adam sayılan iki kişiyle sürdürmeye çalışıyorum bu konuşmayı.»

Fazla ileri gitmişti. Hakaretlerine ben dayanabilirdim ama, babamın da dayanması için neden yoktu.

«Polis arabasını teslim ettiğinde bagajın içindeki lastik paspasları yıkamayı unutma,» dedim. «Kılıcın kanları her yanına bulaşmış paspasların.»

Bin metreden sıkılmış kurşun gibi çarptı bu söz ona. Kafasına değdiğinde gücü gitmişti. Sekip ayaklarının dibine serildi.

«Ha, evet,» dedi. «Kılıç.»

Elini alnına öyle bir şaklattı ki, kimsenin kendi kendine böyle hızlı vurduğunu görmemiştim. Başkası yapsa komik olurdu ama o yapınca çıkan ses mutfağı titretti.

«İnanır mısınız!» dedi. «Bu beni ayılttı.» Mutfak masasının iki yanını kavrayıp sıktı. «Ben bu işi beyefendi gibi bitirip kasabadan sessizce uzaklaşmaya uğraşıyorum, Madden. Ne sana bulaşıyorum, ne de senden sitem dinlemek istiyorum.»

«Buraya bunun için mi geldin?» dedim. «Sessizce gitmek için mi?»

«Durum nasıl, görmek istedim.»

«Hayır,» dedim. «Bazı sorulara cevap istiyorsun.»

«Belki de bu seferlik yanılmıyorsun. Seni sorguya almaktansa, ziyarete gelmek daha nazik bir hareket olur diye düşündüm.»

«Tek eksiğin o,» dedim. «Beni içeriye alırsan, deftere kaydımı yapmak zorunda kalırsın. O zaman bir tek soruya bile cevap vermem, kendime avukat tutarım. Bildiklerimi anlatıp bitirdiğim zaman da avukatım eyalet yönetiminden seni soruşturmasını ister. Regency, bana bir iyilik yap, Portekizlilere davrandığın gibi davran bana da. Tehditler savurmaya kalkışma.»

«Bak, bak,» dedi babam. «Sana tuzak kuruyor, Alvin.»

Regency, «Şu hale bak hele,» diye karşılık verdi. «Oğlun sorunu hiç de acemice almadı.»

Ona ateş saçan gözlerle baktım. Bakışlarımız ke-

netlendiğinde kendimi, koca gemiye fazla sokulmuş sandal gibi hissettim.

«Konuşalım,» dedi Regency. «Ortak çıkarlarımız, karşıt çıkarlarımızdan daha fazla. Öyle değil mi?» Bunu babama soruyordu.

«Konuş,» dedi babam.

Regency'nin ifadesindeki çarpılma, sanki ikimiz babamdan aferin koparmaya çalışan iki kardeşmişiz gibiydi. Regency'yi babamın yakınında olduğu için ne kadar kıskandığımı hissettim. Sanki Koca Mac'in doğru yola çevirmek istediği iyi, güçlü, yaramaz oğlu ben değilmişim de, oymuş gibi. Hay Allah! Babam konusunda ben, bazı kızların anneleri konusunda oldukları kadar duyarlıydım.

Üçümüz de sessiz kaldık. Bazı satranç oyunları vardır, oyuncu zamanını hep hamleyi hazırlamaya kullanır. O da nasıl devam edeceğini düşünüyordu. Bu yüzden ben de sessizdim.

Sonunda onun kafasındaki karışıklığın benimkinden beter durumda olduğuna karar verdim.

O zaman konuştum. «Yanılıyorsam düzelt ama, senin cevap istediğin sorular şunlar. Bir, Stoodie nerede? İki, Örümcek nerede?»

«Tamam,» dedi.

«Wardley nerede?»

«Doğru.»

«Jessica nerede?»

«O da kabul.»

«Ve Patty nerede?»

«Hepsini buldun,» dedi. «Sorularım bunlar.»

Kuyruğu olsa, Jessica'nın adı geçince yere sert bir sesle vurur, Patty'nin adı geçince iki kere sert vururdu.

«Eee, cevapları alalım,» dedi.

Acaba üzerinde ses kayıt makinesi var mı diye merak ettim. Sonra bunun önemi olmadığını anladım. Buraya polis müdürü olarak gelmemişti. Benim asıl gözümü ayırmamam gereken şey, bitişik sandalyenin arkasında, kayışa asılı duran 357 Magnum'du, yoksa dediklerimin kaydedilmesi gibi uzak bir ihtimal değildi. Zaten o da buraya kendi akıl sağlığını koruyabilmek için gelmişti.

«Cevaplar nerede?» diye tekrarladı.

«Kadınların ikisi de öldü,» dedim sanki o bilmiyormuş gibi.

«Öldü mü?» Şaşırma numarası hiç de inandırıcı değildi.

«Kafalarını, marihuanamı sakladığım yerde buldum.» Bekledim. Şaşırma numarasının bir şeye yarayacağına kendi de inanmıyordu.

«Ne oldu o kafalara?» diye sordu.

«Onları oraya sen koydun, değil mi?»

«Ben oraya hiç kafa falan koymadım,» dedi. O sırada beni şaşırtan bir şey oldu, adam inlemeye başladı. Yaralı bir hayvan gibi sesler çıkarıyordu. «Cehenneme gidip döndüm ben,» dedi. «İnanmıyorum. Cehennemdi bütün bunlar.»

Babam, «Eminim,» diye fısıldadı.

Regency, «Artık önemi yok,» dedi.

Babam, «Jessica'nın kafasını neden kestin?» diye sordu.

O kararsızdı. «Size söyleyemem,» dedi sonunda.

Babam, «Söylemek istediğini sanıyorum,» dedi.

Regency, «Biraz yavaşlayalım,» diye önerdi. «Size bilmek istediklerinizi söylerim ama siz de bana benim bilmek istediklerimi söylersiniz. Kısasa kısas.»

«Olmaz,» dedim. «Bana güvenmek zorundasın.»

«Nerede bu evin kutsal kitapları?» diye sordu.

«Olmaz,» diye tekrarladım. «Ben sana bir tek şey söyledim mi sen yeni bir soru soracaksın. Ben her şeyi anlatınca, senin bir şey anlatma zorunluğun kalkar sonra.»

«Tersine çevirelim,» dedi. «Ben önce konuşursam sonra senin konuşman için bir neden var mı?»

«Senin Magnum'un var,» dedim.

«Seni soğukkanlı halimle öldüreceğimi mi düşünüyorsun?»

«Hayır, kendini öfkeye kaptıracağını düşünüyorum.»

Babam başını salladı. «Bu mantıklı,» dedi.

«Pekâlâ,» diye kabullendi Regency. «Ama sen önden başla. Bana bilmediğim bir tek yeni haber söyle.»

«Stoodie öldü.»

«Kim öldürdü?»

«Wardley.»

«Wardley nerede?»

«Amma refleks var sende,» dedim. «Hep soru sorup gidiyorsun. Zamanı gelince cevap veririm. Şimdi sen kendi pazarlığına uy.»

«Bu Wardley denen herifi tanımak isterdim,» dedi Regency. «Ne zaman bir adım atsam ayağıma o dolanıyor.»

«Tanıyacaksın,» dedim. Bu söz ağzımdan çıktıktan sonra anlamındaki korkunçluğu ancak anladım.

«İsterim. Bir yumrukta dişlerini dökerim.»

Gülmeye başladım. Elimde değildi. Ama belki de gösterebileceğim en iyi tepki bu oldu. Regency kendine bir içki doldurdu, dikip bitirdi. Kılıcın adını andığımdan bu yana ilk defa içiyordu.

«Pekâlâ,» dedi. «Size benim hikâyemi anlatayım. İyi bir hikâyedir.» Babama baktı. «Dougy,» dedi. «Be-

nim saygı duyduğum insan pek çok değildir. Sana duyuyorum. Buraya adımımı attığımdan beri. Son defa senin çapında bir insan gördüğümde, Yeşil Bere'yken komutanım olan albaydı.»

«General yap onu,» dedi Dougy.

«Oraya da varacağız,» dedi Regency. «Ama önceden söyleyeyim, hikâyede şiddet var.»

«Herhalde,» dedi Dougy.

«Bana sevginiz azalacak.»

«Oğlumdan nefret etmiş olduğun için mi?»

«Etmiş olmak! O geçmiş zaman!»

Babam omuz silkti. «Şimdi ona saygı duyuyor gibisin.»

«Duymuyorum. Yalnızca yarı yarıya saygı duyuyorum. Eskiden onu çirkef sanırdım. Şimdi öyle sanmıyorum.»

«Neden?» diye sordum.

«Kendi usulümle anlatacağım.»

«Pekâlâ.»

«Baştan bilin. Çok şey yaptım. Tim, ben seni delirtmeye uğraşıyordum.»

«Neredeyse başarıyordun.»

«Haklıydım.»

«Neden?» diye sordu Dougy.

«Karım Madeleine... onu ilk tanıdığımda bir enkazdı. Oğlun onu ahlâken çökertmişti. Kokaine alışmıştı. Tutuklayabilirdim onu. Oğlun onu seks âlemlerine sokmuş, araba kazası yapıp yaralamış, rahmini mahvetmiş, sonra da bir yıl geçince bırakmış gitmişti. Aldığım kadın öyle bir haldeydi ki, kendi burnuna kokain bulmak için mal satmak zorunda kalıyordu. Sen oğlunu doğuramayacak bir kadınla yaşa da, anlarsın. Onun için, baştan iyi anla, Madden, ben senden nefret ediyordum.»

Alçak sesle, «Eh, sen de ona karşılık benim karımı çaldın,» dedim.

«Çalmaya uğraştım. Belki o beni çaldı. İki kadın arasına sıkışıp kaldım. Senin karınla benimki.»

«Bir de Jessica,» dedim.

«Özür dileyecek değilim. Karın çekip gittiğinde yalnız seni terkediyor değildi. Beni de terkediyordu, ahbap. Benim alışkanlığım var. Aşkın bununla hiçbir ilişkisi yok. Gecede iki kadınım olmalı. Stoodie'nin o hastalıklarıyla bile yattım. Bunu prensibimdeki kuvveti anlayasınız diye söylüyorum.» Gurur duyuyor gibiydi. «Jessica yalnızca Patty'nin yerine münhal dolduruyordu, başka hiçbir şey değildi.»

«Demek sen ve Madeleine... yani her gece eve döndüğünde?»

«Elbette.» Geğirip viski kokuları çıkardı. «Çok basit. Yolumuzu saptırmayalım. Benim demek istediğim, senden nefret ediyordum ve ben basit kafalı bir insanım. Bu yüzden Jessica'nın kafasını alıp senin marihuana'larının yanına koydum.»

«Senden bileceğim aklına gelmedi mi?»

«Seni de açığa atar diye düşündüm. Korkudan geberirsin sandım. İşin aslı bu.»

«Arabamın ön koltuğuna o kanları sen mi bulaştırdın.»

«Ben yaptım.»

«Kimin kanı?»

Cevap vermedi.

«Jessica'nın mı?»

«Evet.»

Tam, 'Nasıl yaptın?' diye soracakken vazgeçtim. Bakışları bir netleşip bir bulanıklaşıyordu çünkü. Demek sahne hâlâ gözünün önüne geliyor, o geri itmeye çalışıyordu. Acaba bunun için kafayı kullandı mı

diye düşünmekteydim ama gözümün önünde canlanmadan o düşünceyi hemen kafamdan ittim.

«Neden koltuktaki kandan alıp test yapmadın?» diye sordu babam.

Regency kediler gibi gülümsedi. «Testi yapmama budalalığını gösterirsem kimse kanı oraya benim bulaştırdığımı düşünmezdi. Sana tuzak kurmakla nasıl suçlayabilirlerdi beni o zaman?» Başını salladı. «O sabah kaygı içinde uyanmıştım. Seni tuzağa düşürmekle suçlanacağımdan korkuyordum. Şimdi budalalık gibi görünüyor ama o sıra gerçekten öyle düşünüyordum.»

«Tim'e karşı olan savaşında en güçlü silahını kaybetmiş oluyordun.»

«Onu tutuklamak istemiyordum. Yalnızca delirtmek istiyordum.»

«Jessica'yı sen mi öldürdün?» diye sordum. «Yoksa Patty mi yaptı?»

«O konuya sonra geliriz. Mesele orada değil. Mesele, benim Patty için deli olduğumda. Ama o habire senden söz ediyordu. Senden ne kadar nefret ettiğini, hayatını nasıl senin ziyan ettiğini anlatıp duruyordu. Benim görebildiğim kadarıyla, ruhunun yarısını zaten sana vermişti. O halde ne diye yakınıp duruyordu? Sonra anladım. Bu kadın bir erkeği mahvetmek zorundaydı. Ben senin üstüne gelmeyince neredeyse beni mahvetmeye kalktı. Durumu o zaman kaptırdım. Sana bir numara çekmem gerekiyordu. Polis yeminlerini bir kenara bırakıp bu işi yapmak zorundaydım.»

«Küçük bir iş de sayılmaz,» dedi Dougy.

«Elbette. Parlak bir işti!» Başını iki yana salladı. «Ayrıntıları parlaktı bir kere. Jessica'nın vurulduğu tabancayı senin eve götürüp temizlemeden kutusuna

kaldırmasını Patty'ye ben söyledim. Yalnız kokusu bile sana kalp krizi getirmeye yeterdi. Sen sızmış kalmıştın. Patty yatağının yanına geldi, tabancayı yerine koydu.»

«O gece benim Polaroid'leri nasıl buldun? Patty onların yerini bilmiyordu.»

Yüzünde bomboş bir ifade belirdi.

«Ne tür Polaroid?» diye sordu.

Ona inandım. Kalbim, çevresi kurşun astarlı küçük bir deliğe düşer gibi oldu. «Bazı Polaroid'ler buldum, kafaları kesilmişti,» diye anlatmaya başladım ona.

«Patty'ye göre sen sarhoşken olmadık şeyler yaparmışsın. Belki de o kafaları kendin kesmişsindir.»

Bu düşünceye tahammül etmek istemiyordum ama ona nasıl itiraz edebilirdim?

«Peki sen resim kesecek olsan,» diye sordum ona. «Neden yapardın bunu?»

«Yapmazdım. Bunu ancak en rezil insanlar yapar.»

«Ama sen yaptın. Jessica'nın resimlerini kestin.»

Biraz viski daha içti. Boğazına bir şey tıkanır gibi oldu, viski ağzından fışkırdı.

«Bu doğru,» dedi. «Jessica'nın resimlerini kestim.»

«Ne zaman?» diye sordum.

«Dün.»

«Neden?»

Kriz geçirecek sandım. Bin zorlukla, «Yüzündeki son ifadeyi görmemek için,» diyebildi. «Son ifadesini içimden çıkarmak istedim.»

Dişlerini gıcırdatıyordu. Gözleri fırladı, boyun kasları düğüm düğüm oldu. Ama soruyu yine de çıkarmayı başardı. «Patty nasıl öldü?»

Ben cevap veremeden o korkunç bir sesle inledi, ayağa kalktı, kapıya yürüdü, kafasını pervaza gümbür gümbür vurmaya başladı. Mutfağın sarsıldığını duyuyordum.

Babam arkasından yaklaştı, onu göğsünden kavradı, çekmeye çalıştı. O babamı rahatça silkeledi. Babam yetmiş yaşındaydı. Ama ben yine de inanamadım.

Ama bu Regency'yi sakinleştirdi. «Üzgünüm,» dedi.

«Öyle olsun,» dedi babam... ve insanda kuvvetin sabit kaldığı inancına veda etti.

Regency'den tekrar korkmaya başladım. Sanki ölenin yaslı kocası oymuş da, sanık benmişim gibi, yumuşacık bir sesle, «Patty'nin ölümüyle benim ilgim yoktu,» dedim.

«Eğer yalan söylüyorsan seni ellerimle parçalarım,» dedi.

«Kovukta kafasını görene kadar öldüğünü bilmiyordum.»

«Ben de,» dedi, ağlamaya başladı.

Herhalde on yaşından bu yana ağlamıyordu. Yere monte edilmiş bir makinenin, ayaklarından biri yerinden çıktığı zaman çıkardığı sesleri çıkarıyordu. Kendi yasımı onunkiyle karşılaştırdığımda, kerhanede havlucu çocuk durumunda gördüm kendimi. Nasıl da sevmişti karımı!

Ama yine de, şu anda ona her istediğimi sorabileceğimin farkındaydım. Ağlarken pek çaresiz durumdaydı. Dengesini kaybetmişti. Soruları tartamayacaktı.

«Jessica'nın kafasını kovuktan sen mi aldın?»

Gözleri yuvalarında yukarıya doğru kaydı, hayır demeye çalıştı.

Birden içime ilham geldi. «Patty mi aldı?»

O başını evet anlamında salladı.

Nedenini soracaktım ama, adam konuşabilecek durumda değil gibiydi. Söze nasıl devam etmem gerektiğini bilemiyordum.

Babam işe karıştı. «Patty şöyle mi düşündü?» dedi. «Oğlum ne kötülüğü hak etmiş olursa olsun, ona bir kafa yüklemek yanlış mı dedi?»

Regency kararsızlık gösterdi, sonra yine başını evet anlamında salladı.

Acaba gerçek neden bu muydu? Yoksa Patty kafayı, benim aklımı daha da fazla karıştırmak için mi çıkarmıştı oradan? Regency'nin kafa sallaması beni tatmin etmiyordu. Ama o kafa sallamıştı. Acaba Patty o kafayla Wardley'e de şantaj yapmayı düşünmüş müydü diye merak ettim. Bunu hiçbir zaman bilemeyecektim.

Babam, «Patty senden kafayı saklamanı mı istedi?» diye sordu.

O başını evet diye salladı.

«Sen de sakladın mı?»

Yine başını salladı.

«Sonra da Patty seni terk mi etti?»

Kocaman baş yine evet diye sallandı. «Gitti,» diye bir ses çıktı ağzından. «Beni kafayla bıraktı.»

«Sen de onu eski yerine koymaya karar verdin.»

Regency başını salladı.

Babam daha da yumuşak bir sesle, «Bu sefer orada Patty'nin kafasını da buldun,» diye devam etti. «O da oraya konmuştu.»

O başını salladı.

«Ömründe gördüğün en korkunç sahne miydi?»

«Evet.»

«Nasıl tutabildin kendini?»

«Tuttum,» dedi Regency. «Şu ana kadar.» Yine ağlamaya başladı. Çığlık atan atlar gibi sesler çıkarıyordu.

Bürosunda karşılıklı marihuana içişimizi hatırladım. Herhalde Patty'nin kafasını birkaç saat önce bulmuş olmalıydı. Ama heyecanını yine de çok iyi saklamıştı. Bu tür irade güçlerini tam parçalandığı anda seyretmek hiç de kolay olmuyordu. İnsan kalp krizi geçirmeden hemen önce böyle mi görünürdü acaba?

Babam, «Patty'yi Jessica'nın yanına kim koydu, biliyor musun?» dedi.

O başını evet anlamında salladı.

«Nissen miydi?»

Baş sallandı. Sonra omuz silkildi. Belki de bilmiyordu.

«Evet, o olmalı,» dedi babam.

Ben de aynı kanıdaydım. Örümcek olmak zorundaydı. O da kendini kimbilir nasıl suçlanma tehlikeleri içinde hissediyordu. Tabii beni suçlu göstermeyi daha çok isterdi. Evet, Stoodie'yle ikisi beni kafalar elimdeyken yakalamak istemişlerdi. Elimde iki kafayla yakalanırsam, kim inanırdı masum olduğuma?

«Jessica'yı sen mi öldürdün?» diye sordum Regency'ye.

Omuzlarını kaldırdı.

«Patty mi yaptı?»

Başını önce iki yana salladı, sonra aşağıya doğru sallamaya başladı.

«Patty miydi?»

Yine evet diye salladı.

Hikâyeyi tümüyle anladım mı acaba, diye meraklandım. Emin olduğum birtakım şeyler vardı. Bir ke-

re Jessica'yı Race Point'de bulan Wardley olmamış, Patty ile Regency olmuştu. Arabayı, bagajda Lonnie'nin cesediyle Dullar Dergâhı'na kadar süren de herhalde Patty'di. Sonra üçü birlikte polis arabasına binip oradan uzaklaşmış olmalıydılar. Ve ormanın içlerinde bir yerde durmuşlar, Patty orada Jessica'yı vurmuştu. Patty, Jessica'yı vurmuştu.

Nedenini tam bilemezdim. Ama kendine göre nedenleri olmuş olmalıydı. İş nedene dayandı mı, Patty'nin hiddetini kim ölçebilirdi? Jessica, Paramessides malikânesini kendine almaya çalışmıştı. Jessica, Alvin Luther'le ilişki kurmuştu. Genelde bu nedenlerden bir teki bile yeterdi Patty'yi çileden çıkarmaya. Evet, tabancanın namlusunu Jessica'nın dudakları arasına zorla sokuşunu rahatlıkla düşünebiliyordum. O anda Bayan Pond, Regency'den yardım dilenmeyi seçmişse, Regency de tabancayı almak için bir adım atmaya kalkmışsa, bu da tetiği çekmesi için yeterdi Patty'nin. Patty de benim gibi yıllar boyunca hep gerilimin sınırında yaşamıştı. Bizimki gibi öfkesi olanlar söz konusu olduğunda, cinayet herhalde diğer şeyleri tedavi ederdi.

Regency'nin sandalyesinde oturuşu, son raundda kötü dayak yiyen bir boksörün köşesinde oturuşu gibiydi.

«Jessica'nın kafasını neden kestin?» diye sordum, ama bunu sorabilmenin bedelini de ödedim, gözlerimin önünde kılıcın o boyundan geçişini seyrettim.

Boğazından gargara gibi bir ses çıktı. Ağzının bir köşesi bükülmüştü. Gerçekten kriz geliyor, diye düşündüm. Birden sesi derinden ve saygı dolu olarak duyuldu. «Patty'nin yazgısını kendiminkiyle ayrılmaz biçimde bağlamak istedim,» dediğini duydum.

Sandalyeden devrilip yere uzanıverdi. Bacakları sağa sola savrulmaya başladı.

Madeleine mutfağa girdi. Derringer'i elinde tutuyordu ama sanıyorum tuttuğunun farkında değildi. Herhalde çalışma odamda otururken de hep elinde tutmuştu onu.

Eskisinden daha yaşlı, eskisinden daha İtalyan görünüyordu. Yüzünde bir taş duvarın yıkılmadan önceki ifadesine benzer dilsiz bir korku vardı. Gözyaşına hepimizden uzak durumdaydı. «Onu bırakamam,» dedi bana. «Hasta. Ölebilir.»

Regency'nin krizi geçmiş gibiydi. Bir tek sağ topuğunda kalmıştı. O topuğu yere vurup duruyor, olmayan kuyruğunun yerine onu kullanıyordu.

Onu yukarıya babamla ikimiz zar zor taşıyabildik. Kaç kere tökezledik. Bir zamanlar Patty ile ikimizi barındırmış koca yatağa onu yatırdım. Varsın olsun! Patty için ölmeye hazır olduğunu o kanıtlamıştı, ben değil.

SON SÖZ

Regency o yatakta günlerce yattı, Madeleine de ona, ölmek üzere olan bir tanrıymış gibi baktı. Provincetown'da neler neler insanın yanına kalabiliyor, inanılır gibi değildi. Madeleine sabah olunca polis merkezini aradı, Regency'nin sinir krizi geçirdiğini, kendisinin onu uzun bir yolculuğa çıkaracağını söyledi, mazeret izni için belgeleri hazırlamalarını rica etti. Ben aklımı başıma toplamış, kapımızdaki polis arabasının bagajını iyice yıkamış, götürüp hükümet binasının parkına, anahtarlarıyla birlikte parketmiştim. Bu yüzden benim evimi adamın yokluğuna bağlayan çıkmadı. Madeleine dört gün boyunca her sabah merkezi arıyor, oradaki çavuşla, kocasının sağlığı konusunda çene çalıyor, Barnstable'da havanın ne kadar kötü olduğundan yakınıyor, kocası rahatsız olmasın diye telefonu nasıl kestirttiğini söylüyordu. Gerçekten de telefonu prizden çekmişti gelirken. Derken beşinci gün Regency bir dereceye kadar iyileşme hatâsını gösterdi, birbirini izleyen tatsız sahneler yaşamaya başladık.

Yattığı yerden hepimize küfürler, lânetler savurup duruyordu. Bizi nasıl mahvedeceğini söylüyordu. Beni marihuana tarlam için tutuklayacaktı. Ayrıca Jessica'nın cinayetiyle de suçlayacaktı beni. Babamın gizliden gizliye oğlancı olduğunu söyledi. Kendisi Afrika'ya gidecekti. Profesyonel asker olacaktı. Yolda da El Salvador'a uğrayacaktı. Oradan bana bir kart atacağını söylüyordu. Üzerinde kendi resmi olacaktı. Elinde kılıçla. Ha, ha. Yatakta otururken kasları tişörtünden dışarı fırlıyordu. Ağzı geçirdiği inmeden hâlâ çarpıktı. Sesi ancak beyninde yeralmış yeni ayarlamalar sayesinde çıkıyordu. Telefonu eline aldı, hattın kesik olduğunu görünce çarparak kapattı (Çabucak kesmeyi iyi akıl etmiştim). Ona müsekkin verdik, şişedeki hapları oburca yuttu. Bahçe çitini parçalayan bir boğa gibi yuttu.

Onu bir tek Madeleine kontrol edebiliyordu. Madeleine'in daha önce hiç görmediğim bir yanını tanıdım. Koca adamı avutuyor, elini alnına dayayıp sakinleştiriyor, başka çare kalmayınca azarlayarak susturuyordu. «Kes sesini,» diyordu. «Günahlarını ödüyorsun.»

«Benimle kalacak mısın?» diye soruyordu Regency.

«Seninle kalacağım.»

«Senden nefret ediyorum,» diyordu o.

«Biliyorum.»

«Pis bir esmersin sen. Esmerler ne kadar pis olur, biliyor musun?»

«Senin de banyo yapmaya ihtiyacın var.»

«Senden tiksiniyorum.»

«Şu ilacı al da sus.»

«O ilaç benim husyelerime zarar verir.»

«İyi olur.»

«Üç gündür ereksiyon nedir görmedim. Belki bir daha hiç olmam.»

«Sen korkma.»

«Madden nerede?»

«Buradayım,» dedim. Her zaman oradaydım. Madeleine ona geceleri tek başına bakıyor, yanında yalnız bekliyordu ama ben hep holde, elimde onun Magnum'uyla hazırdım.

Aşağı kattaki telefon da pek seyrek çaldı. Artık olayları benimle bağlayacak kimse kalmamıştı. Regency'yi yolculukta sanıyorlardı. Beth gitmişti. Örümcek de gitmişti onlara göre. Onları da seyahatte sanıyordu herkes. Kamyonetleri de birlikte gitmişti. Stoodie'nin ailesi zaten ondan çok korkardı. Belki adam görünmeyince memnun bile olmuşlardı. Bolo'yu kimse aramadı. Patty de şu koca dünyanın bir yerlerini dolaşıyor diye düşünülüyordu. Wardley de öyle. Belki birkaç ay sonra Wardley'in akrabaları adamın ne zamandan beri habersiz kayıplara karıştığını hesaplayacak, hakkında kayıp kararı çıkarttıracaklardı. Yedi yıl dolunca en yakın akrabası servetini devralabilsin diye. Birkaç ay sonra ben de Patty'yi kayıp ilan edebilirdim... ama belki de hiç ağzımı açmazdım. Vakti gelince, o zamanki olaylara göre karar veririm diye düşünüyordum.

Jessica Pond'un oğlu Lonnie Oakwode hâlâ sorun olabilirdi. Ama beni nereden bilecek, annesiyle benim aramda nereden ilişki kuracaktı? Dövmemi ve Harpo'yu düşündükçe kaygılanıyordum bir tek. Ama ona da fazla kaygılandığım yoktu. Bir kere beni ihbar etmişti. Bir daha yapmazdı. Ben de dövmeyi ilk fırsatta değiştirtirdim.

Mesele Regency'deydi. Güvenliğimiz tümüyle Alvin Luther'e bağlıysa, güvenlikten yoksunuz demekti.

Her taşın altında o vardı. Yatağa bağlı kalması da hoşuma gitmiyordu. Bence kendini koruyacak bir hikâye bulana kadar yatacaktı orada. Ama şimdilik çıkmıyordu yataktan.

Yataktayken de ağzı yine lâğım gibiydi. Korkunç konuşuyordu. Bizim duyabileceğimizi bildiği bir sırada Madeleine'e, «Seni bir gecede on altı kere doruğa vardırdım,» dedi.

«Evet,» dedi Madeleine. «Hiçbiri de bir şeye benzemiyordu.»

Regency umutla, «Senin rahmin yok da ondan,» diye çattı.

Madeleine onu o gün öğleden sonra vurdu. Bu işi herhangi birimiz yapabilirdik ama, raslantı eseri Madeleine oldu. Babamla ikimiz holde tartışmasını bile yapmıştık. Dougy, «Kurtuluş yok, yapılmak zorunda,» diyordu.

«Hasta ama,» dedim.

«Hasta olabilir ama hiç zavallı durumda değil.» Dougy bana baktı. «Ben yapmak zorundayım. Ben onu anlıyorum. Benim tipimde bir adam.»

«Fikrini değiştirirsen ben de yapabilirim,» dedim. Az sonra görebileceğim şeyi önceden hayalimde görebilme yeteneğim giderek daha da artıyordu. Hayalimde Magnum'u Regency'nin göğsüne boşaltıyordum. Silahın geri tepmesinden kolum havaya savruluyordu. Onun suratı allak bullak oluyordu. Manyağı o zaman görüyordum karşımda. Vahşi bir boğaya benziyordu Regency. Derken ölüyordu. Ölürken yüzüne katı bir ifade geliyordu. Çenesi George Washington'un çenesi gibi tahta kesilmişti âdetâ.

Biliyor musunuz, öldüğü zaman sahiden yüzünde o ifade vardı. Madeleine'in Derringer'i peşpeşe iki kere ateş edince hemen odaya dalmıştım. Adam benim

evlilik yatağımda can veriyordu. Anladığımıza göre, tetik çekilmeden önceki son sözü, «Patty Lareine'den hoşlanmıştım,» demek olmuştu. «Varlıklı dünyanın insanıydı. Benim de yerim orasıydı.»

«İyi şanslar,» demişti Madeleine de ona.

«Seni de tanıdığım zaman öylesin sanmıştım ama sen çerez çıktın.»

Madeleine de, «Burada dur,» deyip tetiği çekmişti.

Bu sözlerde pek önemli bir şey yoktu ama, demek Madeleine de onun idam vakti geldiğine kendi kafasında karar vermiş olmalıydı. Ciddi mevkilerdeki deli insanlar idam edilmeliydi. Mafia sütü emenler iyi öğrenirdi bunu.

Bir yıl sonra, Madeleine bu konuda konuşmaya başlayınca bana anlattı. «Beni çileden çıkaracak sözü söylemesini bekliyordum zaten,» dedi. Siz siz olun, İtalyan kızlarına çerez demeyin.

Regency'nin cesedini o gece babam denize götürdü. Ayrı ayrı tellerle beline, koltuk altlarına ve dizlerine bağlanan kocaman bir beton blokla gömüldü. Ama babam tabii artık usta olmuştu bu işlerde. Alvin Luther'in kriz geçirip baygın yattığı ilk sabah, Dougy benim tekneyi alıp Wardley'in Cehennem Köyü'ndeki mezarlığına gitmekte direnmişti. Bana orada mezarları buldurmuştu. Ben de bulmuştum. O gece ben hasta narkotikçimizin başını beklerken babam altı saatini daha moral bozucu işlerle geçirmişti. Şafağa doğru, sular yükselirken beş cesedi birden derin yere götürmüş, iyice ve güvenli biçimde gömmüştü. Herhalde beni bir İrlanda komedisi yazıyorum sanıyorsunuzdur. Bu nedenle Dougy'nin Alvin Luther'i sulu mezarına götürmek üzere nasıl hazırladığının ayrıntılarını vermeyeceğim. Yalnızca bu işi yaparken söyle-

diği bir sözü tekrarlayacağım. «Belki de bunca zaman yanlış meslekte çalıştım ben,» dedi. Belki de haklıydı.

Madeleine'le ikimiz bir süre Colorado'ya gittik, şimdi Key West'de oturuyoruz. Ben yazı yazmaya çalışıyorum. Madeleine'in yakındaki bir lokantada garsonluğundan ve benim part-time barmenliğimden gelen paralarla geçiniyoruz. Arasıra kapımızın vurulmasını beklemiyor değiliz ama, ben hiçbir zaman vurulmayacağımdan eminim. Laurel Oakwode'un kaybolması biraz hareket yaratmış, gazetelerde oğlunun resimleri çıkmıştı bir ara. Annesini bulana kadar bu işin peşini bırakmayacağını söylüyordu. Ama resimlerde yüzündeki ifade bence böyle bir arama için gerekli karakteri yansıtmıyordu. Alttaki yazıda da Santa Barbara halkının kanısına göre Laurel'in herhalde Lonnie Pangborn'la kavga edip zengin bir Singapur'lu işadamı bulduğu, ya da ona benzer bir tiple çekip gittiği îmâ edilmekteydi. Arabanın bagajındaki kan izleri yayılmış olmakla birlikte Pangborn'un ölümü resmî kayıtlara intihar olarak geçti.

Miami **Herald**'da, Meeks Wardley Hilby III'ün kaybolmasıyla ilgili bir yazı çıktı. Hattâ bir muhabir tâ Key West'e gelip beni bile bulmayı başardı, acaba Patty ile Wardley'in yine bir arada olabileceği kanısında mıyım, diye sordu. Her ikisi de benim hayatımdan çıktılar, ya Avrupa'da, ya Tahiti'de, ya da ikisinin arasında bir yerde oturuyorlardır, dedim. Belki hikâye zaman zaman yine alevlenebilir.

Regency'ye ne olduğunu hiç kimse merak etmedi. İnanması zor ama, Madeleine'e hem hiç resmî soru bile sorulmadı diyebilirim. Narkotik İdaresi'nin Washington'daki merkezinden bir adam bir tek kere telefon etti, Madeleine de ona, Regency ile ikisi Meksika yolunda ilerlerlerken Alvin'in Laredo'da kendisi-

ni terkedip kayıplara karıştığını anlattı. Bu nedenle sınırı hiç geçmemişlerdi (Biz Colorado'ya giderken yolu uzatıp Laredo üzerinden dolaşmış, Madeleine'in bir motel makbuzu alabilmesini sağlamıştık. Hikâyesinden kuşku duyulursa yetkililere gösterebilsin diye). Ama bence uyuşturucu maddeler mesleğinin resmî kanadından hiç kimse onu kaybetmekten mutsuzluğa düşmeyecekti. Durum şimdilik böyle. Bir kere Madeleine'e Alvin'in ağabeyini sordum. Ama yeğenlerle çekilen o resim, Madeleine'in onlarla ilk tanıştığı ve son görüştüğü günün anısıydı. Alvin'in tüm ailesi o ağabeyden oluşuyordu zaten.

Paramız az olduğundan, ikimiz de evlerimizi satmayı düşündük. Fakat evler bizim adlarımıza değildi. Herhalde sonunda vergi borcuna gider ikisi de.

Babam hâlâ sağ. Geçen gün ondan bir mektup aldım. «Sen duaya devam et ama, benim hastalıktan haber teber yok,» diyordu.

Eh, Douglas Madden'in oğlu Timothy Madden'in kendine göre bir kuramı var. Bence babamın fizyolojik durumundaki düzelme, ağırlık bağlayıp denize taşıdığı kafalar ve vücutlarla ilgili olmalı.

Tevekkeli değil kanserin tedavisi o kadar pahalı!

Ya ben? Ben o kadar çok olaya bulaşmış durumdayım ki, kendimi sinirlerimin kodesinden, suçluluk duygusundan ve derinlere gömülü ruhsal borçlarımdan ancak yaza yaza kurtarabilirim. Ama pişman değilim. Aynı şeyi tekrar yapardım. Baştan sona kötü de değildi. Madeleine'le ikimiz uzun saatler boyunca sarılmış durumda uyuyoruz. Onun verdiği güven içinde rahatsız da değilim, korkulu da değilim. Ona çok bağlanıyorum. Şu sıra hissettiğim zihinsel sağlığın, işlenmiş büyük suçların temeline oturduğunu sanıyorum.

Ama kimse Cehennem Köyü'nden yara beresiz kurtulduğumuzu sanmasın. Key West'de bir yaz akşamı, gurup vaktinde ekvator rüzgârları üstümüze üstümüze eserken, odadaki hava tertibatı da bozuktu. Madeleine'le Patty'nin kafalarını kestiğim resimlerini düşünüyor, bir türlü uyuyamıyordum. Çünkü hatırlamıştım o işi nasıl yaptığımı. Yine bir gurup vaktinden sonraydı. Aklımca Patty beni terketmesin diye acemi, amatör bir büyü uyguluyordum. Evet, Harpo'nun seansına gitmeden hemen önce yapmıştım o işi. Hatırlarsanız Nissen birden bağırmaya başlamıştı. Çünkü Patty'nin son halini görmüştü hayalinde.

Ne diyebilirim size? Provincetown'dan son aldığım haber, Key West'den geçen bir balıkçı kanalıyla geldi. Harpo'nun delirdiğini ondan öğrendim. Anladığıma göre bir süre önce bir seans daha yapmış ve o seansta denizin dibinde altı tane ceset görmüş. Suyun derinliklerinde kafası olmayan iki kadın onunla konuşmuş, bir şeyler söylemişler. Zavallı Harpo'yu kilit altına aldıklarını anlatıyordu balıkçı. Bu yılın sonlarına doğru çıkaracaklarmış.

Komedi :

kötü insanlar ve kötü şeyler, evlilikler, içki partileri, kumar, dolandırıcılık, kötü yürekli hizmetkârlar, geveze taşra zenginleri, entrikalar, gençlik hatâları, hasis ihtiyarlık, arabuluculuk gibi olayların sıradan insanlar arasında her gün yeralan şekli.

Trajedi :

Ölüm vuruşları, umutsuzluklar, bebek öldürme, ana veya babayı öldürme, yangın, aile içi cinsel ilişki, savaş, isyan, ağıt, bağırarak ağlama, iç çekme.

Martin Opitz von Boberfeld
(1597-1639)

Provincetown gerçi gerçek bir yerdir ve sahiden Cape Cod'da bulunmaktadır ama, bu kitapta bazı isimler ve yerler değiştirilmiş, bazı evler uydurulmuş, bir önemli görev de tümüyle hayal ürünü olarak yaratılmıştır. Orada ne şimdi Polis Müdürü vardır, ne de (bildiğim kadarıyla) daha önce olmuştur. Romanımdaki polis kuvvetlerinin o kentteki gerçek emniyet kuvvetleriyle ilgisi yoktur. Bunu, kitaptaki tüm karakterlerin yalnızca hayalimin ürünü olduğunu açıklamakta önsöz olarak söylüyorum. Yaşayan insanlarla arada bulunabilecek benzerlikler tümüyle raslantı sonucudur.

N.M.

NORMAN MAILER

Basta gelen Amerikalı yazarlardan birinin zekice yazılmış romanında şaşırtıcı bir tarzla gelişen olaylar Provincetun'da yer alır. Bu tatil beldesi, seksiyle uyuşturucusuyla, serserileriyle Amerika doğu kıyısının bohem hayatı merkezi sayılmaktadır. **Sert Erkekler Dansetmez** viskiye, sigaraya ve paralı sarışınlara tutkun bir yazar olan Tim Madden'in hikâyesidir. Karısının kaçışının yirmidördüncü sabahında aksamdan kalma olarak uyanır, kendini cinsel bir heyecan içinde bulur, kolunda yeni bir dövme görür ve içindeki geçmişten kalma isimi okur. Dün geceyi hiç hatırlayamaz ama, Porsche arabasının ön koltuğunun kana bulanmış olduğunu, kendi Marihuana tarlasındaki bir kavuğa da kesilmiş bir sarışın kadın kafası gömülmüş olduğunu çok geçmeden öğrenir. Katil midir Madden? Yoksa değil midir?

FİATI 1000 Lira
KDV dahil **1100 Lira**